પાનાં : ૧૨+૪ પૂર્તિ કિંમત રૂા.૬ તા.૧૪ જુલાઈ ૨૦૨૪ રવિવાર
૭ મોહર્રમ હિજરી ૧૪૪૬ ● અષાઢ સુદ આઠમ સંવત ૨૦૮૦

નીડર, નિષ્પક્ષ, નિઃસ્વાર્થ, નિપુણ, સેવાભાવી, સહયોગી, સુસ્પષ્ટ, સંસ્કારી પ્રતિભા સાથે પ્રસિદ્ધ થતું દૈનિક

ગુજરાત ટુડે

GUJARAT TODAY
(Daily)
AHMEDABAD
SINCE-1991

Regd. No.Guj.168/2023-2025 Valid up to Dt. 31-12-2025 ● RNI. No. 48870/91 ● વર્ષ-૩૩ અંક-૩૪૫ ● તંત્રી : મુસ્તુફાખાન ● E-mail : gujarattodaydaily@gmail.com For Advertisement:gtadvt@yahoo.co.in

AL FAROOQ TOURS & TRAVELS Since 1996 IATA
ઈદે મિલાદુન્નબી ઉમરાહ દિવસ -૨૦
અમદાવાદ થી અમદાવાદ ડાયરેક્ટ ફલાઈટ
હાજી યાકુબ મુન્શી - ૯૮૨૫૨ ७૫૩૩૩ - ૯૮૨૫૫ ७૫૩૩૩
૧, સંજરી એપાર્ટમેન્ટ, શાહઆલમ, અમદાવાદ -૨૮

ઓનલાઈન / ઓફલાઈન કલાસની સુવિધા
સરળતાથી અરબી બોલતા, લખતા, વાંચતા, સમજતા
ઉમરનો કોઈ બાધ નથી
Siddiqui Institute શીખો
LILLAH DONET Pay 9904862035

NEW SONA CUTPIECE STORES
૫૦ વર્ષથી સતત આપની સેવામાં આ વર્ષે નવા સ્ટોક સાથે ૧૦% થી ૫૦% સુધીનું ડિસ્કાઉન્ટ
FIX RATE
તા. ૨-૦७-૨૦૨૪ થી ૩૧-૦७-૨૦૨૪ સુધી*
સ્પે. બમ્પર સેલ
શુટીંગ, શર્ટીંગ, શુટ, શેરવાની, કોટી, ઝભ્ભા-લેંઘા અને પઠાણી
follow us on newsonacutpeicestore
જમાલપુર પગથીયા, જમાલપુર રોડ, અમદાવાદ-૧. ફોન : 079 - 25390225 મો.: 97261 51000
*શરતો લાગુ

લોકસભા ચૂંટણી પછી સાત રાજ્યોની પેટાચૂંટણીઓમાં પણ ઈન્ડિયાનો સપાટો, ભાજપને જોરદાર ફટકો

પેટાચૂંટણીમાં ઈન્ડિયા ગઠબંધનનો જયજયકાર

૧૩માંથી ૧૦ બેઠકો મળી, ભાજપને ૨, અપક્ષને ૧ બેઠક

કોંગ્રેસે ચાર, તૃણમૂલ કોંગ્રેસે બંગાળમાં ચારમાંથી ચાર અને પંજાબમાં આપે એકમાત્ર બેઠક જીતી, જ્યારે તમિલનાડુમાં ડીએમકેના ધારાસભ્યનો વિજય થયો, બિહારમાં રૂપૌલી બેઠક પર અપક્ષ ઉમેદવારનો વિજય, ભાજપને મધ્યપ્રદેશ અને હિમાચલમાં એક-એક બેઠક મળી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૧૩

કેન્દ્રમાં વિપક્ષી ઈન્ડિયા જૂથે લોકસભા ચૂંટણીમાં તેમના મજબૂત પ્રદર્શનને ચાલુ રાખતાં સાત રાજ્યોમાં યોજાયેલી ચૂંટણીઓમાં ૧૩માંથી ૧૦ બેઠકો જીતી હતી. ગયા મહિને કેન્દ્રમાં વિક્રમી ત્રીજી મુદત માટે વાપસી કરનાર ભાજપ માત્ર બે બેઠકો પર જીતવામાં સફળ રહ્યો હતો. પંજાબમાં આપના મોહિન્દર ભગતે ૨૩,૦૦૦ મતોથી વધુના માર્જિન સાથે જલંધર પશ્ચિમ મતવિસ્તારમાં નિર્ણાયક

વિજય મેળવ્યો હતો. દરમિયાન પશ્ચિમ બંગાળમાં ટીએમસીએ ચૂંટણી લડેલી ચારેય બેઠકો કબજે કરીને પોતાનું વર્ચસ્વ દેખાડી દીધું હતું. હિમાચલ પ્રદેશમાં મુખ્યપ્રધાન સુખવિંદર સિંહ સુખુના પત્ની કમલેશ ઠાકુરે દેહરા મતવિસ્તારમાં વિજય મેળવતાં નોંધપાત્ર પદાર્પણ કર્યું હતું. કોંગ્રેસે નાલાગઢ સીટ પર ભવ્ય જીત મેળવીને તેની સ્થિતિ વધુ મજબૂત કરી હતી જ્યારે ભાજપ હમીરપુરમાં જીત મેળવવામાં સફળ રહ્યો હતો. મુખ્ય પ્રધાન સુખુએ જીત પછી કહ્યું કે હિમાચલ પ્રદેશના લોકોએ ''સરકારને તોડવાના કાવતરાં'' કરનારાઓને જડબાતોડ જવાબ આપ્યો છે. સુખુએ કહ્યું કે, ''હિમાચલના લોકોએ અમને ૨૦૨૨માં ૪૦ બેઠકો આપી. ભૂતકાળમાં રાજ્યની રાજનીતિમાં જે પ્રકારની સોદાબાજી થઈ હતી તેનો લોકોએ યોગ્ય જવાબ આપ્યો છે.'' તેમણે ઉમેર્યું કે, ''આનાથી એવો સંદેશ પણ મળ્યો કે રાજ્યના લોકો જાગૃત અને સજાગ છે અને આવી સોદાબાજી નહીં ચાલે. ત્રણ અપક્ષ ધારાસભ્યો પાસે રાજીનામું આપવાનું કોઈ કારણ ન હતું. તેઓ ફક્ત ભાજપ સાથે જોડાણ કરી શક્યા હોત.'' તમિલનાડુમાં ડીએમકેના અનીયુર સિવાએ લગભગ ૬૦,૦૦૦ મતોના નોંધપાત્ર માર્જિનથી વિકરાવંડી વિધાનસભા બેઠક જીતી હતી. ઉત્તરાખંડમાં કોંગ્રેસે બંને બેઠકો જીતી હતી જ્યારે મધ્યપ્રદેશની અમરવાર બેઠક પર ભાજપના કમલેશ પ્રતાપ શાહી જીત્યા હતા. અપક્ષ ઉમેદવાર શંકર સિંહે બિહારના પૂર્ણિયામાં રૂપૌલી વિધાનસભા પેટાચૂંટણીમાં જીત મેળવી હતી અને જેડીયુના કલાધર પ્રસાદ મંડલને ૮,૨૪૬ મતોના માર્જિનથી હરાવ્યા હતા. આ પેટાચૂંટણીઓ ૨૦૨૪ લોકસભા ચૂંટણી પછીની પ્રથમ હતી જે લોકસભા ચૂંટણીમાં ભાજપે ૨૪૦ બેઠકો જીતી હતી અને બહુમતીથી ૩૨ ઓછી હતી. એનડીએ જોકે કુલ ૨૯૩ બેઠકો સાથે ૨૭૨ના બહુમતીના આંકડાને પાર કરવામાં સફળ રહી. કોંગ્રેસની આગેવાની હેઠળના ઈન્ડિયા જૂથને પણ નોંધપાત્ર ૨૩૨ બેઠકો મળી હતી.

CELEBRATING EXCELLENCE 33 years GT

લોકસભા ચૂંટણીના પુનરાવર્તનમાં ટીએમસીનો પશ્ચિમ બંગાળમાં વિધાનસભાની પેટાચૂંટણીમાં સપાટો, તમામ ૪ બેઠકો જીતી

તૃણમૂલ કોંગ્રેસ (ટીએમસી)એ શનિવારે પશ્ચિમ બંગાળમાં વિધાનસભાની પેટાચૂંટણીમાં સપાટો બોલાવ્યો હતો જ્યારે તેના ઉમેદવારોએ ચૂંટણીમાં તમામ ચાર બેઠકો જીતી લીધી હતી. તમામ ચાર બેઠકો પ ભાજપ બીજા ક્રમે રહ્યો હતો જ્યારે ડાબેરી-કોંગ્રેસ ગઠબંધનના ઉમેદવારોએ ચારમાંથી ત્રણ બેઠકો પર તેમની ડિપોઝીટ ગુમાવી હતી. કોલકાતામાં માણિકતલા મતવિસ્તારમાં ટીએમસી ઉમેદવાર સુપ્તિ પાંડે ભાજપના ઉમેદવાર કલ્યાણ ચૌબે સામે ૬૨,૩૧૨ મતોના માર્જિનથી જીતી ગયા હતા. ઉત્તર દિનાજપુર જિલ્લાના રાયગંજ મતવિસ્તારમાં ટીએમસી ઉમેદવાર કૃષ્ણા કલ્યાણી ૫૦,૦७७ મતોના માર્જિનથી જીત્યા હતા. જ્યારે કલ્યાણીને ૮૬,૪७૯ વોટ મળ્યા અને ભાજપના ઉમેદવાર માનસ કુમારને ૩૬,૪૦૨ વોટ મળ્યા હતા. નાદિયા જિલ્લાના રાણાઘાટ-દક્ષિણ મતવિસ્તારમાં ટીએમસી ઉમેદવાર મુકુટ મણિ અધિકારી ૩૯,૦૪૮ મતોના માર્જિનથી જીત્યા હતા. જ્યારે અધિકારીને ૧,૧૩,૫૩૩ મત મળ્યા અને ભાજપના ઉમેદવાર મનોજ કુમાર બિસ્વાસ ७૪,૪૮૫ મતો સાથે બીજા ક્રમે રહ્યા હતા. ઉત્તર ૨૪ પરગણા જિલ્લાના બગદાહ મતવિસ્તારમાં ટીએમસી ઉમેદવાર મધુપર્ણા ઠાકુર ૩૩,૪૫૫ મતોના માર્જિનથી જીત્યા હતા. જ્યારે ઠાકુરને ૧,૦७,७૦૬ મતો મળ્યા હતા અને ભાજપના ઉમેદવાર બિનય કુમાર બિસ્વાસને ७૪,૨૫૧ મત મળ્યા હતા.

રાજ્ય	વિધાનસભા	જીત	હાર
મધ્યપ્રદેશ	અમરવાડા	ભાજપ	કૉંગ્રેસ
બિહાર	રુપૌલી	અપક્ષ	જેડીયૂ
પંજાબ	જાલંધર પશ્ચિમ	AAP	ભાજપ
પશ્ચિમ બંગાળ	રાનાઘાટ દક્ષિણ	ટીએમસી	ભાજપ
	રાયગંજ	ટીએમસી	ભાજપ
	બાગદા	ટીએમસી	ભાજપ
	માનિકતલા	ટીએમસી	ભાજપ
હિમાચલ પ્રદેશ	હમીરપુર	ભાજપ	કૉંગ્રેસ
	દેહરા	કૉંગ્રેસ	ભાજપ
	નલગઢ	કૉંગ્રેસ	ભાજપ
ઉત્તરાખંડ	બદ્રીનાથ	કૉંગ્રેસ	ભાજપ
	મંગલૌર	કૉંગ્રેસ	બીએસપી
તમિલનાડુ	વિક્રવંડી	ડીએમકે	પીએમકે

હિમાચલ પ્રદેશના સીએમ સુખવિંદર સિંહ સુખુનાં પત્ની કમલેશ ઠાકુરે દેહરા વિધાનસભા પેટા ચૂંટણીમાં ૯,૩૯૯ મતોથી જીત મેળવી

દેહરા વિધાનસભા બેઠક પરથી કોંગ્રેસના ઉમેદવાર અને સીએમ સુખવિંદર સિંહ સુખુના પત્ની કમલેશ ઠાકુરે પેટા ચૂંટણીમાં જીત મેળવી છે. તેમણે ભાજપના હોશિયાર સિંહને ૯,૩૯૯ મતોના માર્જિનથી હરાવ્યા હતા. તેવી જ રીતે હમીરપુરથી ભાજપના ઉમેદવાર આશિષ શર્માનો વિજય થયો છે. હિમાચલ પ્રદેશની ત્રણેય વિધાનસભા બેઠકોની પેટાચૂંટણીના પરિણામો જાહેર થઈ ગયા છે. કોંગ્રેસના હરદીપ સિંહ બાવાએ નાલાગઢ બેઠક પરથી પેટા ચૂંટણીમાં ભાજપના કેએલ ઠાકુરને ૮,૯૯૦ મતોથી હરાવીને જીત મેળવી છે. પેટા ચૂંટણીના પરિણામો બાદ વિધાનસભામાં ધારાસભ્યોની સંખ્યા ફરી વધીને ૬૮ થઈ ગઈ છે. કોંગ્રેસ પાસે હવે ૪૦ ધારાસભ્યો છે. ભાજપના ધારાસભ્યોની સંખ્યા વધીને ૨૮ થઈ ગઈ છે. કોંગ્રેસના હરદીપ સિંહ બાવાએ નાલાગઢ વિધાનસભા બેઠકની પેટાચૂંટણીમાં ૮,૯૯૦ મતોના માર્જિનથી જીત મેળવી છે. સીએમ સુખુએ કહ્યું કે મને ખુશી છે કે હિમાચલના લોકોએ માનવશક્તિને સમર્થન આપ્યું અને મની પાવરનો પરાજય થયો.

ભાજપમાં જોડાતા અપક્ષો સામેના ગુસ્સાથી કોંગ્રેસને દહેરા, નાલાગઢ પેટાચૂંટણી જીતવામાં મદદ મળી : પ્રતિભા સિંહ

ભાજપમાં જોડાવા માટે પોતાની બેઠકો ખાલી કરનારા અપક્ષો સામે મતદારોમાં ગુસ્સો હતો તેમ કહેતાં હિમાચલ પ્રદેશ કોંગ્રેસના પ્રમુખ પ્રતિભા સિંહે જણાવ્યું હતું કે, દેહરા અને નાલાગઢ પેટાચૂંટણીમાં તેમની પાર્ટીની જીત પાછળનું કારણ આ છે. પ્રતિભા સિંહે કહ્યું કે, ''અમને પેટાચૂંટણી જીતવાનો વિશ્વાસ હતો કારણ કે તેઓ રાજીનામું આપીને ભાજપમાં જોડાયા પછી મતદારોમાં અપક્ષ ધારાસભ્યો સામેનો ગુસ્સો સ્પષ્ટ હતો. સામાન્ય લોકો પૂછતા હતા કે જ્યારે મતદારોએ કોંગ્રેસ અને ભાજપ બંનેને હરાવીને તેમને ચૂંટ્યા હતા ત્યારે તેઓએ શા માટે રાજીનામું આપીને ભાજપમાં જોડાઈ ગયા. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, બેઠકો માટે સારા ઉમેદવારોની પસંદગીએ પણ પાર્ટીની જીતમાં મોટી ભૂમિકા ભજવી હતી. કોંગ્રેસે તેના ઉમેદવાર કમલેશ ઠાકુર હિમાચલ પ્રદેશના મુખ્યમંત્રી સુખવિંદર સિંહ સુખુના પત્ની સાથે શનિવારે પ્રથમ વખત દેહરા વિધાનસભા બેઠક જીતી હતી જેણે ભાજપના ઉમેદવાર હોશિયાર સિંહને ૯,૩૯૯ મતોના માર્જિનથી હરાવ્યા હતા. નાલાગઢમાં કોંગ્રેસના હરદીપ સિંહ બાવાએ ભાજપના કેએલ ઠાકુર સામે ૨૫,૬૧૮ મતોથી જીત મેળવી હતી. હમીરપુર બેઠક પર ભાજપે તેના ઉમેદવાર આશિષ શર્માને ૨७,૦૪૧ મતો સાથે જીત મેળવી હતી જ્યારે કોંગ્રેસના પુષ્પિન્દર વર્માને ૨૫,૪७૦ મત મળ્યા હતા.

ક્યા બાત હૈ ?!

એય, મારા માટે આ તેલ લાવી આપોને !

ROLEX TOURS & TRAVELS
મોહરમ ઉમરાહ દિવસ-20 99,000/-
ઈદે મિલાદુન્નબી ઉમરાહ દિવસ-20 1,05,000/-
ઉમરાહ + ઈરાક દિવસ-25 1,75,000/-
અમદાવાદ થી અમદાવાદ
હાજી મોહંમદ સોએબ
9978681216

દસ્તગીર ટુર્સ એન્ડ ટ્રાવેલ્સ DASTAGEER TOURS & TRAVELS
ધમાકેદાર ઓફર
૧૫ દિવસ ૮૫,૦૦૦/-
૯૦,૦૦૦/- ૨૦ દિવસ
અમદાવાદ થી અમદાવાદ
૮ હાજીના બુકીંગ પર +૧ હાજીનો ઉમરાહ ખર્ચ ફ્રી
૧૫ હાજીના બુકીંગ પર +૨ હાજીનો ઉમરાહ ખર્ચ ફ્રી
એડ્રેસ : સૈયદવાડા, જે.પી. ચોક પાસે, ખાનપુર, અમદાવાદ.
મો : ७૯૯૦૪ ૮૦૧૧૩, ૯७૨૫૩ ૧૦૯૮૧

મકાન વેચવાનું છે
સ્કીમ/હોસ્પીટલ/રેસ્ટોરન્ટ લાયક ૧૦૪ વારનું મકાન, મેઇન રોડપર
જમાલપુર પગથીયા પાસે
8758692150

નકલથી રહો સાવધાન
ઊંચા સ્વાદથી કરો ઓળખાણ
RMDની લોકપ્રિયતાનો ફાયદો ઉઠાવી ડુપ્લીકેટ RMDનું ઉત્પાદન અને વેચાણ થઈ રહ્યું છે. તમને RMDના સ્વાદમાં તફાવત જણાય તો તરત જ વિક્રેતાને જાણ કરો. નકલી RMD બનાવનાર સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.
ઊંચે લોગ, ઊંચી પસંદ

વૈધાનિક ચેતવણી: પાન મસાલાનું સેવન સ્વાસ્થ્ય માટે હાનિકારક છે. બાળકો માટે પ્રતિબંધિત.
NO TOBACCO, NO NICOTINE
Tiger

કોંગ્રેસે મોદી સરકારના J&K પગલાંને 'વિશ્વાસઘાત' ગણાવ્યો અને કહ્યું, તેના 'માત્ર બે અર્થ છે'

(એજન્સી) તા.૧૩

કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલયે કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ હેઠળ નિયમોમાં સુધારો કર્યો, કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને વધુ સત્તાઓ સોંપી. કોંગ્રેસના અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગેએ નરેન્દ્ર મોદીની આગેવાની હેઠળની NDA સરકાર પર પોલીસ અને અખિલ ભારતીય સેવા અધિકારીઓ સાથે સંબંધિત બાબતો અંગે નિર્ણયો લેવા માટે જમ્મુ અને કાશ્મીરના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને વધુ સત્તા આપવાના પગલા પર પ્રહારો કર્યા હતા. ખડગેએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે મોદી સરકાર જમ્મુ અને કાશ્મીરને પૂર્ણ રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત કરવામાં વિલંબ કરવા માંગે છે અને જો રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે તો પણ નવી ચૂંટાયેલી રાજ્ય સરકારને એલજીની દયા પર રાખવા માંગે છે. કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલયે કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ હેઠળ નિયમોમાં સુધારો કર્યો હતો, જે કલમ ૩૭૦ નાબૂદ કરતી વખતે જમ્મુ અને કાશ્મીર અને લદ્દાખના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં અગાઉના જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યના વિભાજન માટે ઘડવામાં આવ્યો હતો. આ પગલું જમ્મુ અને કાશ્મીર એલજીને પોલીસ, IAS અને IPS જેવી અખિલ ભારતીય સેવાઓના અધિકારીઓ અને વિવિધ કેસોમાં કાર્યવાહી માટે મંજૂરી આપવા અંગે નિર્ણયો લેવા માટે વધુ સત્તા આપે છે. કોંગ્રેસ અધ્યક્ષે X પર પોસ્ટ કર્યું કે, જમ્મુ-કાશ્મીર સાથે મોદી સરકારનો વિશ્વાસઘાત યથાવત ચાલુ છે ! ખડગેએ જણાવ્યું હતું કે L-Gને વધુ સત્તા આપતા નવા વિભાગો દાખલ કરવાના 'માત્ર બે અર્થ' છે. કોંગ્રેસના દિગ્ગજ નેતાએ લખ્યું, 'સુપ્રીમ કોર્ટે ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪ સુધીમાં વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ ફરજિયાત કરી હોવા છતાં, મોદી સરકાર જમ્મુ અને કાશ્મીરને પૂર્ણ રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત કરવામાં વિલંબ કરવા માંગે છે.' 'જો સંપૂર્ણ રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે તો પણ, તે નવી ચૂંટાયેલી રાજ્ય સરકારને તેની કારોબારી સત્તાને કાપીને એલજીની દયા પર રાખવા માંગે છે' તેમણે ઉમેર્યું. 'મોદી સરકાર હેઠળ દરરોજ ચાલુ રહેલ 'સંવિધાન હત્યા દિવસ'નું બીજું ઉદાહરણ.' જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં રાજકીય પક્ષોએ કેન્દ્રના આ પગલાનો સખત વિરોધ કર્યો હતો, જેમાં મુખ્ય પ્રાદેશિક સંગઠનો - નેશનલ કોન્ફરન્સ (NC) અને પીપલ્સ ડેમોક્રેટિક પાર્ટી (PDP) - જણાવ્યું હતું કે આ નિર્ણય જમ્મુ અને કાશ્મીરના લોકોને 'શક્તિહીન' બનાવી દેશે. એનસીના ઉપાધ્યક્ષ ઓમર અબ્દુલ્લાએ કહ્યું કે જમ્મુ અને કાશ્મીરના લોકો 'શક્તિહીન, રબર સ્ટેમ્પ' મુખ્ય પ્રધાન કરતાં વધુ સારી રીતે લાયક છે, જેમણે પટાવાળાની નિમણૂક કરવા માટે લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને વિનંતી કરવી પડશે. પીડીપીના વડા મહેબૂબા મુફ્તીની પુત્રી અને તેમના મીડિયા સલાહકાર, ઈલ્તિજા મુફ્તીએ જણાવ્યું હતું કે આ આદેશ જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં ચૂંટાયેલી સરકારની શક્તિઓને અશક્ત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે.

પેટા ચૂંટણીના પરિણામો બાદ રાહુલ થયા આક્રમક

ભાજપે રચેલું ભય અને ભ્રમનું જાળું તૂટ્યું : કોંગ્રેસ

પોતાના ભલા માટે અને બંધારણની રક્ષા કરવા માટે પ્રજા હવે સંપૂર્ણ રીતે ઈન્ડિયા ગઠબંધનની સાથે છે : રાહુલ ગાંધી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

સાત રાજ્યોની ૧૩ વિધાનસભા બેઠક પર યોજાયેલી પેટા ચૂંટણીમાં ઈન્ડિયા બ્લોકની ભવ્ય જીત બાદ વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીની પહેલી પ્રતિક્રિયા સામે આવી છે. તેમણે કહ્યું કે ભારતીય જનતા પાર્ટીએ રચેલું 'ભય અને ભ્રમ'નું જાળું તૂટી ગયું છે. આ પેટા ચૂંટણીના પરિણામોએ તે સ્પષ્ટ કરી નાખ્યું છે. સાથે જ તેમણે કહ્યું કે ખેડૂતો, યુવાનો, મજૂરો, વેપારીઓ અને નોકરી કરતા લોકો સહિતના તમામ વર્ગો તાનાશાહીનો ખાતમો કરી ન્યાયનું શાસન સ્થાપિત કરવા માંગે છે. પોતાના ભલા માટે અને બંધારણની રક્ષા કરવા માટે પ્રજા હવે સંપૂર્ણ રીતે ઈન્ડિ ગઠબંધનની સાથે છે. મહત્વનું છે કે ૧૩ બેઠકો પર યોજાયેલી આ પેટા ચૂંટણીના પરિણામોમાં ઈન્ડિયા ગઠબંધનનું ધમાકેદાર પ્રદર્શન જોવા મળ્યું છે, જેની સામે ભાજપને ભારે નુકસાન થયું છે. આ ૧૩માંથી ૧૦ બેઠક ઈન્ડિયા ગઠબંધનના ફાળે ગઈ છે, તો માત્ર બે જ સીટ ભાજપના ભાગમાં આવી છે. એક સીટ પર અપક્ષ ઉમેદવારનો વિજય થયો છે. પહાડી રાજ્યોમાં કોંગ્રેસનું શાનદાર પ્રદર્શન જોવા મળ્યું છે, જેમાં દેવભૂમિ ઉત્તરાખંડમાં કોંગ્રેસે ક્લીન સ્વીપ કરી બંને બેઠકો પર યોજાયેલી પેટા ચૂંટણીમાં જીત હાંસલ કરી છે. તો હિમાચલ પ્રદેશમાં પણ ધમાકેદાર પ્રદર્શ કરી ત્રણ સીટોમાંથી બે પર તો ભાજપે એક બેઠક પર જીત મેળવી છે. રૂ આ સિવાય પશ્ચિમ બંગાળમાં મમતા બેનરજીની પાર્ટી તૃણમુલ કોંગ્રેસે ક્લીન સ્વીપ કરી ચારેય બેઠક જીતી લીધી છે. તો મધ્યપ્રદેશની એક બેઠક પર ભાજપ, બિહારની એક બેઠક પર અપક્ષ, પંજાબની એક બેઠક પર આપ અને તમિલનાડુની એક બેઠક પર ડીએમકેએ જીત હાંસલ કરી છે.

કોંગ્રેસે ઓનલાઈન આક્રમણમાં મોદીને 'બૈલ (બળદ) બુદ્ધિ' ગણાવ્યા, રાહુલની સાથીદારોને ઈરાની પ્રત્યે 'બિભત્સ' ન બનવાની અપીલ

કોંગ્રેસ કહે છે કે ભાજપને 'તેની ભાષામાં જ જવાબ દેવાનો' સમય આવી ગયો છે, જે ગાંધી વિરૂદ્ધ મોદીની અપમાનજનક ટિપ્પણીઓ પ્રત્યેની નારાજગી સૂચવે છે, જેમાંથી સૌથી નવીન ટિપ્પણી 'બાલક બુદ્ધિ' હતી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP) અને કોંગ્રેસ વચ્ચે સોશિયલ મીડિયા યુદ્ધ ફાટી નીકળ્યું છે, જેમાં મુખ્ય વિપક્ષી પાર્ટીએ વિપક્ષના નેતા (LoP) રાહુલ ગાંધી પર તેમની 'બાલક બુદ્ધિ' ટિપ્પણીની ઝાટકણી કાઢી વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને ''બૈલ બુદ્ધિ'' (ઓછી આઈક્યુ) કહીને તેમની બુદ્ધિમત્તા પર કટાક્ષ કર્યા છે. કોંગ્રેસના સોશિયલ મીડિયા મેનેજરોએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ભાજપને 'તેની ભાષામાં જ જવાબ' આપવાનો સમય આવી ગયો છે, કારણ કે તે શાસક પક્ષ છે જેણે ગાંધીને અવિરતપણે નિશાન બનાવ્યા છે, તેમના માટે ઘણા ઉપનામો ફેંક્યા છે, જેમાંથી નવીનતમ 'બાલક બુદ્ધિ'. કોંગ્રેસના સોશિયલ મીડિયા હેડ સુપ્રિયા શ્રીનાતે જણાવ્યું હતું કે પાર્ટીને આ પ્રકારે મોદીને નિશાન બનાવવાની જરૂર છે કારણ કે અમિત માલવિયાની આગેવાની હેઠળની બીજેપી ઈન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજી સેલ, જે આઈટી સેલ તરીકે પ્રખ્યાત છે, ગાંધી પર અપમાનજનક શબ્દો સાથે વ્યક્તિગત હુમલાઓ કરી રહી છે. ઠ (અગાઉ ટ્વિટર) સિવાય કોંગ્રેસ આ પોસ્ટ્સ ઈન્સ્ટાગ્રામ પર પણ કરી રહી છે.

કોંગ્રેસ મોદી પાછળ પડી છે તેમ છતાં, ગાંધીએ તેમના પોતાના પક્ષના સાથીદારોને સલાહ આપી હતી કે આ બાબતે સ્મૃતિ ઈરાની કે અન્ય કોઈ નેતા માટે અપમાનજનક ભાષાનો ઉપયોગ કરવાથી અને શ્રીમતી ઈરાની પ્રત્યે બીભત્સ વર્તન કરવાથી દૂર રહો. ગાંધીએ X પર પોસ્ટ કર્યું, 'જીવનમાં જીત અને હાર થાય છે. લોકોનું અપમાન કરવું અને મજાક ઉડાવવી એ નબળાઈની નિશાની છે, તાકાત નહીં.' અમેઠી લોકસભા મતવિસ્તાર કોંગ્રેસના કિશોરી લાલ શર્મા સામે હાર્યા ત્યારથી, ઈરાની સોશિયલ મીડિયા ટ્રોલિંગના નિશાના પર છે, ઘણા કોંગ્રેસી કાર્યકર્તાઓ અને પક્ષ પ્રત્યે સહાનુભૂતિ ધરાવતા સોશિયલ મીડિયા એકાઉન્ટ્સે તેમને ગાંધી પરિવાર વિરૂદ્ધ ભૂતકાળમાં કરેલા નિવેદનોને લઈને તેમને નિશાન બનાવી રહ્યા છે. ભૂતકાળમાં, ગાંધીએ કહ્યું હતું કે તેમના પર ફેંકવામાં આવેલા ટોણા અને અપશબ્દોને ધ્યાનમાં લીધા વિના, તેમણે મોદી અથવા અન્ય કોઈપણ બીજેપી નેતા સામે કોઈ અંગત દ્વેષ રાખ્યો નથી. ગાંધીએ ૨૦૧૮માં લોકસભાને સંબોધતા કહ્યું હતું કે, 'તમને મારા માટે ગુસ્સો અને નફરત છે, હું તમારા માટે પપ્પુ છું, તમે મારી સાથે દુર્વ્યવહાર કરી શકો છો, પરંતુ હું તમારા માટે કોઈ ગુસ્સો કે નફરત રાખતો નથી.' પરંતુ ભાજપના વલણમાં કોઈ ઘટાડો થયો ન હતો. ૧ જુલાઈના રોજ તેમના લોકસભાના ભાષણમાં, રાષ્ટ્રપતિના અભિભાષણ માટે આભાર પ્રસ્તાવ દરમિયાન, મોદીએ વારંવાર ગાંધીને બાળક કહી તેમની મજાક ઉડાવી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે, 'બાલક બુદ્ધી કો કૌન સમજાએ તુમને ફેલ હોને કા રેકોર્ડ બના દિયા હૈ?' સતત ત્રીજી વખત ૧૦૦થી ઓછી બેઠકો (૯૯) મળવા બદલ તેમણે કોંગ્રેસની મજાક ઉડાવી હતી.

કોંગ્રેસની મોદી પર કટાક્ષ : ૨૦૨૪ની લોકસભાની ઝુંબેશ ગાંધીના અભિગમમાં સૂક્ષ્મ પરિવર્તન દર્શાવે છે. ઘણા ઝુંબેશ ભાષણોમાં, તેમણે ટેલિવિઝન ઈન્ટરવ્યુ દરમિયાન મોદીની બાદમાંની ટીપ્પણીઓ પર આકરા પ્રહારો કર્યા હતા કે તેમને 'વિશ્વાસ' હતો કે ભગવાને તેમને ચોક્કસ હેતુ સાથે પૃથ્વી પર મોકલ્યા છે. ગાંધીએ લોકસભામાં એલઓપી તરીકેના તેમના પ્રથમ ભાષણમાં પણ આવું કર્યું, કારણ કે તેઓ આશ્ચર્યચકિત હતા કે મોદી કેવી રીતે એવું કહી રહ્યા છે કે તેઓ જૈવિક નથી. ગાંધીના ભાષણમાંથી સંકેત લઈને, ૧૦ જુલાઈના રોજ શરૂ કરાયેલ કોંગ્રેસ સોશિયલ મીડિયા ઝુંબેશ, હવે વડાપ્રધાન દ્વારા ચા બનાવવા માટે ગટરના ગેસનો ઉપયોગ કરવા અંગેની તેમની ૨૦૧૮ની ટિપ્પણીથી માંડી તેમને ઑસ્ટ્રિયાને ૧૦ જુલાઈના રોજ ઓસ્ટ્રિયામાં ભારતીય સમુદાયને સંબોધિત કરતી વખતે 'ઓસ્ટ્રેલિયા' તરીકે ઓળખાવતા તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલી ગફલત દર્શાવતી વિડિઓ ક્લિપ્સની શ્રેણી બહાર પાડવામાં આવી છે. યુથ કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રીનિવાસ બીવીએ ઠ પર પોસ્ટ કર્યું હતું કે, ''બૈલ બુદ્ધી આંતરરાષ્ટ્રીય બની ગઈ'', પ્રેક્ષકોમાંના લોકો દ્વારા ભૂલ તરફ ધ્યાન દોર્યા પછી પોતાને સુધારતા પહેલા મોદીની ઑસ્ટ્રિયાનો ઓસ્ટ્રેલિયા તરીકે ઉલ્લેખ કરતી ક્લિપ જોડે છે. કોંગ્રેસે તેના સત્તાવાર ઈન્સ્ટાગ્રામ એકાઉન્ટ પર ''bael buddhi pro max'' કેપ્શન સાથે સમાન ક્લિપ્સ પણ પોસ્ટ કરી છે. કોંગ્રેસ દ્વારા કરવામાં આવેલી પોસ્ટમાં એક નાનકડી વીડિયો ક્લિપનો સમાવેશ થાય છે જે નીચા IQ ધરાવતા વ્યક્તિની વિશેષતાઓને વ્યાખ્યાયિત કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. ક્લિપમાં વોઈસઓવર જણાવે છે કે, ''બૈલ બુદ્ધી એ છે જે ઊંચા દાવા કરે છે, જે ગટરમાં ગેસનો ઉપયોગ કરીને ચા બનાવે છે, જે કહે છે કે તેની યાદશક્તિ ફોટોજેનિક છે, જે યુવાનોને જીવનનિર્વાહ માટે ભજિયા વેચવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે, જે ધડ માથા વગરની ટિપ્પણી કરે છે.'' કોંગ્રેસ દ્વારા પોસ્ટ કરવામાં આવેલી અન્ય ઘણી ક્લિપ્સ વડા પ્રધાનની ઠેકડી ઉડાવે છે કે તેઓ 'બાયોડિગ્રેડેબલ' અને 'સ્ટ્રેન્થ' જેવા ચોક્કસ શબ્દોની જોડણી અથવા ઉચ્ચારણ માટે સંઘર્ષ કરી રહ્યા છે, તેમના બીજગણિત અભિવ્યક્તિનો ખોટો ઉપયોગ, અને તેમના દાવા છે કે બાળપણમાં તેઓ એક બાળ મગરને ઘરે લાવ્યા હતા વગેરે શ્રીનેતે કહ્યું કે કોંગ્રેસ પર પ્રચાર દ્વારા રાજકીય પ્રવચનને નિમ્ન સ્તરે લઈ જવાનો આરોપ ન લગાવવો જોઈએ. તેમણે X પર પોસ્ટ કર્યું કે, ''મોદીએ મુજરા જેવા શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો ત્યારે તમારામાંથી કેટલા હતાશ થયા અને બૂમ પાડી? મુજરા, મંગળસૂત્ર, ભેંસ પર મૌન. LoPને બાલક બુદ્ધિ કહીને સંબોધવા પર મૌન. તો હવે પણ મૌન રહો, ઉપદેશ ન આપો. જો તમે આદર આપશો તો તમારી સાથે આદર સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવશે.'' ''ભાજપની ફેક ન્યૂઝ ફેક્ટરી કે જેણે આઈટી સેલ પણ કહે છે, તેને તેના પોતાના સિક્કામાં ચૂકવણી કરવાની જરૂર છે. તેમણે ઉમેર્યું, જ્યારે પણ તમે બાલક બુદ્ધિ કહો છો, ત્યારે તમે વધુ બળપૂર્વક 'બૈલ બુધ્ધિ' સાંભળશો જે સૂચવે છે કે કોંગ્રેસનો નવો લડાયક અભિગમ જારી રહેવાનો છે.

બોમ્બે હાઈકોર્ટે ભિવંડી કોર્ટનો આદેશ રદ કર્યો

RSS માનહાનિ કેસમાં રાહુલ ગાંધીને મળી રાહત

જજે પણ ભિવંડી કોર્ટને કેસનો ઝડપથી નિકાલ કરવાનો આદેશ આપ્યો છે કારણ કે આ કેસ એક દાયકા જૂનો છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

કોંગ્રેસ નેતા રાહુલ ગાંધીને બોમ્બે હાઈકોર્ટમાંથી મોટી રાહત મળી છે. જસ્ટિસ પીકે ચવ્હાણે ભિવંડી કોર્ટના તે આદેશને ફગાવી દીધો છે જેમાં અરજદારને પુરાવા તરીકે કોર્ટ સમક્ષ નવા દસ્તાવેજો રજૂ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. આ સિવાય કેસની સુનાવણી કરતી વખતે જસ્ટિસ પીકે ચવ્હાણે કહ્યું કે, 'આ કેસ એક દાયકા જૂનો છે અને તેનો ભિવંડી કોર્ટ દ્વારા શક્ય તેટલો જલદી ઉકેલ લાવવો જોઈએ અને બંને પક્ષોને કોર્ટને સહકાર આપવાનો નિર્દેશ પણ આપ્યો છે. વાસ્તવમાં આ મામલો એક દાયકા જૂનો છે, વર્ષ ૨૦૧૪નો. આમાં આરએસએસ કાર્યકર રાજેશ કુંટેએ મુંબઈના થાણે જિલ્લાની ભિવંડી મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં કોંગ્રેસ નેતા રાહુલ ગાંધી વિરૂદ્ધ માનહાનિની અરજી દાખલ કરી હતી. રાજેશ કુંટેએ આરોપ લગાવ્યો હતો કે ભિવંડીમાં એક સભાને સંબોધિત કરતી વખતે રાહુલ ગાંધીએ મહાત્મા ગાંધીની હત્યા માટે આરએસએસને જવાબદાર ઠેરવ્યું હતું. આ કેસને ૯ વર્ષ પછી વેગ મળ્યો જ્યારે ૨૦૨૩માં ભિવંડી મેજિસ્ટ્રેટે રાજેશ કુંટેને આ કેસમાં રાહુલ ગાંધીના ભાષણની નકલ સાથે કેટલીક નવી ફરિયાદ રજૂ કરવાની મંજૂરી આપી. ભિવંડી કોર્ટના આ નિર્ણયને પડકારવા માટે રાહુલ ગાંધીએ બોમ્બે હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો.

પ્રિયંકા ગાંધીએ 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' મુદ્દે ભારતીય જનતા પાર્ટીની નિંદા કરી; તેને 'નકારાત્મક રાજકારણ' ગણાવ્યું

પ્રિયંકાની ટિપ્પણી કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે જાહેરાત કરી હતી કે સરકારે ૨૫ જૂન, ૧૯૭૫માં કટોકટી જાહેર કરવામાં આવી હતી તે દિવસને 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' તરીકે મનાવવાનો નિર્ણય કર્યો છે તેના એક દિવસ પછી આવી છે

(એજન્સી) તા.૧૩

ભાજપ પર આકરા પ્રહારમાં, કોંગ્રેસના નેતા પ્રિયંકા ગાંધી વાડ્રાએ કહ્યું કે તેમાં કોઈ આશ્ચર્યની વાત નથી કે જેઓ બંધારણનો વિરોધ કરે છે અને તેને નાબૂદ કરવાની હાકલ કરે છે તેઓ 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' ની ઉજવણીની 'નકારાત્મક રાજનીતિ'માં સામેલ થશે. તેમની ટિપ્પણી કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે જાહેરાત કરી હતી કે સરકારે ૨૫ જૂન, જે દિવસે ૧૯૭૫માં કટોકટી જાહેર કરવામાં આવી હતી તે દિવસને 'સંવિધાન હત્ય દિવસ' તરીકે મનાવવાનો નિર્ણય કર્યો છે એવી જાહેરાત કર્યાના એક દિવસ પછી આવી છે. શાહે કહ્યું હતું કે, આ દિવસ એવા લોકોના યોગદાનને યાદ કરવા માટે છે જેમણે આ સમયગાળા દરમ્યાન અમાનવીય યાતનાઓ વેઠી હતી. પ્રતિક્રિયા આપતા પ્રિયંકા ગાંધીએ કહ્યું કે, ભારતના મહાન લોકોએ ઐતિહાસિક લડાઈ લડીને સ્વતંત્રતા અને તેમનું બંધારણ હાંસલ કર્યું છે. તેમણે 'X' પર હિન્દીમાં એક પોસ્ટમાં કહ્યું, 'જેમણે બંધારણ બનાવ્યું, જેઓ બંધારણમાં વિશ્વાસ ધરાવે છે, તેઓ જ બંધારણની રક્ષા કરશે.' ગાંધીએ કહ્યું, 'જેમણે બંધારણના અમલીકરણનો વિરોધ કર્યો, બંધારણની સમીક્ષા માટે એક પંચની રચના કરી, બંધારણને નાબૂદ કરવાની હાકલ કરી, તેમના નિર્ણયો અને કાર્યોથી બંધારણ અને લોકશાહીની આત્મા પર વારંવાર પ્રહારો કર્યા, તેઓ 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' માનવવાની નકારાત્મક રાજનીતિમાં સંડોવાયેલા છે. આમાં આશ્ચર્યજનક શું છે ? કોંગ્રેસે કેન્દ્રના પગલાને વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા 'હેડલાઈનમાં ચમકવાની દંભી કવાયત' તરીકે વખોડી કાઢી હતી, ત્યારે ભાજપના ટોચના નેતૃત્વએ નિર્ણયનો બચાવ કર્યો હતો અને કહ્યું હતું કે તે લોકોને કોંગ્રેસની 'સરમુખત્યારશાહી માનસિકતા' યાદ અપાવશે. 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' (બંધારણની હત્યાનો દિવસ) ઘોષણાના જવાબમાં, મુખ્ય વિરોધ પક્ષે કહ્યું છે કે, '૪ જૂનનો દિવસ ઈતિહાસમાં 'મોદી મુક્તિ દિવસ' તરીકે યાદ કરવામાં આવશે.' ૪ જૂનના રોજ જાહેર કરાયેલા લોકસભા ચૂંટણીના પરિણામોમાં ભાજપને ૨૪૦ બેઠકો સાથે બહુમતી માટે જરૂરી ૨૭૨થી ઓછી બેઠકો મળી હતી. જો કે, પાર્ટીના નેતૃત્વ હેઠળના એનડીએએ ૨૯૩ બેઠકો સાથે સતત ત્રીજી ટર્મ માટે જનાદેશ મેળવ્યો.

મહારાષ્ટ્રની મહત્ત્વની ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસના ૭ ધારાસભ્યોએ ક્રોસ વોટિંગ કર્યું : સૂત્રો

(એજન્સી) મુંબઈ, તા.૧૩

મહારાષ્ટ્રની ૪૮માંથી ૩૦ લોકસભા બેઠકો જીત્યા પછી ઉંચા આત્મવિશ્વાસ સાથે આગળ વધી રહેલા વિપક્ષ મહાવિકાસ આઘાડી માટે ચિંતાજનક સંકેત તરીકે ઓછામાં ઓછા સાત કોંગ્રેસના ધારાસભ્યોએ વિધાન પરિષદની ચૂંટણીમાં શાસક મહાયુતિ ગઠબંધનના ઉમેદવારોને ક્રોસ વોટિંગ કર્યું હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. સામાન્ય રીતે સીધી લડાઈ મનાતા મતદાનને મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ પહેલા સેમિ-ફાઈનલ તરીકે જોવામાં આવ્યું હતું જે નવેમ્બરની આસપાસ યોજાય તેવી અપેક્ષા છે જ્યાં ૧૧ બેઠકો માટે ૧૨ ઉમેદવારો મેદાનમાં હતા. સત્તાધારી ગઠબંધનના ધારાસભ્યો દ્વારા ક્રોસ-વોટિંગથી ફાયદો થવાની આશા રાખીને વિપક્ષી ગઠબંધને તેની પાસે જે સંખ્યા હતી તેના કરતાં વધુ એક ઉમેદવારને મેદાનમાં ઉતારીને ચૂંટણીની ફરજ પાડી હતી પરંતુ તેના બદલે મત ગુમાવ્યા હોવાનું જણાય છે.

મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભામાં ૨૮૮ ધારાસભ્યોની સંખ્યા છે પરંતુ હાલમાં ૨૭૪ વર્તમાન ધારાસભ્યો છે. આનો અર્થ એ થયો કે દરેક વિધાન પરિષદ ઉમેદવારને જીતવા માટે ૨૩ પ્રથમ પસંદગીના મતોની જરૂર હતી. મહાયુતિમાં ભાજપ, શિવસેનાના એકનાથ શિંદે જૂથ અને એનસીપીની અજિત પવાર પાંખનો સમાવેશ થાય છે તેણે નવ ઉમેદવારો ઉભા રાખ્યા હતા અને અપક્ષો અને નાના પક્ષો સહિત ૨૦૧ ધારાસભ્યોને સમર્થન આપ્યું હતું. મહા વિકાસ અઘાડી જે ઈન્ડિયાની છત્રછાયા હેઠળ છે તેના મુખ્ય ઘટક તરીકે કોંગ્રેસ, શિવસેના (ઉદ્ધવ બાળાસાહેબ ઠાકરે) અને એનસીપી (શરદચંદ્ર પવાર) છે અને માત્ર ૬૭ ધારાસભ્યોનું સમર્થન હોવા છતાં તેણે ત્રણ ઉમેદવારો ઊભા રાખ્યા હતા. મતદાનમાં એક અપક્ષ સહિત છ ધારાસભ્યો તટસ્થ હતા.

ગૃહ મંત્રાલયે J&K પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ના નિયમોમાં સુધારો કર્યા બાદ નેશનલ કોન્ફરન્સના નેતા ઓમર અબ્દુલ્લાહે કહ્યું કે, 'લોકો સત્તાવિહીન મુખ્યમંત્રી કરતાં વધુ હક્કને પાત્ર છે'

ગૃહ મંત્રાલયે જમ્મુ અને કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ના નિયમોમાં સુધારો કર્યો છે જે રાજ્યના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને વધુ સત્તાઓ આપે છે

(એજન્સી) શ્રીનગર, તા.૧૩

કેન્દ્ર સરકારે લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરની વધુ સત્તાઓ વધારતા જમ્મુ અને કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ના નિયમોમાં સુધારો કર્યા પછી, જમ્મુ અને કાશ્મીર નેશનલ કોન્ફરન્સના નેતા ઓમર અબ્દુલ્લાહે કહ્યું કે કેન્દ્રનું આ પગલું નવા મુખ્યમંત્રીને "સત્તાહીન" બનાવશે અને તે સૂચવે છે કે જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં ટૂંક સમયમાં જ ચૂંટણી યોજાશે. ગૃહ મંત્રાલયે જમ્મુ અને કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ના નિયમોમાં સુધારો કર્યો હતો, જે અગાઉના રાજ્યના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને વધુ સત્તાઓ આપતો હતો.

ઓમર અબ્દુલ્લાહે કહ્યું કે, જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ચૂંટણીઓ નજીક છે. આથી જ જમ્મુ-કાશ્મીર માટે સંપૂર્ણ, રાજ્યનો દરજ્જો પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે સમયરેખા નિર્ધારિત કરવા માટે નિશ્ચિત પ્રતિબદ્ધતા એ આ ચૂંટણીઓ માટેની પૂર્વશરત છે. રાજ્યના લોકો સત્તાવિહીન અને રબર સ્ટેમ્પ મુખ્યમંત્રી કરતાં વધુ માટે લાયક છે. મુખ્યમંત્રીએ પોતાના પટાવાળાની નિમણૂક કરવા માટે એલજીને વિનંતી કરવી પડશે.

જમ્મુ અને કાશ્મીરના પૂર્વ નાયબ મુખ્યમંત્રી અને ભાજપના વરિષ્ઠ નેતા કવિન્દર ગુપ્તાએ કહ્યું કે આ ફેરફારો મહત્વપૂર્ણ છે. આગામી દિવસોમાં, વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ યોજાશે અને તે જોતા એલજીની સત્તામાં વધારો કરવામાં આવ્યો છે. આ ફેરફારો મહત્વપૂર્ણ છે અને તે થવા જોઈએ. ગૃહ મંત્રીએ યોગ્ય નિર્ણય લીધો છે અને નિષ્પક્ષ ચૂંટણીઓ માટે આ પગલું લેવામાં આવ્યું છે જે તાજેતરમાં પૂર્ણ થયેલી લોકસભા ચૂંટણીમાં અમે બધાએ જોયું છે કે આ નિર્ણય પછી વહીવટમાં સક્રિયતા આવશે.

ઓમર અબ્દુલ્લાહની ટિપ્પણી પર પ્રતિક્રિયા આપતાં તેમણે કહ્યું કે, આ મુદ્દા પર ટિપ્પણી કરવી યોગ્ય નથી. પહેલા જમ્મુ-કાશ્મીરની સ્થિતિ સારી ન હતી પરંતુ હવે સરકારે અહીં કાયદો અને વ્યવસ્થામાં સુધારો કર્યો છે.

રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુએ જમ્મુ અને કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯, (૨૦૧૯ના ૩૪)ની કલમ ૫૫ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા નિયમમાં સુધારાને તેમની મંજૂરી આપી છે. રાષ્ટ્રપતિએ જમ્મુ અને કાશ્મીરના નિયમો, ૨૦૧૯ના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ સરકારના વ્યવસાયના વ્યવહારમાં સુધારો કરવા માટે વધુ નિયમો બનાવ્યા છે. આ નિયમોને જમ્મુ અને કાશ્મીરના કેન્દ્રીય ટેમ્ટોરી (બીજો સુધારો) નિયમો, ૨૦૨૪ સરકારના વ્યવસાયના વ્યવહાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. નોટિફિકેશન મુજબ, આ નિયમોને જમ્મુ અને કાશ્મીરના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ (બીજો સુધારો) નિયમો, ૨૦૨૪ સરકારના વ્યવસાયના વ્યવહાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. આ સુધારાઓ ૧૨ જુલાઈના રોજ અમલમાં આવશે, અને જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં અનુમાનિત વિધાનસભા ચૂંટણીઓની અપેક્ષામાં એક પગલું છે. આ પેટા-નિયમ (2A) મુજબ, "કોઈ પણ દરખાસ્ત કે જેમાં 'પોલીસ', 'પબ્લિક ઓર્ડર', 'ઓલ ઈન્ડિયા સર્વિસ' અને 'એન્ટી કરપ્શન બ્યુરો'ના વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવા માટે નાણા વિભાગની અગાઉની સંમતિની જરૂર પડશે. મુખ્ય નિયમોમાં, નિયમ ૪૨ પછી, નિયમ 42A દાખલ કરવામાં આવ્યો છે જેમાં નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે, "કાયદો, ન્યાય અને સંસદીય બાબતોના વિભાગે એડવોકેટ-જનરલ અને અન્ય કાયદા અધિકારીઓની નિમણૂક માટે દરખાસ્ત કોર્ટની કાર્યવાહીમાં એડવોકેટ-જનરલને મદદ કરવા માટે મુખ્ય સચિવ અને મુખ્યમંત્રી દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરની મંજૂરી માટે સબમિટ કરવી જોઈએ. નિયમ 42Bમાં, પ્રોસિક્યુશનની મંજૂરી અથવા અપીલ દાખલ કરવાની મંજૂરી અથવા ઈન્કાર અંગેની કોઈપણ દરખાસ્ત કાયદા, ન્યાય અને સંસદીય બાબતોના વિભાગ દ્વારા મુખ્ય સચિવ દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર સમક્ષ મૂકવામાં આવશે. વહીવટી સચિવો અને અખિલ ભારતીય સેવાઓના અધિકારીઓના સંવર્ગના હોદ્દાઓની પોસ્ટિંગ અને ટ્રાન્સફર સંબંધિત બાબતોના સંદર્ભમાં, દરખાસ્ત મુખ્ય સચિવ દ્વારા વહીવટી સચિવ, સામાન્ય વહીવટ વિભાગ દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને સબમિટ કરવામાં આવશે. ઉલ્લેખનીય છે કે મુખ્ય નિયમો ૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૦ના રોજ ભારતના ગેઝેટમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૪ના રોજ તેમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.

રોકડના સંકટ સામે ઝઝૂમતા પાકિસ્તાને IMF પાસેથી ૭૦ લાખ ડોલરનું બેલ આઉટ પેકેજ મેળવ્યું, IMFએ કહ્યું- આ તેનું છેલ્લું હશે

(એજન્સી) તા. ૧૩

રોકડની તંગી અને રોજબરોજની વસ્તુઓની અછતથી ત્રસ્ત પાકિસ્તાને રાહતનો શ્વાસ લીધો છે. પાકિસ્તાન અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ (IMF)એ સાત અબજ ડોલરના નવા લોન કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે. તે જ સમયે, હવે આ આર્થિક પેકેજ પાકિસ્તાનને ઘણી સમસ્યાઓનો સામનો કરવામાં મદદ કરશે. ત્રણ વર્ષની મુદતના આ લોન પેકેજથી જટિલ આર્થિક સમસ્યાઓને દૂર કરવામાં પાકિસ્તાનને મોટી મદદ મળી છે. IMF 'સ્ટેન્ડ-બાય એરેન્જમેન્ટ' (MBA) હેઠળ પાકિસ્તાનને આ લોન આપી રહ્યું છે. SBA એ ટૂંકા ગાળાની લોન છે જે IMF ચૂકવણી સંકટનો સામનો કરી રહેલા તેના સભ્ય દેશોને આપે છે. IMFએ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે IMF સ્ટાફ અને પાકિસ્તાની અધિકારીઓ ૨૦૨૩ 'સ્ટેન્ડ-બાય એરેન્જમેન્ટ' (MBA) હેઠળ હાંસલ કરવામાં આવેલી આર્થિક સ્થિરતાના આધારે સ્ટાફ-સ્તરના કરાર પર પહોંચ્યા છે. આ અંતર્ગત લગભગ સાત અબજ ડોલરની વિસ્તૃત ફંડ સુવિધા વ્યવસ્થા (IFF) પર સંમતિ આપવામાં આવી છે. અમેરિકાની રાજધાની વોશિંગ્ટન સ્થિત ધિરાણકર્તાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે નવા કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ્ય રોકડની અછતથી પીડિત દેશમાં મેક્રો ઈકોનોમિક સ્થિરતાને મજબૂત કરવાનો છે. ઉપરાંત, આવા દેશોના સમાવેશી અને લવચીક વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવું પડશે. SBAએ IMF અને વિશ્વ બેંકના કાર્યક્રમોનો પેટા સમૂહ છે જેનો હેતુ માળખાકીય ગોઠવણ છે.

પાકિસ્તાનની અદાલતે પૂર્વ વડાપ્રધાન ઈમરાન ખાનને 'ગેરકાયદેસર' લગ્નના કેસમાં નિર્દોષ જાહેર કર્યા, તેમની સંભવિત મુક્તિનો માર્ગ મોકળો થયો

(એજન્સી) ઈસ્લામાબાદ, તા.૧૩

પાકિસ્તાનની એક અદાલતે ગઈકાલે દંપતીના ૨૦૧૮ના ગેરકાયદેસર લગ્નના કેસમાં પૂર્વ વડાપ્રધાન ઈમરાન ખાન અને તેમની પત્નીના દોષ અને સાત વર્ષની જેલની સજાને ઉલટાવી દીધી હતી. વકીલોએ જણાવ્યું કે, તેમને જેલમાં ધકેલી દેવામાં આવ્યાના લગભગ એક વર્ષ પછી તેમની મુક્તિના માર્ગમાં છેલ્લો અવરોધ દૂર થયો છે. ખાનના વકીલોમાંના એક નઈમ પંજુથાએ જણાવ્યું હતું કે, અદાલતે રાવલપિંડીના ગેરિસન શહેરમાં ચુકાદો જાહેર કર્યો હતો, જ્યાં પૂર્વ વડા પ્રધાનને રાખવામાં આવ્યા હતા. અન્ય અપીલ કોર્ટે ૫ ફેબ્રુઆરીએ ખાન અને તેની પત્ની બુશરા બીબીની સજાને યથાવત્ રાખ્યાના બે અઠવાડિયા પછી નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા. કોર્ટે તેના સંક્ષિપ્ત આદેશમાં કહ્યું હતું કે, જો દંપતી અન્ય કોઈ કેસમાં વોન્ટેડ ન હોય તો તેમને મુક્ત કરવામાં આવે. બીબી ખાનની ત્રીજી પત્ની અને આધ્યાત્મિક ઉપચારક છે. તેણીએ અગાઉ એક જે માણસ સાથે લગ્ન કર્યા હતા, જે લગ્નમાંથી તેણીએ ત્રણ મહિના કરતાં ઓછા સમય પહેલા નવેમ્બર ૨૦૧૭માં છૂટાછેડા લીધા હતા અને ત્રણ મહિના પછી ખાન સાથે લગ્ન કર્યા હતા. ઈસ્લામિક કાયદો, જેને પાકિસ્તાન દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, કાયદા નવા લગ્ન પહેલાં ત્રણ મહિનાની રાહ જોવાની જરૂર છે. બીબીએ કહ્યું છે કે તેમણે ઓગસ્ટ ૨૦૧૭માં છૂટાછેડા લીધા હતા અને દંપતીએ ટ્રાયલ દરમિયાન આગ્રહ કર્યો હતો કે તેઓએ રાહ જોવાની અવધિનું ઉલ્લંઘન કર્યું નથી. સરકાર કોર્ટના આદેશ પર કેવી પ્રતિક્રિયા આપશે તે અસ્પષ્ટ હતું. ૨૦૨૨થી સત્તાવાળાઓએ ખાન વિરૂદ્ધ બહુવિધ કેસ નોંધ્યા છે જ્યારે તેમને સંસદમાં અવિશ્વાસના મત દ્વારા સત્તા પરથી દૂર કરવામાં આવ્યા હતા. તાજેતરની માહિતી પાકિસ્તાનની સુપ્રીમ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યાના એક દિવસ પછી આવી હતી કે, ખાનની પાર્ટીને સંસદમાં ઓછામાં ઓછી ૨૦ બેઠકો અયોગ્ય રીતે નકારી કાઢવામાં આવી હતી, જે દેશના નાજુક શાસન ગઠબંધનને નોંધપાત્ર ફટકો છે. ખાનની પાકિસ્તાન તહરીક-એ-ઈન્સાફ પાર્ટીને અગાઉ, નેશનલ એસેમ્બલી અથવા સંસદના નીચલા ગૃહમાં મહિલાઓ અને લઘુમતીઓ માટે અનામત વધારાની બેઠકો આપે છે એવી સિસ્ટમમાંથી બાકાત રાખવામાં આવી હતી. આ ચુકાદો ખાન માટે મોટી રાજકીય જીત હોવા છતાં, તે તેમના પક્ષને વડા પ્રધાન શેહબાઝ શરીફની સરકારને હટાવવાની સ્થિતિમાં મૂકશે નહીં, જેઓ ૮ ફેબ્રુઆરીની ચૂંટણી બાદ સત્તામાં આવ્યા હતા. ખાન મે ૨૦૨૩માં તેની ધરપકડ થઈ ત્યારથી હિંસા ભડકાવવા સહિત ૧૫૦થી વધુ કાનૂની કેસોમાં તેઓ ફસાઈ ગયા છે. તે પછીના રાષ્ટ્રવ્યાપી રમખાણો દરમિયાન, ખાનના સમર્થકોએ દેશના વિવિધ ભાગોમાં સૈન્ય અને સરકારી ઈમારતો પર હુમલો કર્યો અને એક મકાનમાં આગ લગાડી હતી. જ્યારે ખાનને સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા મુક્ત કરવામાં આવ્યો ત્યારે જ હિંસા ઓછી થઈ હતી. ખાનને ભ્રષ્ટાચાર માટે કોર્ટે ત્રણ વર્ષની જેલની સજા ફટકાર્યા બાદ ઓગસ્ટ ૨૦૨૩ની શરૂઆતમાં ફરી ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.

ગૃહ મંત્રાલયે J&K પુનર્ગઠન અધિનિયમ ૨૦૧૯માં સુધારો કર્યો; લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરની સત્તાઓમાં વધારો

જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં અનુમાનિત વિધાનસભા ચૂંટણીઓની અપેક્ષા અગાઉ આ સુધારાઓ ૧૨ જુલાઈના રોજ અમલમાં આવશે, જે સત્તાવાર ગેઝેટમાં પ્રકાશનની તારીખ છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

એક મહત્વપૂર્ણ પગલામાં ગૃહ મંત્રાલય (MHA)એ જમ્મુ અને કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ ૨૦૧૯માં સુધારો કર્યો છે. જેમાં અગાઉના રાજ્યના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરની કેટલીક સત્તાઓને વધારો કરવામાં આવ્યો છે.

રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુએ જમ્મુ અને કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ (૨૦૧૯ના ૩૪)ની કલમ ૫૫ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા નિયમમાં સુધારાને તેમની મંજૂરી આપી છે, જે ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલી સૂચનામાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ કાયદાની કલમ ૭૩ હેઠળ જારી કરાયેલ ૩૧મી ઓક્ટોબર ૨૦૧૯ની ઘોષણા સાથે જોડવામાં આવ્યો છે. રાષ્ટ્રપતિએ જમ્મુ અને કાશ્મીરના નિયમો ૨૦૧૯ના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ સરકારના વ્યવસાયના વ્યવહારમાં સુધારો કરવા માટે વધુ નિયમો બનાવ્યા.

''આ નિયમોને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશ જમ્મુ અને કાશ્મીરના (બીજો સુધારો) નિયમો, ૨૦૨૪ના વ્યવસાયના વ્યવહાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.''

સુધારા વિશે જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં અનુમાનિત વિધાનસભા ચૂંટણીઓની અપેક્ષા અગાઉ આ સુધારાઓ ૧૨ જુલાઈના રોજ અમલમાં આવશે, જે સત્તાવાર ગેઝેટમાં પ્રકાશનની તારીખ છે.

જમ્મુ અને કાશ્મીર નિયમો ૨૦૧૯ (ત્યારબાદ મુખ્ય નિયમો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) સરકારના વહીવટી શાસનમાં કેટલાક નિયમો દાખલ કરવામાં આવ્યા છે.

દાખલ કરેલ પેટા-નિયમ (2A) મુજબ ''કોઈ પણ દરખાસ્ત કે જેમાં 'પોલીસ', 'પબ્લિક ઓર્ડર', 'ઓલ ઈન્ડિયા સર્વિસ' અને 'એન્ટી કરપ્શન બ્યુરો'ના વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવા માટે નાણા વિભાગની અગાઉની સંમતિની જરૂર હોય તેમાં અધિનિયમ હેઠળ લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને સંમતિ આપવા અથવા નામંજૂર કરવા માટે મોકલી આપવામાં આવશે સિવાય કે તે મુખ્ય સચિવ દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર સમક્ષ મૂકવામાં આવે.''

મુખ્ય નિયમોમાં નિયમ ૪૨ પછી નિયમ 42A દાખલ કરવામાં આવ્યો છે જેમાં નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે, ''કાયદો, ન્યાય અને સંસદીય બાબતોના વિભાગે એડવોકેટ-જનરલ અને અન્ય કાયદા અધિકારીઓની નિમણૂક માટે દરખાસ્ત કોર્ટની કાર્યવાહીમાં એડવોકેટ-જનરલને મદદ કરવા માટે મુખ્ય સચિવ અને મુખ્યમંત્રી દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરની મંજૂરી માટે સબમિટ કરવી જોઈએ.''

દાખલ કરેલ નિયમ 42Bમાં ''પ્રોસિક્યુશનની મંજૂરી અથવા અપીલ દાખલ કરવાની મંજૂરી અથવા ઈનકાર અંગેની કોઈપણ દરખાસ્ત કાયદા, ન્યાય અને સંસદીય બાબતોના વિભાગ દ્વારા મુખ્ય સચિવ દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર સમક્ષ મૂકવામાં આવશે.''

મુખ્ય નિયમોમાં નિયમ ૪૩માં ત્રીજા જોગવાઈ પછી સૂચના જણાવે છે કે, કેટલીક જોગવાઈઓ જેલ, ડિરેક્ટોરેટ ઑફ પ્રોસિક્યુશન અને ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરી સાથે જોડાયેલ બાબતો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને દાખલ કરવામાં આવશે, જે હેઠળ મુખ્ય વહીવટી સચિવ, ગૃહ વિભાગ દ્વારા ''મામલો લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને સબમિટ કરવામાં આવશે.''

''એ પણ પૂરી જણાવવામાં આવેલ છે કે, વહીવટી સચિવો અને અખિલ ભારતીય સેવાઓના અધિકારીઓના સંવર્ગના હોદ્દાઓની પોસ્ટિંગ અને ટ્રાન્સફર સાથે જોડાયેલ બાબતોની દરખાસ્ત મુખ્ય વહીવટી સચિવ સામાન્ય વહીવટ વિભાગ દ્વારા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને સબમિટ કરવામાં આવશે.''

ઉલ્લેખનીય છે કે, મુખ્ય નિયમો ૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૦ના રોજ ભારતના ગેઝેટમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૪ના રોજ તેમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.

કાશ્મીર 'શહીદ દિવસ' : મહેબૂબા મુફ્તી અને અન્ય રાજકારણીઓએ તેમના 'ઘરમાં નજરકેદ' હોવાનો દાવો કર્યો

(એજન્સી) શ્રીનગર, તા.૧૩

પીડીપીના વડા મહેબૂબા મુફ્તી સહિત જમ્મુ અને કાશ્મીરના કેટલાક રાજકીય નેતાઓએ દાવો કર્યો હતો કે ૧૯૩૧માં આ દિવસે ડોગરા શાસકની સેના દ્વારા માર્યા ગયેલા ૨૨ કાશ્મીરીઓને શ્રદ્ધાંજલિ આપવા માટે 'શહીદોના કબ્રસ્તાન'ની મુલાકાત લેવાથી રોકવા માટે અધિકારીઓ દ્વારા તેઓને 'ઘરમાં નજરકેદ' રાખવામાં આવ્યા હતા. જો કે, આ દાવાઓની કોઈ સત્તાવાર પુષ્ટિ થઈ નથી.

જમ્મુ અને કાશ્મીરના પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન, મહેબૂબા મુફ્તીએ જણાવ્યું હતું કે તેમને શહેરની બહારના ભાગમાં ખિમ્બર ખાતેના તેમના નિવાસસ્થાને 'ઘરમાં નજરકેદ' રાખવામાં આવ્યા હતા. તેણીએ કહ્યું કે, મઝાર એ શુહાદાની મુલાકાત લેવાથી મને રોકવા માટે મારા ઘરના દરવાજા ફરીથી બંધ કરી દેવામાં આવ્યા છે, જે કાશ્મીરના પ્રતિકાર અને સરમુખત્યારશાહી, જુલમ અને અન્યાય સામે સ્થિતિસ્થાપકતાનું કાયમી પ્રતીક છે.

મુફ્તીએ ૯૨ વર્ષ પહેલા આ બલિદાનના ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્વ અંગે વાત કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે, આપણા શહીદોનું બલિદાન એ વાતનો પુરાવો છે કે કાશ્મીરીઓની ભાવનાને કચડી શકાતી નથી. જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં નોંધપાત્ર રાજકીય ફેરફારોનો ઉલ્લેખ કરતાં, તેણીએ કહ્યું કે, ૫મી ઑગસ્ટ ૨૦૧૯ના રોજ, J&Kનું વિભાજન કરવામાં આવ્યું હતું, દરેક વસ્તુને છીનવી લેવામાં આવી હતી. તેઓ અમારી દરેક સામૂહિક યાદોને ભૂંસી નાખવા માગે છે. પરંતુ આવા હુમલાઓ અમારા અધિકારો અને ગૌરવ માટે લડત ચાલુ રાખવાના અમારા નિર્ધારને મજબૂત કરશે. અન્ય રાજકીય નેતા, પીપલ્સ કોન્ફરન્સના અધ્યક્ષ સજ્જાદ લોને પણ નજરકેદ હોવાનો દાવો કર્યો છે. તેમણે કહ્યું કે, કોઈ કારણોસર નજરકેદ હોવાની જાણ કરવામાં આવી નથી. હું ખરેખર એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગયો છું કે વહીવટીતંત્ર લોકોને શહીદોના કબ્રસ્તાનમાં જતા શા માટે અટકાવે છે. તેમની મૂંઝવણ અને હતાશા વ્યક્ત કરતા તેમણે કહ્યું હતું કે, લોકોને તેમના હીરો પસંદ કરવાનો અધિકાર છે અને આ શહીદો કાશ્મીરના લોકો માટે હીરો છે. નેશનલ કોન્ફરન્સ (NC)ના પ્રાંતીય પ્રમુખ, નાસિર અસલમ વાનીએ [illegible] સામનો કરવો પડ્યો હતો, તેમના નિવાસસ્થાનના દરવાજાને પોલીસ દ્વારા તાળું મારવામાં આવ્યું હતું. વાનીએ કહ્યું કે, ગેટને તાળું મારી દેવામાં આવ્યું છે અને પોલીસ કર્મચારીઓએ અમને શહીદોની કબરો પર શ્રદ્ધાંજલિ આપવા જતા રોકવા માટે તૈનાત કર્યા છે. મને આ સમજાતું નથી. અમે તેમના બલિદાનને હંમેશા યાદ રાખીશું. પોલીસે અપની પાર્ટીના નેતાઓને શહીદોના કબ્રસ્તાનની મુલાકાત લેતા અટકાવ્યા હતા. તેમના પ્રમુખ અલ્તાફ બુખારીની આગેવાની હેઠળના સભ્યોએ તેમની શેખ બાગ ઓફિસથી લગભગ ૫ કિ.મી. દૂર આવેલા નક્શબંદમાં કબ્રસ્તાન તરફ કૂચ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, પરંતુ પોલીસે તેમને અટકાવ્યા હતા. ત્યારબાદ આ જૂથે ૨૨ કાશ્મીરીઓને શ્રદ્ધાંજલિ આપીને રસ્તા પર ફાતેહા પઢ્યા હતા. NCના ઉપાધ્યક્ષ ઓમર અબ્દુલ્લાએ કહ્યું કે, ૧૩મી જુલાઈ, શહીદ દિવસ પર, J-Kમાં ન્યાયી અને લોકતાંત્રિક શાસન સ્થાપિત કરવા માટે તેમના જીવનનું બલિદાન આપનારા લોકોને શ્રદ્ધાંજલિ આપતા લોકોને રોકવા માટે બંધ દરવાજા કરવા અને પોલીસના અતિરેકનો આ પ્રસંગ છે. ભવિષ્ય માટેના તેમના આશાવાદની વિગતો આપતાં, અબ્દુલ્લાએ જણાવ્યું હતું કે, આ છેલ્લું વર્ષ છે જ્યાં તેઓ આ કરી શકશે. ઈન્શાઅલ્લાહ, આવતા વર્ષે અમે ૧૩મી જુલાઈને ગૌરવ સાથે ઉજવીશું અને આ દિવસ આદર આપવા યોગ્ય છે. NCના સાંસદ આગા સૈયદ રૂહુલ્લાહ મેહદીએ આ અંગે તેમની નિરાશા અને ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી. મેહદીએ જણાવ્યું હતું કે, લોકોને તેમનું સન્માન કરતા અટકાવવું એ માત્ર લોકશાહીના વિચારનો અનાદર જ નહીં, પરંતુ તે મૂલ્યોથી વિરૂદ્ધ છે જેના પર રાષ્ટ્રની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. આ બહાદુર શહીદોને શ્રદ્ધાંજલિ આપનાર લોકોને રોકવા માટે પોલીસ અને વહીવટીતંત્રને હવે કહેવામાં આવ્યું છે કે તે કબ્રસ્તાન તરફ જતા રસ્તાઓ બંધ કરી દે અને તેમના દરવાજા પર તાળાઓ લગાવી દે. ઐતિહાસિક રીતે, ૧૩ જુલાઈ એ જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં જાહેર રજા હતી, આર્ટિકલ ૩૭૦ નાબૂદ થયા પછી ૨૦૨૦માં ગેઝેટેડ રજાઓની સૂચિમાંથી આ દિવસ દૂર કરવામાં આવ્યો હતો. વર્તમાન પ્રતિબંધો અને સત્તાવાર કાર્યક્રમો ન થયા હોવા છતાં, મુખ્ય પ્રવાહના રાજકીય નેતાઓએ અગાઉ મહારાજા હરિ સિંહના શાસનનો વિરોધ કરતી વખતે ડોગરા સૈન્ય દ્વારા માર્યા ગયેલા ૨૨ કાશ્મીરીઓ [illegible]

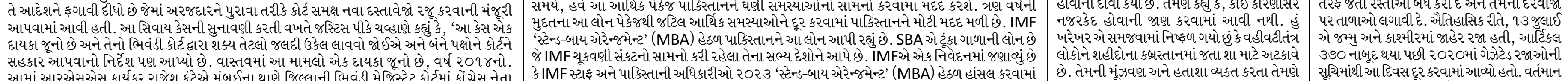

● આદ્યસ્થાપક : મર્હૂમ ભાઈખાનભાઈ એચ. બલુચ
● સહસ્થાપક : મર્હૂમ સિરાજુદ્દીન બી. તિરમીઝી
● મુદ્રક-પ્રકાશક : અઝીઝ ટંકારવી એ માલિક લોકહિત પ્રકાશન સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ વતી લોકહિત ઓફસેટ - ૩૩/૧, શાહઆલમ, અમદાવાદ- ૩૮૦૦૨૮થી છપાવીને તે જ સ્થળેથી પ્રસિદ્ધ કર્યુ ● ફોન : ૨૫૩૨૦૩૩૦-૨૫૩૨૦૪૩૧-૨૫૩૨૮૮૨૫ ● Posting at Ahd. RMS

ઉપ રાજ્યપાલને વધુ સત્તા આપવાનો મતલબ એ છે કે જમ્મુ કાશ્મીરનો રાજ્યનો દરજ્જો હજુ ઘણો દૂર છે : કોંગ્રેસ

(એજન્સી) તા.૧૩

કેન્દ્ર દ્વારા જમ્મુ અને કાશ્મીરના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરને વધુ સત્તાઓ આપવા સાથે કોંગ્રેસે શનિવારે કહ્યું કે તેનો અર્થ એ જ થઈ શકે છે કે નજીકના ભવિષ્યમાં જમ્મુ અને કાશ્મીરને સંપૂર્ણ રાજ્યનો દરજ્જો મળવાની શક્યતા નથી. કેન્દ્રએ પોલીસ, IAS અને IPS જેવા અખિલ ભારતીય સેવાઓના અધિકારીઓને મંજૂરી અને વિવિધ કેસોમાં કાર્યવાહી કરવા સંબંધિત બાબતો પર જમ્મુ અને કાશ્મીર એલજીની પ્રતિરક્ષા વધારી છે. કાશ્મીર પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૨૦૧૯ હેઠળ શુક્રવારે કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલા નિયમોમાં સુધારા દ્વારા એલજીને સત્તા આપવામાં આવી હતી, જે અગાઉના જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યને જમ્મુ અને કાશ્મીરના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં વિભાજીત કરવા માટે ઘડવામાં આવી હતી. કોંગ્રેસના મહાસચિવ જયરામ રમેશે ટ્વિટર પર એક પોસ્ટમાં જણાવ્યું હતું કે, 'આ નોટિફિકેશનમાંથી એક જ

અર્થ કાઢી શકાય છે કે જમ્મુ અને કાશ્મીરને નજીકના ભવિષ્યમાં પૂર્ણ રાજ્યનો દરજ્જો મળવાની શક્યતા નથી.' તેમણે કહ્યું કે રાજકીય પક્ષો વચ્ચે એ વાત પર સર્વસંમતિ છે કે જમ્મુ અને કાશ્મીર તરત જ ફરી એકવાર ભારતીય સંઘનું સંપૂર્ણ રાજ્ય બનવું જોઈએ.

'જો તે સ્થિતિમાં અટલ બિહારી વાજપેયી પીએમ હોત તો તેમણે પણ કટોકટી લાદી હોત' : સંવિધાન હત્યા દિવસ મનાવવાના કેન્દ્રના નિર્ણય સામે સંજય રાઉતના પ્રહાર

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૧૩

શિવસેના (યુબીટી)ના નેતા અને રાજ્યસભાના સાંસદ સંજય રાઉતે શનિવારે ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન ઈન્દિરા ગાંધીનો ૫૦ વર્ષ પહેલાં ૧૯૭૫માં ઈમરજન્સી લાગુ કરવા બદલ બચાવ કર્યો હતો. ૧૯૭૫ની કટોકટીની યાદમાં ૨૫ જૂનને સંવિધાન હત્યા દિવસ તરીકે મનાવવાના કેન્દ્ર સરકારના નિર્ણય પર પ્રતિક્રિયા આપતા રાઉતે જણાવ્યું હતું કે 'જો તે સ્થિતિમાં અટલ બિહારી વાજપેયી વડાપ્રધાન હોત તો તેમણે પણ કટોકટી લાગુ કરી હોત.'

સમાચાર એજન્સી સાથે વાત કરતા રાઉતે કહ્યું, ''તેમની (ભાજપ) પાસે કોઈ કામ બાકી નથી. ૫૦ વર્ષ થઈ ગયા છે; લોકો ઈમરજન્સીને ભૂલી ગયા છે. આ દેશમાં ઈમરજન્સી શા માટે લાદવામાં આવી? કેટલાક લોકો અરાજકતા ફેલાવવા માંગે છે. રામલીલા મેદાનમાંથી ખુલ્લી જાહેરાત કરવામાં આવી હતી 'અમારા જવાનો અને સેનાને સરકારના આદેશનું પાલન ન કરવાનું કહેતા... આવી સ્થિતિમાં જો અટલ બિહારી વાજપેયી વડાપ્રધાન હોત તો તેઓએ પણ કટોકટી લાદી દીધી હોત.'' તેમણે ઉમેર્યું કે, ''તે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાનો મામલો હતો. કેટલાક લોકો બોમ્બ બનાવી રહ્યા હતા અને તેને વિવિધ સ્થળોએ વિસ્ફોટ

કરી રહ્યા હતા. બાળાસાહેબ ઠાકરેએ તે સમયે કટોકટીનું ખુલ્લેઆમ સમર્થન કર્યું હતું અને આરએસએસએ પણ તેને ટેકો આપ્યો હતો.'' કેન્દ્રએ ૧૨ જુલાઈના રોજ જાહેરાત કરી હતી કે તત્કાલિન વડાપ્રધાન ઈન્દિરા ગાંધી દ્વારા ૨૫ જૂન ૧૯૭૫ના રોજ જાહેર કરાયેલ ઈમરજન્સીની યાદમાં દર વર્ષે ૨૫ જૂનને સત્તાવાર રીતે ''સંવિધાન હત્યા દિવસ'' (લોકશાહીની હત્યાનો દિવસ) તરીકે ઉજવવામાં આવશે.

તપાસ કરી રહ્યા છીએ : ધ્રુવ રાઠીના પેરોડી એકાઉન્ટ પરથી ફેક ન્યુઝ ફેલાવતા પોલીસ દોડતી થઈ

(એજન્સી) તા.૧૩

પ્રખ્યાત યુટ્યુબર ધ્રુવ રાઠીના પેરોડી એકાઉન્ટ (ફેન પેજ) પરથી લોકસભા સ્પીકર ઓમ બિરલાની પુત્રી અંજલી વિશે ફેક પોસ્ટ કરવામાં આવી છે. જે બાદ આ મામલામાં FIR નોંધવામાં આવી છે. પોલીસે આ મામલે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની માનહાનિની કલમો હેઠળ કેસ નોંધ્યો છે. આ સિવાય આઈટી એક્ટ હેઠળ પણ કેસ નોંધવામાં આવ્યો છે. આ પોસ્ટ Dhruv Rathee (paro- dy) @dhruvrahteeના નામથી કરવામાં આવી હતી. હાલ પોલીસ આ મામલે તપાસ કરી રહી છે. પોલીસને સૂત્રો પાસેથી પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર અંજલિ બિરલાના સંબંધીની વિનંતી પર કેસ નોંધવામાં આવ્યો છે, તેમાં યુટ્યુબરનું નામ

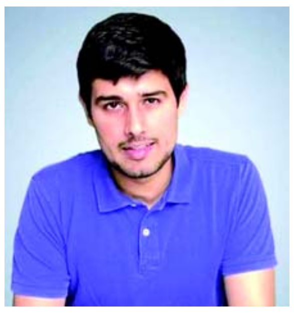

છે, પરંતુ પોલીસ હાલમાં તપાસ કરી રહી છે કે જે એકાઉન્ટમાંથી આ ટ્વિટ કરવામાં આવી હતી તે સાચું છે કે કેમ, આ સિવાય એકાઉન્ટ કોણ સંભાળે છે તેની પણ તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. ધ્રુવ રાઠી એક યુટ્યુબર છે. તેનો જન્મ હરિયાણાના રોહતકમાં થયો હતો. તેણે દિલ્હીથી સ્કૂલનો અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યો અને પછી જર્મનીથી એન્જિનિયરિંગ કર્યું છે. યુટ્યુબની સાથે તે સોશિયલ મીડિયા ઈન્ફ્લૂએન્સર પણ છે. સોશિયલ મીડિયાની દુનિયામાં તેના લાખો ફોલોઅર્સ છે. ધ્રુવ રાઠી તેના એક્સપ્લેનર વીડિયો માટે જાણીતો છે, જેમાં તે કોઈપણ વિષયને ખૂબ જ વિગતવાર સમજાવે છે. તે વખત મોદી સરકારનો ટીકાકાર છે. હાલમાં જ તે ચર્ચામાં એટલા માટે હતા કારણ કે તેણે ભારતની તુલના ઉત્તર કોરિયા સાથે કરી હતી અને કહ્યું હતું કે મોદી શાસનમાં દેશ સરમુખત્યારશાહી તરફ આગળ વધી રહ્યો છે.

ત્રિપુરા : અથડામણમાં આદિવાસી વ્યક્તિના મૃત્યુ બાદ દુકાનો સળગાવવામાં આવી, ઘરોમાં તોડફોડ

(એજન્સી) અગરતલા, તા.૧૩

પોલીસે શનિવારે જણાવ્યું હતું, ત્રિપુરાના ધલાઈ જિલ્લામાં જૂથ અથડામણમાં એક આદિવાસી વ્યક્તિના મૃત્યુ બાદ અનેક દુકાનોને સળગાવી દેવામાં આવી હતી અને ઘરોને નુકસાન થયું હતું, જેના કારણે અધિકારીઓએ પ્રતિબંધિત આદેશો લાદ્યા હતા.

૭ જુલાઈના રોજ ધલાઈ જિલ્લાના ગાંડતવિસા ખાતે બે જૂથો વચ્ચેની અથડામણમાં ગંભીર ઈજા પામેલા ૧૯ વર્ષીય કૉલેજ વિદ્યાર્થીનું શુક્રવારના રોજ અહીંની જીબીપી હોસ્પિટલમાં નિધન થયું હતું.

શુક્રવારની આગચંપી બાદ ગામમાં વધારાના પોલીસ કર્મચારીઓને તૈનાત કરવામાં આવ્યા છે અને આ વિસ્તારમાં ઈન્ટરનેટ સેવાઓ સ્થગિત કરી દેવામાં આવી છે. પોલીસે જણાવ્યું કે, યુવકના મોતના સંબંધમાં ચાર લોકોની ધરપકડ કરવામાં આવી છે.

પોલીસ સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, પરમેશ્વર રેઆંગ તેના મિત્રો સાથે રથયાત્રા નિમિત્તે આયોજિત મેળામાં હાજરી આપવા માટે ગાંડતવીસા બજારમાં ગયો હતો.

અચાનક, યુવાનોના બે જૂથો વચ્ચે અથડામણ શરૂ થઈ, જે દરમિયાન રેઆંગને ગંભીર ઈજાઓ થઈ. ધલાઈના એસપી અવિનાશ રાયે પીટીઆઈને જણાવ્યું હતું, શરૂઆતમાં ગાંડતવિસા હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો,

પછી તેની સ્થિતિ વધુ બગડતાં તેમને જીબીપી હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યો હતો. શુક્રવારના રોજ તેની ઈજાઓથી તેનું મૃત્યુ નીપજ્યું હતું.

તેમણે ઉમેર્યું, તેના મૃતદેહને અગરતલાથી લગભગ ૧૧૦ કિમી દૂર ગાંડાતવિસામાં પાછા લાવવામાં આવ્યા પછી, લાગણીઓ ઉભરી આવી અને ગુસ્સામાં કેટલાક ઘરો અને દુકાનોમાં તોડફોડ કરવામાં આવી. અમે હત્યાના સંબંધમાં ચાર લોકોની ધરપકડ કરી છે. વધુ ઉશ્કેરાટને રોકવા માટે ગાંડતવિસામાં પોલીસની કડક હાજરી સાથે નિષેધાત્મક આદેશો લાગુ કરવામાં આવ્યા છે.

તણાવને ઓછો કરવા માટે, ગાંડતવિસા એસડીએમએ શાંતિ બેઠકનું આયોજન કર્યું હતું, રાયે જણાવ્યું હતું કે, હાલમાં પરિસ્થિતિ નિયંત્રણમાં છે.

ટીપરા મોથાના નેતા પ્રદ્યોત કિશોર માણિક્ય દેબબર્માએ યુવકની હત્યાની નિંદા કરી અને ન્યાયની હાકલ કરી. તેમણે ફેસબુક પર લખ્યું, હું ગાંડતવિસામાં પરમેશ્વર રેઆંગની હત્યાની સખત નિંદા કરૂં છું. મેં વરિષ્ઠ પોલીસ અધિકારીઓ સાથે અંગત રીતે વાત કરી છે કે ગુનેગારો પર સંબંધિત કલમો હેઠળ ગુનો દાખલ કરવામાં આવે. હું શાંતિ માટે અપીલ કરૂં છું અને દરેકને સંયમ રાખવા વિનંતી કરૂં છું. હું વ્યક્તિગત રીતે પરિવારની મુલાકાત લઈશ.

માત્ર દુર્લભ કેસોમાં જ જામીન પર મનાઈ હુકમ આપવો જોઈએ : સુપ્રીમ કોર્ટ

(એજન્સી) તા.૧૩

ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ.ઓકા અને ઉજ્જલ ભૂયનેની ખંડપીઠે કહ્યું કે તે ઔપચારિક રીતે ચુકાદામાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ જામીન પર સ્ટે અથવા સ્થગિત કરવા હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા 'કેઝ્યુઅલ' આદેશોના મુદ્દાને સંબોધશે. સુપ્રીમ કોર્ટે ૧૨ જુલાઈના રોજ જણાવ્યું હતું કે ઉચ્ચ અદાલતોમાં જામીન પર રોક લગાવવા માટેનું વલણ વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા અને યોગ્ય પ્રક્રિયાના અધિકારો માટે વાસ્તવિક અને વર્તમાન જોખમ ઊભું કરે છે. ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ.ઓકા અને ઉજ્જલ ભૂયનેની ખંડપીઠે જણાવ્યું હતું કે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા તર્કબદ્ધ જામીનના આદેશો પર સ્ટે મૂકવાની વૃત્તિ 'આઘાતજનક' હતી.

જામીન કે જેલ ?

જસ્ટિસ ઓકાએ જણાવ્યું હતું કે, ખૂબ જ દુર્લભ અને અપવાદરૂપ કેસ સિવાય જામીન પર મનાઈ હુકમની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં., જામીન ઓર્ડર પર સ્ટે ત્યારે જ આપવો જોઈએ જો ત્યાં દેખીતી વિકૃતિઓ હોય અથવા જો અમુક વિશેષ શરતોને સંતોષવા માટે ફરજિયાત કાયદાની જોગવાઈઓ સંતુષ્ટ ન હોય અથવા જો વ્યક્તિ આતંકવાદી હોય.

કોર્ટે કહ્યું કે તે ચુકાદામાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ જામીન પર સ્ટે અથવા સ્થગિત કરવા હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા 'આકસ્મિક' આદેશોના મુદ્દાને ઔપચારિક રીતે સંબોધશે. મની લોન્ડરિંગ કેસના આરોપી પરવિન્દર ખુરાના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલનો ચુકાદો અદાલતે અનામત રાખ્યો હતો, જેના જામીન પર દિલ્હી હાઈકોર્ટે એક વર્ષથી વધુ સમય માટે સ્ટે મૂક્યો હતો. જસ્ટિસ ઓકાએ કહ્યું કે તપાસ એજન્સીઓના સંસ્કરણને આંધળી રીતે સ્વીકારી હાઈકોર્ટ યાંત્રિક રીતે સ્ટે ઓર્ડર પાસ કરી શકતી નથી, જસ્ટિસ ઓકાએ એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ED)ને પૂછ્યું ,''આ આઘાતજનક છે. આવા સ્ટે ઓર્ડર પસાર કરીને આપણે કયા સંકેતો મોકલીએ છીએ ? અલબત્ત આ રીતે જામીન પર સ્ટે મૂકી શકાય ? આખા વર્ષ માટે જામીન કેવી રીતે રોકી શકાય ? શું તે આતંકવાદી હતો ? તેના જામીન રોકવાનું કારણ શું હતું ?. જસ્ટિસ ઓકાએ જણાવ્યું હતું કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત જામીન શરતો આરોપીને ફરાર અથવા સાક્ષીઓને પ્રભાવિત કરતા અટકાવવા માટે પૂરતી સજ્જ છે. ED માટે સોલિસિટર-જનરલ તુષાર મહેતાએ જણાવ્યું હતું કે આરોપી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રમાં રહે ત્યાં સુધી જ જામીનની શરતો કામ કરે છે. એવા કિસ્સાઓ હતા કે જેમાં આરોપીઓને જામીન મળી જાય છે અને ભારત સાથે પ્રત્યાર્પણ સંધિ ન હોય તેવા સ્થળોએ ભાગી જાય છે. શ્રી મહેતાએ સૂચવ્યું કે સર્વોચ્ચ અદાલત, તેના ચુકાદામાં ટ્રાયલ કોર્ટના જામીનના આદેશ પર સ્ટે મૂકતી વખતે ઉચ્ચ અદાલતો કારણો આપવાનો આગ્રહ કરી શકે છે.

કેજરીવાલ કેસ

તાજેતરમાં, દિલ્હી હાઈકોર્ટે એક્સાઈઝ પોલિસી કેસ સાથે જોડાયેલા મની લોન્ડરિંગ કેસમાં દિલ્હીના મુખ્યમંત્રી અરવિંદ કેજરીવાલને જામીન આપવાના તર્કબદ્ધ ટ્રાયલ કોર્ટના આદેશ પર રોક લગાવી હતી. ૨૦ જૂને ટ્રાયલ કોર્ટે તેમને જામીન આપ્યાના બીજા જ દિવસે હાઈકોર્ટનો આદેશ આવ્યો. ટ્રાયલ કોર્ટ જામીનનો આદેશ અપલોડ કરે તે પહેલા જ EDએ હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો. શ્રી કેજરીવાલે સ્ટે સામે સુપ્રીમ કોર્ટમાં અપીલ કરી હતી, પરંતુ સર્વોચ્ચ અદાલતે રાહ જોવાનું પસંદ કર્યું હતું અને હાઈકોર્ટ આગળ શું કરે છે તે જોવાનું પસંદ કર્યું હતું. દરમિયાન, સીબીઆઈએ એક્સાઈઝ પોલિસી કેસમાં ભ્રષ્ટાચારના આરોપસર શ્રી કેજરીવાલની જેલમાં ધરપકડ કરી, જેના કારણે તેઓએ ટોચની અદાલતમાંથી અરજી પાછી ખેંચી હતી.

ન્યાયમૂર્તિ ઓકાએ કહ્યું હતું કે, 'અમે વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા વિશે ચિંતિત છીએ.' **(સૌ.: ધ હિન્દુ.કોમ)**

ટોક ઓફ ટાઉન : અનંત અંબાણી અને તેમની રૂા. ૨૦૦ કરોડની વેડિંગ શેરવાની

(એજન્સી) તા.૧૩

અનંત અંબાણી અને રાધિકા મર્ચન્ટના લગ્ને દુનિયામાં તોફાન મચાવી દીધું છે, જે લેટેસ્ટ સેન્સેશન બની ગયું છે. ભારતના સૌથી ધનાઢ્ય બિઝનેસ ટાયકૂન મુકેશ અંબાણીએ આ ભવ્ય લગ્ન સમારોહ પર ૩૦૦૦ કરોડથી વધુ ખર્ચ કર્યા હોવાના અહેવાલ સામે આવ્યા છે. તેમણે ખર્ચો કરવામાં કોઈ કચાસ રાખી નથી. આ લગ્ન સમારોહની ઉજવણી હવે વિશ્વના સૌથી ખર્ચાળ લગ્ન પ્રસંગોમાંની એક માનવામાં આવે છે. અંબાણી પરિવાર જે તેમના વૈભવી જીવન લાઈફ સ્ટાઈલ માટે જાણીતો છે, તેણે અનંત અંબાણીના લગ્નના પોશાકથી દરેકને આશ્ચર્યચકિત કરી દીધા. અનંત અંબાણીની શેરવાની વિશે વાત કરવામાં આવે તો સોના અને હીરાથી બનેલા તેમના પોશાકની કિંમત ૨૧૪ કરોડ છે, જેમાં ૧૪ કરોડનું બ્રોચ અને રિચાર્ડ મિલે આરએમ ૫૨-૦૫ ટુરબિલન ફેરેલ વિલિયમ્સનો સમાવેશ થાય છે, જે એક વૈભવી પીસ છે જેની કિંમત લગભગ ૫૪ કરોડ રૂપિયા છે. અનંતની શેરવાનીની ભવ્યતા એ નવા ધોરણો સ્થાપિત કર્યા છે, જે દુર્લભ ભવ્યતા માટે અંબાણી પરિવારની પ્રતિષ્ઠાને મજબૂત બનાવે છે.

જેમ જેમ લગ્નના ફોટા અને વિડિયોઝ ઓનલાઈન ફરતા થઈ રહ્યા છે તેમ તેમ, વિગતો સમગ્ર ભારતમાં અને તેનાથી આગળ લોકોને મોહિત અને આશ્ચર્યચકિત કરી રહી છે.

આ શખ્સે સ્ટેશન પર રાતો વિતાવી હતી, પછી ૧,૦૦,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનો બિઝનેસ કર્યો તેમની કુલ સંપત્તિ ૫.૮ અબજ ડોલર એટલે કે ૪૮૪,૧૩૯,૦૫૦,૦૦૦ રૂપિયા છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

સોલાર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ઈન્ડિયાના પ્રેરણાદાયી સ્થાપક, સત્યનારાયણ નંદલાલ નુવાલની એક નોંધપાત્ર સફળતાની વાર્તા જે તેમની અસાધારણ ઉદ્યોગસાહસિક ક્ષમતાઓ અને મક્કમતા અને સંકલ્પની પરિવર્તનશીલ શક્તિ બંનેને પ્રમાણિત કરે છે. રાજસ્થાનના ભીલવાડામાં એક મધ્યમવર્ગીય પરિવારમાં ઉછરેલા નુવાલને તેમના પરિવારને આર્થિક રીતે મદદ કરવા માટે ૧૦મા ધોરણ પછી શાળા છોડી દેવાની ફરજ પડી હતી. આ પડકારો હોવા છતાં, તેમણે માત્ર ૧૮ વર્ષની ઉંમરે શાહી ઉત્પાદનની સુવિધા ખોલી, તેમની અવિચળ ભાવના અને નિશ્ચયનું પ્રદર્શન કર્યું. પ્રારંભિક આંચકો હોવા છતાં, નુવાલ તકોની શોધમાં દ્રઢ રહ્યા.

ઔદ્યોગિક વિસ્ફોટકો ઉદ્યોગમાં તેમનો પ્રવેશ તેમની યાત્રામાં એક મહત્ત્વનો વળાંક હતો. ટ્રેન સ્ટેશનો પર વિતાવેલી રાત્રિઓ સહિતની પ્રતિકૂળતાઓનો સામનો કરીને, નુવાલ તેમના સમર્પણમાં મક્કમ અને અડીખમ રહ્યા, જે અંતે વિસ્ફોટકોના વેપારી અબ્દુલ સત્તાર અલ્લાહભાઈ સાથે નોંધપાત્ર મુકાબલામાં પરિણમ્યો. આ મેળાપને કારણે ૧૯૯૫માં સોલાર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ઈન્ડિયાની સ્થાપના થઈ, જે સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાની લોન દ્વારા શક્ય બની. હાલમાં, સોલાર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ઈન્ડિયાનું માર્કેટ કેપિટલાઈઝેશન ૧ લાખ કરોડ રૂપિયાથી વધુ છે. સોલાર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ઈન્ડિયા ત્યારથી મેક ઈન ઈન્ડિયા પહેલ સાથે સંરેખિત થઈને વિસ્ફોટકો, પ્રોપેલન્ટ્સ, ગ્રેનેડ, ડ્રોન અને વોરહેડ્સના અગ્રણી ઉત્પાદક તરીકે ઉભરી આવ્યું છે. કંપનીની ઘાતાંકીય વૃદ્ધિ તેના બજાર મૂલ્યમાં સ્પષ્ટ છે, જે એક દાયકામાં ૧,૭૦૦ % વધીને નવેમ્બર ૨૦૨૨ સુધીમાં ૩૫,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાને વટાવી ગઈ છે. વધુમાં, ફોર્બ્સના અહેવાલ મુજબ, ૫.૮ અબજ ડોલરની વર્તમાન સંપત્તિ સાથે નુવાલ તેમની નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓને કારણે યોગ્ય રીતે આદરણીય અબજોપતિ બિઝનેસ આગેવાન તરીકે તેમનું સ્થાન ધારણ કરે છે.

૨૪ વર્ષની મહિલા જે પોતાના બાળકને ઉછેરવા માટે દર મહિને ૫૮ લાખ રૂપિયા લે છે, તેનો પતિ રિકી એન્ડ્રેડ છે, જે દુબઈ સ્થિત ફોરેક્સ અને ક્રિપ્ટો ઉદ્યોગપતિ છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

વિશ્વમાં જ્યાં ઘણા લોકો પરિપૂર્ણ થવા માટે સંઘર્ષ કરે છે, કોઈને તેમની સંપત્તિ વિશે ફરિયાદ કરતાં સાંભળવાનું ભાગ્યે જ જોવા મળે છે. જો કે, દુબઈમાં એક કરોડપતિ ગૃહિણી આવું કરવા માટે હેડલાઈન્સમાં છે. શરૂઆતમાં તેની ચિંતા હંમેશા સુંદર દેખાવાનું દબાણ હતું. હવે એક માતા તરીકે તેની માગણીઓએ અણધાર્યો વળાંક લીધો છે.

સામાન્ય માતા-પિતાથી વિપરીત જેઓ તેમના બાળકોની સંભાળ રાખવા માટે આયા રાખે છે, આ શ્રીમંત પત્ની તેના પોતાના બાળકની સંભાળ રાખવા માટે પગાર મેળવે છે. દુબઈની રહેવાસી લિન્ડા એન્ડ્રે ડે સોશિયલ મીડિયા પર ખુલાસો કર્યો છે કે, તે માત્ર માતા બનવા માટે તેના પતિ પાસેથી દર મહિને આશ્ચર્યજનક ૫૮ લાખ રૂપિયા મેળવે છે.

ધ સનના અહેવાલ મુજબ લિન્ડાના પતિ રિકી તેને માસિક ૫૮ લાખ રૂપિયાથી વધુનું ભથ્થું આપે છે. આ દંપતીએ તાજેતરમાં જ તેમની પુત્રી અમીરાનું સ્વાગત કર્યું હતું. લિન્ડા કહે છે કે, તેની કાળજી લેવાનું પૂર્ણ-સમયની નોકરી છે, તેમ છતાં તેઓ એક આયાને પણ નોકરીએ રાખે છે જે દર મહિને ૮ લાખ રૂપિયા કમાય છે. આ વધારાની મદદ હોવા છતાં લિન્ડા દાવો કરે છે કે, તેની માતા તરીકેની ભૂમિકા માટે તેનું ભારે ભથ્થું જરૂરી છે.

લિન્ડાએ આયાની જરૂરિયાતને વાજબી ઠેરવી સમજાવ્યું કે પૈસા ખર્ચવા અને શોપિંગના તેના વ્યસ્ત શેડ્યુલને કારણે તેની પાસે તેના બાળકની સંભાળ રાખવાનો સમય નથી. આયા ઉપરાંત તે એક નોકરાણી અને રસોઈયાને પણ કામે રાખે છે. લિન્ડા જણાવે છે કે, ડાયપર બદલવા અને રસોઈ બનાવવા જેવા કાર્યો તેના માટે શક્ય નથી કારણ કે, તેને ડિઝાઈનર વસ્તુઓની ખરીદી કરવી હોય છે. જો કે, તે તેના બાળક સાથે સમય વિતાવે છે, તે માને છે કે, પોતાની સંભાળ રાખવી પણ એટલી જ જરૂરી છે. લિન્ડાના સાક્ષાત્કારનો પ્રતિભાવ મિશ્ર રહ્યો છે. ઘણા લોકોએ ટિપ્પણી કરી છે કે, માતા બનવું એ આશીર્વાદ છે, નોકરી નથી. એક યુઝરે કટાક્ષ પણ કર્યો કે, જો તમને નોકરની જરૂર હોય તો મને જણાવો. આ અસામાન્ય વ્યવસ્થા વિશ્વભરના લોકો પિતૃત્વ અને સંપત્તિના પડકારોને કેવી રીતે પાર પાડે છે તેના વિશાળ તફાવતોને પ્રકાશિત કરે છે.

વડોદરા પોલીસ દ્વારા લોક દરબાર યોજાયો

વ્યાજખોરોની ચુંગાલમાં ફસાયા હોય તેવા લોકોએ પોલીસનો સંપર્ક કરવા અનુરોધ

(સંવાદદાતા દ્વારા)
વડોદરા, તા.૧૩

વડોદરામાં મકરપુરા વિસ્તારમાં આવેલા ONGC કોમ્યુનિટી હોલ ખાતે પોલીસ દ્વારા લોકદરબારનું આયોજન કરાયું હતું. જેમાં ૬૫ લાભાર્થીઓને જુદી-જુદી બેંકના અધિકારીઓ મારફતે રૂપીયા ૧,૨૨,૭૩,૦૦૦ની રકમના લોન સેકશન લેટર આપવામાં આવ્યા હતા. ઉપરાંત વ્યાજખોરના દૂષણમાં ફસાયા હોય તો પોલીસનો સંપર્ક કરવા પણ અપીલ કરાઈ હતી. વડોદરા શહેરના કેટલાક વિસ્તારોમાં ગેરકાયદે નાણાં ધિરાણ અંગેની પ્રવૃતિઓ ચાલતી હોવાના કારણે જાહેર જનતાને ઉંચા વ્યાજદરે વ્યાજ ચુકવવુ પડતુ હોય છે. આવા વ્યાજના વિષચક્રમાં ફસાઈ જવાના કારણોસર કેટલીકવાર વ્યાજખોરના દબાણના કારણે ભોગ બનનાર આત્મહત્યા કરી લેતા હોવાના કિસ્સાઓ બનતા હોય છે. આવી ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિ અટકાવવાના રાજયના ડી.જી.પી. તરફથી તા.૨૧/૦૬/૨૦૨૪થી તા.૩૧/૦૭/૨૦૨૪ સુધી વ્યાજખોરો વિરૂદ્ધની ખાસ ડ્રાઈવનું આયોજન કરવા સુચના આપી હતી. જે આધારે પોલીસ કમિશ્નર નરસિમ્હા કોમારના માર્ગદર્શન હેઠળ ગેરકાયદે નાણા ધિરધારનો ધંધો કરતા હોય તેવા ઈસમો ઉપર ખાસ ડ્રાઈવનુ આયોજન કર્યું છે. આ ડ્રાઈવ દરમ્યાન ભોગબનનાર મુક્ત મને પોતાની રજૂઆત કરી શકે સાથે સરકારની જુદી-જુદી નાણાકીય યોજનાઓની માહીતી જાહેર જનતા સુધી પહોંચાડી શકાય તે હેતુસર વડોદરા શહેરમાં ઝોન-૩ અધિક પોલીસ કમિશ્નર ડો.લીના પાટીલના માર્ગદર્શન હેઠળ મકરપુરા, માંજલપુર, કપુરાઈ, પાણીગેટ, વાડી પોલીસ સ્ટેશન હદ વિસ્તારના નાગરીકો વ્યાજખોરો વિરૂદ્ધ પોતાની રજૂઆત કરી શકે તે માટે ૧૧ જુલાઈના રોજ મકરપુરા વિસ્તારમાં આવેલા ONGC કોમ્યુનિટી હોલ ખાતે પોલીસ કમિશ્નર નરસિમ્હા કોમારની અધ્યક્ષતામાં લોક દરબાર યોજાયો હતો. જેમાં વડોદરા અધિક પોલીસ કમિશ્નર ડો.લીના પાટીલ ઝોન-૩ તથા નાયબ પોલીસ કમિશ્નર જુલી કોઠીયા, ઝોન-૧ તથા નાયબ પોલીસ કમિશ્નર અભય સોન, ઝોન-૨, પન્ના મોમાયા ઝોન-૪ તથા યુવરાજસિંહ જાડેજા, ક્રાઈમ બ્રાંચ તથા નાણાધિરધાર કચેરીના અધિકારી તથા ઓએનજીસીના ડાયરેકટર તથા ૫૦૦ નાગરીકા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. પોલીસ કમિશ્નરે પ્રજાજનો આવા દુષણનો ભોગ બનેલ હોય તો અત્યારે પોલીસનો સંપર્ક કરી સ્થળ ઉપર કાર્યવાહી કરવા જણાવ્યું હતું તેમજ જાહેર નાગરીકોને પોલીસ દ્વારા તેઓની જરૂરી મદદ કરીને બેંક પાસેથી લોન અપાવવા જરૂરી કાર્યવાહી કરી નાગરીકોને બેંક પાસેથી લોન મંજુર કરાવવા લગતની કાર્યવાહી કરી કુલ-૬૫ લાભાર્થીઓને જુદી-જુદી બેંકના અધિકારીઓ મારફતે રૂપીયા ૧,૨૨,૭૩,૦૦૦ની રકમના લોન સેકશન લેટર આપવામાં આવ્યા હતા.

સુરેન્દ્રનગર જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ અને તેના પિતા સામે લેન્ડ ગ્રેબિંગની અરજી દાખલ

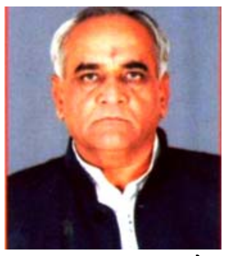

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરેન્દ્રનગર, તા.૧૩

સુરેન્દ્રનગર જિલ્લા પંચાયતના પુર્વ પ્રમુખ બચુ રામજીભાઈ પટેલ અને તેઓના પુત્ર અને સુરેન્દ્રનગર જિલ્લા પંચાયતના વર્તમાન પ્રમુખ હરિકૃષ્ણ બચુભાઈ પટેલ અને તેઓના કાકા ચતુર રામજીભાઈ પટેલ, મહેશ ચતુરભાઈ પટેલ દ્વારા સરલા ગામે તાલુકો મુળી ખાતે સરકારની જમીન સર્વે નંબર ૧૦૪માં ૧૧૦૦ વાર અને ૫૦૦ વારમાં પાકું બાંધકામ ચણતર કરી દબાણ કરવામાં આવેલ હોય તે અન્વયે અરજદાર દ્વારા મુળી મામલતદારમાં અરજી થતા જે તે સમયે મુળી મામલતદાર દ્વારા સ્થળ તપાસ અને માપણી કરવામાં આવી હતી તેઓ કોઈ આધાર પુરાવા રજુ ન કરી શકતા મુળી મામલતદાર દ્વારા તા.૯-૫-૨૦૨૩ ના રોજ હુકમ કરવામાં આવેલ હતો અને દબાણ દુર કરવા આદેશ આપેલ તેમ છતા આજદિન સુધી આ દબાણ દૂર કરવામાં આવતું નહોતું તંત્ર આ બાબતે મૌન સેવી લેતા અરજદાર દ્વારા સુરેન્દ્રનગર જિલ્લા કલેકટર માં લેન્ડગ્રેબીંગ અરજી દાખલ કરવામાં આવતા ચકચાર મચી જવા પામી છે ત્યારે આ દબાણ દૂર કરવા માટે મુળી મામલતદાર દ્વારા હુકમ ૧૫ મહિના જેટલો સમય થયેલ હોય તેમ છતાં આજદિન સુધી દૂર કરવાની તસ્દી આ જિલ્લા તંત્ર દ્વારા લેવામાં કેમ આવી નથી તે અનેક સવાલો પેદા કરે છે જે મામલતદાર દ્વારા હુકમ કરવામાં આવેલ તે મામલતદારની પણ આ રાજકીય આગેવાનો દ્વારા તુરંત બદલી જે તે સમયે કરી દેવામાં આવી હતી.

સુરતમાં એક વર્ષમાં ૪૫ જેટલા રત્ન કલાકારોએ મંદીના મારથી આપઘાત કર્યાનો ડાયમંડ વર્કર યુનિયનનો દાવો

કોઈપણ રત્ન કલાકાર ઘરે બેસ્યો નથી તેવા લાલજી પટેલના નિવેદનથી વિવાદ
૨૫ વર્ષમાં આવી મંદીની સ્થિતિ જોઈ નથી : સુરત ડાયમંડ એસોસિએશન

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરત, તા.૧૩

સુરત ડાયમંડ બુર્સના વાઈસ ચેરમેન લાલજીભાઈ પટેલના એક નિવેદનથી હીરા ઉદ્યોગમાં ભારે વિવાદ સર્જાયો છે. લાલજી પટેલ કહે છે કે, કોઈપણ રત્ન કલાકાર ઘરે બેસ્યો નથી તો બીજી બાજુ સુરત ડાયમંડ એસોસિએશન દ્વારા કહેવામાં આવ્યું છે કે, ૨૫ વર્ષમાં આવી મંદીની સ્થિતિ જોઈ નથી. ડાયમંડ વર્કર યુનિયન દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું છે કે, એક વર્ષમાં ૪૫ જેટલા રત્ન કલાકારો આર્થિક સંકળામણના કારણે આપઘાત કરી ચૂક્યા છે.

સુરત ડાયમંડ ઉદ્યોગમાં હાલ મંદીને લઈ ચિંતા જોવા મળી રહી છે. સુરત ડાયમંડ એસોસિએશનના આ અંગે મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલને લેખિતમાં જાણકારી આપી છે. સાથોસાથ જણાવ્યું છે કે, ઉદ્યોગ માટે તેમજ રત્ન કલાકારો માટે આર્થિક પેકેજની જાહેરાત કરવામાં આવે. એસોસિએશને જણાવ્યા મુજબ આવી મંદી ૨૫ વર્ષમાં જોવા મળી નથી પરંતુ, તેનાથી વિપરીત સુરત ડાયમંડ બુર્સના વાઈસ ચેરમેન લાલજી પટેલના નિવેદનથી હાલ રત્ન કલાકારોમાં ભારે રોષ ફેલાયો છે. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, કોઈ રત્ન કલાકાર બેકાર નથી. તેમના આ નિવેદનથી ડાયમંડ વર્કર યુનિયન લાલઘૂમ જોવા મળી રહ્યો છે. યુનિયને જણાવ્યું છે કે, છેલ્લા એક વર્ષ ૪૫ જેટલા રત્ન કલાકારો આપઘાત કરી ચૂક્યા છે. હાલ મંદીના કારણે ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ૨૦ ટકા રત્ન કલાકારોના પગારમાં કાપ મૂકવામાં આવ્યો છે.

સુરત ડાયમંડ એસોસિએશનના પ્રમુખ જગદીશ કુંતે જણાવ્યું હતું કે, ડાયમંડ ઉદ્યોગમાં છેલ્લા ૨૫ વર્ષમાં જે સ્થિતિ નહોતી તે સ્થિતિ હાલ જોવા મળી રહી છે પણ અમારા મેન્યુફેક્ચરરો અને ઉદ્યોગપતિઓ બિઝનેસ ટકાવવા માટે પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. આગામી દિવસોમાં ૧૦૦ ટકા સારૂ રિઝલ્ટ આવશે. ડાયમંડ બિઝનેસએ ઈન્ટરનેશનલ બિઝનેસ છે. ૯૦થી ૯૫ ટકા પ્રોડક્ટ એક્સપોર્ટ થાય છે ત્યારે ચાઈના હોય, જાપાન હોય, આફ્રિકા હોય તે અમારી મેઈન કન્ટ્રી છે. ત્યાં આર્થિક મંદી હોવાથી વ્યાપાર ઘટ્યા છે. મુખ્યપ્રધાનને અમારી ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં જે મંદી છે તેને લઈ જાણ કરવામાં આવી છે ઉદ્યોગ અને રત્ન કલાકારો માટે આર્થિક પેકેજ જાહેર કરવામાં આવે. નાના યુનિટ ચલાવનાર વેપારીઓને પણ બેન્ક ફેસીલીટી મળે જેના થકી અમે બે-ચાર મહિના મંદીનો સામનો કરી શકીએ.

યુનિયનના ઉપપ્રમુખ ભાવેશ ટાંકે જણાવ્યું હતું કે, સોશિયલ મીડિયામાં સુરત ડાયમંડ બુર્સના વાઈસ ચેરમેન દ્વારા આપવામાં આવેલા એક નિવેદન થકી અમને જાણવા મળ્યું છે કે, તેઓ કહી રહ્યા છે કે હીરા ઉદ્યોગમાં મંદી નથી. છેલ્લા બે વર્ષથી રત્ન કલાકારો મંદીનો માર સહન કરી રહ્યા છે. ૪૫ જેટલા રત્ન કલાકારો એક વર્ષની અંદર આપઘાત કરી લીધા છે. તેમના આ નિવેદનને અમે સખત રીતે વખોડી રહ્યા છે એમને ગ્રાઉન્ડ રિયાલિટીની ખબર નથી. હાલ રત્ન કલાકારોની સ્થિતિ ખૂબ જ ખરાબ છે. ૨૦ ટકા પગાર કાપી લેવામાં આવ્યો છે.

એબેક્સની મેન્ટલ એરેથમેટિક પદ્ધતિમાં

હિંમતનગરની ૭ વર્ષીય ક્રિષા રાજ્ય કક્ષાએ બીજા નંબરે આવી

(તસવીર : એફ.કે.મનસુરી, હિંમતનગર)

(સંવાદદાતા દ્વારા)
હિંમતનગર, તા.૧૩

હિંમતનગરની ૭ વર્ષીય ક્રિષાએ એબેકસની મેન્ટલ એરેથમેટિક પદ્ધતિમાં બરોડા ખાતે યોજાયેલી ત્રીજા લેવલની રાજયકક્ષાની યોજાયેલી સ્પર્ધામાં બીજો નંબર મેળવીને હિંમતનગરનું ગૌરવ વધાર્યું છે. બરોડા ખાતે યોજાયેલી એબેકસની મેન્ટલ એરેથમેટિક પદ્ધતિની રાજયકક્ષાની સ્પર્ધા યોજાઈ હતી. સમગ્ર ગુજરાતમાંથી ૧,૦૦૦ બાળકોએ ભાગ લીધો હતો. આ સ્પર્ધામાં ૭ વર્ષથી ૧૪ વર્ષના બાળકોને ૮ મીનીટમાં સરવાળા, ગુણાકાર, ભાગાકાર અને બાદબાકીના ૨૦૦ અને ૫ મીનીટમાં ૧૦૦ દાખલા ગણવાના હોય છે. ત્યારે હિંમતનગરની ૭ વર્ષીય ક્રિષા રાહુલભાઈ પટેલ જે તપોવન વિદ્યામંદિરમાં ધો-૨ માં અભ્યાસ કરે છે. ક્રિષા પટેલે બરોડા ખાતે લેવાયેલી ૩ rd State level Abacus and mental arithmetic exam ભાગ લીધેલો. તેણીએ રાજ્ય કક્ષાની સ્પર્ધામાં બીજો નંબર પ્રાપ્ત કરેલ છે. અગાઉ મહેસાણાના વિસનગર મુકામે મે માસમાં લેવાયેલી ઝોનલ-૬ની પરીક્ષામાં ઉત્તર ગુજરાતમાં જેમાં પ્રથમ નંબરે ક્રિષા આવી હતી. જેમાં ૬૫૦થી વધારે બાળક ભાગ લીધો હતો. આમ ગુજરાતમાંથી આવેલા ૧,૦૦૦ સ્પર્ધકોમાં રાજ્ય કક્ષાએ બીજો નંબર પ્રાપ્ત કરીને ક્રિષા પટેલે પરિવારનું અને હિંમતનગરનું ગૌરવ વધાર્યું છે.

બાલાસિનોરમાં મોહર્રમ નિમિત્તે શાંતિ સમિતિની બેઠક યોજાઈ

મહીસાગર જિલ્લાના બાલાસિનોર ખાતે ડીવાયએસપી કમલેશ વસાવાની અધ્યક્ષતામાં મોહર્રમ પર્વને લઈને શાંતિ સમિતિની બેઠક યોજાઈ જેમાં બાલાસિનોર નગરના હિન્દુ મુસ્લિમ બિરાદરો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા તેમજ મોહર્રમ નિમિત્તે કોઈ અનિચ્છનિય બનાવ ન બને અને તાજિયાનું જુલૂસ શાંતિપૂર્ણ વાતાવરણમાં પૂર્ણ થાય તેવી આશા વ્યક્ત કરી હતી. (તસવીર : લાલુ સૈયદ, બાલાસિનોર)

વરાછામાં ૧૧ વર્ષની બાળકીની છેડતી કરનાર આધેડની ધરપકડ

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરત, તા.૧૩

શહેરના વરાછા વિસ્તારમાં એલ.એચ રોડ પર જગદીશ નગરમાં રહેતા આધેડે મકાનમાં જ રહેતી માસુમ બાળકીની છેડતી કરતા. આ મામલે વરાછા પોલીસ મથકમાં ફરિયાદ નોંધાવતા પોલીસે છેડતીનો ગુનો દાખલ કરી કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે. બનાવની વિગત એવી છે કે વરાછા વિસ્તારમાં આવેલ એલએચ રોડ પર જગદીશ નગરમાં રહેતા ૪૪ વર્ષીય લાલજીભાઈ ગીગાભાઈ બામણીયા રત્ન કલાકાર તરીકે કામ કરે છે. લાલજીભાઈ જે મકાનમાં રહે છે તે જ મકાનનું આખા કોમ્પ્લેક્સનું ભાડું પણ તે જ ઉઘરાવે છે. ગત તારીખ ૧૧/ ૭/૨૦૨૪ના રોજ સાંજે ૭:૩૦ વાગ્યાના અરસામાં લાલજી આખા કોમ્પ્લેક્સ માં દરેક ભાડુતની રૂમમાં આંટો મારવા ગયો હતો. આ દરમિયાન એક રૂમમાં ૧૧ વર્ષની માસુમ બાળકી એકલી દેખાતા લાલજીની દાનત બગડી હતી. લાલજીએ ઘરમાં ચોકડીમાં પાણી આવે છે કે કેમ તેવું ચેક કરવાના બહાને રૂમમાં પ્રવેશ્યો હતો અને બાદમાં માસુમ બાળકીને પકડી લઈ તેની સાથે શારીરિક અડપલા કર્યા હતા. જેથી આખરે બાળકી અચાનક જ રડવા લાગતા લાલજી ઘરમાંથી ભાગી ગયો હતો. બાદમાં મોડી સાંજે તેની માતા-પિતા અને બહેન કામ પરથી ઘરે આવતા બાળકીએ સઘળી હકીકત માતાને જણાવી હતી. જેથી મોડી રાત્રે જ તેઓએ વરાછા પોલીસ મથકમાં ફરિયાદ નોંધાવતા પોલીસે લાલજી બાંભણિયા સામે છેડતીનો ગુનો દાખલ કરી તેની ધરપકડ કરી કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી હોવાનું જાણવા મળે છે.

અમીરગઢના ચેખલા પાટિયા પાસે

ટ્રેઈલર ડિવાઈડર સાથે અથડાઈ પલટી ખાઈ જતાં વાહનોની કતારો લાગી

પાલનપુર, તા.૧૩

આબુરોડ-પાલનપુર હાઈવે પર અમીરગઢના ચેખલા પાટિયા પાસે વહેલી સવારે એક ટ્રેઈલર ચાલકને ઝોકું આવી જતા ટ્રેઈલર રોડના ડિવાઈડર સાથે ટકરાઈને પલટી મારી ગયું હતું. જેથી અકસ્માત સર્જાયો હતો. તેમજ રોડ પર ટ્રાફિકજામ પણ થયો હતો. બનાવના પગલે અમીરગઢ પોલીસ ઘટના સ્થળે દોડી આવી હતી.

બનાસકાંઠા જિલ્લામાં આજે વહેલી સવારે એક ટ્રેઈલર ચાલક આબુરોડ તરફથી પથ્થરનો વાઈટ પાઉડર ભરીને પાલનપુર જઈ રહ્યો હતો, તે સમય દરમિયાન અમીરગઢના ચેખલા ગામના પાટિયા પાસે ટ્રેઈલર ચાલકને ઝોકું આવી જતા સ્ટેરીંગ પરથી ચાલકે કાબુ ગુમાવ્યો હતો. જે બાદ ટ્રેઈલર રોડના ડીવાઈડર સાથે અથડાયુ હતું. તેમજ ટ્રેઈલર રોડ વચ્ચે પલટી મારી ગયું હતું. ટ્રેઈલરમાં વાઈટ પાઉડરના કટ્ટા ભરેલા હતા જે રોડ પર વેરાતા હાઈવે પર ટ્રાફિક જામના દૃશ્યો જોવા મળ્યા હતા. બનાવના પગલે અમીરગઢ પોલીસ તાત્કાલિક ઘટના સ્થળે પહોંચી હતી અને ટ્રાફિક નિયંત્રણ કરાવી હાઈવે ખુલ્લો કરાવ્યો હતો. જો કે, અકસ્માતમાં ટ્રેઈલર ચાલકને સામાન્ય ઈજાઓ પહોંચી હતી.

સરથાણામાં પતરાના શેડમાં ચાલતા કૂટણખાના પર પોલીસનો દરોડો

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરત, તા.૧૩

સુરતના કેનાલ રોડ પરના મેજિસ્ટ્રિકા રેસિડેન્સીની બાજુમાં પતરાંના શેડમાં એરકન્ડિશનની વ્યવસ્થા સાથે ધમધમતા કૂટણખાના પર સરથાણા પોલીસે બાતમીના આધારે રેડ પાડી હતી, જેમાંથી બે ગણિકાઓ મળી આવી હતી. જયારે કૂટણખાનાના માલિક અને સંચાલકને પોલીસ દ્વારા વોન્ટેડ જાહેર કરાયા હતા.

પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર સરથાણા પોલીસ-ઈન્સ્પેક્ટર એમ.બી. ઝાલાની આગેવાનીમાં પોલીસે કેનાલ રોડ પર મેજિસ્ટ્રિકા રેસિડેન્સીની બાજુમાં પતરાંના શેડમાં રેડ પાડી હતી. દિનેશ પોપટ હરખાણી નામના શખ્સે આ ડોમમાં ઓનલાઈન સાડીના ધંધાની આડમાં કૂટણખાનું શરૂ કર્યું હોવાની બાતમી પોલીસ પાસે હતી. પોલીસે ડમી ગ્રાહકને મોકલ્યો હતો. પોલીસે આ આખી રેડમાં નોંધ્યું હતું કે ડમી ગ્રાહક ડોમમાં ગયોએ સાથે જ એક શખ્સ ડોમને બહારથી તાળું મારી ચાવી નજીકના ગેરેજ ઉપર મૂકી સરકી ગયો હતો. પોલીસે આ ચાવીની મદદથી તાળું ખોલતાં અંદર એસી કેબિન સાથે ધમધમતું કૂટણખાનું મળ્યું હતું. અહીંથી બે ગણિકા પોલીસને મળી આવી હતી. યોગીચોકનો દિનેશ હરખાણી છેલ્લા કેટલાક સમયથી આ ગોરખધંધો ચલાવી રહ્યો હતો.

પોલીસને કે અન્ય કોઈ વ્યક્તિને શંકા ન જાય એ માટે સંચાલક તરીકે રાખવામાં આવેલો ભાવેશ સાકરિયા ગ્રાહક અંદર જાય એ સાથે જ બહારથી તાળું મારી દેતો હતો. પોલીસે કૂટણખાનાના માલિક દિનેશ હરખાણી અને સંચાલક ભાવેશ સાકરિયાને વોન્ટેડ જાહેર કર્યા છે.

ભરૂચમાં ભરતીના વીડિયો વાયરલ મુદ્દે રાજકારણ ગરમાયું

કોંગ્રેસ અને રાહુલ ગાંધી ગુજરાતને બદનામ કરી રહ્યા છે : ગૃહ રાજ્યમંત્રી

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરત, તા.૧૩

સોશિયલ મીડિયા ઉપર ભરૂચમાં ભરતીનો જે વીડિયો વાયરલ થયો હતો, તેને લઈને હવે ગૃહ રાજ્યમંત્રીનું નિવેદન સામે આવ્યું છે. જેમાં તેમણે જણાવ્યુ હતું કે, કોંગ્રેસ અને રાહુલ ગાંધી દ્વારા ગુજરાતને બદનામ કરવાનું આ કાવતરૂં છે. સાંજ સુધીમાં આ સમગ્ર બાબતે ખુલાસો થઈ જશે.

ભરૂચ જિલ્લાની ઝઘડીયા જીઆઈડીસીની થર્મેક્સ લિમિટેડ કંપની દ્વારા અંકલેશ્વરની હોટેલ લોર્ડ્સ પ્લાઝામાં ગત તા.૯મી જુલાઈએ કંપનીમાં વિવિધ જગ્યા પર અનુભવ આધારીત ઉમેદવારોની ભરતી કરવા માટે ઓપન ઈન્ટરવ્યૂ રાખવામાં આવ્યો હતો. જેમાં મોટી સંખ્યામાં ઉમેદવારોએ ભીડ લગાવી હતી. જે અંગેનો વીડિયો વાઈરલ થતાં જ હડકંપ મચી ગયો હતો. રોજગાર માટેની પડાપડીનો વીડિયો વિપક્ષનેતા રાહુલ ગાંધી દ્વારા ટ્વીટ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઘટનાને લઈને હવે રાજકારણ પણ ગરમાયું છે.

ત્યારે આ સમગ્ર મામલે ગૃહ રાજ્યમંત્રી હર્ષ સંઘવીની પ્રતિક્રિયા પણ સામે આવી છે. હર્ષ સંઘવીએ કહ્યું કે, કોંગ્રેસ અને રાહુલ ગાંધી દ્વારા ગુજરાતને બદનામ કરવાનું કાવતરૂં છે. આજે સાંજ સુધીમાં આ બાબતે ખુલાસો થઈ જશે, કેટલા યુવાનો નોકરી કરતા હતાં ? કેટલા ઈન્ટરવ્યૂ લેવાયા છે ? કેટલી નોકરી ચાલુ છે ? કેટલો પગાર છે ? તે તમામ બાબતે આજે ખુલાસો થઈ જશે.

વડોદરા : ખાનગી ફાઈનાન્સ પેઢીના માલિકે લગ્નની લાલચ આપી યુવતી પર દુષ્કર્મ આચાર્યાની ફરિયાદ

(સંવાદદાતા દ્વારા)
વડોદરા, તા.૧૩

ખાનગી ફાઈનાન્સ પેઢીના માલીકે યુવતીને લગ્નની લાલચ આપી તેનાં પર વારંવાર દુષ્કર્મ ગુજાર્યું હતું. વડોદરા તાલુકા પોલીસ સ્ટેશનમાં પીડિતાએ પોતાના બોસ જય સંજીવ ઠક્કર (રહે. દેવાશીષ ડુપ્લેક્ષ, વાઘોડિયા) સામે લગ્નની લાલચે દુષ્કર્મ આચર્યાની ફરિયાદ નોંધાવી છે. પીડિતાએ ફરિયાદમાં જણાવ્યું છે કે, હું જય સંજીવ ઠક્કરને ૧ વર્ષ, ૧ મહિનાથી ઓળખું છું. પહેલા ફાઈનાન્સ ફિલ્ડની હોવાથી અમે સંપર્કમાં આવ્યા હતા. જેથી અમે લોનના કેસની લેવડ-દેવડ કરતા હતા. મેં નોકરી છોડી ત્યારે તેણે મને રહેવા-જમવાના ખર્ચ સાથે નોકરી મેં રાખી હતી. તેઓ મારા બોસ હતા. તેવામાં ઓફીસમાંથી એક વ્યક્તિએ મારી સમક્ષ પ્રેમ પ્રસ્તાવ મુક્યો હતો. જે તેને પસંદ ન આવતા તેને મારીને કાઢી મૂકવામાં આવ્યો હતો. તેને હું સર કહેતી, તેમને પિતા તુલ્ય ગણતી હતી તેમના મેસેજને હું મસ્તી-મજાકમાં ઉડાવી દેતી હતી. મેં તો ત્યાં સુધી કહ્યું હતું કે, મારૂ લગ્ન થાય તો તમે મારૂ કન્યાદાન કરજો. તે પણ મને તે રીતે વર્તતો હતો. કહેતો તે મારી દિકરી જેવી છે. હું તેને આગળ લઈ જવા માંગું છું. ગત નવેમ્બર માસમાં બિઝનેસ ટ્રીપ પર રાજસ્થાન-ઉદેપુર લઈ ગયા હતા. ત્યાં જઈને કહ્યું કે માત્ર બે જ રૂમ મળી શકે તેમ છે. બાદમાં તેમણે મને ખુણામાં લઈન જઈને કહ્યું કે મારી સાથે એડજેસ્ટ કરી લે. મને એટલો વિશ્વાસ હતો કે તે વ્યક્તિ મારી જોડે ખરાબ ન કરી શકે. તે રાત્રે તે નશામાં હતા અને ત્યાં મારી સાથે દુષ્કર્મ કર્યું હતું. બીજા દિવસે તે ઘટનાને લઈને તેઓ માફી માંગવા લાગ્યા હતા. અને કહ્યું હતું કે, હું તને પસંદ કરૂં છું. બાદમાં વાતો ચાલતી રહી હતી. બાદમાં અમે અંકલેશ્વર, ભરૂચ, દિલ્હી, રાજસ્થાન કામે જતા હતા. તેણે લગ્નની લાલચે દુષ્કર્મ આચર્યું હતું. પાછળથી મને ખબર પડી કે તેઓ પરિણીત છે અને તેને સંતાન પણ છે. તે મારી જોડે લગ્નની વાતો કરતા હતા અને ક્યારે સાથ નહી છોડું તેવું જ કહેતા હતા. આ વાતની જાણ થતા જ અમારા વચ્ચે ખટપટ શરૂ થઈ ગઈ હતી. તેણે મને કોઈ સપોર્ટ નથી કરતું, બિઝનેસમાં લોસ થયો છે તેવી વાતો કરતા મેં રૂા.૭ લાખની મદદ કરી હતી. ગોલ્ડ લોન તથા કેશ રૂપીયા આપ્યા છે. જયારથી મેં લગ્નની વાતો કરી, ત્યારથી અમારી વચ્ચે ખટરાગ શરૂ થઈ ગયો હતો. મને ૫, જુલાઈએ તેણે મારી હતી. જેથી હું ફરિયાદ આપવા આવી હતી. જો કે, મારી જોડે સારો વ્યવહાર થયો ન હતો. ત્યારે તેણે એક મહિનામાં પૈસાની ચૂકવણી કરવા જણાવ્યું હતું. પરંતુ હવે તે આપવાની ના પાડે છે.

મોહર્રમ નિમિત્તે આજે માંડવી ખાતે કોમી એકતાના પ્રતીક રૂપે મજલિસનું આયોજન

માંડવી, તા.૧૩

કરબલાનાં અમર શહીદોની યાદમાં કોમી એકતાનાં પ્રતીક સુફીસંત અને વલીએ કામીલ પીર સૈયદ હાજીમખદુમઅલી હાજીતકીશા બાપુનાં માર્ગદર્શન મુજબ અખિલ કચ્છ મોહર્રમ અને તાજિયા કમિટી દ્વારા માંડવી મધ્યે પરંપરાગત રીતે કોમી સદભાવ અને એકતાનાં પ્રતીક રૂપે ઐતિહાસિક શહેર માંડવીનાં મોટા સલાયજ, આસુરા પોર ચોક મધ્યે આવતીકાલ રવિવારે સાંજે ૪ વાગ્યે સર્વ કોમી સદભાવ માનસ મોહબ્બત મજલિસનું આયોજન ગુજરાતની સૌ પ્રથમ નંદીશાળાનાં અધ્યક્ષ અને સચ્ચિદાનંદ સંપ્રદાયનાં મહંત સ્વામી ત્રિકમદાસ મહારાજનાં અધ્યક્ષસ્થાને કરવામાં આવેલ છે. જેમાં રામસખી મંદિર અંજારનાં મહંત કિર્તીચંદ્ર મહારાજ, પીર સૈયદ અબ્દુલ્લાહશા અ.રસુલશા, પીર સૈયદ હાસમશા લતીફશા હાજર રહેશે.

આ મજલીસ સૂફી સંતો-મહંતો, કચ્છ જિલ્લાનાં અધિકારીઓ, સ્થાનિક અધિકારીઓ, તેમજ પ્રજાકીય પ્રતિનિધિઓ અને વિવિધ સમાજનાં આગેવાનો તથા મહાનુભાવોની ઉપસ્થિતીમાં યોજવામાં આવશે.

વલસાડમાં પાર નદીના કોઝવે નજીક ડૂબી જતા વૃદ્ધનું મોત

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરત, તા.૧૩

વલસાડ જિલ્લાના ધરમપુર તાલુકાના નાની વહિયાળ ગામમાં રહેતા ૭૦ વર્ષીય વૃદ્ધ મોટી વહિયાળ ખાતે રહેતી દીકરીના ઘરે જવા પાર નદીના કોઝવે ઉપર જતા પાણીમાં જીવને જોખમમાં મૂકીને ચાલતા ગયા હતા. જે દરમ્યાન કોઝવે ઉપરથી વહેતા પાર નદીના પાણીમાં પગ સ્લીપ થતા વૃદ્ધ પાણીમાં ડૂબી ગયા હતા. સ્થાનિક લોકોએ તરવૈયાઓની મદદ લઈને પાર નદીમાં ડૂબેલા વૃદ્ધને બહાર કાઢી ચેક કરતા મૃત જાહેર કર્યા હતા. ઘટના અંગે ધરમપુર પોલીસની ટીમને ઘટનાની જાણ થતા ધરમપુર પોલીસે લાશનો કબ્જો મેળવી આગળની તપાસ હાથ ધરી છે.

વલસાડ જિલ્લાના નાની વહિયાળ ખાતે આવેલા ઉપલી નવી નગરીમાં રહેતા ૭૦ વર્ષીય વજીરભાઈ તેમના દીકરા અને પરિવાર સાથે રહેતા હતા. શુક્રવારની સાંજે ઘરે તેના પૌત્રને જાણ કરીને મોટી વહિયાળ ખાતે રહેતી વજીરભાઈની દીકરીને મળવા જાવ છું કહી ઘરેથી નીકળ્યા હતા. નાની વહિયાળ અને મોટી વહિયાળ વચ્ચે આવેલા પાર નદીના કોઝવે ઉપર વહેતા પાર નદીના પાણીમાં જીવને જોખમમાં મૂકીને વજીરભાઈએ કોઝવે ઉપરથી ચાલતા ક્રોસ કરવાનો નિર્ણય કરી કોઝવે ઉપર ચાલતા જવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. જે દરમ્યાન કોઝવે ઉપર જતા પાર નદીના પાણીમાં પગ સ્લીપ થયો હતો. જેને લઈને નદીમાં ડૂબી ગયા હતા.

૧૦૮ની ટીમ અને વજીરભાઈના પરિવારના સભ્યો તાત્કાલિક દોડી આવ્યા હતા. ૧૦૮ની ટીમે ચેક કરતા વજીરભાઈનું મૃત્યુ થયું હોવાનું જણાવ્યું હતું. ઘટનાની જાણ ધરમપુર પોલીસની ટીમને થતા ધરમપુર પોલીસની ટીમે લાશનો કબ્જો મેળવી આગળની તજવીજ હાથ ધરી હતી. ધરમપુર પોલીસ મથકે વજીરભાઈ દીકરા મુકેશની નોંધ લઈને કલમ ૧૯૪ મુજબ નોંધ કરી આગળની તપાસ હાથ ધરી છે.

મૂળ જમીનના માલિકે ૫૦ વર્ષ પહેલાં ૮૦ પરિવારોને સ્વેચ્છાએ જમીન આપી ગામ વસાવ્યું હતું

લ્યો કરો વાત, ગાંધીનગર જિલ્લાનું આખેઆખું ગામ ગ્રામજનોની જાણ બહાર જ વેચાઈ ગયું !

જમીનના વારસદારોએ જ વેચાણ દસ્તાવેજ કર્યા હોવાના રજિસ્ટ્રારના ખુલાસાથી મામલો બન્યો પેચીદો

(સંવાદદાતા દ્વારા)

ગાંધીનગર, તા.૧૩

કોઈ રાજ્ય કે તેના જિલ્લાનું આખેઆખું ગામ વેચાઈ ગયું હોય તેવું ક્યારેય સાંભળવામાં આવ્યું નથી. ત્યારે હવે ગુજરાતમાં આખું ગામ વેચાઈ ગયું હોવાનો બનાવ પ્રકાશમાં આવતા ખળભળાટ મચી જવા પામ્યો છે.

ગાંધીનગર જિલ્લાના દહેગામ તાલુકાનું જૂના પહાડિયા ગામ જમીનને લઈને વિવાદમાં આવ્યું છે. ગામને ગ્રામજનોની જાણ બહાર બારોબાર વેચી મારવામાં આવ્યું હોવાની ગ્રામજનોએ ગંભીર આક્ષેપ સાથે રજૂઆત કરતાં તંત્રમાં ભારે દોડધામ મચી છે. આ મામલે દહેગામ ધારાસભ્ય દ્વારા પણ કલેકટરને પત્ર લખીને તપાસ કરીને કસૂરવારો સામે પગલાં ભરવાની માગ કરાઈ છે. બીજી તરફ, સબ રજિસ્ટ્રારનું કહેવું છે કે સાતબારમાં જે ખેડૂતોનાં નામ ચાલે છે તેમણે જ વેચાણ દસ્તાવેજ કર્યો છે. હવે ગ્રામજનો પોતાના હક માટે કોર્ટમાં જવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે. આ વચ્ચે સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી કલેક્ટર અને એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ સહિતના અધિકારીઓએ ગામની મુલાકાત લીધી.

પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર, દહેગામના સુજાના મુવાડા પહાડિયા ગ્રુપ ગ્રામ પંચાયતમાં આવે છે. જૂના પહાડિયા ગામ માટે જમીન આપનારાઓના વારસદારો દ્વારા ગત તારીખ ૨૩ જૂનના રોજ રજિસ્ટર દસ્તાવેજથી અન્યને વેચી મારી હોવાનું ગ્રામજનોના ધ્યાને આવતાં તેઓ તાલુકા સેવા સદન ખાતે દસ્તાવેજ રદ કરવાની અને ન્યાયની માગ સાથે દહેગામ મામલતદાર અને સબ રજિસ્ટ્રારને આવેદનપત્ર આપવા પહોંચ્યા હતા.

જૂના પહાડિયા ગામને વસાવવા માટે આશરે ૫૦ વર્ષ અગાઉ જમીન-માલિકે અમુક રકમ લઈ સ્વેચ્છાએ જમીન આપી હોવા છતાં ૧૪,૫૯૭ ચોરસમીટર જમીનનો દસ્તાવેજ જમીન-માલિકના વારસદારોએ અન્ય વ્યક્તિને કરી આપ્યા બાદ ગ્રામજનોની મુશ્કેલીમાં વધારો થયો છે. દહેગામ મામલતદાર અને સબ રજિસ્ટ્રારને આવેદનપત્ર આપનાર જૂના પહાડિયા ગામના રાજેન્દ્રસિંહ ઝાલાએ જણાવ્યું હતું કે સર્વે નંબર ૧૪૨નો દસ્તાવેજ ગેરકાયદે રીતે થયો છે. સબ રજિસ્ટ્રારે કોઈપણ જાતની ખરાઈ કર્યા સિવાય કે ફોટાની પણ ખરાઈ કર્યા વિના કાચી નોંધ પાડી છે અને દસ્તાવેજમાં ફોટા પણ યોગ્ય મૂકવામાં આવ્યા નથી તેમ જણાવી તેઓને અધિકારીઓ સામે ગંભીર આક્ષેપ કર્યા છે.

આ અંગે દહેગામના સબ રજિસ્ટ્રાર વિશાલ ચૌધરીએ જણાવ્યું હતું કે જૂના પહાડિયા ગામમાં સરવે નંબર ૧૪૨નો દસ્તાવેજ થયો છે, એ જમીન રેવન્યુ રેકોર્ડમાં ૧૪૨ સર્વે નંબરથી છે અને એના સાતબારમાં જે ખેડૂતોનાં નામ ચાલે છે તેમણે જ વેચાણ દસ્તાવેજ કર્યો છે. દસ્તાવેજમાં ખુલ્લી જમીનના ફોટા લગાડેલા છે, પરંતુ ગ્રામજનોનું કહેવું છે કે આ જમીનમાં અમારાં મકાનો છે, જે આપનાર અને લેનાર પાર્ટીએ જોવાનું હોય છે. ગ્રામજનોની દસ્તાવેજ રદ કરવાની રજૂઆત હતી, પરંતુ એને અમે રદ કરી શકીએ નહીં, એને કોર્ટ દ્વારા જ રદ કરી શકાય. બીજી તરફ, સમગ્ર મામલે દહેગામ ધારાસભ્ય બલરાજસિંહે ચૌહાણે કલેક્ટરને પત્ર લખીને ન્યાયિક તપાસની માગણી કરી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અહીં ૮૦ જેટલાં કાચાં પાકાં મકાનો આવેલાં છે, જેમાં PM આવાસ યોજના, ઈન્દિરા યોજના તેમજ સરકારની વિવિધ યોજનાઓ હેઠળ નાગરિકોને લાભ આપવામાં આવ્યો છે. ગ્રામ પંચાયત દ્વારા આકારણી કરીને ગેસ-પાણી-લાઈટની સુવિધા પણ પૂરી પડાઈ છે, જેથી આ મુદ્દે ગ્રામજનોની માગણીને લઈ ખાનગી જમીન-માલિકો સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવાની ભલામણ છે. આમ હાલ તો સમગ્ર પ્રકરણ પેચીદો બન્યો છે. ગામ આખાની જમીન બારોબાર વેચી દેવા સામે ગામલોકો અજાણ હોવાની વાત કરી રહ્યા છે તો તેની સામે જમીનના વારસદારોએ જ વેચાણ દસ્તાવેજ કર્યો હોવાની વાત બહાર આવતા હવે આ મુદ્દે કાનૂની જંગ ખેલાશે તે લગભગ નક્કી છે.

આર્થિક સંકડામણમાં પતિ-પત્નીએ બે બાળકો સાથે ઝેર ગટગટાવ્યું હતું

ભાણવડના ચકચારી સામૂહિક આપઘાતના કેસમાં SITની રચના : બે સૂત્રધાર રિમાન્ડ પર

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

ભાણવડ નજીક આવેલા ધારાગઢ વિસ્તારમાંથી બુધવારે જામનગરના આહીર દંપતી તેમજ તેમનાં બે યુવાન પુત્ર-પુત્રીએ ઝેરી દવા પીને આપઘાત કર્યો હતો. આ ચકચાર ભર્યા પ્રકરણમાં મૃતકોએ લખેલી ચિઠ્ઠીને આધારે જામનગરમાં રહેતા બે શખસને ગણતરીની કલાકોમાં ઝડપી લેવામાં આવ્યા હતા. આ બે મુખ્ય સૂત્રધારો ત્રણ દિવસના

અન્ય બે અરોપીઓની સંડોવણી પણ ખુલતાં પોલીસે બંનેની કરી અટકાયત

રિમાન્ડ પર છે. એ દરમિયાન વધુ બે આરોપીની પણ અટકાયત કરી લેવામાં આવી છે, આ સાથે જ વધુ તપાસ માટે SITની રચના કરવામાં આવી છે. સમગ્ર હાલાર પંથકના અતિચકચારી બની ગયેલા આ કેસમાં જામનગરમાં માધવબાગ - ૧ ખાતે રહેતા અશોકભાઈ જેઠાભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૪૨), લીલુબેન અશોકભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૪૨), જિજ્ઞેશ અશોકભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૨૦) અને કિંજલબેન અશોકભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૧૮) નામનાં ચાર પરિવારજનોએ બુધવારે ભાણવડ નજીક આવેલા ધારાગઢ વિસ્તારમાં આવેલા રેલવે ફાટક પાસે ઝેરી દવા ગટગટાવીને આપઘાત કરી લીધો હતો. આ પ્રકરણમાં તેમની પાછળ કરવામાં આવતી પઠાણી ઉઘરાણી તેમજ આર્થિક સંકડામણ સંદર્ભેની મૃતકના નાના ભાઈની પોલીસ ફરિયાદ બાદ આરોપી એવા જામનગરના રહીશ વિશાલસિંહ ફતુભા જાડેજા અને વિશાલ પુરુષોત્તમભાઈ પ્રાગડાને તપાસનીસ અધિકારી પી.આઈ. પી.પી. બ્રહ્મભટ્ટ દ્વારા ઝડપી લઈ ગઈકાલે આ બંનેને અદાલતમાં રજૂ કરી, રિમાન્ડની માગણી કરવામાં આવતાં અદાલત દ્વારા તેમના ત્રણ દિવસના રિમાન્ડ મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. આ સાથે એલ.સી.બી. અને એસ.ઓ.જી. પોલીસની ટીમની ઊંડાણપૂર્વકની તપાસમાં મુખ્ય સૂત્રધાર વિશાલસિંહ જાડેજા સાથે મદદગારીમાં હોવાથી જામનગર તાબેના ઢીચણા વિસ્તારમાં રહેતા શૈલેન્દ્રસિંહ દિલુભા ઝાલા અને જયદીપસિંહ કનકસિંહ જાડેજાની સંડોવણી પણ ખૂલતાં પોલીસે બંને આરોપીઓની અટકાયત કરી, આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. અત્યંત ચકચારી અને સમાજ માટે લાલબત્તીરૂપ આ કિસ્સા માટે જિલ્લા પોલીસવડા નિતેશ પાંડેય દ્વારા એસ.આઈ.ટી.ની પણ રચના કરવામાં આવી હતી. DySP હાર્દિક પ્રજાપતિએ જણાવ્યું હતું કે મરણ જનાર તેમજ તેમના મૃતક દીકરાના મોબાઈલમાંથી અમુક CCTVના ફૂટેજ મળી આવ્યા હતા, જેમાં આરોપી વિશાલ અને તેમના મળતિયા દ્વારા મૃતકની ફેક્ટરી પર જઈ ધમકાવવા અને માર મારવાના વીડિયો મળી આવ્યા છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે આ સામૂહિક આત્મહત્યા પ્રકરણમાં પોલીસને મૃતદેહ નજીકથી ઝેરી દવાનું ડબલું, પ્લાસ્ટિકના ગ્લાસ, થમ્સ અપની બોટલ ઉપરાંત પ્લાસ્ટિકના ઝબલામાંથી ત્રણ મોબાઈલ ફોન ઉપરાંત હાથે લખેલી ચિઠ્ઠી, મૃતકનાં પાનકાર્ડ, ચૂંટણીકાર્ડ વગેરે પણ સાંપડ્યાં હતાં. એ સંદર્ભેની કાર્યવાહીમાં મૃતકના નાના ભાઈ જામનગરના કનસુમરા ખાતે રહેતા વિનુભાઈ જેઠાભાઈ ધુવા (ઉં.વ. ૪૧)ની ફરિયાદ પરથી એ વિશાલ જાડેજા દરબાર (વી.એમ. મેટલ વારા) અને અન્ય એક શખસ વિશાલ પ્રાગડા સામે ભાણવડ પોલીસે ગુનો નોંધી સઘન કાર્યવાહી કરી હતી.

આ અત્યંત ચકચારી અને ગંભીર બનાવ સંદર્ભે દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લા પોલીસવડા નિતેશ પાંડેયની સૂચના મુજબ ડી.વાય.એસ.પી. હાર્દિક પ્રજાપતિ, તપાસનીશ અધિકારી પી.આઈ. પ્રશાંત બ્રહ્મભટ્ટ, એલ.સી.બી. પી.આઈ. કે.કે. ગોહિલ, એસ.ઓ.જી. પી.આઈ. પી.સી. સિંગરખિયા, પી.એસ.આઈ.બી.એમ. દેવમુરારિ સહિતના અધિકારીઓની ટીમ દ્વારા તાકીદની કાર્યવાહી કરી, જુદી જુદી ટીમ બનાવીને આ પ્રકરણમાં આરોપી એવા જામનગરના વિશાલસિંહ ફતુભા જાડેજા અને વિશાલ પુરુષોત્તમભાઈ પ્રાગડા નામના બંને શખસને ગત સાંજે જ ઝડપી લેવામાં આવ્યા હતા. ઝડપાયેલા આરોપીઓને રિમાન્ડ પર મેળવી આ પ્રકરણમાં અન્ય કોઈ શખસો સંડોવાયેલા છે કે કેમ એ દિશામાં પણ પોલીસે તપાસ આરંભી છે. આ કેસમાં તાકીદની કાર્યવાહી અર્થે પોલીસ દ્વારા સ્પેશિયલ ઈન્વેસ્ટિગેશન ટીમની પણ રચના કરવામાં આવી હતી.

અરવલ્લી-સાબરકાંઠા જિલ્લામાં શંકાસ્પદ ચાંદીપુરમ વાયરસમાં ચાર બાળકોનાં મોત

બે બાળકો સારવાર હેઠળ, સેમ્પલો લઈ પૂણે મોકલાયા : સોમવારે રિપોર્ટ આવશે

હિંમતનગર, તા.૧૩

સાબરકાંઠા જિલ્લામાં હિંમતનગર સિવિલમાં જુન અને જુલાઈ બે મહિનામાં ચાર બાળકોનાં મોત નીપજ્યા છે જ્યારે બે સારવાર હેઠળ છે. જેને લઈને મૃતક અને સારવાર હેઠળ બાળકોના સેમ્પલ લઈને પુના તપાસ માટે મોકલી આપ્યા છે.

આ અંગેની વિગત એવી છે કે, હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં જુન મહિનામાં એક બાળકનું મોત નીપજ્યા બાદ જુલાઈ મહિનામાં ત્રણ બાળકોનાં મોત અલગ અલગ દિવસે થયા હતા. હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં ૧૭ દિવસમાં ૪ બાળકોનાં મોત થયા છે. જ્યારે બે સારવાર હેઠળ છે. ત્યારબાદ શંકાસ્પદ વાઈરસને લઈને મૃતકોના અને સારવાર હેઠળ આવેલા પાચ સેમ્પલ પુના તપાસ માટે મોકલવામાં આવ્યા છે. જેમના રિપોર્ટ સોમવારે આવશે. તો હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં પ્રથમ કેસ ૨૭ જુન ૨૦૨૪ના રોજ રાજસ્થાનના ઉદેપુર જિલ્લાના ખેરવાડા તાલુકાના પલેચા ગામના ૪ વર્ષીય હિમાંશુ ખરાડીનું મોત થયું હતું. ત્યારબાદ ૫ જુલાઈ ૨૦૨૪ના રોજ અરવલ્લી જિલ્લાના ભિલોડા તાલુકાના મોટા કંથારિયાની ૬ વર્ષીય કિંજલબેન નીનામાનું મોત નીપજ્યું હતું. ૯ જુલાઈ ૨૦૨જના રોજ સાબરકાંઠા જિલ્લાના કોડારીયા ગામના ૫ વર્ષીય ગણેશકુમાર પારધી અને અરવલ્લી જિલ્લાના તાનપુરના ૨ વર્ષીય કૃણાલ શૈલેષ અસારીનું મોત નીપજ્યું હતું. આમ ૧૭ દિવસમાં ચારનાં મોત થયા છે. હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં ૮ જુલાઈ ૨૦૨૪ના રોજ રાજસ્થાનના ઉદેપુર જિલ્લાના અકીવાડા ગામની ૪ વર્ષીય ચંપકકુમારી ગેહલોત અને ૯ જુલાઈ ૨૦૨૪ના રોજ સાબરકાંઠા જિલ્લાના હિંમતનગર તાલુકાના પીપળીયા ગામની ૯ વર્ષીય ગાયત્રી નાયકા સારવાર હેઠળ છે. આ અંગે હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલના સિવિલ સુપ્રીટેન્ડેટ પરેશ શીલાદરીયાએ ટેલીફોનીક વાતચીતમાં જણાવ્યું હતું કે, અમારી સિવિલમાં રાજસ્થાન, અરવલ્લી અને સાબરકાંઠા જિલ્લામાંથી ૨૭ જુન થી ૯ જજુલાઈ દરમિયાન અલગ અલગ દિવસે સારવાર માટે આવેલા ચાર બાળકોના મોત થયા છે. જ્યારે બે બાળકો સારવાર હેઠળ છે. મૃતક અને સારવાર હેઠળ તમામ દર્દીઓને લક્ષણો વામીટ, તાવ, ઝાડા થયા હતા. શંકાસ્પદ વાઈરસને લઈને મોત નીપજ્યા હોવાને લઈને પાચ સેમ્પલ પુના મોકલવામાં આવ્યા છે જેનો સોમવારે રીપોર્ટ આવશે ત્યારે ક્યો વાઈરસ છે તે ખબર પડશે. આ બનાવને લઈને જિલ્લા આરોગ્ય વિભાગને પણ જાણ કરવામાં આવી છે. આ અંગે સાબરકાંઠા જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે, બાળકોના મોતમાં શંકાસ્પદ ચાંદીપુરા વાઈરસ છે. આ વાઈરસ બાળકોમાં અસર કરે છે. જેના લક્ષણો તાવ, ડાયરિયા, શરદી, ઉધરસ અને ખેચ આવે છે.

રાજ્યમાં ભારે વરસાદનું એલર્ટ જાહેર

સૌરાષ્ટ્રના દરિયામાં મીની વાવાઝોડું ફૂંકાવાની ચેતવણી

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

ગુજરાતમાં હાલ ચોમાસુ સક્રિય છે અને તેની સાથે ભારે અને તોફાની વરસાદ વરસે તેવી સિસ્ટમ પણ સતત સર્જાતી રહે છે. આજે ઉતર ગુજરાત પર સમુદ્ર સપાટીથી ૩.૧ કિ.મી.ની ઉંચાઈએ હવાનું સાયક્લોનિક સર્ક્યુલેશન જાહેર રહ્યું છે અને સાથે દક્ષિણ ગુજરાતથી કેરલના કાંઠા સુધી ટ્રોફ પણ છે, ત્યારે હાલ ગુજરાતમાં તેમજ બે દિવસ બાદ સૌરાષ્ટ્રમાં ભારે અને વ્યાપકપણે (૭૫ ટકાથી વધુ વિસ્તારોમાં) વરસાદની ચેતવણી હવામાન વિભાગ દ્વારા જાહેર કરવામાં આવી છે. તો તા.૨૫ જૂલાઈ સુધી ગુજરાતમાં સામાન્યથી અધિક વરસાદનું પૂર્વાનુમાન છે અને આગામી છ દિવસ સુધી દેશભરમાં અનેક રાજ્યોમાં વ્યાપક વરસાદની આગાહી કરાઈ છે. દક્ષિણ ગુજરાત પ્રદેશના નવસારી, વલસાડ અને દમણ, દાદરા નગર હવેલીના જિલ્લાઓમાં અલગ-અલગ સ્થળોએ ભારેથી અતિભારે વરસાદની સંભાવના છે.

રાત્રે સેવ-ટામેટાનું શાક ખાધા બાદ ઉલટીઓ થઈ : હજુ સુધી કારણ જાણી શકાયું નથી

છોટાઉદેપુરમાં એક જ સ્કૂલના ૧૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ એકસાથે બીમાર પડ્યા

વડોદરાથી ૯ ડોકટરની ટીમ તપાસ માટે આવી

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ,તા.૧૩

છોટાઉદેપુરમાં એક ચોંકાવનારી ઘટના સામે આવી છે. જિલ્લાની પુનિયાવાંટ ખાતેની એકલવ્ય મોડલ સ્કૂલનાં ૧૦૦ બાળક એકસાથે બીમાર પડવાની ઘટના સામે આવી છે, જેમાં હાલ વડોદરા સયાજી હોસ્પિટલમાંથી ૯ ડોક્ટરની ટીમ તપાસ માટે છોટાઉદેપુર આવી છે, પરંતુ હજુ સુધી બાળકો બીમાર પડવાનું કારણ જાણી શકાયું નથી. ઉલ્લેખનીય છે કે ગત સવારથી જ બાળકોએ તાવ અને માથામાં દુખાવાની સાથે ઊલટી થવાની ફરિયાદ કરી હતી. અત્રે નોંધનીય છે કે બાળકોએ રાત્રે સેવ-ટામેટાંનું શાક ખાધું હતું.

ગઈકાલે છોટાઉદેપુર જિલ્લાના પુનિયાવાંટ એકલવ્ય મોડલ સ્કૂલનાં ૧૦૦ બાળક એકસાથે બીમાર પડવાની ઘટના ઘટી હતી, જેમાં મોટા ભાગના બાળકોએ તાવ અને માથાના દુખાવાની ફરિયાદ કરી હતી. એને લઈને તંત્રમાં દોડધામ મચી ગઈ હતી. વહીવટીતંત્ર દ્વારા તાત્કાલિક પુનિયાવાંટ એકલવ્ય સ્કૂલનાં બાળકોની તપાસ ચાલુ કરી દીધી હતી, જેમાંથી ૪૬ બાળકોને તેજગઢ, સામૂહિક આરોગ્ય કેન્દ્ર ખાતે, જ્યારે ૪૪ બાળકને છોટાઉદેપુર સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે અને પાવીજેતપુરના સામૂહિક આરોગ્ય કેન્દ્ર ખાતે ખસેડવામાં આવ્યાં હતાં. એમાં પ્રાથમિક કારણમાં વાઈરલ હોવાનું અનુમાન લગાવાઈ રહ્યું છે.

રાજ્ય સરકાર અને જિલ્લા તંત્ર દ્વારા એકસાથે ૧૦૦ બાળક કયા કારણથી બીમાર પડ્યા એ જાણવા માટે એકલવ્ય મોડલ સ્કૂલનાં ૩૨૫ બાળકનું સ્ક્રીનિંગ કર્યું હતું. વધુ તપાસ કરવા માટે વડોદરા સયાજી હોસ્પિટલના ૪ એમડી ડોક્ટર તેમજ ૫ પીડિયાટ્રિશિયન કુલ ૯ ડોક્ટરની ટીમ છોટાઉદેપુર તેમજ તેજગઢ હોસ્પિટલ ખાતે આવી પહોંચી છે, જેઓ હોસ્પિટલમાં દાખલ કરેલાં બાળકો તેમજ હોસ્ટેલમાં રહેલાં બાળકોની તપાસ કરશે.

માનસિક દિવ્યાંગ સગીરાનું શારીરિક શોષણ કરાતા ગર્ભવતી બની હતી

તાપી જિલ્લાની દિવ્યાંગ સગીરાને સાત મહિનાના ગર્ભપાતની હાઈકોર્ટની મંજૂરી

ગર્ભની પેશીના DNA આરોપી સામે પુરાવા તરીકે સાચવવા કોર્ટનો હુકમ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં ૧૫ વર્ષ અને ૯ માસની સગીરાના ૨૭ સપ્તાહના ગર્ભપાત માટે સગીરાના પિતાએ એડવોકેટ દ્વારા અરજી કરી હતી. જે જજ નિર્ઝર દેસાઈની કોર્ટ સમક્ષ રજૂ થઈ હતી. અરજદારના એડવોકેટે કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે, તાપી જિલ્લાની સગીરા માનસિક દિવ્યાંગ છે. એક આરોપીએ તેનું શારીરિક શોષણ કરતા તે ગર્ભવતી બની હતી. આરોપી સામે તાપીના ઉચ્છલ પોલીસ મથકે ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવી હતી. જેથી તેને ગર્ભપાત કરાવવા માટે હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાદ માંગવામાં આવી હતી.

સગીરાના કુટુંબની પણ ગર્ભપાત માટે મંજૂરી હતી. સગીરા માનસિક અને શારીરિક રીતે ગર્ભને વધુ સમય રાખવા સક્ષમ નહોતી. હાઈકોર્ટે સુરતની સ્મીમેર હોસ્પિટલના મેડિકલ સુપરિટેન્ડન્ટને એક્સપર્ટ ગાયનેકોલોજિસ્ટ ડોક્ટર્સ દ્વારા સગીરાની મેડિકલ તપાસના આદેશ આપ્યા હતાં. જેમાં રિપોર્ટ આવ્યો હતો કે, સગીરાને ૨૮ સપ્તાહનો ગર્ભ છે. સગીરાની ઉંમર નાની હોવાથી ગર્ભાવસ્થા આગળ વધારવી જોખમી છે. સામાન્ય રીતે MTP એક્ટ અંતર્ગત ૨૪ સપ્તાહના ગર્ભના ગર્ભપાતની મંજૂરી મળતી હોય છે.

સગીરાના ગર્ભપાતમાં બ્લિડિંગ અને ઈન્ફેક્શનનું જોખમ રહેલું છે. વળી તેને માનસિક તકલીફો પણ છે. કોર્ટે સ્મીમેર હોસ્પિટલને ઓપરેશન દરમિયાન લોહીની જરૂર પડે તો અગાઉથી વ્યવસ્થા કરવા, પૂરતી સુરક્ષા અને પ્રોટોકોલ સાથે સગીરાના ગર્ભપાતની મંજૂરી આપી હતી. સાથે જ તેની ગર્ભની પેશીના DNA આરોપી સામે પૂરાવા તરીકે FSLમાં મોકલી સાચવવા હુકમ કર્યો હતો. સગીરાને મેડિકલ ખર્ચમાં સરકારી યોજનાનો લાભ અપાવવા માટે પણ હોસ્પિટલને હાઈકોર્ટે દ્વાર સૂચના આપવામાં આવી હતી.

પૂર્વ ના. મુખ્યમંત્રી નીતિન પટેલે ભાજપ કાર્યકરને આપી ધમકી !

નીતિન પટેલે કાર્યકરને ખખડાવી નાંખી માપમાં રહેવાની આપી ચેતવણી

કાર્યકર સાથેની વાતચીતની ક્લીપ વાયરલ થતા રાજકીય ગરમાવો

(સંવાદદાતા દ્વારા)

ગાંધીનગર, તા.૧૩

કથિત રીતે પૂર્વ નાયબ મુખ્યમંત્રી નીતિન પટેલની કાર્યકરને ચેતવણી આપતી ઓડિયો ક્લિપ વાયરલ થઈ છે. આ ઓડિયો ક્લિપમાં નીતિન પટેલ કડી તાલુકાના મણિપુરના ભાજપ કાર્યકરને ખખડાવીને તેને ચેતવણી આપતા જણાય છે. ઓડિયો ક્લીપ સોશિયલ મીડિયામાં વાયરલ થતાં રાજકીય ગરમાવો આવી ગયો છે.

કડી નગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં રાકેશ પટેલના વોર્ડમાં પારસ કણિકને ટિકિટ આપવામાં આવી હતી. રાકેશ પટેલ સહિતના લોકોએ પારસ કણિકનો વિરોધ કરી નીતિન પટેલને રજૂઆત કરી હતી. હાલમાં પારસ કણિક કડી નગરપાલિકામાં કોર્પોરેટર છે. ઓડિયો ક્લિપમાં કથિત રીતે નીતિન પટેલનો અવાજ છે અને તેઓ દ્વારા રાકેશ પટેલ નામના વ્યક્તિને ખખડાવવામાં આવી રહ્યો છે. તેમણે કહ્યું હતું કે તારી મર્યાદામાં રહે તો સારૂ છે શિખામણ આપવાની જરૂર નથી. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે તારા લઠ્ઠા કુટુંબનો ૩૦-૩૫ વર્ષ પહેલાનો ઈતિહાસ કહીશ તો ગામમાં નહી રહી શકે તેવી ધમકી આપી

કથિત રીતે નીતીન પટેલે રાકેશને ફોન કરીને કહ્યું કે તારા બાપ દાદા કે તારૂ મેં કંઈ બગાડ્યું છે ? તારો નંબર અને નામ રેકોર્ડ ઉપર આવ્યું છે. મણિપુરનો છોકરો સમજીને બોલતા નથી એટલે, મેં તને બધું સોપી દીધું છે ? તું તારી મર્યાદામાં રહે તો સારૂં છે શિખામણ આપવાની જરૂર નથી તેમ જણાવી માપમાં રહેવાની ચેતવણી આપી હતીપઅને છેલ્લે કહ્યું હતું કે તું લઠ્ઠા કુટુંબનો છે ને ૩૦-૩૫ વર્ષ પહેલાનો લઠ્ઠા કુટુંબનો ઈતિહાસ કહીશ તો તું ગામમાં નહીં રહી શકે..આ બધુ બંધ કરને માપમાં રહો ભાઈ. આ ઓડિયોમાં સામેની વ્યક્તિ એટલે કે, ભાજપ કાર્યકર પણ નીતિન પટેલને તમે જ અમને નડો છો તેમ કહેતા સંભળાય છે ત્યારે નીતિન પટેલે તેને તું વધારે પડતું બોલે છે એવું મને લાગે છે તેમ સંભાળાવ્યું હતું. આ સમગ્ર ઓડિયો વાયરલ થતા ભાજપ સહિતના વર્તુળોમાં ચર્ચા શરૂ થવા સાથે રાજકીય ગરમાવો આવી જવા પામ્યો છે.

મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા સીલ મારી દેતા

વિવેકાનંદ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને ફૂટપાથ પર ભણાવવામાં આવે છે

અમદાવાદ,તા.૧૩

અમદાવાદ શહેરની જૂની જાણીતી ૧૯૬૮થી રાયપુર દરવાજા પાસે આવેલ ગરીબ અને મધ્યમ વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ માટે આશીર્વાદરૂપી ગ્રાન્ટેડ વિવેકાનંદ કોલેજને સ્થાપીત હિતો માટે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા સીલ મારી દેવામાં આવ્યું છે. ૪૫ દિવસથી સાડા ત્રણ હજાર વિદ્યાર્થીઓના બગડી રહેલા શૈક્ષણિક કાર્ય અંગે વિદ્યાર્થીઓના વિશાળ હિતોમાં અધ્યાપકો દ્વારા ફુટપાથ ઉપર ટેબલ ખુરશીઓ ગોઠવી વિદ્યાર્થીઓના કલાસ લીધા હતા. ત્યારે આ અંગે પૂર્વ મ્યુનિ.

કાઉન્સિલર જયોર્જ ડાયસ દ્વારા મેયરને આવેદનપત્ર પાઠવાયુ હતુ જેમાં જણાવ્યું છે કે, જો પ્રી-પ્રાઈમરી સ્કૂલો, હોટલો ફુડ કોર્ટ વગેરે ઈન્ફેકટ ફી ભરવાની શરતે સીલ ખોલવામાં આવ્યા છે. તો જે કોલેજ ઈન્ફેકટ ફી અંગે કાર્યવાહી કરેલ હોય અને ૩,૫૦૦થી ૪,૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓનું ભાવી જોખમમાં હોય તે કોલેજનું સીલ વહેલામાં વહેલી તકે ભરવાની શરતે સીલ ખોલવાની માંગ છે.

બ્રિજ રિપેરિંગ માટે રૂા.૨.૮૧ કરોડનું ટેન્ડર મંજૂર

અમદાવાદના પૂર્વ વિસ્તારના ૩૭ ઓવરબ્રિજ અને અંડરબ્રિજ રિપેરિંગ કરવામાં આવશે

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

શહેરના પૂર્વ વિસ્તારમાં આવેલા ૩૭ જેટલા ઓવરબ્રિજ અને અંડરબ્રિજમાં રીપેરીંગ કરવામાં આવશે. નરોડા ખાતે બે વર્ષ પહેલાં જ મુખ્યમંત્રી ભુપેન્દ્ર પટેલ દ્વારા ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવેલા નરોડા રેલવે ઓવરબ્રિજના સ્ટ્રક્ચરમાં પણ રીપેરીંગ કરવાની જરૂરિયાત ઊભી થઈ છે તેમજ ક્યાંક નાના- મોટા ખાડા પણ પડી ગયા છે. શાહીબાગ અંડરબ્રિજમાં પણ દીવાલોમાં તિરાડ અને રેલ્વેના ભાગમાં કિનારીઓ કાટ ખાઈ ગયેલી છે. મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા નીમવામાં આવેલા

દરેક બ્રિજમાં નાના-મોટા રિપેરિંગની જરૂરિયાત

બે કન્સલ્ટન્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા આ રિપોર્ટના આધારે પૂર્વ વિસ્તારના કુલ ૩૭ જેટલા ઓવરબ્રિજ-અંડરબ્રિજ રૂ. ૨.૮૧ કરોડના ખર્ચે રીપેરીંગ કરવામાં આવશે. મોરબી બ્રિજ દુર્ઘટના બાદ રાજ્યમાં આવેલા તમામ બ્રિજોનું ઈન્સપેક્શન કરવામાં આવ્યુ હતું. ત્યારબાદ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા શહેરમાં આવેલા તમામ ૮૮ બ્રિજ ત્રણ અલગ-અલગ તબક્કામાં બ્રિજના ચકાસણી માટે કન્સલ્ટન્ટ નિમવામાં આવ્યા હતા પંકજ એમ પટેલ કન્સલ્ટન્ટ અને જીઓ ડિઝાઈન એન્ડ રિસર્ચ લિમિટેડ દ્વારા બ્રિજોનું ઈન્સ્પેક્શન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં પૂર્વ વિસ્તારમાં ૩૭ જેટલા બ્રિજોની ચકાસણી કરવામાં આવી હતી. દરેક બ્રિજમાં નાના-મોટા રીપેરીંગની જરૂરિયાત ઊભી થઈ છે. પૂર્વ વિસ્તારમાં આવેલા તમામ ઓવરબ્રિજ અને અંડર બ્રિજ બંને જગ્યાએ ઈન્સપેક્શન દરમિયાન નાનું મોટું રીપેરીંગ કરવાની જરૂરિયાત ઊભી થતા રૂ. ૨.૮૧ કરોડના ખર્ચે રીપેરીંગ કરવા માટેની દરખાસ્ત રોડ એન્ડ બિલ્ડીંગ કમિટીમાં મંજૂર કરવામાં આવી છે.

કાજુકતરીમાંથી મરેલી માખી નીકળી

નવું વાહન લાવ્યાની ખુશીમાં મોં મીઠું કરાવવા મીઠાઈ લાવ્યા હતા

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

બહારનું ફૂડ પેકેજિંગ હોય કે હોટલના ભોજનમાં જીવાત નીકળવાનો સિલસિલો યથવાત રહ્યો છે. હવે તો મીઠાઈઓમાં જીવાત નીકળવાનો સિલસિલો શરૂ થયો છે. અમદાવાદમાં કાજુ કતરીમાંથી મરેલી માખી નીકળ્યાની ઘટના સામે આવી છે. નવું વાહન લાવ્યાની ખુશીમાં લોકોને મોં મીઠું કરાવવા માટે મિઠાઈ લઈ આવનાર રામોલ ખાનવાડીના હમીદ મંસુરીને કડવો અનુભવ થયો છે. પરિવારના કેટલાક સભ્યોએ કાજુ કતરી આરોગી લીધા બાદ જોતા બાકીની કાજુ કતરીમાંથી એક કાજુ કતરીના પીસમાં માખી જોવા મળી હતી. જોકે અસ્વચ્છ વાતાવરણમાં આ મિઠાઈ કે ફરસાણ બનાવાતું હોવાની દહેશતને લઈને AMC કંટ્રોલમાં આ અંગેની ફરિયાદ કરીને પગલા ભરવા જણાવવામાં આવ્યું હતું.

મેહુલ ચાવડા સહિત ત્રણ બોગસ તબીબ સામે ફરિયાદ

બાવળામાં ઝડપાયેલી બોગસ હોસ્પિટલ મામલે પોલીસ દ્વારા ફરિયાદ નોંધાઈ

આરોપીઓને ઝડપી લેવા માટે પોલીસ દ્વારા ચક્રો ગતિમાન કરાયા

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

બાવળામાં ઝડપાયેલી બોગસ હોસ્પિટલ મામલે પોલીસ ફરિયાદ નોંધાઈ છે. બોગસ ડોક્ટર મેહુલ ચાવડા સહિત ત્રણ સામે ગુનો નોંધવામાં આવ્યો છે. અન્ય બે બોગસ ડોક્ટર મનિષા અમેરેલિયા અને ધર્મેન્દ્ર સામે ગુનો નોંધવામાં આવ્યો છે.

બાવળામાંથી ઝડપાયેલ બોગસ મલ્ટિસ્પેશિયાલિસ્ટ હોસ્પિટલ મામલે પોલીસ ફરીયાદ નોંધવામાં આવી છે. બોગસ ડોક્ટર મામલે ત્રણ શખ્શો સામે ફરિયાદ નોંધવામાં આવી છે. સ્થાનિક PHCના મેડિકલ ઓફિસર ઋતુરાજ ચાવડાએ આ અંગે પોલીસ નોંધાવી છે. ધી ગુજરાત મેડિકલ પ્રેક્ટિશનર એક્ટ ૧૯૬૩ અન્વયે આ ગુનો નોંધવામાં આવ્યો છે.

હવે પોલીસ દ્વારા આ ત્રણ આરોપીઓની ધરપકડ કરવા માટે તજવીજ હાથ ધરી છે. આ ઉપરાંત હોસ્પિટલના સંદર્ભે પણ પોલીસ દ્વારા વધુ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી રહી છે.

ઈઝરાયેલની સેનાએ ગાઝાના શુજૈયામાં ૩૫ ટકા ઈમારતો નષ્ટ કરી દીધી છે : નગરપાલિકા

ઈદે મિલ્લાદુનબી ઉમરાહ
દિ-26 થી 28 1,05,000/- દિ-18 થી 20 95,000/-
ગ્યારમી શરીફ બગદાદમાં દિવસ 10 થી 11 1,10,000/-
ઉમરાહ + ઝિયારત દિવસ 27 1,75,000/-
સના ટુરીઝમ
અલ્હાજ મો.યુનુસ એ.શેખ (રમજાનીભાઈ)
M:9974953786, 9173116662

દિવાળી વેકેશનને કારણે ટ્રેનની ટિકિટ ૪ મહિના પહેલા કન્ફર્મ કરાવવી પડશે
જો તમારી પાસે ટિકિટ હોય તો, અમારી પાસે ડાયરેક્ટ પેકેજ પણ ઉપલબ્ધ છે.
OCT 6-13 NOV 3-10-17-24 કાશ્મીર 18,500/-
NOV-1-4-8 DEC-8-15 ગોવા 7,500/-
NOV-1-4-8 DEC-8-15 કેરાલા 22,500/-
સુવિધા ટુરિઝમ યાસીન બિસોરા
M: 9974040880 | 9909029072
નગીના મસ્જિદ, નાડીયાવાડ, જમાલપુર, અમદાવાદ

ALVI HAJJ - UMRAH SERVICE
(M) 75740 94933, 88490 94933
ઓગષ્ટ ઉમરાહ સફર 2024 ₹85,786/- (દિન - 20) મક્કા - 10 મદીના - 9
ગ્યારવી સાથે ઉમરાહ સફર ₹1,75,786/- (દિન-27) બગદાદ-5, કરબલા-3, નજફ-2, મક્કા-8, મદીના-8
₹ 95,000 ગ્યારવી શરીફ બગદાદ (દિન - 11)
₹ 1,35,000 ઈરાક - ઈરાન (દિન - 18)
₹ 2,70,000 ઈરાક-ઈરાન-બૈતુલ મુકદ્દસ કેરો (ઈજીપ્ત) (દિન - 30)
શોપ નં. ૪૧૫, શીતલવર્ષા, જમાલપુર ચાર રસ્તા પાસે, અમદાવાદ.

ઉમરાહ... ઉમરાહ... ઉમરાહ... ઉમરાહ... ઉમરાહ...
અલ-ફાતેમા ટુર્સ
ઈદ-એ-મિલાદ ડાયરેક્ટ ફ્લાઈટ 31-08-2024
20 દિવસ 85,000/-
અમદાવાદ થી અમદાવાદ
એર ટિકિટ • વિઝા • હોટલ • જમવાનું • ઝિયારત • લોન્ડ્રી • ઝમઝમ
આયોજક : હાજી સરફરાજ દુધવાલા
98258 30063, 70165

ગાઝા મ્યુનિસિપાલિટીએ કહ્યું છે કે, 'ઈઝરાયેલી સેનાએ જાણીજોઈને ગાઝામાં વસવાટ ન થઈ શકે તેવું શહેર બનાવવા માટે મહત્ત્વપૂર્ણ સુવિધાઓ અને ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને નિશાન બનાવ્યું છે

(એજન્સી) ગાઝા સિટી, તા.૧૩

ગાઝા સિટી મ્યુનિસિપાલિટીએ શુક્રવારે કહ્યું હતું કે ઈઝરાયેલી સેનાએ ગાઝા સિટીના પૂર્વમાં શુજૈયાના પડોશમાં ૩૫% ઈમારતો અને રહેણાંક બાંધકામોને સંપૂર્ણપણે નષ્ટ કરી દીધા છે. એક નિવેદનમાં, નગરપાલિકાએ જણાવ્યું હતું કે, ઈઝરાયેલી સૈન્યએ ઈરાદાપૂર્વક મહત્વપૂર્ણ સુવિધાઓ અને માળખાકીય સુવિધાઓને નિશાન બનાવી હતી, જેનો હેતુ ગાઝાને નિર્જન બનાવવાનો છે. તેઓએ માત્ર શુજૈયાના પડોશમાં ૩૫% ઈમારતો અને રહેણાંક માળખાંને તોડી પાડ્યા હતા. ઈઝરાયેલી સેનાએ ઈરાદાપૂર્વક શહેરમાં પાણીની ટાંકીઓ, વૃક્ષો, મસ્જિદો, શાળાઓ અને તમામ આવશ્યક સુવિધાઓને લક્ષ્ય બનાવ્યા હતા. ગાઝા પટ્ટીમાં સિવિલ ડિફેન્સ સર્વિસે અહેવાલ આપ્યો હતો કે બે અઠવાડિયાના ગ્રાઉન્ડ ઓપરેશન પછી ઈઝરાયેલી સૈન્યની પીછેહઠ બાદ ગાઝા સિટીના પૂર્વમાં શુજૈયા નેબરહુડમાંથી ૬૦થી વધુ મૃતદેહો મળી આવ્યા હતા. શુજૈયાથી ઈઝરાયેલી સૈન્યની પીછેહઠ પછી વ્યાપક વિનાશના અહેવાલ આવ્યા છે અને આ વિસ્તાર કાટમાળમાં ફેરવાઈ ગયો છે.

સેનાએ આખા રહેણાંક બ્લોક્સને તોડી પાડ્યા છે અને બુલડોઝર વડે શેરીઓ તોડી પાડી અને સ્થાનિક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને નિશાન બનાવ્યું છે.

ઈઝરાયેલ તાત્કાલિક યુદ્ધવિરામની માંગ કરતા યુએન સુરક્ષા પરિષદના ઠરાવનો ભંગ કરીને ગાઝા પર તેનું સતત ક્રૂર આક્રમણ ચાલુ રાખી રહ્યું છે અને તેને આંતરરાષ્ટ્રીય નિંદાનો સામનો કરવો પડ્યો છે. સ્થાનિક આરોગ્ય અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, ૩૮,૩૦૦થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓ માર્યા ગયા છે, જેમાં મોટાભાગની મહિલાઓ અને બાળકો છે અને લગભગ ૮૮,૩૦૦ અન્ય ઘાયલ થયા છે. ઈઝરાયેલી યુદ્ધના નવ મહિનામાં ગાઝાનો વિશાળ વિસ્તાર ખોરાક, સ્વચ્છ પાણી અને દવાની નાકાબંધી વચ્ચે ખંડેર બની ગયો છે.

ઈન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટિસમાં ઈઝરાયેલ પર નરસંહારનો આરોપ છે, જેના તાજેતરના ચુકાદાએ તેને દક્ષિણના શહેર રફાહમાં તેની સૈન્ય કાર્યવાહીને તાત્કાલિક અટકાવવાનો આદેશ આપ્યો હતો.

ગાઝામાં વિસ્થાપિતોના તંબુઓને નિશાન બનાવી ઈઝરાયેલનો ક્રૂર હુમલો, ૭૧નાં મોત, ૨૦૦થી વધુ ઘાયલ

(એજન્સી) તા.૧૩

ઈઝરાયેલ અને હમાસ વચ્ચેનું યુદ્ધ શાંત થવાનું નામ લઈ રહ્યું નથી. ગાઝા શહેરમાં શુક્રવારે (૧૨મી જુલાઈ) થયેલી હિંસક ઘટનામાં ૭૦થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓનાં મોત થયા હતા. આ હુમલામાં ૨૦૦થી વધુ ઈજાગ્રસ્ત થયા હતા. હમાસના એક અધિકારીએ ઈઝરાયેલ પર પદ્ધતિસર નરસંહારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. ગાઝામાં વિસ્થાપિતોના તંબુઓને નિશાન બનાવી ઈઝરાયેલનો ક્રૂર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. હમાસની સરકારી મીડિયા ઓફિસના ડાયરેક્ટર જનરલ ઈસ્માઈલ અલ-થવાબતાએ દાવો કર્યો હતો કે, 'ઈઝરાયેલની સેનાએ પૂર્વ ગાઝા શહેરમાં હજારો પેલેસ્ટીનીઓને પશ્ચિમ અને દક્ષિણ વિસ્તારમાં આદેશ આપ્યો હતો. તેઓ પહોંચ્યા ત્યારે તેમના પર ગોળીબાર કર્યો હતો.' ઈસ્માઈલ અલ-થવાબતાએ જણાવ્યું હતું કે, 'બચાવ ટીમને તેલ અલ-હવા વિસ્તારમાંથી ૭૦ મૃતદેહ મળ્યા છે અને ઓછામાં ઓછા ૫૦ લોકો ગુમ છે. કેટલાક વિસ્થાપિત લોકો સફેદ ધ્વજ લઈને ઈઝરાયેલની સેના તરફ

ઈશારો કરીને કહે છે કે, 'અમે લડાકુ નથી, અમે વિસ્થાપિત છીએ. પરંતુ ઈઝરાયેલની સેનાએ આ વિસ્થાપિત લોકોને નિર્દયતાથી મારી નાખ્યા. ઈઝરાયેલની સેના તાલ અલ-હવામાં તે નરસંહારને અંજામ આપવાની યોજના બનાવી રહી હતી.' ગાઝા સિવિલ ઈમરજન્સી સર્વિસેના જણાવ્યાનુસાર, ગયા અઠવાડિયે ગાઝાના તેલ અલ-હવા અને સાબરા વિસ્તારમાંથી અંદાજે ૬૦ પેલેસ્ટીનીઓના મૃતદેહ મળી આવ્યા હતા. કેટલાક વિસ્તારોમાંથી ટેન્કો હટી ગઈ હતી, પરંતુ ઈઝરાયેલના સ્નાઈપર્સ અને ટેંકોએ અમુક જમીન પર નિયંત્રણ કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું. બચાવ ટીમે રહેવાસીઓને હાલમાં પાછા ન ફરવા જણાવ્યું છે.

ઈઝરાયેલી સૈનિકોએ ગાઝા સિટીમાંથી પીછેહઠ કર્યા પછી બચાવકર્તાઓને સંખ્યાબંધ મૃતદેહો મળી આવ્યા

(એજન્સી) તા.૧૩

ગાઝામાં બચાવકર્તાઓએ જણાવ્યું હતું કે, હમાસ દ્વારા પ્રતિકારનો સામનો કરતા ઈઝરાયેલી દળોએ ગાઝા શહેરના ભાગોમાંથી પીછેહઠ કરી હતી તે પછી ડઝનેક મૃતકો મળ્યા હતા અને ઘરો અને રસ્તાઓ તૂટી ગયા છે એવું જોવા મળ્યું હતું. ગાઝા સિવિલ ઈમરજન્સી સર્વિસે જણાવ્યું હતું કે ટીમોએ આ વિસ્તાર અને ગાઝા સિટીના સાબ્રા પડોશમાંથી છેલ્લા અઠવાડિયામાં ઈઝરાયેલી દળો દ્વારા માર્યા ગયેલા પેલેસ્ટીનીઓના લગભગ ૬૦ મૃતદેહો એકત્રિત કર્યા છે. કેટલાક વિસ્તારોમાંથી ટેન્કો પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી, પણ ઈઝરાયેલી સ્નાઈપર્સ અને ટેન્કોએ કેટલીક ઊંચી જમીન પર નિયંત્રણ કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું, રહેવાસીઓ અને બચાવ ટીમોએ જણાવ્યું હતું કે, રહેવાસીઓને પાછા ફરવાનો પ્રયાસ કરવા સામે ચેતવણી આપવામાં આવી હતી. શેરીઓમાં વેરવિખેર મૃતદેહો પડ્યા છે, વિખરાયેલા મૃતદેહો પણ છે, આખા પરિવારના મૃતદેહો છે, એક પરિવારના ઘરની અંદર પણ મૃતદેહો છે જે સંપૂર્ણપણે બળી ગયા છે. ઈઝરાયેલની સૈન્યએ જણાવ્યું હતું કે તેને ગાઝા શહેરમાં પૂર્વ UNRWA હેડક્વાર્ટરની અંદર હમાસના ડ્રોન અને અન્ય શસ્ત્રો મળી આવ્યા હતા અને હુમલો કરતા પહેલા આ વિસ્તારમાંથી નાગરિકોને બહાર કાઢ્યા હતા. હમાસ અને ઈસ્લામિક જેહાદની સશસ્ત્ર પાંખોએ જણાવ્યું હતું કે તેઓએ ટેન્ક વિરોધી રોકેટ અને મોર્ટાર ફાયરથી ઈઝરાયેલી દળો પર હુમલો કર્યો હતો, જેમાં ઘણા લોકો માર્યા ગયા હતા અને ઘાયલ થયા હતા. આ દાવાઓ પર ઈઝરાયેલી સેનાએ કોઈ ટિપ્પણી

કરી નથી. સિવિલ ઈમરજન્સી ટીમોએ વહેલી તકે આગ ઓલવી નાખ્યા પછી ડઝનેક રહેવાસીઓ નુકસાનની તપાસ કરવા ફરી પાછા ફર્યા હતા. રોઈટર્સના ફૂટેજમાં અગાઉના UNWRA હેડક્વાર્ટર સહિત તૂટેલા રસ્તાઓ અને ઈમારતો દર્શાવવામાં આવી હતી. અલ-અહલી હોસ્પિટલમાં મૃતદેહો સફેદ કફનમાં લપેટેલા અને મૃત મહિલાઓ અને પુરુષોના નામો સાથે જમીન પર પડેલા દેખાય છે.

મુસા અલ-દહદૌહે કહ્યું કે ઈઝરાયેલી દળોએ તેમના બે પુત્રો અને તેમની પત્નીઓ અને બાળકોને જવા દેતા પહેલા તેમની અટકાયત કરી અને પૂછપરછ કરી હતી. મારી માતા વ્હીલચેરમાં છે, મારી પત્ની પણ અપંગ છે. મારા પૌત્રને પગમાં લકવો થયો છે. દક્ષિણ ગાઝામાં ખાન યુનિસમાં, પેલેસ્ટીની મીડિયાએ જણાવ્યું હતું કે બ્રિટન અને તુર્કિયે સ્થિત મુસ્લિમ એનજીઓ અલ-ખૈર ફાઉન્ડેશન માટે કામ કરતા ચાર લોકો સહાય વિતરણ કેન્દ્ર પર હવાઈ હુમલામાં માર્યા ગયા હતા. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ દ્વારા સમર્થિત આરબ મધ્યસ્થીઓ, યુદ્ધવિરામ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે જેના થકી હમાસ બંધક ઈઝરાયેલીઓને મુક્ત કરશે, બદલામાં ઈઝરાયેલ દ્વારા ગેરકાયદેસર રીતે જેલમાં ધકેલવામાં ઈઝરાયેલના વડાપ્રધાન, બેન્જામિન નેતાન્યાહુએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ ગાઝા યુદ્ધવિરામ માટે પ્રતિબદ્ધ છે અને હમાસ પર એવી માગણીઓ કરવાનો આરોપ મૂક્યો છે જે તેનો વિરોધાભાસ કરે છે. ઈજિપ્તના બે સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે વાટાઘાટોમાં પ્રગતિ થઈ છે પરંતુ સુરક્ષા વ્યવસ્થા અને યુદ્ધવિરામની બાંયધરી પર હજુ વાત થઈ રહી છે. ઈઝરાયેલના દળોએ અત્યાર સુધી ૩૮,૦૦૦થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓની હત્યા કરી છે.

નાઈજીરિયામાં શાળાની ઈમારત ધરાશાયી થતાં ૨૨ લોકોનાં મોત

(એજન્સી) તા.૧૩

મધ્ય નાઈજીરીયામાં બે માળની શાળાની ઈમારત ધરાશાયી થતાં વિદ્યાર્થીઓ સહિત ઓછામાં ઓછા ૨૨ લોકોના મોત થયા છે અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે, કાટમાળ નીચે ફસાયેલા ૧૦૦થી વધુ લોકોને શોધવા માટે બચાવ ટીમોને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવી છે.

અધિકારીઓ એ જણાવ્યું કે પ્લેટો રાજયના બુસા બુજી સમુદાયમાં સેન્ટ એકેડેમી બિલ્ડીંગ શુક્રવારે તૂટી પડી જયારે વિદ્યાર્થીઓ, જેમાંથી મોટાભાગના ૧૫ વર્ષ કે તેથી નાના હતા, વર્ગો માટે પહોંચ્યા.

કુલ ૧૫૪ વિદ્યાર્થીઓ શરૂઆતમાં કાટમાળ નીચે ફસાયા હતા, પરંતુ પોલીસ પ્રવક્તા આલ્ફ્રેડ અલાબોએ બાદમાં જણાવ્યું કે તેમાંથી ૧૩૨ને બચાવી લેવામાં આવ્યા છે અને તેઓની વિવિધ હોસ્પિટલમાં સારવાર ચાલી રહી છે.

એસોસિએટેડ પ્રેસ ન્યૂઝ એજન્સીએ જણાવ્યું કે ૨૨ વિદ્યાર્થીઓના મૃત્યુનું સમર્થન થયુ છે. નાઈજીરિયન મીડિયા દ્વારા અગાઉના અહેવાલો અનુસાર ઓછામાં ઓછા ૧૨ લોકો મૃત્યુ પામ્યા છે.

નાઈજીરીયાની નેશનલ ઈમરજન્સી મેનેજમેન્ટ એજન્સી (NEMA)એ ફેસબુક પોસ્ટમાં જણાવ્યું કે ૩૦ લોકો હજુ પણ હોસ્પિટલમાં છે. એજન્સીએ જણાવ્યું કે બચાવ કાર્ય સમાપ્ત થઈ ગયું છે અને સ્થળને ખાલી કરાવવામાં આવ્યું છે.

બચાવકર્તાઓએ ભારે મશીનરીનો ઉપયોગ કરીને પીડિતો સુધી પહોંચવાનો પ્રયાસ કર્યો અને ઘટનાસ્થળના ચિત્રોમાં એક તૂટી પડેલી કોંક્રીટની ઈમારત અને કાટમાળના ઢગલાઓની આસપાસ ભીડ ખોદકામ ટીમો તૂટી ગયેલી ઈમારતના ભાગમાંથી કાટમાળ હટાવી રહી હતી.

એક મહિલા રડતી અને કાટમાળ પાસે જવાનો પ્રયાસ કરતી જોવા મળી હતી, જ્યારે અન્ય તેને રોકી રહી હતી.

સમાચાર મુજબ ફસાયેલા વિદ્યાર્થીઓની શોધ શરૂ કરવા માટે બિલ્ડિંગ ધરાશાયી થયા પછી તરત જ

એકઠી થતી દેખાઈ. ડઝનેક ગ્રામવાસીઓ શાળાની નજીક એકઠા થયા કેટલાક રડતા અને અન્ય મદદની માંગ કરી, જ્યારે બચાવ અને આરોગ્ય કર્મચારીઓ તેમજ સુરક્ષા દળોને ઘટના સ્થળે તૈનાત કરવામાં આવ્યા છે.

ઈઝરાયેલના સંરક્ષણ મંત્રીએ ૭ ઓક્ટોબરના રોજ તેમની અને વડાપ્રધાનની નિષ્ફળતાઓની તપાસ માટે આહ્‌વાન કર્યું

(એજન્સી) તા.૧૩

ઈઝરાયેલના સંરક્ષણ મંત્રી યોવ ગાલાન્ટે ગઈ કાલે ૭ ઑક્ટોબરે ગાઝાની આસપાસના ઈઝરાયેલી નગરો અને ગામડાઓમાં પેલેસ્ટીની ઘૂસણખોરી અને વડાપ્રધાન બેન્જામિન નેતાન્યાહુ, ચીફ ઑફ સ્ટાફ હરઝી હલેવી અને સુરક્ષા દળોની નિષ્ફળતા અંગે રાજ્ય તપાસની માંગ કરી છે. ગેલન્ટે લશ્કરી અધિકારીઓના કોન્વોકેશનમાં જણાવ્યું કે, 'અમને મારી અને વડાપ્રધાન સહિત અમારા બધાની તપાસ કરવા માટે એક સત્તાવાર કમિશનની જરૂર છે.' અમને હકીકતો સ્પષ્ટ કરવા માટે રાષ્ટ્રીય સ્તરની તપાસની જરૂર છે. રાજ્ય તપાસ પંચ જરૂરી છે. ગેલન્ટે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે કમિશને નિષ્પક્ષ અને સંપૂર્ણ તપાસ કરવી જોઈએ, સરકાર, સૈન્ય અને સુરક્ષા એજન્સીઓની તપાસ કરવી જોઈએ. તેણે મારી, વડાપ્રધાન અને ચીફ ઑફ સ્ટાફની તપાસ કરવી જોઈએ. ઑક્ટોબરથી ઈઝરાયેલે ૩૮,૩૦૦થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓને મારી નાખ્યા

છે, માનવતાવાદી આપત્તિ સર્જી છે. આ પહેલા ગુરૂવારે, ઈઝરાયેલી સેનાએ નવ મહિના પહેલા હુમલા દરમિયાન ગાઝા પટ્ટી નજીક બેરી વસાહતનો બચાવ કરવામાં નિષ્ફળતા સ્વીકારી હતી.

'UNRWAનો કોઈ બીજો વિકલ્પ નથી'- સંયુક્ત રાષ્ટ્રના વડાએ સંકલ્પ પરિષદને કહ્યું

(એજન્સી) તા.૧૩

સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના વડાએ પેલેસ્ટીની શરણાર્થી એજન્સી, UNRWA અને તેના કર્મચારીઓને સુરક્ષિત રાખવા માટે દરેકને અપીલ કરી હતી અને કહ્યું કે 'UNRWAનો કોઈ બીજો વિકલ્પ નથી.' સેક્રેટરી-જનરલ, એન્ટોનિયો ગુટેરેસે, પેલેસ્ટીન શરણાર્થીઓ માટેની UN એજન્સી(UNRWA)માં યોગદાન વધારવાના ઉદ્દેશ્યથી ન્યૂયોર્કમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના મુખ્યમથક ખાતે સંકલ્પ પરિષદમાં જણાવ્યું કે, 'દરેકને મારી અપીલ છે કે UNRWAને સુરક્ષિત કરો, UNRWAના કર્મચારીઓને સુરક્ષિત કરો અને UNRWAના આદેશનું રક્ષણ કરો, જેમાં ફંડિંગનો પણ સમાવેશ થાય છે.' તેમણે કહ્યું, 'UNRWA તરફથી જરૂરી સમર્થન અને રોકાણ વિના પેલેસ્ટીની શરણાર્થીઓ એક નિર્ણાયક જીવનરેખા અને વધુ સારા ભવિષ્ય માટે આશાનું છેલ્લું કિરણ ગુમાવશે.' યુએનના વડાએ જણાવ્યું હતું કે ગાઝામાં તાત્કાલિક માનવતાવાદી યુદ્ધવિરામ અને તમામ બંધકોની તાત્કાલિક અને બિનશરતી મુક્તિ સાથે શરૂ કરીને આ ભયંકર યુદ્ધનો અંત લાવવાનો સમય આવી ગયો છે. તેમણે કહ્યું, 'આખરે, માત્ર એક રાજકીય ઉકેલ જ આ સંઘર્ષનો અંત લાવી શકે છે, ઉકેલ જે બે રાજ્યો ઈઝરાયેલ અને પેલેસ્ટીનના ઉદ્દેશ્યને સાકાર કરશે, જેમાં જેરૂસલેમ બંને રાજ્યોની રાજધાની તરીકે

શાંતિ અને સલામતી સાથે રહે શકે છે.' તે જ કોન્ફરન્સમાં UNRWAના વડા, ફિલિપ લઝારિનીએ જણાવ્યું હતું કે UNRWA એજન્સી 'ગાઝામાં અવિરત હુમલાના વજન હેઠળ વીખરાઈ રહી છે'. તેમણે યાદ કર્યું કે, ઈઝરાયેલી હુમલામાં ૧૯૫ UNRWA કામદારો માર્યા ગયા હતા અને લગભગ ૧૯૦ માળખાઓને નુકસાન થયું હતું અથવા નાશ પામ્યા હતા, ૫૦૦થી વધુ લોકો મૃત્યુ પામ્યા હતા જેઓ સંયુક્ત રાષ્ટ્રો પાસે રક્ષણ મેળવવા માંગતા હતા. લાઝારિનીએ જણાવ્યું હતું કે UNRWA વર્ષના અંત સુધી ગંભીર માનવતાવાદી જરૂરિયાતોને આવરી લેવા માટે કબજે કરેલ પેલેસ્ટીન ક્ષેત્રની કટોકટી માટે ૧.૨ બિલિયનડૉલરની અપીલ કરી રહ્યું છે. તેમણે ઉમેર્યું કે, 'આ અપીલ અને સીરિયા, લેબનોન અને જોર્ડન માટે કટોકટીની અપીલ ૨૦ ટકાથી ઓછી ભંડોળવાળી છે.' પેલેસ્ટીનના સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના દૂત રિયાદ મન્સુરએ કોન્ફરન્સમાં જણાવ્યું હતું કે છેલ્લા નવ મહિના 'લાંબા' સમયમાં, 'દુઃખદાયક' અને 'ભયાનક' અનુભવો થયા છે. મન્સૂરે કહ્યું, ''અમારા શરણાર્થીઓ માટે ગાઝામાં પાછા ફરવા માટે કોઈ સલામત જગ્યા નથી, કારણ કે ઈઝરાયલી કબજેદાર દળો દ્વારા એક પછી એક હુમલામાં શાળાઓને નિશાન બનાવવામાં અને બોમ્બમારો કરવાનું ચાલુ રાખવામાં આવ્યું છે, જે અમારા લોકો, ૪૦,૦૦૦ પેલેસ્ટીની બાળકો પર જાનહાનિ, વિનાશ અને દુઃખ આપે છે.''

ઈઝરાયેલે ૭ ઓકટોબરથી સૈન્ય પ્રણાલી પર ત્રણ અબજ સાયબર હુમલા નોંધ્યા !!!

(એજન્સી) તા.૧૩

એનાદોલુ એજન્સીના અહેવાલ મુજબ, શુક્રવારના રોજ ઈઝરાયેલી મીડિયાના અહેવાલો અનુસાર, ઈઝરાયેલે ૭ ઓકટોબરથી તેની લશ્કરી કોમ્પ્યુટર સિસ્ટમને નિશાન બનાવતા ૩ અબજ સાયબર હુમલાઓ નોંધ્યા છે. આર્મીના સેન્ટર ફોર કોમ્પ્યુટર એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સિસ્ટમ યુનિટના કમાન્ડર, રશેલી ડેમ્બિન્સકીએ ઈઝરાયલી દૈનિક, હારેટ્ઝને જણાવ્યું હતું કે, યુદ્ધ શરૂ થયું ત્યારથી IDF (સૈન્ય) કોમ્પ્યુટર સિસ્ટમ્સ પર સાયબર હુમલાના પ્રયાસોની સંખ્યા ૩ અબજ સુધી પહોંચી ગઈ છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, હુમલાઓએ આર્મીની કોર

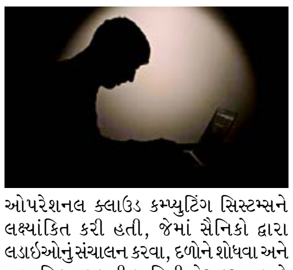

ઓપરેશનલ ક્લાઉડ કમ્પ્યુટિંગ સિસ્ટમ્સને લક્ષ્યાંકિત કરી હતી, જેમાં સૈનિકો દ્વારા લડાઈઓનું સંચાલન કરવા, દળોને શોધવા અને વાસ્તવિક સમયની માહિતી શેર કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા સોફ્ટવેરનો સમાવેશ થાય છે. ડેમ્બિન્સ્કીએ સમગ્ર યુદ્ધ દરમિયાન કયા પ્રકારના સાયબર હુમલાઓ કરવામાં આવ્યા હતા અથવા તેમના જોખમનું સ્તર શું હતું તે સ્પષ્ટ કર્યું નથી. ડેમ્બિન્સકીએ જણાવ્યું હતું કે, તમામ હુમલાઓને નિષ્ફળ બનાવવામાં આવ્યા હતા. ઉમેર્યું કે, સૈન્ય પ્રણાલીઓ સાથે સમાધાન કરવામાં આવ્યું હોય તેવું એક પણ ઉદાહરણ નથી. તેમણે કબૂલ્યું કે, ૭ ઓકટોબરના હુમલાની શરૂઆતમાં તેમને સૈન્યની ચેતવણી પ્રણાલી પડી ભાંગી હોવાની ખાતરી થઈ હતી. ઈઝરાયેલી સૈન્યએ ગુરૂવારે જણાવ્યું હતું કે તપાસ દર્શાવે છે કે સૈનિકો વ્યાપક ઘૂસણખોરીના દૃશ્ય માટે તૈયાર ન હતા જે તે દિવસે પ્રગટ થયા હતા.

નોંધ : દૈનિકમાં પ્રકાશિત થતા લેખોમાંના વિચારો જે-તે લેખકોના પોતાના છે. 'ગુજરાત ટુડે' તેની સાથે સહમત હોય એ જરૂરી નથી.

ઈન્દિરા જયસિંગ શા માટે વિચારે છે કે નવા ફોજદારી કાયદાને સ્થગિત કરવા જોઈએ

"પ્રધાનને વિનંતી છે કે અમલીકરણને સ્થગિત કરીને એક સરળ સૂચના જારી કરે, નવી ચૂંટાયેલી સંસદને આ કાયદાઓ જોવાની તક આપે"

ભાગ-૨

શું આ નવા કાયદાઓને અમલમાં લાવવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો તે પહેલાં સંબંધિત હિતધારકો સાથે પર્યાપ્ત પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો? તમે પહેલેથી જ ધ્યાન દોર્યું છે કે પેન્ડન્સી કેવી રીતે વધશે, પછી ભલે તે ૩૦% કે ૪૦% વધે તેનો અંદાજ કાઢવા માટે કોઈ ઓડિટ કરવામાં આવ્યું નથી. પરંતુ અમે જે અન્ય મુદ્દાઓની ચર્ચા કરી છે તેના વિશે કોઈ પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો - હકીકત એ છે કે ત્યાં સતત બે, વર્તમાન, સમાંતર કાનૂની પ્રણાલીઓ કાર્યરત હશે, હકીકત એ છે કે કયો પ્રક્રિયાગત કાયદો લાગુ થાય છે તેના વિશે અનંત વિવાદો હશે? શું તે અંગે કોઈ પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો? સરકાર ભારપૂર્વક કહે છે કે તે થયું હતું. તમારો જવાબ શું છે?

IJ : સાચું, મુદ્દો એ છે કે સંબંધિત હિતધારકો કોણ છે? શું સુપ્રીમ કોર્ટ બાર એસોસિએશનની સલાહ લેવામાં આવી હતી? શું દિલ્હી હાઈકોર્ટ બાર એસોસિએશનની સલાહ લેવામાં આવી હતી? ના. અમુક બાર કાઉન્સિલોએ રેકોર્ડ પર કહ્યું છે કે અમારી સલાહ લેવામાં આવી ન હતી અને તેમની ચિંતાઓ દર્શાવી હતી. કરણ, હું કાયદા મંત્રી દ્વારા યોજાયેલી મીટિંગ વિશે મીડિયા દ્વારા વાકેફ છું. હવે ધ્યાનથી સાંભળો, કાયદા પ્રધાન દ્વારા આયોજિત એક મીટિંગ જેમાં અમુક પસંદ કરાયેલ વ્યક્તિઓને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. મારા આશ્ચર્ય વચ્ચે, મેં જોયું કે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તે પરામર્શમાં હાજર હતા. જો હું ખોટી હોઉં તો મને સુધારી શકાય છે, પરંતુ મીડિયાએ આની જાહેરાત કરી હતી.

હવે, મને સમજાતું નથી કે કાયદા મંત્રાલય દ્વારા હાથ ધરાયેલા પરામર્શ માટે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને કેવી રીતે બોલાવવામાં આવે. તે તે વ્યક્તિ છે જેની સામે આ પડકારો આવવાના છે, અને તે પછી તે નિવેદન આપવા માટે રેકોર્ડ પર જાય છે કે અમે આ નવા કાયદાઓને આવકારીએ છીએ. અમે તેમનું સ્વાગત કરીએ છીએ? ના, અમે તેમને આવકારતા નથી, અને આ વિવાદો ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતમાં સમાપ્ત થશે. તો ના, પડકારને પૂર્વગ્રહીત કરવાનો પ્રયાસ છે...

KT : તમે જાણો છો, તમે બે મહત્વપૂર્ણ બાબતો કહી રહ્યા છો. સૌ પ્રથમ, ખૂબ જ પસંદગીયુક્ત પરામર્શ, જો તમે તેને પરામર્શ કહી શકો, તો તે લોકો સાથે થયું કે જેમને ખાસ પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા અને આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. બીજું, મુખ્ય ન્યાયાધીશ - જો ત્યાં હોય તો - મુખ્ય ન્યાયાધીશ તે પરામર્શનો ભાગ હતા, તો પ્રથમ સ્થાને તેમની સલાહ લેવી ખોટું હતું કારણ કે તેઓ અમલમાં આવેલા નવા કાયદાઓમાંથી ઉદભવતા કોઈપણ વિવાદોની અધ્યક્ષતા કરશે.

તેથી, હું તમને બીજો પ્રશ્ન પૂછવા માંગુ છું. તમે જે કહ્યું છે તેના પરથી એવું લાગે છે કે નિર્ણાયક હિસ્સેદાર એવા લોકો છે જેઓ આજે જૂના કાયદા હેઠળ કાયદા દ્વારા આરોપી છે. તેઓ હવે શોધી શકે છે કે સરકાર આગ્રહ કરે છે કે જે પ્રક્રિયા દ્વારા તેઓનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે તે નવી પ્રક્રિયા હોવી જોઈએ, અને તેથી તે તેમના અજમાયશને અસર કરશે. તે પોતાની બચાવ કરવાની તેમની ક્ષમતાને અસર કરશે. શું આરોપીની કોઈપણ રીતે સલાહ લેવામાં આવી હતી, અથવા તે કહેવું અશક્ય છે કે આરોપીની સલાહ લેવી જોઈએ.

IJ : સારું, મારો મતલબ, વકીલોનું એક વિશાળ જૂથ છે જેઓ આરોપીનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે ખૂબ જ અસરકારક રીતે જાણીતા છે. તેથી, વ્યવસાય, કાનૂની વ્યવસાય, ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલીમાં ફરિયાદી અને જેઓ આરોપીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે તેમાં વિભાજિત થયેલ છે, અને આપણે બંનેનો પોતપોતાનો દૃષ્ટિકોણ છે. અમારામાંથી જેઓ આરોપીઓ માટે હાજર થાય છે તેઓ જીવન અને સ્વતંત્રતા વિશે ચિંતિત છે. હવે ચોક્કસપણે, લોકોના અલગ જૂથ તરીકે તેમની સલાહ લેવામાં આવી ન હતી. જો તમે જેલમાં રહેલા આરોપી સુધી ન પહોંચી શકો તો પણ - જે મને લાગે છે કે તમારે તે કરવું જોઈએ - પરંતુ જો તમે તે ન કરી શકો, તો તમે ઓછામાં ઓછા તેમના પ્રતિનિધિઓની સલાહ લઈ શકો છો. તેથી, મને ખબર નથી કે આવો કોઈ પરામર્શ હાથ ધરવામાં આવ્યો ન હતો. તમે બાર એસોસિએશનોનો સંપર્ક કરી શકો છો. મને ખબર નથી કે આવો કોઈ પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો. તો, મુદ્દો શું છે? આના મૂળમાં પણ, કાયદાનો મુસદ્દો ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો, કાયદા પંચ દ્વારા નહીં. આ સારું નથી.

KT : ઠીક છે, તમને એ વાતની સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે કાયદાનો મુસદ્દો ગૃહ મંત્રાલયે શરૂ કર્યો હતો અને કાયદા પંચે નહીં?

IJ : હા, હા, હા.

KT : ચાલો, શ્રીમતી જયસિંહ, આ સમયે, એક ડગલું આગળ વધીએ. હું દેખીતી રીતે ત્રણ નવા ફોજદારી કાયદાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવતા તમામ નવા ગુનાઓની ચર્ચા કરી શકતો નથી, પરંતુ ત્યાં બે કે ત્રણ છે કે જેના વિશે તમે લખ્યું છે કે હું તમારી સાથે ચર્ચા કરવા માંગુ છું. પ્રથમ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૨૪A છે, જે 'રાજદ્રોહ'ને વ્યાખ્યાયિત કરે છે. આ કથિત રીતે દૂર કરવામાં આવ્યું છે, પરંતુ સત્ય એ છે કે તે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૧૫૨ તરીકે ફરીથી દેખાય છે, અને તે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાના વધારાના સંદર્ભો સાથે ફરીથી દેખાય છે, જે મૂળ કલમ ૧૨૪Aમાં નહોતા. શું ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાના આ નવા વધારાના સંદર્ભો નવા કાયદાને વધુ કઠોર અને તેથી વધુ ચિંતાજનક બનાવે છે?

IJ : અહીં બે મુદ્દા છે. એક, એ છે કે સરકાર સુપ્રીમ કોર્ટને કહે છે કે, તમે આ રાજદ્રોહના કાયદા પર સ્ટે મૂક્યો હોય તો અમને વાંધો નથી; અમને તેને ફરીથી લાગુ કરવાનો અધિકાર છે. તે પહેલો મુદ્દો છે જે હું ધ્યાન પર લાવવા માંગુ છું, કે સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાઓ માટે બહુ ઓછું માન અને આદર છે.

બીજો મુદ્દો વધુ મહત્વનો છે. તમે જાણો છો, કરણ, મારા અગાઉના જાહેર નિવેદનોમાં, મેં કહ્યું છે કે, તમે લોકો અમારા પર રાષ્ટ્રવિરોધી હોવાનો આરોપ લગાવતા રહો છો, પરંતુ ભારતીય દંડ સંહિતામાં રાષ્ટ્રવિરોધી હોવાનો કોઈ ગુનો નથી. તમે મારા પર આરોપ લગાવી રહ્યા છો તે ગુનો ક્યાં છે? તમે જાણો છો, આ બધી સામાન્ય ભાષા ચુકાદાઓમાં ઘૂસી જાય છે, તે કાયદામાં ઘૂસી જાય છે. ઉદાહરણ તરીકે, આજે બૌદ્ધિકોને અર્બન નક્સલ કહેવામાં આવે છે. અર્બન નક્સલ નામનો આ ગુનો ક્યાં છે કે તમે તેની નિંદા કર્યા કરો છો? હવે, તેઓએ ભારતની સાર્વભૌમતા અને અખંડિતતા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને જે કર્યું છે, તેઓએ ખરેખર રાષ્ટ્રવિરોધી હોવાનો આ ગુનો કાયદામાં દાખલ કર્યો છે. તેઓ જાહેરમાં જે કહી રહ્યા હતા, હવે દરેક જણ રાષ્ટ્ર વિરોધી છે. અલબત્ત, જો તમે એવું કંઈ કહો છો જે સત્તાવાર લાઈનની વિરુદ્ધ છે, તો તે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાની વિરુદ્ધ છે. તેથી, તે ખૂબ જ ગંભીર બાબત છે જે વાણી અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતા પર સીધી અસર કરે છે. તે તમારા અસંમતિના અધિકારને સીધી અસર કરે છે.

KT : બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તમે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૧૫૨ જે કહી રહ્યાં છો તે ખરેખર IPCની જૂની કલમ ૧૨૪A કરતાં વધુ કઠોર છે. આ નવી કલમ ૧૫૨ વધુ કઠોર અને તેથી વધુ ચિંતાજનક છે?

IJ : તે છે. આ શબ્દને દૂર કરીને, તેઓએ સ્થાપિત કાયદા દ્વારા સરકાર પ્રત્યે અસંતોષ શબ્દ દૂર કર્યો છે અને તેને ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતા સાથે બદલી નાખ્યો છે. તેથી તે અગાઉના કાયદા કરતાં વધુ કડક છે.

KT : વાસ્તવમાં, તમે જે ઉદાહરણ ટાંક્યું છે, અને હું તમારા ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ લેખમાંથી ટાંકું છું, તમે કહો છો કે સામાન્ય હુલ્લડો હવે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતા પરના હુમલાના સ્તર સુધી ઉન્નત થઈ શકે છે. તે આ પ્રકારની વસ્તુ છે જે આ વધારાનો સંદર્ભ કરી શકે છે.

IJ : ઠીક છે, હું આ સમજાવવા માંગુ છું. જુઓ, જીવનમાં, હિંસાના સ્તર હોય છે જેમાં લોકો વ્યસ્ત રહે છે, ખરું? તેથી, ઉદાહરણ તરીકે, જો હું તમને દબાણ કરું, તો તે હુમલો માનવામાં આવે છે. તે હુમલાનો ગુનો છે કારણ કે ત્યાં હિંસાનું તત્વ છે. પછી તમારી પાસે હુલ્લડ તરીકે જાણીતુ કંઈક છે, તમારી પાસે ગેરકાયદેસર ભેગા થવા તરીકે જાણીતું કંઈક છે, અને આખરે તમારી પાસે આતંકવાદ તરીકે ઓળખાતું કંઈક છે. હવે, આ તેમને શું સક્ષમ કરે છે, આ વધારો, જેને અન્યથા હુલ્લડ કહેવાશે, હવે તે કંઈક કહી શકાય જે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાને અસર કરે છે. પહેલેથી જ, તેઓ UAPA હેઠળ આ કરી રહ્યાં છે; હવે તેઓ ભારતીય દંડ સંહિતાના સમકક્ષ ન્યાય સંહિતા હેઠળ પણ આ કરી શકશે.

વધુ ખરાબ તો એ છે કે, તેઓએ UAPA જોગવાઈઓ જાળવી રાખી છે...

KT: ચાલો તેને અલગથી લઈએ. તે બીજો મુદ્દો છે. ચાલો બંનેને ભેગા ન કરીએ કારણ કે પ્રેક્ષકો મૂંઝવણમાં આવશે.

તમે જે મુદ્દો બનાવી રહ્યા છો તે એ છે કે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની

કલમ ૧૫૨માં ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાના આ વધારાના સંદર્ભોનો અર્થ એ છે કે આતંકવાદ ન હોય તેવા ગુનાઓને આતંકવાદ સુધી વધારી શકાય છે, અને તેથી અર્થઘટન અને સજા જે લાગુ થશે, તે વધુ કઠોર બનશે. તે મોટો ભય છે, શું તે નથી?

લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરે અરુંધતી રોય સામે છઁછ એક્ટ હેઠળ કેસ ચલાવવાની મંજૂરી આપી છે, આશ્ચર્યજનક રીતે. પરંતુ હવે, તમારે તે મંજૂરીની જરૂર નથી. નવી ન્યાય સંહિતા હેઠળ કોઈપણ સામાન્ય પોલીસ અધિકારી તમારી સામે આતંકવાદ માટે કેસ ચલાવી શકે છે. તે જૂના કાયદા હેઠળ

ન્યાયતંત્ર

- કરણ થાપર

IJ: તેનાથી પણ વધુ ભય એ છે કે ભાષણને ગુનાહિત કરવામાં આવે છે. ચોક્કસ દૃષ્ટિકોણની હિમાયત— માટે પણ કહેવામાં આવશે કે તમે ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાને અસર કરી છે.

KT: ચોક્કસ, દરેક વસ્તુને એવા બિંદુ સુધી વધારી શકાય છે કે જે તેને મૂળ રૂપે ઈચ્છિત કરતાં વધુ ચિંતાજનક ગુનો બનાવે છે.

ચાલો હવે તે બીજા મુદ્દા પર આવીએ જે તમે બનાવી રહ્યા હતા. ગેરકાનૂની પ્રવૃતિઓ (નિવારણ) અધિનિયમ હેઠળના કેટલાક ગુનાઓ નવા ફોજદારી કાયદા હેઠળ ગુના તરીકે પુનરાવર્તિત થયા છે. શું આનો અર્થ એ છે કે આરોપી બે ચાર્જશીટનો સામનો કરશે અને કદાચ, સમાન ચિંતાજનક, બે તપાસ અધિકારીઓ - છઁછ હેઠળ ફ્રૈંછ અને નવા ફોજદારી કાયદા હેઠળ સ્થાનિક પોલીસ? બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નવા ફોજદારી કાયદા અને છઁછ બંનેમાં વિશેષતા ધરાવતા ચોક્કસ પ્રકારના ગુના માટે દોષિત દરેક વ્યક્તિ બે ચાર્જશીટ અને બે તપાસ અધિકારીઓનો સામનો કરશે?

IJ: હા, આ લગભગ એવું છે કે તમારા પર, અલબત્ત, બંને કલમો હેઠળ આરોપ લગાવવામાં આવી શકે છે, જો કે બંધારણ હેઠળ તમારી સજા, સમાન ગુના માટે દોષિત, બે વાર ન હોઈ શકે. જો તે હોઈ શકે તો - તે ડબલ સંકટ છે - તે ફક્ત એક જ હોઈ શકે છે, પરંતુ પ્રક્રિયા એ સજા છે, બરાબર? તેથી, પ્રક્રિયા દ્વારા, તમને અલગ અલગ એજન્સીઓનો સામનો કરવો પડશે અને તમને ખબર નહીં પડે કે સાચી એજન્સી કઈ છે, જે અધિકૃત છે.

પરંતુ વધુ મહત્ત્વની વાત એ છે કે છઁછ હેઠળ તમારી પાસે જે સુરક્ષા હતી તે દૂર કરવામાં આવી છે. કેવી રીતે અને શા માટે? કારણ કે છઁછ હેઠળ, પોલીસ સ્ટેશનમાં સ્થાનિક તપાસ અધિકારી કરતાં તપાસ કરનાર અધિકારીનું સ્તર ઊંચું હોય છે. દેશનું કોઈપણ સામાન્ય પોલીસ સ્ટેશન હવે આતંકવાદની તપાસ કરી શકશે. કોઈપણ.

બીજું, UAPA હેઠળ, સરકારે કેસ ચલાવવાની મંજૂરી આપવી પડે છે. તમને ખબર છે કે તાજેતરમાં અસ્તિત્વમાં છે તે સુરક્ષાને સંપૂર્ણપણે દૂર કરી રહ્યું છે - કે એક વરિષ્ઠ અધિકારી આ બાબતની તપાસ કરશે, કે વરિષ્ઠ અધિકારીથી ઉપરની કોઈ વ્યક્તિ એ જોવાનું વિચારશે કે કોઈ કેસ થયો છે કે નહીં.

KT: ચોક્કસ, હવે, ત્રીજી ચિંતા છે જેના વિશે તમે તમારા ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ લેખમાં લખો છો, તમે કહો છો કે ભૈરાબ નગર સુરક્ષા સહિતા ૩ વર્ષ કે તેથી વધુ પરંતુ ૭ વર્ષથી ઓછી સજાને પાત્ર હોય તેવા દરેક કોગ્નિસેબલ ગુનામાં પ્રાથમિક તપાસ ફરજિયાત કરે છે. આનો અર્થ એ છે કે જ્યાં સુધી તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી એફઆઈઆર આપમેળે નોંધવામાં આવશે નહીં. તેની અસરો શું છે?

IJ: ખૂબ, ખૂબ ગંભીર. સૌપ્રથમ, અલબત્ત, ફરીથી, તેઓએ સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પ્રત્યે ઓછો આદર દર્શાવ્યો છે. તેઓએ કાયદા દ્વારા તેને રદિયો આપ્યો છે, જ્યાં સર્વોચ્ચ અદાલતે કહ્યું છે કે, "ના, જ્યાં સુધી તમે જે કહેવામાં આવી રહ્યું છે તેની સત્યતા ચકાસવા માંગતા ન હો ત્યાં સુધી એફઆઈઆર ફરજિયાત રીતે નોંધવી આવશ્યક છે, પરંતુ જો તમે કોઈને બે બિઝનેસ હાઉસ સામે લડતા જોવા માંગતા હોવ, જ્યારે તેઓ માત્ર વ્યાપારી લાભ મેળવવા માટે એકબીજા સામે ફરિયાદ કરે છે, તો તમારી પ્રાથમિક તપાસ થઈ શકે છે." હવે, ૩ વર્ષથી ૭ વર્ષ સુધીના દરેક કેસ સજાપાત્ર છે - તેનો અર્થ શું છે?

જુઓ, તેને "પ્રથમ માહિતી અહેવાલ" કેમ કહેવામાં આવે છે? "પ્રથમ" શબ્દ મહત્વપૂર્ણ છે, ખરું ને? કારણ કે કાયદો ઓળખે છે કે તમે જે અનાયાસે કહો છો તે સત્ય છે. ૧૫ દિવસ અથવા ૨૦ દિવસના સમયગાળા પછી તમે જે કહો છો તેમાં ફેરફાર કરી શકાય છે. માહિતીમાં મિર્ચી મસાલા ઉમેરવા માટે તમે પોલીસ દ્વારા પ્રેરિત થઈ શકો છો, તમારા મિત્રો, તમારા સંબંધીઓ દ્વારા તમે પ્રેરિત થઈ શકો છો. આ "પ્રથમ માહિતી અહેવાલ" શબ્દનું મહત્વ છે. જે ક્ષણે મને કંઈક થાય છે, હું સીધો જ પોલીસ સ્ટેશન જઈશ અને ફરિયાદ કરીશ, અને તેઓએ તે નોંધવું પડશે. હવે જે થશે તે નોંધવાની જરૂર નથી, અને આ વચગાળા દરમિયાન, પોલીસ લાંચ લઈ શકે છે, "ઠીક છે, તમે મને આટલા પૈસા આપો, અને હું એફઆઈઆર નોંધીશ." તે પહેલા કોર્ટમાં જવાનું કારણ હતું. પોલીસ ફર્સ્ટ ઈન્ફોર્મેશન રિપોર્ટ્સ રેકોર્ડ કરતી ન હતી. તેઓ મધ્યસ્થી જેવા બની રહ્યા હતા, અને આ સમયગાળા દરમિયાન એવું થશે કે તેઓ આ માહિતી રેકોર્ડ કરી રહ્યા નથી. તેઓ આરોપી અને ફરિયાદ કરનાર વ્યક્તિ વચ્ચે મધ્યસ્થી કરવાનો પ્રયાસ કરશે અને કહેશે, "આપણે જ આ બધું કેમ પતાવી ન લઈએ?"

KT: ચોક્કસ. હું તમારી વાત માનું છું. ચાલો હું તમને આ વાત કરું કારણ કે આપણે આ ઈન્ટરવ્યુના અંત તરફ આવી રહ્યા છીએ. આપણે ચિંતાઓની સમગ્ર શ્રેણીની ચર્ચા કરી છે.

ઈન્ટરવ્યુના બીજા ભાગમાં, આપણે ચોક્કસ નવા કાયદાઓ અને તે કેવી રીતે ચિંતાજનક અને વધુ કઠોર છે તેની ચર્ચા કરી છે. ઈન્ટરવ્યુના પહેલા ભાગમાં, અમે ચર્ચા કરી હતી કે કેવી રીતે બે સહવર્તી પરંતુ સમાંતર પ્રણાલીઓ એકસાથે કાર્યરત હશે, કદાચ આગામી ૨૦-૨૫ વર્ષ સુધી જ્યાં સુધી તમામ અપીલો સમાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી. અમે ચર્ચા કરી હતી કે કયો પ્રક્રિયાગત કાયદો લાગુ પડે છે તેના પર અનંત વિવાદો કેવી રીતે થશે - નવો કે જૂનો - અને તે પણ દાયકાઓ સુધી ચાલુ રહી શકે છે કારણ કે તે બધામાં અપીલ પ્રક્રિયા ક્યારે સમાપ્ત થશે તેના પર નિર્ભર રહેશે.

અમે એ વિશે પણ વાત કરી છે કે કેસોની પેન્ડન્સી કેવી રીતે ૩૦% સુધી વધી શકે છે, કદાચ ૪૦% સુધી. સરકારે બિલકુલ ઓડિટ કર્યું નથી. તેથી, ત્યાં બહુવિધ ચિંતાજનક મુદ્દાઓ છે જેની અમે ચર્ચા કરી છે. મને કહો, આ બધી ચિંતાઓ કે જેને આપણે સંબોધી છે તેને સુપ્રીમ કોર્ટના સ્તરે અથવા ઓછામાં ઓછી દેશની મુખ્ય હાઈકોર્ટના સ્તરે પડકારવામાં આવે તેવી કેટલી સંભાવના છે? તે થવાની સંભાવના કેટલી છે?

IJ: તે ચોક્કસ છે. હું એવા લોકોને ઓળખું છું જેઓ તેમની અરજીઓ સાથે પહેલેથી જ તૈયાર છે. જો મારી ભૂલ ન હોય, તો કાયદો અમલમાં આવે તે પહેલાં જ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હતી, અને તે પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી કારણ કે કાયદો અમલમાં આવ્યો ન હતો કારણ કે સરકારે આ કાયદાના અમલીકરણમાં વિલંબ કર્યો હતો. તમારી પાસે સુપ્રીમ કોર્ટમાં એક નહીં પણ અનેક અરજીઓ હશે અને આ કાયદાની જોગવાઈઓને પડકારતી તમામ હાઈકોર્ટમાં તમારી પાસે અનેક અરજીઓ હશે.

તેમાં કોઈ શંકા નથી, તેથી હું નારાજ થઈ, જ્યારે મેં કહ્યું કે ભારતના ચીફ જસ્ટિસે એવી કોઈ કોન્ફરન્સમાં હાજરી ન આપવી જોઈતી હતી કે જ્યાં આ કાયદાઓ વિશે કહેવાતા પરામર્શ હોય, કારણ કે તે તેઓ જ હશે જેમને બોલાવવામાં આવશે.જો કેસોનો નિર્ણય લેવાનો ન હોય, પરંતુ ઓછામાં ઓછી બેન્ચની રચના કરવા માટે, અને તેમણે પહેલેથી જ પોતાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો છે કે આ નવા કાયદાઓનું સ્વાગત છે.

KT .: શું હું વિક્ષેપ પાડીને પૂછી શકું છું કે, શું તમે મુખ્ય ન્યાયાધીશની પરામર્શમાં હાજરી આપવા વિશે આ ચોક્કસ મુદ્દો ઉઠાવ્યો છે જે તમને લાગે છે કે તે અયોગ્ય અને ખોટું હતું? તમે આ મુલાકાતમાં બે વાર તેનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. શું તમે સીધા તેમની સામે મુદ્દો ઉઠાવ્યો છે? શું તમે તેમને લખ્યું છે? શું તમે તેમની સાથે આ મુદ્દા વિશે વાત કરી છે? કારણ કે સ્પષ્ટપણે, જો તેમણે આ કર્યું હોય તો આ ફક્ત તેમના તરફથી અયોગ્યતા નથી, પરંતુ તે એક એવી પરિસ્થિતિ પણ છે કે જ્યાં તેમણે પોતાને મુશ્કેલ સ્થિતિમાં મૂક્યા છે કારણ કે પ્રથમ, જેમની સલાહ લેવામાં આવી હતી, તેમણે કહ્યું કે કાયદાઓ ઠીક અને સ્વીકાર્ય છે. હવે, આ કાયદાઓમાંથી ઉદ્ભવતા કોઈપણ ટ્રાયલનો નિર્ણય કરનાર વ્યક્તિ તરીકે, તેમણે અલગ પ્રકારનો અભિપ્રાય લેવો પડશે. તો, શું તમે તેમની સાથે આ વાત કરી છે?

IJ: જુઓ, મેં મારા પત્રની નકલ ભારતના ચીફ જસ્ટિસ અને તમામ હાઈકોર્ટના તમામ ચીફ જસ્ટિસને મોકલી છે. પત્રનો કોઈ જવાબ નથી. પરંતુ ચાલો હું તમને તેના વિશે કહું - ઠીક છે — તેમની ટિપ્પણીઓ વિશે સમસ્યાનું સમાધાન છે. તે કાં તો પોતાને માફ કરી શકે છે, અથવા તેમને કેસની સુનાવણીમાંથી પોતાને દૂર કરવા માટે કહી શકે છે. પરંતુ ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને આટલી મહત્વપૂર્ણ બાબતોની સુનાવણીથી કેમ દૂર રહેવું જોઈએ?

KT : અને મુખ્ય ન્યાયાધીશ માટે પોતાને માફ કરવાનું કહેવામાં આવે તે શરમજનક છે. જો તે સ્વેચ્છાએ આવું કરવાનું પસંદ કરે તો તે શરમજનક નથી, પરંતુ આમ કરવા માટે કહેવામાં આવે તો તેનો અર્થ એ થાય કે કોર્ટમાં વકીલ ઉભા થાય અનએ કહે કે, "તમે આ બાબતે જે ટ્રેક રેકોર્ડ સ્થાપિત કર્યો છે તે જોતાં, તમારા અગાઉના વર્તનને જોતાં, હું તમને વિનંતી કરું છું કે તમે તમારી જાતને આનાથી દૂર કરી દો. જો આવું થાય તો ચીફ જસ્ટિસ માટે તે શરમજનક હશે.

IJ: તે મુખ્ય છે. તમે જાણો છો, તે રોસ્ટરના માસ્ટર છે, અને તે નક્કી કરે છે કે તે કેસની સુનાવણી કરશે કે અન્ય ન્યાયાધીશો કરશે. કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં, તે ખૂબ જ અયોગ્ય છે.

KT: ચાલો હું તમને આ પૂછું. જો આ પડકારો લેવામાં આવે, અને તમે મને કહો છો કે તમને ખાતરી છે કે સુપ્રીમ કોર્ટમાં બહુવિધ પિટિશન હશે, કદાચ મુખ્ય હાઈકોર્ટમાં ઘણી અરજીઓ હશે, પરંતુ જો તે અરજીઓ પહેલાં કાયદો અમલમાં આવે અને પડકારો સાંભળવામાં આવે છે અને જેમ જેમ સ્થિતિ ઊભી થાય છે, તે ૧૧ દિવસની અંદર, ૧લી જુલાઈના રોજ અમલમાં આવી રહી છે. શું સ્થિતિ હશે?

IJ: આ એક ખૂબ જ ગંભીર પ્રશ્ન છે. આ જ કારણ છે કે મેં, પત્રમાં, જ્યાં સુધી મેં ઉઠાવેલા તમામ મુદ્દાઓ — અને અન્ય લોકોએ ઘણા વધારાના મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા છે — ઉકેલાઈ ન જાય ત્યાં સુધી આ કાયદાઓના અમલીકરણને સ્થગિત કરવાની વિનંતી કરી છે. હવે યાદ રાખો, કરણ, આ કાયદો પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જ્યારે સંસદના ૧૭૫ થી વધુ સભ્યોને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા હતા. સંસદમાં ચર્ચા નહોતી થઈ; તે હમણાં જ પસાર થયું છે. તેથી, માન્યતા અંગે વાસ્તવમાં શંકા છે, અને જ્યારે કોઈ પડકાર હોય, ત્યારે મને ખાતરી છે કે આ તે પડકારોમાંથી એક હશે જેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે - કે તમારી પાસે એવો કાયદો કેવી રીતે બની શકે છે કે જેના પર સંસદે તેનું મગજ લગાવ્યું ન હોય? કોઈ સ્થાયી સમિતિ નથી?

KT: તમે જે કહી રહ્યાં છો - અને હું ખલેલ પહોંચાડવા બદલ ક્ષમા ચાહું છું - જો આ કાયદા ૧લી જુલાઈના રોજ અમલમાં આવે, અને હું ફરી કહું છું કે તે જ સરકારનો હેતુ છે, અને ત્યાં સુધી આ કાયદાઓ સામેના પડકારોનો ઉકેલ ન આવે, અમારા હાથ પર ગૂંચવાડાઓ હશે.

IJ: હા ગૂંચવાડા હશે. પરંતુ તમે જાણો છો, કરણ, ઉકેલ ખૂબ જ સરળ છે. મંત્રીને વિનંતી છે કે અમલીકરણને સ્થગિત કરીને એક સરળ સૂચના જારી કરે. નવી ચૂંટાયેલી સંસદને આ કાયદાઓ જોવાની તક આપો.

KT: જો તે ન કરવાનું પસંદ કરે તો શું?

IJ: તો હા, અમે ગૂંચવાડામાં છીએ, જેમ તમે યોગ્ય રીતે નિર્દેશ કરો છો.

KT: તો આ પરિસ્થિતિ છે. જો આ સરકાર ૧લી જુલાઈના રોજ આ ત્રણ નવા કાયદા અમલમાં લાવી રહી છે તે કરવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે તેના પર કાયમ રહેશે, તો અમારા હાથમાં કાનૂની અને ન્યાયિક ગૂંચવાડા ઉભા થશે. કાનૂની અને ન્યાયિક બંને.

IJ: હા, અને તેથી જ ભારતના નાગરિકોએ જોડાણ ભાગીદારોને પત્રો લખીને કહ્યું છે કે, કૃપા કરીને આ મુદ્દો ઉઠાવો, કે અમને આ કાયદાઓની માન્યતા જોવા માટે સમયની જરૂર છે, અને ફક્ત એક સામાન્ય સૂચના બહાર પાડીને જણાવો કે ૧લી જુલાઈ સુધી આ કાયદાઓને અમલમાં ન લાવો.

KT: ચોક્કસ. તમે બધાને આ કાયદાને સ્થગિત રાખવા માટે અપીલ કરી રહ્યાં છો. તમે લગભગ ૩,૯૦૦ લોકોનો ભાગ છો જેમણે વિપક્ષના દરેક રાજકીય નેતાઓને પત્રો લખીને તમારી બાજુમાં આવવા અને સરકારને કાયદાને સ્થગિત કરવા અને તેને સ્થગિત કરવા માટે કહ્યું છે.

પરંતુ હું જે મુદ્દો બનાવી રહ્યો છું તે બાકી રહે છે, જો આ કાયદાઓ ૧લી જુલાઈના રોજ અમલમાં આવે, જે સરકારનો ઈરાદો છે અને સરકાર આજની તારીખે જેને માટે પ્રતિબદ્ધ છે, તો અમારી પાસે, તમે કહ્યું તેમ, એક કાનૂની અને ન્યાયિક ગડબડ હશે. શું હું સાચો છું?

IJ: જીવન અને સ્વતંત્રતા જોખમમાં હશે. હા.

KT: ઠીક છે, આ મુલાકાત માટે તમારો ખૂબ ખૂબ આભાર. તમે મારા માટે જે સમય કાઢ્યો છે તેના માટે હું ખૂબ જ આભારી છું. કાળજી લો, સુરક્ષિત રહો.

IJ: આભાર. મને પૂછવા બદલ આભાર.

(સમાપ્ત) (સૌ. : ધ વાયર. ઈન)

ધી અંકલેશ્વર તાલુકા કો.ઓ. પરચેઝ એન્ડ સેલ યુનિયન લિ.ની ૮૦મી સાધારણ સભા યોજાઈ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અંકલેશ્વર, તા.૧૩

ધી અંકલેશ્વર તાલુકા કો.ઓ. પરચેઝ એન્ડ સેલ યુનિયન લિ.ની ૮૦મી સાધારણ સભા સહકારી આગેવાન અને ઈફકોના અત્રેના પ્રતિનિધિ કરશનભાઈ પટેલ તથા યુનિયન ના ચેરમેન ભરતભાઈ પંડ્યાના અધ્યક્ષસ્થાને અંકલેશ્વર સહકાર સદન મુલ્લાવાડ ખાતે યોજાઈ હતી. ધી અંકલેશ્વર તાલુકા કો.ઓ. પરચેઝ એન્ડ સેલ યુનિયન લી. ની ૮૦મી સાધારણ સભા યોજાઈ હતી. જેમાં સભાની શરૂઆતમાં એજન્ડાના કામો સર્વાનુમતે મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ વાર્ષિક અહેવાલ તથા હિસાબ રજૂ કરાયા હતા ત્યારબાદ ભરૂચ ડિસ્ટ્રિક્ટ બેન્કના કન્સલટન્ટ રજનીકાન્ત રાવલ દ્વારા યુનિયનની પ્રવૃત્તિનું ચિતાર રજૂ કરી

(તસવીર : મુનીર શેખ, અંકલેશ્વર)

કેટલાક સૂચન કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ ઈફકો કંપની દ્વારા વિવિધ પ્રોડક્ટ અંગે હાજર સભાસદો તથા ખેડૂતોને સમજ આપી હતી. ત્યારબાદ એજન્ડાના કામો પૂર્ણ થયા બાદ યુનિયનના મેનેજર શબ્બીર અહમદ મહમદ પટેલ દ્વારા તમામનો આભાર વ્યક્ત કરાયો હતો. આ પ્રસંગે સંસ્થાના વા. ચેરમેન અજીતભાઈ પટેલ, એપીએમસીના ચેરમેન મુકેશભાઈ પટેલ, પૂર્વ યુનિયનના પ્રમુખ ઈકબાલ ગોરી, ગિરીશભાઈ પટેલ, અહમદભાઈ ઉનીયા, મોહનભાઈ પટેલ, અસલમ હાંટિયા, મોલવી સુલેમાન ભૈયાત, મહેશભાઈ મોદી, એસ.ડી. પટેલ, ધર્મેન્દ્ર પટેલ, ઈમરાનભાઈ દેસાઈ સહિતના સભાસદો, મંડળીના પ્રતિનિધિઓ તથા ડેલિગેટો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

ડીસામાં સોનાની ચેઈન, રોકડ રકમની ચોરી કરનાર બે ઝડપાયા

ડીસા, તા.૧૩

ડીસા શહેર દક્ષિણ પોલીસે તાજેતરમાં થયેલી ચોરીમાં બે આરોપીઓની મુદ્દામાલ સાથે અટકાયત કરી સોનાની ચેન,રોકડ રકમ, ગેસનો બાટલો, સહિતનો મુદ્દા માલ જપ્ત કર્યો હતો. ડીવાયએસપી સી.એલ. સોલંકી અને ડીસા શહેર દક્ષિણ પીઆઇ કે.બી. દેસાઈની સુચના અનુસાર પોલીસ સ્ટાફના માણસો ચોરીના ગુનાઓ શોધવાની કામગીરીમાં હતા. તે દરમિયાન તાજેતરમાં એક રહેણાંકના મકાનમાં થયેલી ચોરીની ફરિયાદ

પોલીસે રૂા.૪૬,૫૦૦નો મુદ્દામાલ જપ્ત કર્યો

અંગે તપાસ હાથ ધરી હતી. જેમાં ટેકનિકલ સર્વેન્સ તથા હ્યુમન રિસોર્સની મદદથી પોલીસે ચોરી કરનાર નિકુલકુમાર બાબુલાલ ઠક્કર (રહે. સરગમ બંગ્લોઝ, ડીસા) અને મોહિત ઉર્ફે ભોલે ભગવાનભાઈ માજીરાણા (રહે. શંકર ભગવાનના મંદિર પાસે, નહેરૂનગર ટેકરા, ડીસા)ની અટકાયત કરી હતી. પોલીસે બંને પાસેથી અઢી ગ્રામ સોનાની ચેનનો ટુકડો (કિંમત ૧૭,૦૦૦) તેમજ ૧૦ હજાર રોકડા,ત્રણ મોબાઈલ,ગેસનો બાટલો સહિત રૂપિયા ૪૬,૫૦૦નો મુદ્દામાલ જપ્ત કર્યોહતો. પોલીસેબંનેની અટકાયત કરી જેલ હવાલે કર્યાછે.

સુરતના મક્કાઈ પુલ પર આત્મહત્યા કરવા જઈ રહેલા યુવકને બચાવી લેવાયો

રાહદારીઓએ પકડી રાખતા જીવ બચી ગયો

(સંવાદદાતા દ્વારા)

સુરત, તા.૧૩

સુરતના તાપી નદી પરના મક્કાઈપુલ ઉપરથી ઘરકંકાસથી ત્રાસી આપઘાત કરવા ગયેલા યુવકનો રાહદારીઓએ જીવ બચાવી લીધો હતો. ત્યારબાદ ફાયર વિભાગને જાણ કરવામાં આવતાં યુવકને રેલિંગ પરથી ઉતારી લેવામાં આવ્યો હતો.

સૂત્રોના જણાવ્યા મુજબ શહેરના ચોક બજાર સાગર હોટલ પાસે રોનક કોમ્પલેક્સમાં ૩૪ વર્ષીય યુવક પરિવાર સાથે રહે છે. યુવક રિક્ષા ચલાવી પરિવારનું ગુજરાન ચલાવે છે. ઘરમાં ઝઘડાઓ ચાલતા રહેતા હોવાથી કંટાળી ગયો હતો. જેથી અંતે જીવન ટૂંકાવવાનું નક્કી કરીને રિક્ષા લઈને નીકળી ગયો હતો. ૩૪ વર્ષીય યુવક તેની ઓટો રિક્ષા લઈ મક્કાઈ પુલ ઉપર આત્મહત્યા કરવા ગયો હતો. દરમિયાન પુલ ઉપરથી પસાર થતા રાહદારીઓએ તેને જોઈ લેતાં તેને પકડી રાખ્યો હતો. ત્યારબાદ ફાયરની ટીમે આવી યુવકને રેલિંગ ઉપરથી ઉતારી લીધો હતો.

સિદ્ધપુરની તાહેર એન્ડ હુસેન આદમ અલી એડનવાલા પ્રાથ. શાળામાં વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ યોજાયો

સિદ્ધપુર, તા.૧૩

આજરોજ સિદ્ધપુર એજ્યુકેશન એન્ડ વેલફેર ટ્રસ્ટ સંચાલિત તાહેર એન્ડ હુસેન આદમઅલી એડનવાલા પ્રાયમરી શાળામાં ટ્રસ્ટ તેમજ શાળામાં ચાલતી ઈન્ટરેક્ટ ક્લબ ઓફ એડનવાલાના સંયુક્ત સંયોગથી વૃક્ષારોપણનું આયોજન કરવામાં આવેલ આ કાર્યક્રમમાં શાળાના ટ્રસ્ટી જે.ડી મન્સૂરી, હનીફ ખાન પોલાદી, ગુલામનબી મન્સૂરી તેમજ શાળાના આચાર્ય બેન સમીનાબેન, સુપરવાઈઝર સમીરભાઈ મન્સૂરી, શિક્ષક સ્ટાફ તેમજ ક્લબના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા આ વૃક્ષારોપણ કરવામાં આવ્યું હતું તેમ જ ઈન્ટરેક્ટ ક્લબના વિદ્યાર્થીઓએ વૃક્ષોનું જતન કરી તેમની માવજત કરી તેમનો ઉછેર કરવા માટેની પ્રતિજ્ઞાઓ લીધી હતી. તેમજ અત્યારે ચાલી રહેલા નરેન્દ્ર મોદીના મિશનની એક પેડ મા કે નામની વિદ્યાર્થીઓએ પ્રતિજ્ઞા કરી હતી અને વૃક્ષો ઘરે પણ વાવશે તેવી પ્રતિજ્ઞાઓ લીધી હતી.

તરસાલી બાયપાસ નજીક એક સાથે ચાર લક્ઝરી બસમાં આગ લાગતા અનેક તર્ક વિતર્ક

(સંવાદદાતા દ્વારા)

વડોદરા, તા.૧૩

વડોદરામાં તરસાલી બાયપાસ પાસે આદર્શ નગર નજીક ચાર લક્ઝરી બસમાં આજે સવારે અચાનક આગ લાગતા ફાયર બ્રિગેડની ટીમે સ્થળ પર પહોંચી જઈ આગ બુઝાવવાની કામગીરી હાથ ધરી હતી. જ્યારે એક સાથે ચાર લક્ઝરી બસમાં લાગેલી આગ શંકા ઉપજાવે તેવી બાબત છે.

વડોદરા શહેરના તરસાલી બાયપાસ પાસે આવેલા આદર્શ નગર સામે લક્ઝરી બસના ડેપોમાં આજે સવારે પાર્ક થયેલી લક્ઝરી બસમાં અચાનક આગ ભભૂકી ઉઠી હતી. એક બસમાં લાગેલી આગ આજુબાજુમાં ઊભેલી અન્ય ત્રણ બસોને પણ લપેટામાં લીધી હતી જેથી આગે વિકરાળ સ્વરૂપ ધારણ કર્યું હતું.

આગના બનાવની જાણ ફાયર બ્રિગેડને થતા ઘટના સ્થળે પહોંચી જઈ સતત એક કલાક સુધી પાણીનો મારો ચાલુ રાખ્યો હતો અને આગ બુઝાવવામાં સફળતા મળી હતી. ભીષણ આગને કારણે બે લક્ઝરી બસ તો સંપૂર્ણ રીતે ખાખ થઈ ગઈ હતી જ્યારે અન્ય બે બસને ભારે નુકસાન થયું હતું. આગના બનાવ અંગે હાલમાં તો શોર્ટસર્કિટને કારણે આગ લાગી હોય તેમ જણાવવામાં આવી રહ્યું છે પરંતુ અચાનક આ રીતે એક પછી એક ચાર બસમાં આગ લાગે તે બાબત શંકા ઉપજાવે તેવી છે ખરેખર આ આગ શોર્ટ સર્કિટને કારણે થઈ છે કે પછી કોઈએ આગ લગાડી છે તે તો તપાસ કર્યા બાદ જ સાચી માહિતી બહાર આવશે તેમ માનવામાં આવે છે.

મકરપુરાની સોસાયટીમાંથી ચોરી કરનાર ત્રિપુટી ઝડપાઈ

વડોદરા, તા.૧૩

મકરપુરાની સોસાયટીમાં બનેલા ચોરીના બનાવમાં સામેલ ત્રિપુટીને પોલીસે ઝડપી પાડી હતી.

વડોદરાના મકરપુરા વિસ્તારમાં અવધૂત નગરની બાજુમાં ઝવેર નગર ખાતે ગત ૯મી તારીખે સવારે સાડા સાતથી ૧૦:૩૦ દરમિયાન ત્રાટકેલા ચોરો મકાનમાંથી સોનાની બે ચેન, બુટ્ટીઓ, પેન્ડલ, ચાંદીની પાયલ તથા રોકડા ૧૦,૦૦૦ મળી કુલ ૪૯,૫૦૦ની ચોરી કરી ગયા હતા. જે અંગે મકરપુરા પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુનો દાખલ થયો હતો.

આ દરમિયાન ડીસીબી પોલીસને મળેલી માહિતીના આધારે આરોપીઓ જીગ્નેશ રાજેશભાઈ સોલંકી તથા નરેશ અંબાલાલ સોલંકી તથા વિકાસ રમણભાઈ સોલંકી ત્રણેય રહેવાસી ઝવેર નગરથી ઝડપી પાડ્યા હતા. પોલીસે તેઓ પાસેથી સોના-ચાંદીના દાગીના ત્રણ મોબાઈલ મળી ૬૯ હજાર રૂપિયાનું મુદ્દામાલ કબજે કર્યો છે.

નોંધ : દૈનિકમાં પ્રકાશિત થતા લેખોમાંના વિચારો જે-તે લેખકોના પોતાના છે. 'ગુજરાત ટુડે' તેની સાથે સહમત હોય એ જરૂરી નથી.

ભાગ-૨

ઇન્દિરા જયસિંગ શા માટે વિચારે છે કે નવા ફોજદારી કાયદાને સ્થગિત કરવા જોઈએ

"પ્રધાનને વિનંતી છે કે અમલીકરણને સ્થગિત કરીને એક સરળ સૂચના જારી કરે, નવી ચૂંટાયેલી સંસદને આ કાયદાઓ જોવાની તક આપે"

શું આ નવા કાયદાઓને અમલમાં લાવવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો તે પહેલાં સંબંધિત હિતધારકો સાથે પર્યાપ્ત પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો? તમે પહેલેથી જ ધ્યાન દોર્યું છે કે પેન્ડન્સી કેવી રીતે વધશે, પછી ભલે તે ૩૦% કે ૪૦% વધે તેનો અંદાજ કાઢવા માટે કોઈ ઓડિટ કરવામાં આવ્યું નથી. પરંતુ અમે જે અન્ય મુદ્દાઓની ચર્ચા કરી છે તેના વિશે કોઈ પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો - હકીકત એ છે કે ત્યાં સતત બે, વર્તમાન, સમાંતર કાનૂની પ્રણાલીઓ કાર્યરત હશે, હકીકત એ છે કે કયો પ્રક્રિયાગત કાયદો લાગુ થાય છે તેના વિશે અનંત વિવાદો હશે? શું તે અંગે કોઈ પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો? સરકાર ભારપૂર્વક કહે છે કે તે થયું હતું. તમારો જવાબ શું છે?

IJ: સારું, મુદ્દો એ છે કે સંબંધિત હિતધારકો કોણ છે? શું સુપ્રીમ કોર્ટ બાર એસોસિએશનની સલાહ લેવામાં આવી હતી? શું દિલ્હી હાઈકોર્ટ બાર એસોસિએશનની સલાહ લેવામાં આવી હતી? ના. અમુક બાર કાઉન્સિલોએ રેકોર્ડ પર કહ્યું છે કે અમારી સલાહ લેવામાં આવી ન હતી અને તેમની ચિંતાઓ દર્શાવી હતી. કરણ, હું કાયદા મંત્રી દ્વારા યોજાયેલી મીટિંગ વિશે મીડિયા દ્વારા વાકેફ છું. હવે ધ્યાનથી સાંભળો, કાયદા પ્રધાન દ્વારા આયોજિત એક મીટિંગ જેમાં અમુક પસંદ કરાયેલ વ્યક્તિઓને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. મારા આશ્ચર્ય વચ્ચે, મેં જોયું કે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તે પરામર્શમાં હાજર હતા. જો હું ખોટી હોઉં તો મને સુધારી શકાય છે, પરંતુ મીડિયાએ આની જાહેરાત કરી હતી.

હવે, મને સમજાતું નથી કે કાયદા મંત્રાલય દ્વારા હાથ ધરાયેલા પરામર્શ માટે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને કેવી રીતે બોલાવવામાં આવે. તે તે વ્યક્તિ છે જેની સામે આ પડકારો આવવાના છે, અને તે પછી તે નિવેદન આપવા માટે રેકોર્ડ પર જાય છે કે અમે આ નવા કાયદાઓને આવકારીએ છીએ. અમે તેમનું સ્વાગત કરીએ છીએ? ના, અમે તેમને આવકારતા નથી, અને આ વિવાદો ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતમાં સમાપ્ત થશે. તો ના, પડકારને પૂર્વગ્રહિત કરવાનો પ્રયાસ છે...

KT: તમે જાણો છો, તમે બે મહત્વપૂર્ણ બાબતો કહી રહ્યા છો. સૌ પ્રથમ, ખૂબ જ પસંદગીયુક્ત પરામર્શ, જો તમે તેને પરામર્શ કહી શકો, તો તે લોકો સાથે થયું કે જેમને ખાસ પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા અને આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. બીજું, મુખ્ય ન્યાયાધીશ - જો ત્યાં હોય તો - મુખ્ય ન્યાયાધીશ તે પરામર્શનો ભાગ હતા, તો પ્રથમ સ્થાને તેમની સલાહ લેવી ખોટું હતું કારણ કે તેઓ અમલમાં આવેલા નવા કાયદાઓમાંથી ઉદ્ભવતા કોઈપણ વિવાદોની અધ્યક્ષતા કરશે.

તેથી, હું તમને બીજો પ્રશ્ન પૂછવા માંગુ છું. તમે જે કહ્યું છે તેના પરથી એવું લાગે છે કે નિર્ણય હિસ્સેદાર એવા લોકો છે જેઓ આજે જૂના કાયદા હેઠળ કાયદા દ્વારા આરોપી છે. તેઓ હવે શોધી શકે છે કે સરકાર આગ્રહ કરે છે કે જે પ્રક્રિયા દ્વારા તેઓનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે તે નવી પ્રક્રિયા હોવી જોઈએ, અને તેથી તે તેમના અજમાયશને અસર કરશે. તે પોતાની બચાવ કરવાની તેમની ક્ષમતાને અસર કરશે. શું આરોપીની કોઈપણ રીતે સલાહ લેવામાં આવી હતી, અથવા તે કહેવું અશક્ય છે કે આરોપીની સલાહ લેવી જોઈએ.

IJ : સારું, મારો મતલબ, વકીલોનું એક વિશાળ જૂથ છે જેઓ આરોપીનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે ખૂબ જ અસરકારક રીતે જાણીતા છે. તેથી, વ્યવસાય, કાનૂની વ્યવસાય, ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલીમાં ફરિયાદી અને જેઓ આરોપીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે તેમાં વિભાજિત થયેલ છે, અને આપણે બંનેનો પોતપોતાનો દૃષ્ટિકોણ છે. અમારામાંથી જેઓ આરોપીઓ માટે હાજર થાય છે તેઓ જીવન અને સ્વતંત્રતા વિશે ચિંતિત છે. હવે ચોક્કસપણે, લોકોના અલગ જૂથ તરીકે તેમની સલાહ લેવામાં આવી ન હતી. જો તમે જેલમાં રહેલા આરોપી સુધી ન પહોંચી શકો તો પણ - જે મને લાગે છે કે તમારે તે કરવું જોઈએ - પરંતુ જો તમે તે ન કરી શકો, તો તમે ઓછામાં ઓછા તેમના પ્રતિનિધિઓની સલાહ લઈ શકો છો. તેથી, મને ખબર નથી કે આવો કોઈ પરામર્શ હાથ ધરવામાં આવ્યો ન હતો. તેમ બાર એસોસિએશનોનો સંપર્ક કરી શકો છો. મને ખબર નથી કે આવો કોઈ પરામર્શ કરવામાં આવ્યો હતો, તો, મુદ્દો શું છે? આના મૂળમાં પણ, કાયદાનો મુસદ્દો ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો, કાયદા પંચ દ્વારા નહીં. આ સારું નથી.

KT: ઠીક છે, તમને એ વાતની સંપૂર્ણ ખાતરી છે કે કાયદાનો મુસદ્દો ગૃહ મંત્રાલયે શરૂ કર્યો હતો અને કાયદા પંચે નહીં?

IJ: હા, હા, હા.

KT: ચાલો, શ્રીમતી જયસિંઘ, આ સમયે, એક ડગલું આગળ વધીએ. હું દેખીતી રીતે ત્રણ નવા ફોજદારી કાયદાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવતા તમામ નવા ગુનાઓની ચર્ચા કરી શકતો નથી, પરંતુ ત્યાં બે કે ત્રણ છે કે જેના વિશે તમે લખ્યું છે કે હું તમારી સાથે ચર્ચા કરવા માંગુ છું. પ્રથમ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૨૪A છે, જે 'રાજદ્રોહ'ને વ્યાખ્યાયિત કરે છે. આ કથિત રીતે દૂર કરવામાં આવ્યું છે, પરંતુ સત્ય એ છે કે તે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૧૫૨ તરીકે ફરીથી દેખાય છે, અને તે ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાના વધારાના સંદર્ભો સાથે વધુ વ્યાપક છે, જે મૂળ કલમ ૧૨૪Aમાં નહોતા. શું ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાના આ નવા વધારાના સંદર્ભો નવા કાયદાને વધુ કઠોર અને તેથી વધુ ચિંતાજનક બનાવે છે?

IJ: અહીં બે મુદ્દા છે. એક, એક કે કારણ સુપ્રીમ કોર્ટને કહે છે કે, અને આ રાજદ્રોહના કાયદા પર સ્ટે મુકાયો હોય તો અમને વાંધો નથી; અમને તેને ફરીથી લાગુ કરવાનો અધિકાર છે. તે પહેલો મુદ્દો છે જે હું ધ્યાન પર લાવવા માંગુ છું, કે સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાઓ માટે બહુ ઓછું માન અને આદર છે.

બીજો મુદ્દો વધુ મહત્વનો છે. તમે જાણો છો, કરણ, મારા અગાઉના જાહેર નિવેદનોમાં, મેં કહ્યું છે કે, તે લોકો અમારા પર રાષ્ટ્રવિરોધી હોવાનો આરોપ લગાવતા રહ્યા છે, પરંતુ ભારતીય દંડ સંહિતામાં રાષ્ટ્રવિરોધી હોવાનો કોઈ ગુનો નથી. તમે મારા પર આરોપ લગાવી રહ્યા છો તે ગુનો ક્યાં છે? તમે જાણો છો, આ બધી સામાન્ય ભાષા ચુકાદાઓમાં ઘૂસી જાય છે, તે કાયદામાં ઘૂસી જાય છે. ઉદાહરણ તરીકે, આજે બૌદ્ધિકોને અર્બન નક્સલ કહેવામાં આવે છે. અર્બન નક્સલ નામનો આ ગુનો ક્યાં છે કે તમે તેની નિંદા કર્યા કરો છો? હવે, તેઓએ ભારતની સાર્વભૌમતા અને અખંડિતતા શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને જે કર્યું છે, તેઓએ ખરેખર રાષ્ટ્રવિરોધી હોવાનો આ ગુનો કાયદામાં દાખલ કર્યો છે. તેઓ જાહેરમાં જે કહી રહ્યા હતા, હવે દરેક જણ રાષ્ટ્ર વિરોધી છે. અલબત્ત, જો તમે એવું કંઈ કહો છો જે સત્તાવાર લાઇનની વિરુદ્ધ છે, તો તે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાની વિરુદ્ધ છે. તેથી, તે ખૂબ જ ગંભીર બાબત છે જે વાણી અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતા પર સીધી અસર કરે છે. તે તમારા અસંમતિના અધિકારને સીધી અસર કરે છે.

KT: બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તમે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૧૫૨ જે કહી રહ્યાં છો તે ખરેખર IPCની જૂની કલમ ૧૨૪A કરતાં વધુ કઠોર છે. આ નવી કલમ ૧૫૨ વધુ કઠોર અને તેથી વધુ ચિંતાજનક છે.

IJ: તે છે. આ શબ્દને દૂર કરીને, તેઓએ સ્થાપિત કાયદા દ્વારા સરકાર પ્રત્યે અસંતોષ શબ્દ દૂર કર્યો છે અને તેને ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતા સાથે બદલી નાખ્યો છે. તેથી તે અગાઉના કાયદા કરતાં વધુ કડક છે.

KT: વાસ્તવમાં, તમે જે ઉદાહરણ ટાંક્યું છે, અને હું તમારા ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ લેખમાંથી ટાંકું છું, તમે કહો છો કે સામાન્ય હુલ્લડો હવે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતા પરના હુમલાના સ્તર સુધી ઉન્નત થઈ શકે છે. તે આ પ્રકારની વસ્તુ છે જે આ વધારાનો સંદર્ભ કરી શકે છે.

IJ: ઠીક છે, હું આ સમજાવવા માંગુ છું. જુઓ, જીવનમાં, હિંસાના સ્તર હોય છે જેમાં લોકો વ્યસ્ત રહે છે, ખરું? તેથી, ઉદાહરણ તરીકે, જો હું તમને દબાણ કરું, તો તે હુમલો માનવામાં આવે છે. તે હુમલાનો ગુનો છે કારણ કે ત્યાં હિંસાનું તત્વ છે. પછી તમારી પાસે હુલ્લડ તરીકે જાણીતું કંઈક છે, તમારી પાસે ગેરકાયદેસર ભેગા થવા તરીકે જાણીતું કંઈક છે, અને પછી તમારી પાસે આતંકવાદ તરીકે ઓળખાતું કંઈક છે. હવે, આ તમને શું સક્ષમ કરે છે, આ વધારો, જેને અન્યથા હુલ્લડ કહેવાશે, હવે તે કંઈક કહી શકાય જે ભારતની સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાને અસર કરે છે. પહેલેથી જ, તેમની UAPA હેઠળ આ કરી રહ્યા છે; હવે તેઓ ભારતીય દંડ સંહિતાના સમકક્ષ ન્યાય સંહિતા હેઠળ પણ આ કરી શકશે. વધુ ખરાબ તો એ છે કે, તેઓએ UAPAને જોગવાઈઓની જેમ જ રાખી છે...

KT: ચાલો તેને અલગથી લઈએ. તે બીજો મુદ્દો છે. ચાલો બંનેને ભેગા ન કરીએ કારણ કે પ્રેક્ષકો મૂંઝવણમાં આવશે.

તમે જે મુદ્દો બનાવી રહ્યા છો તે એ છે કે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૧૫૨માં ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાના આ વધારાના સંદર્ભોનો અર્થ એ છે કે આતંકવાદ ન હોય તેવા ગુનાઓને આતંકવાદ સુધી વધારી શકાય છે, અને તેથી અયોગ્ય રીતે સજા જે લાગુ થશે, તે વધુ કઠોર બનશે. તે મોટો ભય છે, શું તે નથી?

IJ: તેનાથી પણ વધુ ભય એ છે કે ભાષણને ગુનાહિત કરવામાં આવે છે. ચોક્કસ દૃષ્ટિકોણની હિમાયત – માટે પણ કહેવામાં આવશે કે તમારા ભારતના સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતાને અસર કરી છે.

KT: ચોક્કસ, દરેક વસ્તુને એવા બિંદુ સુધી વધારી શકાય છે કે જે તેને મૂળ રૂપે ઈચ્છિત કરતાં વધુ ચિંતાજનક ગુનો બનાવે છે.

ચાલો હવે તે બીજા મુદ્દા પર આવીએ જે તમે બનાવી રહ્યા હતા. ગેરકાનૂની પ્રવૃત્તિઓ (નિવારણ) અધિનિયમ હેઠળના કેટલાક ગુનાઓ નવા ફોજદારી કાયદા હેઠળ ગુના તરીકે પુનરાવર્તિત થયા છે. શું આનો અર્થ એ છે કે આરોપી બે ચાર્જશીટનો સામનો કરશે અને કદાચ, સમાન ચિંતાજનક, બે તપાસ અધિકારીઓ - 'છછ હેઠળ દ્વૈછ અને નવા ફોજદારી કાયદા હેઠળ સ્થાનિક પોલીસ? બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, નવા ફોજદારી કાયદા અને છછ બંનેમાં વિશેષતા ધરાવતા ચોક્કસ પ્રકારના ગુના માટે દોષિત દરેક વ્યક્તિ બે ચાર્જશીટ અને બે તપાસ અધિકારીઓનો સામનો કરશે?

IJ: હા, આ લગભગ એવું છે કે તમારા પર, અલબત્ત, બંને કલમો હેઠળ આરોપ લગાવવામાં આવી શકે છે, જો કે બંધારણ હેઠળ તમારી સજા, સમાન ગુના માટે દોષિત, બે વાર ન હોઈ શકે. જો તે હોઈ શકે તો - તે ડબલ સંકટ છે - તે ફક્ત એક જ હોઈ શકે છે, પરંતુ પ્રક્રિયા એ સજા છે, બરાબર? તેથી, પ્રક્રિયા દ્વારા, તમને અલગ અલગ એજન્સીઓનો સામનો કરવો પડશે અને તમને ખબર નહીં પડે કે સાચી એજન્સી કઈ છે, જે અધિકૃત છે.

ન્યાયતંત્ર

- કરણ થાપર

પરંતુ વધુ મહત્ત્વની વાત એ છે કે 'છછ હેઠળ તમારી પાસે જે સુરક્ષા હતી તે દૂર કરવામાં આવી છે. કેવી રીતે અને શા માટે? કારણ કે 'છછ હેઠળ, પોલીસ સ્ટેશનમાં સ્થાનિક તપાસ અધિકારી કરતાં તપાસ કરનાર અધિકારીનું સ્તર ઊંચું હોય છે. દેશનું કોઈપણ સામાન્ય પોલીસ સ્ટેશન હવે આતંકવાદની તપાસ કરી શકશે. કોઈપણ.

બીજું, UAPA હેઠળ, સરકારે કેસ ચલાવવાની મંજૂરી આપવી પડે છે. તમને ખબર છે કે તાજેતરમાં લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરે અરુંધતી રોય સામે 'છછ એક્ટ હેઠળ કેસ ચલાવવાની મંજૂરી આપી છે, આશ્ચર્યજનક રીતે. પરંતુ હવે, તમારે તે મંજૂરીની જરૂર નથી. નવી ન્યાય સંહિતા હેઠળ કોઈપણ સામાન્ય પોલીસ અધિકારી તમારી સામે આતંકવાદ માટે કેસ ચલાવી શકે છે. તે જૂના કાયદા હેઠળ અસ્તિત્વમાં છે તે સુરક્ષાને સંપૂર્ણપણે દૂર કરી રહ્યું છે - કે એક વરિષ્ઠ અધિકારી આ બાબતની તપાસ કરશે, કે વરિષ્ઠ અધિકારીથી ઉપરની કોઈ વ્યક્તિ એ જોવાનું વિચારશે કે કોઈ કેસ થયો છે કે નહીં.

KT: ચોક્કસ, હવે, ત્રીજી ચિંતા છે જેના વિશે તમે તમારા ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ લેખમાં લખો છો, તમે કહો છો કે ભૈરાબ નગર સુરક્ષા સહિતા ૩ વર્ષ કે તેથી વધુ પરંતુ ૭ વર્ષથી ઓછી સજાને પાત્ર હોય તેવા દરેક કોગ્નિસેબલ ગુનામાં પ્રાથમિક તપાસ ફરજિયાત કરે છે. આનો અર્થ એ છે કે જ્યાં સુધી તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી એફઆઈઆર આપમેળે નોંધવામાં આવશે નહીં. તેની અસરો શું છે?

IJ: ખૂબ, ખૂબ ગંભીર. સૌપ્રથમ, અલબત્ત, ફરીથી, તેઓએ સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પ્રત્યે ઓછો આદર દર્શાવ્યો છે. તેઓએ કાયદા દ્વારા તેને રદિયો આપ્યો છે, જ્યાં સર્વોચ્ચ અદાલતે કહ્યું છે કે, "ના, જ્યાં સુધી તમે જે કહેવામાં આવી રહ્યું છે તેની સત્યતા ચકાસવા માંગતા ન હો ત્યાં સુધી એફઆઈઆર ફરજિયાત રીતે નોંધવી આવશ્યક છે, પરંતુ જો તમે કોઈને બે બિઝનેસ હાઉસ સામે લડતા જોવા માંગતા હોવ, જ્યારે તેઓ માત્ર વ્યાપારી લાભ મેળવવા માટે એકબીજા સામે ફરિયાદ કરે છે, તો તમારી પ્રાથમિક તપાસ થઈ શકે છે." હવે, ૩ વર્ષથી ૭ વર્ષ સુધીના દરેક કેસ સજાપાત્ર છે - તેનો અર્થ શું છે?

જુઓ, તેને "પ્રથમ માહિતી અહેવાલ" કેમ કહેવામાં આવે છે? "પ્રથમ" શબ્દ મહત્વપૂર્ણ છે, ખરું ને? કારણ કે કાયદો ઓળખે છે કે તમે જે અનાયાસે કહો છો તે સત્ય છે. ૧૫ દિવસ અથવા ૨૦ દિવસના સમયગાળા પછી તમે જે કહો છો તેમાં ફેરફાર કરી શકાય છે. માહિતીમાં મિર્ચી મસાલા ઉમેરવા માટે તમે પોલીસ દ્વારા પ્રેરિત થઈ શકો છો, તમારા મિત્રો, તમારા સંબંધીઓ દ્વારા તમે પ્રેરિત થઈ શકો છો. આ "પ્રથમ માહિતી અહેવાલ" શબ્દનું મહત્વ છે. જે ક્ષણે મને કંઈક થાય છે, હું સીધો જ પોલીસ સ્ટેશન જઈશ અને ફરિયાદ કરીશ, અને તેઓએ તે નોંધવું પડશે. હવે જે થશે તે નોંધવાની જરૂર નથી, અને આ વચગાળા દરમિયાન, પોલીસ લાંચ લઈ શકે છે, "ઠીક છે, તમે મને આટલા પૈસા આપો, અને હું એફઆઈઆર નોંધીશ." તે પહેલા કોર્ટમાં જવાનું કારણ હતું. પોલીસ ફર્સ્ટ ઈન્ફોર્મેશન રિપોર્ટ્સ રેકોર્ડ કરતી ન હતી. તેઓ મધ્યસ્થી જેવા બની રહ્યા હતા, અને આ સમયગાળા દરમિયાન એવું થશે કે તેઓ આ માહિતી રેકોર્ડ કરી રહ્યા નથી. તેઓ આરોપી અને ફરિયાદ કરનાર વ્યક્તિ વચ્ચે મધ્યસ્થી કરવાનો પ્રયાસ કરશે અને કહેશે, "આપણે જ આ બધું કેમ પતાવી ન લઈએ?"

KT: ચોક્કસ. હું તમારી વાત માનું છું. ચાલો હું તમને આ વાત કરું કારણ કે આપણે આ ઈન્ટરવ્યુના અંત તરફ આવી રહ્યા છીએ. આપણે ચિંતાઓની સમગ્ર શ્રેણીની ચર્ચા કરી છે.

ઈન્ટરવ્યુના બીજા ભાગમાં, આપણે ચોક્કસ નવા કાયદાઓ અને તે કેવી રીતે ચિંતાજનક અને વધુ કઠોર છે તેની ચર્ચા કરી છે. ઈન્ટરવ્યુના પહેલા ભાગમાં, અમે ચર્ચા કરી હતી કે કેવી રીતે બે સહવર્તી પરંતુ સમાંતર પ્રણાલીઓ એકસાથે કાર્યરત હશે, કદાચ આગામી ૨૦-૨૫ વર્ષ સુધી જ્યાં સુધી તમામ અપીલો સમાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી. અમે ચર્ચા કરી હતી કે કયો પ્રક્રિયાગત કાયદો લાગુ પડે છે તેના પર અનંત વિવાદો કેવી રીતે થશે - નવો કે જૂનો - અને તે પણ દાયકાઓ સુધી ચાલુ રહી શકે છે કારણ કે તે બધામાં અપીલ પ્રક્રિયા ક્યારે સમાપ્ત થશે તેના પર નિર્ભર રહેશે.

અમે એ વિશે પણ વાત કરી છે કે કેસોની પેન્ડન્સી કેવી રીતે ૩૦% સુધી વધી શકે છે, કદાચ ૪૦% સુધી. સરકારે બિલકુલ ઓડિટ કર્યું નથી. તેથી, ત્યાં બહુવિધ ચિંતાજનક મુદ્દાઓ છે જેની અમે ચર્ચા કરી છે. મને કહો, આ બધી ચિંતાઓ કે જેને આપણે સંબોધી છે તેને સુપ્રીમ કોર્ટના સ્તરે અથવા ઓછામાં ઓછી દેશની મુખ્ય હાઈકોર્ટના સ્તરે પડકારવામાં આવે તેવી કેટલી સંભાવના છે? તે થવાની સંભાવના કેટલી છે?

IJ: તે ચોક્કસ છે. હું એવા લોકોને ઓળખું છું જેઓ તેમની અરજીઓ સાથે પહેલેથી જ તૈયાર છે. જો મારી ભૂલ ન હોય, તો કાયદો અમલમાં આવે તે પહેલાં જ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હતી, અને તે પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી કારણ કે કાયદો અમલમાં આવ્યો ન હતો કારણ કે સરકારે આ કાયદાના અમલીકરણમાં વિલંબ કર્યો હતો. તમારી પાસે સુપ્રીમ કોર્ટમાં એક નહીં પણ અનેક અરજીઓ હશે અને આ કાયદાની જોગવાઈઓને પડકારતી તમામ હાઈકોર્ટમાં તમારી પાસે અનેક અરજીઓ હશે.

તેમાં કોઈ શંકા નથી, તેથી હું નારાજ થઈ, જ્યારે મેં કહ્યું કે ભારતના ચીફ જસ્ટિસે એવી કોઈ કોન્ફરન્સમાં હાજરી ન આપવી જોઈતી હતી કે જ્યાં આ કાયદાઓ વિશે કહેવાતા પરામર્શ હોય, કારણ કે તે તેઓ જ હશે જેમને બોલાવવામાં આવશે. જો કેસોનો નિર્ણય લેવાનો ન હોય, પરંતુ ઓછામાં ઓછી બેન્ચની રચના કરવા માટે, અને તેમણે પહેલેથી જ પોતાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો છે કે આ નવા કાયદાઓનું સ્વાગત છે.

KT .: શું હું વિક્ષેપ પાડીને પૂછી શકું છું કે, શું તમે મુખ્ય ન્યાયાધીશની પરામર્શમાં હાજરી આપવા વિશે આ ચોક્કસ મુદ્દો ઉઠાવ્યો છે જે તમને લાગે છે કે તે અયોગ્ય અને ખોટું હતું? તમે આ મુલાકાતમાં બે વાર તેનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. શું તમે સીધા તેમની સામે મુદ્દો ઉઠાવ્યો છે? શું તમે તેમને લખ્યું છે? શું તમે તેમની સાથે આ મુદ્દા વિશે વાત કરી છે? કારણ કે સ્પષ્ટપણે, જો તેમણે આ કર્યું હોય તો આ ફક્ત તેમના તરફથી અયોગ્યતા નથી, પરંતુ તે એક એવી પરિસ્થિતિ પણ છે કે જ્યાં તેમણે પોતાને મુશ્કેલ સ્થિતિમાં મૂક્યા છે કારણ કે પ્રથમ, જેમની સલાહ લેવામાં આવી હતી, તેમણે કહ્યું કે કાયદાઓ ઠીક અને સ્વીકાર્ય છે. હવે, આ કાયદાઓમાંથી ઉદ્ભવતા કોઈપણ ટ્રાયલનો નિર્ણય કરનાર વ્યક્તિ તરીકે, તેમણે અલગ પ્રકારનો અભિપ્રાય લેવો પડશે. તો, શું તમે તેમની સાથે આ વાત કરી છે?

IJ: જુઓ, મેં મારા પત્રની નકલ ભારતના ચીફ જસ્ટિસ અને તમામ હાઈકોર્ટના તમામ ચીફ જસ્ટિસને મોકલી છે. પત્રનો કોઈ જવાબ નથી. પરંતુ ચાલો હું તમને તેના વિશે કહું - ઠીક છે — તેમની ટિપ્પણીઓ વિશે સમસ્યાનું સમાધાન છે. તે કાં તો પોતાને માફ કરી શકે છે, અથવા તેમને કેસની સુનાવણીમાંથી પોતાને દૂર કરવા માટે કહી શકે છે. પરંતુ ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશને આટલી મહત્વપૂર્ણ બાબતોની સુનાવણીથી કેમ દૂર રહેવું જોઈએ?

KT: અને મુખ્ય ન્યાયાધીશ માટે પોતાને માફ કરવું કહેવામાં આવે તે શરમજનક છે. જો તે સ્વેચ્છાએ આવું કરવાનું પસંદ કરે તો તે શરમજનક નથી, પરંતુ આમ કરવા માટે કહેવામાં આવે તો તેનો અર્થ એ થાય કે કોર્ટમાં વકીલ ઉભા થાય અને કહે કે, "તમે આ બાબતે જોવું જોઈએ કારણ કે તમે તે જોતાં, તમારા અગાઉના વર્તનને જોતાં, તમને વિનંતી કરું છું કે તમે તમારી જાતને આનાથી દૂર કરી દો. જો આવું થાય તો ચીફ જસ્ટિસ માટે તે શરમજનક હશે.

IJ: તે મુખ્ય છે. તમે જાણો છો, તે રોસ્ટરના માસ્ટર છે, અને તે નક્કી કરે છે કે તે કેસની સુનાવણી કરશે કે અન્ય ન્યાયાધીશો કરશે. કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં, તે ખૂબ જ અયોગ્ય છે.

KT: ચાલો હું તમને આ પૂછું. જો આ પડકારો લેવામાં આવે, અને તમે મને કહો છો કે તમને ખાતરી છે કે સુપ્રીમ કોર્ટમાં બહુવિધ પિટિશન હશે, કદાચ મુખ્ય હાઈકોર્ટમાં ઘણી અરજીઓ હશે, પરંતુ જો તે અરજીઓ પહેલાં કાયદો અમલમાં આવે અને પડકારો સાંભળવામાં આવે છે અને જેમ જેમ સ્થિતિ ઊભી થાય છે, તે ૧૧ દિવસની અંદર, ૧લી જુલાઈના રોજ અમલમાં આવી રહી છે. શું સ્થિતિ હશે?

IJ: આ એક ખૂબ જ ગંભીર પ્રશ્ન છે. આ જ કારણ છે કે મેં, પત્રમાં, જ્યાં સુધી મેં ઉઠાવેલા તમામ મુદ્દાઓ — અને અન્ય લોકોએ ઘણા વધારાના મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા છે — ઉકેલાઈ ન જાય ત્યાં સુધી આ કાયદાઓના અમલીકરણને સ્થગિત કરવાની વિનંતી કરી છે. હવે યાદ રાખો, કરણ, આ કાયદો પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જ્યારે સંસદના ૧૭૫ થી વધુ સભ્યોને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યા હતા. સંસદમાં ચર્ચા નહોતી થઈ; તે હમણાં જ પસાર થયું છે. તેથી, માન્યતા અંગે વાસ્તવમાં શંકા છે, અને જ્યારે કોઈ પડકાર હોય, ત્યારે મને ખાતરી છે કે આ તે પડકારોમાંથી એક હશે જેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે - કે તમારી પાસે એવો કાયદો કેવી રીતે બની શકે કે જેના પર સંસદે તેનું મગજ લગાવ્યું ન હોય? કોઈ સ્થાયી સમિતિ નથી?

KT: તમે જે કહી રહ્યાં છો - અને હું ખલેલ પહોંચાડવા બદલ ક્ષમા ચાહું છું - જો આ કાયદા ૧લી જુલાઈના રોજ અમલમાં આવે, અને હું ફરી કહું છું કે તે જ સરકારનો હેતુ છે, અને ત્યાં સુધી આ કાયદાઓ સામેના પડકારોનો ઉકેલ ન આવે, અમારા હાથ પર ગૂંચવાડાઓ હશે.

IJ: હા ગૂંચવાડા હશે. પરંતુ તમે જાણો છો, કરણ, ઉકેલ ખૂબ જ સરળ છે. મંત્રીને વિનંતી છે કે અમલીકરણને સ્થગિત કરીને એક સરળ સૂચના જારી કરે. નવી ચૂંટાયેલી સંસદને આ કાયદાઓ જોવાની તક આપો.

KT: જો તે ન કરવાનું પસંદ કરે તો શું?

IJ: તો હા, અમે ગૂંચવાડામાં છીએ, જેમ તમે યોગ્ય રીતે નિર્દેશ કરો છો.

KT: તો આ પરિસ્થિતિ છે. જો આ સરકાર ૧લી જુલાઈના રોજ આ ત્રણ નવા કાયદા અમલમાં લાવી રહી છે કે તે ખરેખર પ્રતિબદ્ધ છે તેના પર કાયમ રહેશે, તો અમારા હાથમાં કાનૂની અને ન્યાયિક ગૂંચવાડો ઉભો થશે. કાનૂની અને ન્યાયિક બને.

IJ: હા, અને તેથી જ ભારતના નાગરિકોએ જોડાણ ભાગીદારોને પત્રો લખીને કહ્યું છે કે, કૃપા કરીને આ મુદ્દો ઉઠાવો, કે અમને આ કાયદાઓની માન્યતા જોવા માટે સમયની જરૂર છે, અને ફક્ત એક સામાન્ય સૂચના બહાર પાડીને જણાવો કે ૧લી જુલાઈ સુધી આ કાયદાઓને અમલમાં ન લાવો.

KT: ચોક્કસ. તમે બધાને આ કાયદાને સ્થગિત રાખવા માટે અપીલ કરી રહ્યાં છો. તમે લગભગ ૩,૬૦૦ લોકોનો ભાગ છો જેમણે વિપક્ષના દરેક રાજકીય નેતાઓને પત્રો લખીને તમારી બાજુમાં આવવા અને સરકારને કાયદાને સ્થગિત કરવા અને તેને સ્થગિત કરવા માટે કહ્યું છે.

પરંતુ હું જે મુદ્દો બનાવી રહ્યો છું તે બાકી રહે છે, જો આ કાયદાઓ ૧લી જુલાઈના રોજ અમલમાં આવે, જે સરકારનો ઈરાદો છે અને સરકાર આજની તારીખે જેને માટે પ્રતિબદ્ધ છે, તો અમારી પાસે, તમે કહ્યું તેમ, એક કાનૂની અને ન્યાયિક ગડબડ હશે. શું હું સાચો છું?

IJ: જીવન અને સ્વતંત્રતા જોખમમાં હશે. હા.

KT: ઠીક છે, આ મુલાકાત માટે તમારો ખૂબ ખૂબ આભાર. તમે મારા માટે જે સમય કાઢ્યો છે તેના માટે હું ખૂબ જ આભારી છું. કાળજી લો, સુરક્ષિત રહો.

IJ: આભાર. મને પૂછવા બદલ આભાર.

(સમાપ્ત) (સૌ. : ધ વાયર. ઈન)

નેપાળમાં ફરી સત્તા બદલાશે !

કેપી શર્મા ઓલીએ નવી સરકાર બનાવવાનો દાવો કર્યો

(એજન્સી) કાઠમંડુ, તા.૧૩

નેપાળમાં ફરી એકવાર સત્તા પરિવર્તન થવા જઈ રહ્યું છે. કેપી શર્મા ઓલી, જેઓ અત્યાર સુધી પુષ્પ કમલ દહલ "પ્રચંડ" સરકારના સાથી હતા, તેઓ વડાપ્રધાન બનશે. આ તેમનો ત્રીજો કાર્યકાળ હશે. જો કે, કેપી ઓલી નવી સરકારની રચના માટે ક્યારે શપથ લેશે તે હજુ ફાઈનલ નથી. નેપાળના પૂર્વ વડાપ્રધાન કેપી શર્મા ઓલીએ નવી સરકાર બનાવવાનો દાવો કર્યો છે. પુષ્પ કમલ દહલ "પ્રચંડ" સંસદમાં વિશ્વાસ મત હારી ગયા બાદ તેમણે રાષ્ટ્રપતિની સામે ૧૬૬ સાંસદોના સમર્થનનો દાવો કર્યો છે. જેમાં તેમની જ પાટી યુએમએલના ૭૮ અને નેપાળી કોંગ્રેસના ૮૮ સાંસદોનો સમાવેશ થાય છે. ૨૦૦૮માં નેપાળની ૨૩૯ વર્ષ જૂની રાજાશાહી નાબૂદ થઈ ત્યારથી, દેશ નોંધપાત્ર રાજકીય અસ્થિરતામાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે. છેલ્લા ૧૫ વર્ષમાં ૧૪ સરકારો બની છે. કેપી ઓલીના નેતૃત્વમાં બનેલી સંભવિત સરકાર આ સમયગાળા દરમિયાન ૧૪મી સરકાર હશે. કેપી શર્મા ઓલી બે વખત વડાપ્રધાન રહી ચૂક્યા છે. હવે જો નવી સરકાર બનશે તો કોપી ઓલીનો ત્રીજો કાર્યકાળ હશે. કેપી શર્મા ઓલી અત્યાર સુધી પુષ્પ કમલ દહલ "પ્રચંડ"ની કોમ્યુનિસ્ટ પાટી ઓફ નેપાળ (માઓઈસ્ટ સેન્ટર) સાથે ગઠબંધનમાં સરકારનો ભાગ હતા. અહેવાલો અનુસાર, તેણે માર્ચ મહિનામાં જ "પ્રાંચદ" ને સમર્થન આપ્યું હતું. ત્યારે નેપાળી કોંગ્રેસે "પ્રચંડની" પાટી સાથેના ગઠબંધનથી પોતાને દૂર કરી દીધા હતા અને નેપાળી કોંગ્રેસે વિપક્ષમાં રહેવાનો નિર્ણય લીધો હતો. હવે નેપાળી કોંગ્રેસ કેપી ઓલીની કોમ્યુનિસ્ટ પાટી ઓફ નેપાળ (માર્કસવાદી-લેનિનવાદી) સાથે સરકારનો ભાગ બનશે. પુષ્પ કમલ દહલ "પ્રચંડ"ને સંસદમાં વિશ્વાસ મતમાં હારનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. દહલને સત્તા જાળવી રાખવા માટે ૨૭૫ સભ્યોના ગૃહમાં ઓછામાં ઓછા ૧૩૮ મતોની જરૂર હતી, પરંતુ હાજર ૨૫૮ સાંસદોમાંથી માત્ર ૬૩એ તેમની તરફેણમાં મતદાન કર્યું હતું. જ્યારે ૧૯૪ સાંસદોએ તેમની વિરૂદ્ધમાં વોટિંગ કર્યું અને ૧ વોટિંગથી દૂર રહ્યો. વડાપ્રધાન તરીકેના તેમના ત્રીજા કાર્યકાળ દરમિયાન, પુષ્પ કમલ દહલે તેમના મુખ્ય ગઠબંધન સાથીદારને ત્રણ વખત બદલ્યા અને પાંચ વખત સંસદમાં વિશ્વાસ મત માંગવો પડ્યો. તેમણે ડિસેમ્બર ૨૦૨૨માં તેમના ત્રીજા કાર્યકાળ માટે શપથ લીધા હતા.

ઘટનાસ્થળેથી મળી આવ્યું ગોળીઓનું ખાલી ખોખું

જયપુરમાં રાષ્ટ્રીય કરણી સેના-રાજપૂત કરણી સેના વચ્ચે વિવાદ

કરણી સેનાના શેખાવત અને મકરાણાએ એકબીજા પર ફાયરિંગનો લગાવ્યો આરોપ : CCTVના આધારે તપાસ

(એજન્સી) જયપુર, તા.૧૩

રાજસ્થાનમાં રાજપૂત સમુદાયનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા બે સંગઠનો વચ્ચે શુક્રવારે અહીં અથડામણ થઈ હતી જેમાં રાજપૂત કરણી સેનાના પ્રદેશ અધ્યક્ષ મહિપાલ સિંહ મકરાણા ઘાયલ થયા હતા. પોલીસે આ માહિતી આપી હતી. તેમણે જણાવ્યું કે આ ઘટના ચિત્રકૂટ પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં બની હતી. પોલીસે જણાવ્યું કે મહિપાલ સિંહને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. બંને સંગઠનોએ એકબીજા પર ગોળીબાર કરવાનો આરોપ લગાવ્યો છે, પરંતુ પોલીસે કહ્યું કે હજુ સુધી આ વાતની પુષ્ટિ થઈ નથી. એડિશનલ પોલીસ કમિશનર કૈલાશ ચંદ્ર બિશ્નોઈએ કહ્યું કે, રાષ્ટ્રીય કરણી સેનાના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ શિવ સિંહ શેખાવત અને મહિપાલ સિંહ વચ્ચે ઝપાઝપી થઈ હતી. તેમણે કહ્યું કે ઘટનાસ્થળેથી એક ખાલી બુલેટ કેસીંગ મળી આવ્યું છે અને પોલીસ આ મામલે તપાસ કરી રહી છે. તેમણે કહ્યું કે હાલમાં આ ઘટનાના સંબંધમાં કોઈ કેસ નોંધવામાં આવ્યો નથી. આપને જણાવી દઈએ કે પરસ્પર વિવાદ બાદ હવે મહિપાલ સિંહ મકરાણા અને શિવ સિંહ શેખાવત એક બીજા પર ફાયરિંગનો આરોપ લગાવી રહ્યા છે. જો કે, આ લડાઈમાં મહિપાલ સિંહ ઘાયલ થયા છે. મહિપાલ સિંહ મકરાણાને સારવાર માટે હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. હાલ ચિત્રકૂટ પોલીસ સ્ટેશન આ મામલે તપાસ કરી રહ્યું છે. આ ઘટના અંગે શિવ સિંહ શેખાવતે કહ્યું કે મારી ઓફિસમાં ચાર લોકો ઘૂસ્યા હતા. જેમાંથી એક બદમાશે મારા પર ગોળીબાર કર્યો હતો. ગોળી મારી પાસેથી પસાર થઈ. મને કંઈ થયું નથી. આ દરમિયાન મારા બંદૂકધારીએ મકરાનાને કંટ્રોલ કર્યો હતો. જે બાદ તેને પડતો મુકાયો હતો. જ્યારે મેં ફાયરિંગ કરનાર વ્યક્તિ પાસેથી રિવોલ્વર છીનવી લીધી તો તેણે સોરી કહેવાનું શરૂ કર્યું. તેણે કહ્યું કે મારો બંદૂકધારી ગોળીબાર કરવાનો હતો. પણ તેને રોક્યો. સમગ્ર મામલાની તપાસ માટે રાષ્ટ્રીય કરણી સેનાના કાર્યાલયમાં લાગેલા સીસીટીવી ફૂટેજની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે.

યુપીના ફતેહપુરમાં ૨૪ વર્ષીય યુવકને ૪૦ દિવસમાં ૭ વખત સાપ કરડતા તપાસ માટે ટીમ રચવામાં આવી

(એજન્સી) તા.૧૩

ઉત્તરપ્રદેશના ફતેહપુરમાં ૨૪ વર્ષીય એક વ્યકિતને કથિત રીતે ૪૦ દિવસમાં ૭મી વખત સાપે કરડી લીધું. વ્યકિતની ઓળખ વિકાસ દુબે તરીકે થઈ છે. મામલા પર પ્રતિક્રિયા આપતા મુખ્ય આરોગ્ય અધિકારી રાજીવ નયન ગિરીએ જણાવ્યું કે પીડિતે અધિકારીઓને આર્થિક મદદની માંગ કરી છે. ગિરીએ જણાવ્યું કે પીડિત વ્યકિત કલેકટરેટ આવ્યો અને રડતા જણાવ્યું કે તેણે સાંપના કરડવાની સારવાર માટે ઘણા પૈસા ખર્ચ કર્યા છે અને હવે તે અધિકારીઓ પાસે નાણાકીય મદદ માગી રહ્યો છે. મેં તેને સરકારી હોસ્પિટલ જવાની સલાહ આપી, જ્યાં તેને સાંપના ઝેર વિરોધી દવા મફતમાં મળી શકે છે. તેમણે આગળ જણાવ્યું કે આ ખુબ જ વિચિત્ર વાત છે કે દર શનિવારે એક વ્યકિતને સાપ કરડી લે છે. તેમણે જણાવ્યું કે અમે અત્યારે પણ આ જાણવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છીએ કે તેને ખરેખર સાપે કરડયું છે. અમે તેની સારવાર કરનારા ડોકટરની યોગ્યતા પણ જોઈ રહ્યા છીએ. દર શનિવારે એક વ્યકિતને સાપ કરડે છે અને દરેક વખત તેને એક જ હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવે છે અને પછી એક જ દિવસમાં સ્વસ્થ થઈ જવું વિચિત્ર લાગે છે. તેમણે મામલાની તપાસ માટે ત્રણ ડોકટરોની એક ટીમ રચી છે. તેમણે જણાવ્યું કે અમે મામલાની તપાસ માટે એક ટીમ બનાવવા પર વિચાર કર્યો છે, ત્યાર બાદ હું લોકોને મામલાનું સત્ય બતાવીશ.

લકી અલીએ લખી ભાવુક પોસ્ટ : 'આજે મુસ્લિમ હોવું એ એકલતા દર્શાવે છે, તમારા મિત્રો તમને છોડી દેશે'

(એજન્સી) તા.૧૩

'આ ભી જા', 'ઓ સનમ', 'એક પલ કા જીના', 'કયોં ચલતી હૈ પવન' જેવા સુપરહિટ ગીતો ગાનાર લકી અલી એક સમયે પોતાના હિટ ટ્રેક માટે જાણીતા હતા. આજે ભલે તેઓ મ્યૂઝિક ઈન્ડસ્ટ્રીથી દૂર છે. પરંતુ સોશિયલ મીડિયા પર તેઓ ઘણા એક્ટિવ રહે છે. લકી અલીએ ૧૨ જુલાઈના રોજ એક્સ એકાઉન્ટ પર પોસ્ટ કરી હતી કે આજના સમયમાં મુસ્લિમ હોવાનો અર્થ કે તમે એકલા છો. પયગમ્બરની સુન્નતનું પાલન કરવું એટલે તમે એકલા છો. તમારા મિત્રો તમારો સાથ છોડી દેશે. દુનિયા તમને આતંકવાદી કહેશે.. કહો ના પ્યાર હૈ ગીત ગાઈને ફેમસ થયેલા લકી અલીએ સોશિયલ મીડિયામાં આ પ્રકારની પોસ્ટ કરતાં જ લોકો તેના પર પ્રતિક્રિયા આપી રહ્યા છે. એક યુઝરે કમેન્ટ કરી કે ઉસ્તાદજી દુનિયામાં સારા લોકો પણ છે અને ખરાબ લોકો પણ છે. તમે એક લિજેન્ડ છો અને રહેશો. દરેક વ્યક્તિ સારી જ હોય છે. બસ. પછી ફરક નથી પડતો કે તમે લકી અલી છે કે લકી શર્મા. અન્ય એક યુઝરે કમેન્ટ કરી કે મિત્રો જવાથી કોઈ ફરક નથી પડતો. એકે કહ્યું કે ખરાબ લોકોની આસપાસ રહેવા કરતાં એકલા રહેવું સારૂં વધુ છે. આ પહેલા પણ લકી અલી વિવાદમાં આવી ચુક્યા છે. અગાઉ તેમણે કહ્યું હતું કે બ્રાહ્મણ શબ્દ અબ્રાહમ અને ઈબ્રાહિમ પરથી આવ્યો છે. અને આ મામલે પણ તેમને ઘણી ટ્રોલિંગ સહન કરવી પડી હતી.

અરવિંદ કેજરીવાલનું વજન ૮.૫ કિલો ઘટી ગયું, બ્લડ શુગર પાંચ ગણું ઘટી ગયું : આપ

(એજન્સી) તા.૧૩

આપના રાજયસભા સાંસદ સંજયસિંહે શનિવારે આરોપ લગાવ્યો કે દિલ્હીના મુખ્યમંત્રી અરવિંદ કેજરીવાલનું વજન ૮.૫ કિલોગ્રામ ઘટી ગયું અને ધરપકડ પછી તેમનું બ્લડ શુગર સ્તર પાંચ વખત ૫૦ મિલીગ્રામ/ડીએલથી નીચે જતું રહ્યું. એક પત્રકાર પરિષદને સંબોધિત કરતા સિંહે દાવો કર્યો કે કેન્દ્રની ભાજપ સરકાર કેજરીવાલને એક ગંભીર રોગથી પીડિત કરવાનું ષડયંત્ર રચ્યું છે. તેમણે તેને ખુબ જ ચિંતાજનક બતાવ્યું. દારૂ નીતી કેસમાં ઈડી અને સીબીઆઈ દ્વારા ધરપકડ કર્યા પછી કેજરીવાલ એપ્રિલથી તિહાડ જેલમાં છે. સિંહે જણાવ્યું કે ૨૧ માર્ચ જયારે ઈડીએ કેજરીવાલની ધરપકડ કરી હતી. ત્યારે તેમનું વજન ૭૦ કિલોગ્રામ હતું અને હવે તેમનું વજન ઘટીને ૬૧.૫ કિલોગ્રામ રહી ગયું છે. તેમણે જણાવ્યું કે ભાજપનું લક્ષ્ય કેજરીવાલને જેલમાં પીડા આપવાનું છે અને મોદી સરકારનું લક્ષ્ય તેમના જીવનથી રમવાનું છે. તેમનું વજન ૮.૫ કિલોગ્રામ ઘટી ગયું છે. સિંહે જણાવ્યું કે તેમને સતત વજન ઓછા થવાનું કારણ અજાણ છે. કારણ કે કોઈ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું ન હતું. તેમણે આરોપ લગાવ્યો કે વજન ઓછું થવું કોઈ ગંભીર રોગના સંકેત છે. તેમણે આરોપ લગાવ્યો કે તે ઉપરાંત લગભગ પાંચ વખત એવું થયું છે કે કેજરીવાલનું શુગર લેવલ ૫૦ એમજી/ડીએલથી નીચે જતું રહ્યું જે દરેક વખત શુગર લેવલ ઘટતું રહ્યું તો કોઈપણ વ્યકિત કોમામાં જઈ શકે છે. પ્રશ્ન એ છે કે કેજરીવાલ અ બધુ કેમ કરી રહ્યા છે.

ભાજપ આવનાર તમામ ચૂંટણીઓ હારતું રહેશે : પવન ખેડા

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

દેશના સાત રાજ્યોની ૧૩ વિધાનસભા બેઠકો પર થયેલી પેટાચૂંટણી પરિણામ જાહેર થઈ ગયા છે. લોકસભા ચૂંટણી બાદ ફરી એક વખત NDA vs I.N.D.I.A ગઠબંધનની લડાઈ જોવા મળી છે. આ વચ્ચે કોંગ્રેસ નેતા પવન ખેડાએ દાવો કર્યો કે, આ એક એવો ટ્રેન્ડ છે જે લોકસભા ચૂંટણીથી શરૂ થયો અને હવે આગળ વધી રહ્યો છે. આવી સ્થિતિમાં ભાજપ આવનાર તમામ ચૂંટણી હારતી રહેશે. અમારા માટે આ ટ્રેન્ડ ૨૦૧૪માં શરૂ થયો હતો. આ તો બસ શરૂઆત છે. એક ન્યૂઝ એજન્સી સાથે વાતચીત કરતા કોંગ્રેસ નેતા પવન ખેડાએ કહ્યું કે, ૨૦૧૪ બાદથી અમે અમેક ચૂંટણી હાર્યા અને હવે ભાજપ પણ એવા જ સમયમાંથી પસાર થશે. ૧૩ વિધાનસભા બેઠકો પર થયેલી પેટાચૂંટણીમાંથી ૧૧ બેઠકોના પરિણામ જાહેર થઈ ગયા છે. જ્યાં આ વખતે I.N.D.I.A ગઠબંધન NDA પર ભારે પડ્યું છે અને વિપક્ષી ગઠબંધને ૧૦ બેઠકો પર કબજો જમાવ્યો છે. ચૂંટણી પંચની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ વલણો પ્રમાણે હિમાચલ પ્રદેશમાં ત્રણ બેઠકો પર યોજાયેલી પેટાચૂંટણીમાં કોંગ્રેસે બે અને ભાજપે એક બેઠક પર જીત હાંસલ કરી છે. આ બેઠકો પર પેટાચૂંટણીની જરૂરિયાત એટલા માટે ઊભી થઈ કારણ કે ૨૭ ફેબ્રુઆરીના રોજ યોજાયેલી રાજ્યસભાની ચૂંટણીમાં ૩ અપક્ષ ધારાસભ્યો હોશિયાર સિંહ (દેહરા), આશિષ શર્મા (હમીરપુર) અને કેએલ ઠાકુર (નાલાગઢ)એ ભાજપના પક્ષમાં મતદાન કર્યું હતું. આ ધારાસભ્યોએ ૨૨ માર્ચના રોજ રાજ્ય વિધાનસભામાંથી રાજીનામું આપી દીધું હતું અને બીજા દિવસે ભાજપમાં સામેલ થઈ ગયા હતા. ચૂંટણી પંચના જણાવ્યા પ્રમાણે વિપક્ષી ગઠબંધને પેટાચૂંટણી વાળી ૧૩ બેઠકોમાંથી ૮ બેઠકો પર જીત નોંધાવી છે જ્યારે બે બેઠકો પર I.N.D.I.A ગઠબંધનના ઉમેદવાર આગળ છે. આ ઉપરાંત ભાજપે હિમાચલ પ્રદેશની હમીરપુર બેઠક અને મધ્યપ્રદેશની અમરગઢ બેઠક પર જ જીત મેળવી છે. આ સાથે જ બિહારની રૂપૌલી બેઠક પર અપક્ષ ઉમેદવારે જીત મેળવી છે. આ ઉપરાંત ઉત્તરાખંડની બદ્રીનાથ બેઠક પર કોંગ્રેસના લખપત બુટોલાએ જીત મેળવી છે.

પત્ર લખનારે પોતાનું નામ સનાતની લખ્યું

ગાઝિયાબાદ જિલ્લાની મસ્જિદમાં ધમકીભર્યો પત્ર મળતા હડકંપ

(એજન્સી) ગાઝિયાબાદ, તા.૧૩

ગાઝિયાબાદ જિલ્લાના મોદીનગરની આદર્શ નગર કોલોનીમાં આવેલી મસ્જિદમાં એક ધમકીભર્યો પત્ર મળવાથી હડકંપ મચી ગયો છે. આ પત્રમાં ધમકી આપવામાં આવી છે કે, જો મસ્જિદમાંથી લાઉડસ્પીકર ન હટાવવામાં આવ્યું તો મૃતદેહ ગણવા માટે તૈયાર રહેજો. આ મામલે મુરાદાનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ આપવામાં આવી છે. ફરિયાદ મળ્યા બાદ મસ્જિદની આસપાસ પોલીસ ફોર્સ તેહનાત કરીને તપાસ શરૂ કરી દેવામાં આવી છે. રૂ મોદીનગરની આદર્શ નગર કોલોનીમાં સુનહરી મસ્જિદ આવેલી છે. આજે સવારે મસ્જિદમાં લોકો ફઝરની નમાજ અદા કરવા માટે ગયા હતા. આ દરમિયાન પરિસરમાં એક ધમકીભર્યો પત્ર પડેલો મળી આવ્યો. આ પત્રમાં લખ્યું હતું કે, જો મસ્જિદમાંથી લાઉડસ્પીકર હટાવવામાં ન આવશે તો મૃતદેહ ગણવા માટે તૈયાર રહેજો. મસ્જિદમાંથી ધમકીભર્યો પત્ર મળ્યા બાદ હડકંપ મચી ગયો છે. આ મામલે તાત્કાલિક મુરાદાનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ આપવામાં આવી છે. ફરિયાદ મળતા જ પોલીસ સ્ટેશન ઈન્ચાર્જ મુકેશ કુમાર ભારે પોલીસ ફોર્સ સાથે મસ્જિદ પાસે પહોંચી ગયા. આ મામલે એડવોકેટ વસીમે મુરાદાનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ આપી છે. એસીપી નરેશ કુમારે કહ્યું કે મામલાની ઝીણવટપૂર્વક તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. આજુબાજુ લગાવવામાં આવેલા સીસીટીવી કેમેરાની તપાસ કરીને પત્ર નાખનાર વ્યક્તિ અંગે તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. આ કોઈની શરારત પણ હોઈ શકે છે. આ પત્રમાં લખવામાં આવ્યું છે કે, મુસ્લિમો મારી વાત ધ્યાનથી સાંભળો. જો મસ્જિદના સ્પીકરમાંથી અવાજ આવ્યો તો મૃતદેહ ગણવા માટે તૈયાર રહેજો. મુરાદનગરની તમામ મસ્જિદોના સ્પીકર બંધ હોવા જોઈએ. અન્યથા પરિણામ ભોગવવા તૈયાર રહેજો. પત્ર લખનારે પોતાનું નામ 'સનાતની' લખ્યુ છે.

હદીસ બોધ

જે માણસ પોતાના ઘરવાળાઓ પર જે કાંઈ ખર્ચ કરે તે પણ સદકો છે. -હદીસ બોધ

બોધ વચન

આગળ આવવું હોય તો અણગમતા કામો સૌ પ્રથમ હાથ પર લેવાની ટેવ પાડો. -જે.ડી. રેટક્લિફ

આજની આરસી

૧૪ જુલાઈ રવિવાર ૨૦૨૪
૭ મોહર્રમ હિજરી ૧૪૪૬
અષાઢ સુદ આઠમ સંવત ૨૦૮૦
સુબ્હ સાદિક ૪-૩૨
ખત્મે ઝવાલ ૧૨-૪૫
તુલૂએ આફતાબ (સૂર્યોદય) ૬-૦૨
ગુરૂબે આફતાબ (સૂર્યાસ્ત) ૭-૨૮

અગત્યની સૂચના

આ અખબારમાં જરૂરિયાતને અનુલક્ષીને ધાર્મિક શબ્દોનો ઉલ્લેખ, ફોટો કેટલીકવાર છાપવા પડે છે, જે વાચકમિત્રોના ધ્યાને આવે તો તેની તેમણે ખાસ હિફાઝત કરવી. - વ્યવસ્થાપક

વિમ્બલ્ડનની સેમીફાઈનલ જોવા પહોંચેલા રોહિત શર્માનું મેનેજમેન્ટે સ્વાગત કર્યું

લંડન, તા.૧૩

ભારતના ૨૦૨૪ ટી-૨૦ વિશ્વકપ વિજેતા કપ્તાન રોહિત શર્મા શુક્રવારે વિમ્બલ્ડનના રોયલ બોક્સમાં જોવા મળ્યો હતો. તે અહીંયા પુરૂષ સિંગલ્સની સેમીફાઈનલ મેચ જોવા માટે પહોંચ્યો હતો. રોહિત ગ્રાસકોર્ટ ગ્રાન્ડસ્લેમમાં હાલના સ્ટારોની વચ્ચે સ્ટાર આકર્ષણ હતો. એક્સ પર વિમ્બલ્ડનની સત્તાવાર હેન્ડલે હિટમેનની એક તસવીર પોસ્ટ કરી. રોહિત ગ્રે સૂટમાં દેખાયો. પોસ્ટમાં કેપ્શન હતી વિમ્બલ્ડનમાં તમારૂં સ્વાગત છે. રોહિત શર્મા ટુર્નામેન્ટે પોતાના ઈન્સ્ટાગ્રામ પેજ પર સેન્ટરકોર્ટમાં 'રોયલ બોક્સ'માં ૨૦૨૪ ટી-૨૦ વિશ્વકપ વિજેતા કપ્તાન' સંદેશ સાથે રોહિત શર્માની એક તસવીર પણ પોસ્ટ કરી છે. રોહિત હાલ વેકેશન માણી રહ્યો છે. તે આ વર્ષે વિમ્બલ્ડનનો પ્રવાસ કરનાર ભારતીય સ્ટારો અને સચિન તેન્ડુલકર, રવિ શાસ્ત્રી, સિદ્ધાર્થ અને કિયારા જેવા પ્રખ્યાત દિગ્ગજોમાં સામેલ થઈ ગયો છે. વિશ્વકપ ફાઈનલ જીત્યા બાદ રોહિત શર્માએ મેદાન પર ઘાસ ઉખાડી અને તેનો સ્વાદ ચાખ્યો. ઠીક તેવી જ રીતે જેમ સર્બિયન ટેનિસ દિગ્ગજ નોવાક જોકોવિકે વિમ્બલ્ડનમાં ટાઈટલ જીત્યા બાદ કર્યું હતું.

સહભાગીઓ ૧૦ એકરમાં પાક ઉગાડતા આદિવાસી અને દલિત ખેડૂતો માટે રાયથુ ભરોસા ઈચ્છે છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

રાયથુ ભરોસા યોજના પર જાહેર સુનાવણી બેઠકના સહભાગીઓએ અભિપ્રાય આપ્યો કે પ્રોત્સાહન માત્ર ૧૦ એકરમાં પાક ઉગાડતા ખેડૂતો અને ભાડૂત ખેડૂતોને જ વિસ્તારવું જોઈએ. ગુરૂવારે ઉટનૂરમાં લાયકાતના માપદંડો અને નાણાંકીય ઈનપુટ યોજનાના અન્ય પાસાઓ અંગે વિવિધ હિતધારકો પાસેથી અભિપ્રાય એકત્ર કરવા માટે યોજાયેલી જિલ્લા-સ્તરની બેઠકમાં સેંકડો ખેડૂતો, ભાડૂત ખેડૂતો અને સામાન્ય લોકોએ ભાગ લીધો હતો. રાઈથુ ભરોસા પરની કેબિનેટ પેટા સમિતિના અધ્યક્ષ, નાયબ મુખ્યમંત્રી મલ્લુ ભાટી વિક્રમાર્કા, સભ્યો થુમ્માલા નાગેશ્વર રાવ અને પોંગુલેટી શ્રીનિવાસ રેડ્ડી, ડી શ્રીધર બાબુ અને પ્રભારી મંત્રી ડી સીથાક્કાએ બેઠકમાં ભાગ લીધો હતો. નારનૂર મંડળના આદિવાસી ખેડૂત મેસરામ જંગુએ કહ્યું કે, આ યોજના આદિવાસી અને દલિત ખેડૂતો સુધી મર્યાદિત હોવી જોઈએ, જ્યારે જમીન માલિકોને મુક્તિ આપવામાં આવે. તેમણે કહ્યું કે આદિવાસી ખેડૂતો પાક ઉછેરવામાં સંકળાયેલા વધતા ખર્ચને કારણે નફો નોંધાવવામાં અસમર્થ હતા. તેઓ ઈચ્છતા હતા કે સરકાર આ યોજનાને આદિવાસી અને દલિત ખેડૂતો સુધી મર્યાદિત રાખે. તલમાડુગુ મંડળના ખેડૂત કરૂણાકર રેડ્ડીએ જણાવ્યું હતું કે, આ યોજના ભાડૂત ખેડૂતો સુધી લંબાવવી જોઈએ જેઓ કુલ ખેડૂતોના ૫૦ ટકા છે. તેમણે સરકારને હાલના ટેનન્ટ ફાર્મર્સ એક્ટમાં સુધારો કરવાની માંગ કરી હતી. સહભાગીઓએ જમીન માલિકો, રિયલ્ટર અને સમૃદ્ધ ખેડૂતો અને બિન-કૃષિ ફાર્મને પ્રોત્સાહન આપવા સામે મંતવ્યો વ્યક્ત કર્યા.૨ સહભાગીઓના મોટા ભાગ દ્વારા કરવામાં આવેલ એક સામાન્ય સૂચન એ હતું કે આ યોજનાનો લાભ માત્ર ખેતી સાથે સંકળાયેલા લોકોને જ મળવો જોઈએ, ખાસ કરીને નાના અને સીમાંત ખેડૂતો. બેઠક દરમિયાન વ્યક્ત કરાયેલ અન્ય એક સામાન્ય અભિપ્રાય ૧૦ એકરમાં પાક ઉગાડતા સાચા ખેડૂતોને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો. સહભાગીઓ ઈચ્છતા હતા કે સરકાર બિનખેતીની જમીનોને આ યોજના ન આપે. ભટ્ટી વિક્રમાર્કાએ કહ્યું કે, સમાજના તમામ વર્ગો સાથે ચર્ચા કર્યા બાદ નિર્ણય લેવામાં આવશે. તેમણે કહ્યું કે, સરકાર પહેલને લઈને એકપક્ષીય નિર્ણય લેશે નહીં. તમામના મંતવ્યોનો સમાવેશ કરતો અહેવાલ વિધાનસભામાં રજૂ કરવામાં આવશે અને ધારાસભ્યોના અભિપ્રાયને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે. સાંસદ ગોડમ નાગેશ, MLC દાંડે વિટ્ઠલ, ધારાસભ્યો કે પ્રેમસાગર રાવ, અનિલ જાધવ, પી હરીશ બાબુ, કોવા લક્ષ્મી, વેદમા બોજ્જુ, વિવેક અને કલેક્ટર રાજર્ષિ શાહ, વેંકટેશ દોથરે, કુમાર દીપક, અભિલાષા અભિનવ, પોલીસ અધિક્ષક ગૌશ આલમ, ડૉ જાનકી શર્લામી, ડીવી શ્રીનિવાસ રાવ અને આઈટીડીએ-ઉટનૂર પ્રોજેક્ટ ઓફિસર ખુશ્બુ ગુપ્તા હાજર રહ્યા હતા.

હરિયાણામાં વાલ્મિકી સમુદાયનો રાજકીય બહિષ્કાર : દલિત નેતાઓની ૨૦૨૪ હરિયાણા વિધાનસભા ચૂંટણી પહેલા પ્રતિનિધિત્વની માંગ

વાલ્મિકી સમુદાય હરિયાણામાં વંચિત અનુસૂચિત જાતિ (DSC)ની અંદરનો એક નોંધપાત્ર વર્ગ અને અનુસૂચિત જાતિ (SC) કેટેગરીમાં નોંધપાત્ર વસ્તી વિષયક હાજરી હોવા છતાં તેને ઐતિહાસિક રીતે બાકાત અને ઓછા પ્રતિનિધિત્વનો સામનો કરવો પડ્યો છે

(એજન્સી) તા.૧૩

હરિયાણા- ૨૦૨૪ની હરિયાણા વિધાનસભા ચૂંટણીની અપેક્ષામાં, વાલ્મીકિ સમુદાયનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા નેતાઓએ રાજકીય સમાવેશ અને સમાન અધિકારો માટે દબાણયુક્ત માગણીઓ ઉઠાવી છે. વાલ્મિકી સમુદાય હરિયાણામાં વંચિત અનુસૂચિત જાતિ (DSC)ની અંદરનો એક નોંધપાત્ર વર્ગ અને અનુસૂચિત જાતિ (SC) કેટેગરીમાં નોંધપાત્ર વસ્તી વિષયક હાજરી હોવા છતાં તેણે ઐતિહાસિક રીતે બાકાત અને ઓછા પ્રતિનિધિત્વનો સામનો કરવો પડ્યો છે. ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP)ની આગેવાની હેઠળના રાષ્ટ્રીય લોકતાંત્રિક ગઠબંધન (NDA) અને ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ (INC)ની આગેવાની હેઠળના ભારતીય રાષ્ટ્રીય વિકાસલક્ષી ગઠબંધન (INDIA) એમ બંને મુખ્ય રાજકીય જોડાણોએ હરિયાણામાં આરક્ષિત સંસદીય બેઠકો માટે ચમાર જાતિમાંથી

ઉમેદવારો ઊભા કરવાનું પસંદ કર્યું તેના પગલે રાજકીય બાકાતીનો મુદ્દો તીવ્રપણે ધ્યાન પર આવ્યો. આ નિર્ણયની વાલ્મિકી સમુદાયના નેતાઓએ ટીકા કરી જેઓ દલીલ કરે છે કે તે પદ્ધતિસરનો ભેદભાવ છે. તાજેતરમાં વાલ્મિકી સમુદાયનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા વિવિધ સામાજિક, ધાર્મિક અને રાજકીય સંગઠનોના નેતાઓનું એક પ્રતિનિધિમંડળ ૨ જુલાઈના રોજ ચંડીગઢમાં હરિયાણાના મુખ્ય પ્રધાન નાયબ સિંહ સૈનીને મળ્યું હતું. બેઠક દરમિયાન તેઓએ રાજ્યના રાજકીય અને વહીવટી ક્ષેત્રોમાં તેમના સમુદાય માટે સમાન તકો અને પ્રતિનિધિત્વ મેળવવાના હેતુથી શ્રેણીબદ્ધ માગણીઓ રજૂ કરી.

વાલ્મીકી સમાજના આગેવાનો દ્વારા રજુ કરવામાં આવેલ મુખ્ય માગણીઓ :- રોજગારમાં સમાન આરક્ષણ : ડીએસસી કેટેગરીમાં વાલ્મિકી સમુદાયની વસ્તીના હિસ્સાને અનુરૂપ સરકારી નોકરીઓમાં અનામત ક્વોટાની હિમાયત કરવી. તેઓએ અંત્યોદય સિદ્ધાંતો પ્રત્યેની ભાજપની ૨૦૧૪ની મેનિફેસ્ટોની પ્રતિબદ્ધતાને ન્યાયપૂર્ણ અનામત નીતિઓના દાખલા તરીકે દર્શાવી હતી. સાંસ્કૃતિક અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ : કુરુક્ષેત્ર જિલ્લામાં ઉમરી/પીપીલ નજીક રામાયણ સંશોધન કેન્દ્ર, એક શૈક્ષણિક સંસ્થા અને ભગવાન વાલ્મિકીને સમર્પિત આધુનિક છાત્રાલયની સ્થાપનાનો પ્રસ્તાવ. તેઓએ આ હેતુ માટે ઓછામાં ઓછી ૫ એકર જમીનની વિનંતી કરી. રાજકીય પ્રતિનિધિત્વ : આગામી વિધાનસભાની ચૂંટણીઓમાં ન્યાયી પ્રતિનિધિત્વ માટે વિનંતી કરીને, તેઓએ માંગ કરી હતી કે ૧૭ અનામત બેઠકોમાંથી ઓછામાં ઓછી આઠ વાલ્મિકી સમુદાયના ઉમેદવારોને ફાળવવામાં આવે. તેઓએ હરિયાણા પબ્લિક સર્વિસ કમિશન અને હરિયાણા સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશન જેવી મુખ્ય સરકારી સંસ્થાઓમાં પણ સમાવેશ કરવાની માંગ કરી હતી. સામાજિક કલ્યાણના પગલાં : વિવિધ મ્યુનિસિપલ સંસ્થાઓમાં કાર્યરત અસ્થાયી સ્વચ્છતા કામદારો માટે કાયમી રોજગારનો દરજ્જો મેળવવા અને સ્વચ્છતા કામદારો, ખાસ કરીને પેરોલ પર કામ કરતા લોકો માટે એક્સ-ગ્રેશિયા લાભોની જોગવાઈની હિમાયત કરવી. નેતાઓએ વાલ્મિકી સમુદાયમાં નેતૃત્વની ક્ષમતા પર ભાર મૂક્યો અને રાજકીય પક્ષો પાસેથી લાંબા સમયથી પડતર ફરિયાદોનું નિરાકરણ કરવા અને સર્વસમાવેશક વિકાસની ખાતરી કરવા માટે તેમની અપેક્ષાઓ પર ભાર મૂક્યો. બેઠક દરમિયાન ઉપસ્થિત અગ્રણી વ્યક્તિઓમાં બિશમ્બર વાલ્મિકી, રાજ્ય મંત્રી (સ્વતંત્ર હવાલો); કૃષ્ણ બેદી, હરિયાણા સરકારના પૂર્વ પ્રધાન અને પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાનના રાજકીય સલાહકાર; હોડલના ધારાસભ્ય જગદીશ નાયક; રામનિવાસ, સૂરજખેરાના ધારાસભ્ય; અને ચૌધરી બંતા રામ વાલ્મિકી, પૂર્વ ધારાસભ્ય અને અખિલ ભારતીય વાલ્મિકી મહાસભાના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષનો સમાવેશ થાય છે.

વાલ્મિકી સમુદાય દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી માગણીઓ હાંસિયામાં ધકેલાઈ ગયેલા સમુદાયોને ઉત્થાન આપવા અને તેમને હરિયાણાના રાજકીય લેન્ડસ્કેપમાં સમાન તકો પૂરી પાડવા માટે વ્યાપક સામાજિક-રાજકીય સુધારાની વધતી માંગ દર્શાવે છે.

દલિત યુવકોને માર મારવાના કેસમાં સંગરૂર પોલીસ FIRમાંથી ખેડૂત નેતાઓના નામ હટાવશે

(એજન્સી) તા.૧૩

સંગરૂર બીકેયુના નેતા મનજીતસિંહ ઘરાચોન દ્વારા કથિત રીતે દલિત યુવકોને માર મારવાના કેસમાં બીકેયુએ હરપાલસિંહ ચીમા, અમન અરોડા અને સંગરૂરના સાંસદ ગુરમીતસિંહ મીત હેયર ચાર મંત્રીઓના ઘરો પર આજથી થનારા પોતાના પક્કા મોરચાને રદ કરી દીધો. સંગરૂરમાં કાલે બીકેયુની ઉચ્ચ પોલીસ અધિકારીઓની સાથે થયેલી બેઠક પછી પક્કા મોરચા રદ કરી દેવામાં આવ્યો. બેઠકમાં કથિત રીતે એડીજીપી રેન્કના અધિકારી, સંગરૂર એસએસપી અને અન્ય પોલીસ અધિકારી હાજર હતા. જયારે બીકેયુ તરફથી તેના પ્રદેશ અધ્યક્ષ જોગિંદરસિંહ ઉગરાહન, પ્રદેશ પ્રેસ સચિવ જગતારસિંહ કાલાઝાડ અને જિલ્લા અધ્યક્ષ અમરીકસિંહ ગંઢુઆને પણ લીધો. જગતારસિંહ કાલાઝાડે આજે જણાવ્યું કે તેમણે પક્કા મોરચા રદ કરી દીધો છે. કારણ કે બેઠકમાં પોલીસ અધિકારીઓએ યુનિયન પાસે તેમની માંગોને પુરી કરવા માટે ૧૬ જુલાઈ સુધીનો સમય માંગ્યો હતો. કાલાઝાડે જણાવ્યું કે પોલીસ અધિકારીઓએ તેમને જણાવ્યું કે મનજીતસિંહ ઘરાચો, જગતારસિંહ લાડી અને અન્યની વિરૂદ્ધ દાખલ એફઆઈઆરમાંથી ખેડૂત નેતા જગતારસિંહ લાડીનું નામ હટાવવાની કાર્યવાહી પહેલાથી જ શરૂ કરી દેવામાં આવી છે, કાદ્દરણ કે તપાસ દરમ્યાન લાડીને નિર્દોષ જોયા છે તે ઉપરાંત તેમણે આ પણ જણાવ્યું કે સદર પોલીસ સ્ટેશન સંગરૂરના એસએચઓની વિરૂદ્ધ વિભાગીય કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી રહી છે. સ્મરણીય છે કે ૭ જુલાઈએ બીકેયુએ પોતાની બેઠકમાં આહવાન કર્યું હતું કે, જો પોલીસ લાડીની વિરૂદ્ધ દાખલ ખોટા કેસને રદ નથી કરતી, મામલાને ખોટી રીતે સંભાળવા માટે સદર પોલીસ સ્ટેશન, સંગરૂરના એસએચઓની વિરૂદ્ધ કાર્યવાહી શરૂ નથી કરતી.

ગુજરાત ટુડે ટચુકડી જાહેર ખબર

જોઈએ છે

જોઈએ છે રિસેપ્સનિસ્ટ
ફીમેલ, એસ્ટેટ કંપની માટે, અંગ્રેજી જાણકાર
8866779663

વેચવાનું છે

ફ્લેટ વેચવાનો છે
2 BHK, 140 વારનો હવા-ઉજાસવાળો, પહેલો માળ, અમન એપાર્ટમેન્ટ, સૈયદવાડાના નાકે, ખાનપુર
9825720928

પ્લોટ વેચવાનો છે
NANOC અરેબિયન-51માં જુહાપુરા રોડ, સરખેજ
9601262140

બંગલો વેચવાનો છે અરેબિયન-૫૧માં
NANOC જુહાપુરા, સરખેજ રોડ
9904156331

જંબુસર
જંબુસર શહેરની મધ્યમાં આવેલ નૂરાની સોસાયટીમાં બે માળનું મકાન વેચવાનું છે સંપર્ક કરો
મો.નં.9824152304

બંગલો વેચવાનો છે
1970 sq.feet જમીન, 3 BHK બંગલો, સૂફિયાન રેસિડેન્સી, સામરખા ચોકડી (અમદાવાદ-બરોડા હાઈવે) આણંદ, કાર પાર્કિંગ, ગાર્ડન એરિયા, તાત્કાલિક વેચવાનો છે
9426017575

મકાન વેચવાનું છે
BRTS રોડ ટચ બેંક/ઓફિસ/હોસ્પિટલ લાયક 1, શ્રી દેવી પાર્ક સોસાયટી, વૈકુંઠધામ મંદિરની બાજુંમાં દાણીમલીડા અમદાવાદ મળવાનો સમય સાંજે ૬થી ૮

મકાન વેચવાનું છે
(R.C.C.)
ટીંબાપોળ કાલુપુર ત્રણ માળનું
9726674279

મકાન વેચવાનું છે
સંપૂર્ણ કબજા સાથે, 44 વાર જગ્યા, 50 વાર બાંધકામ સોદાગરની નાની પોળ, જમાલપુર
9408793207

દુકાન વેચવાની છે
અકીબા હાઈટ્સ, TP-85 રોડ, 4 ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર 500 sq.ft., 380 sq.ft. કાર્પેટ
9327009207

ફ્લેટ વેચવાનો છે
3 BHK, 180 વારનો, ફર્નિશ્ડ, અલ-બુરૂઝમાં
9904379546

Flat For Sale
Furnished, 178 Vaar, with tarrace, Falknuma
Broker
9825415296

Office For Sale
580 Sq.ft semi furnished Sun west Bank Ashram Road
Broker
9825415296

328 વારનું ગોડાઉન વેચવાનું છે
રેડી પજેશન અને મીટર સાથે, સુએજ ફાર્મ, રેહાન મસ્જિદ પાસે, દાણીલીમડા
22,500 ચાલુ ભાડા સાથે
8849000791

ત્રિપ્લેક્ષ વેચવાનું છે
48 ચો.વાર દાણીલીમડા, શક્તિ સોસાયટી, અબ્દુલભાઈ
9898740407

ટેનામેન્ટ જોઈએ છે
નૂરે બુરહાન, સમે બુરહાન, શાહીન સોસાયટી, સાબેરા સોસાયટી, જૈનબ પાર્ક
9898070780

ડુપ્લેક્ષ વેચવાનો છે
૩ બીએચકે 125 /140 વાર બાંધકામ ફોર વ્હીલ પાર્કિંગ, એનઓસી ટાઈટલ ક્લિયર કઠલાલ ચોકડી ગરીબ નવાજ સોસાયટી, ૩૦ લાખ, અમદાવાદ સે ૫૦ કિલોમીટર
9998119651

વેચવાનો છે પેન્ટહાઉસ ધાબા સાથે
પ્રાઈમ લોકેશન દાણીલીમડા, અમદાવાદ
9998929691

વેચવાનો છે ફ્લેટ
લક્ઝુરીયા-1માં (લે-વેચ માટે મળો)
9106087987

મકાન વેચવાનું છે
કરોડા પોળ, પાંચપટ્ટી, કાલુપુર
મો. 7621866497

મકાન અને જમીન ભાડે-વેચાણ

૧૦૦ વારની ગોડાઉન વેચાણ આપવાની છે
10,000થી 15000 ચાલુ ભાડા સાથે, સુએજ ફાર્મ, સના મસ્જિદની આગળ, અજમેરી ફાર્મ, રોડ ટચ, દાણીલીમડા,
8849000791

અર્જન્ટ વેચાણ આપવાની છે
ફતેહવાડી કેનાલની આગળ બિસ્મિલ્લાહ બેકરીની બાજુની ગલીના રોડના ફ્રન્ટની દુકાન અર્જન્ટ વેચાણ આપવાની છે
9824382710

જુહાપુરા સરખેજ વિસ્તારમાં દુકાન-જમીન મકાન ફ્લેટ બંગ્લો લે-વેચ-ભાડે માટે મળો
9825434705
ફિરોજખાન

તાત્કાલિક ભાડે તથા વેચાણથી જોઈએ છે
ફ્લેટ, દુકાન, બંગ્લો વગેરે પાલડી, જુહાપુરા, ખાનપુર, મિરઝાપુરમાં તાત્કાલિક સંપર્ક કરો
9327646982
www.yourpropertysolution.in

દુકાન વેચાણ આપવાની છે
437 ફૂટ, 7-નંબર, અલ-વસીલા કોર્ટ, ત્રણ ખુણિયા બગીચા પાસે, મિરઝાપુર,
9376123076
9998364328

પ્રોપર્ટી બાઝાર
NOC વાળા બંગલા/ટેનામેન્ટ/ગોડાઉન/દુકાન કાયદેસરની દરેક પ્રોપર્ટી ખરીદવા-વેચવા ભાડે-લેવા-આપવા મળો જુહાપુરા, નારોલ, સિટી એરિયા (જેન્યુઈન જ વેલકમ)
9687750295

સરખેજ વિસ્તારમાં ભાડે ચડેલી ગોડાઉન વેચવા માટે મળો
9099421218
Akik Farooqui

ભાડે આપવાનો છે
2 BHK કોટ કમ્પાઉન્ડ બંગલો વાળો અનવર પાર્ક
8141837313
ગુલુચાચા

વેચાણ જોઈએ છે
TP.85માં સ્કીમ લાયક પ્લોટ
8141837313
ગુલુચાચા

જમીન-પ્લોટ-ગોડાઉન-દુકાન-બંગ્લોઝ-ટેનામેન્ટ-ફ્લેટ-ડુપ્લેક્ષ ભાડે-લે-વેચ સરખેજ-જુહાપુરા
8141837313
ગુલુચાચા

ભાડે આપવાનો છે
બે બેડરૂમ હોલ કિચનનું કોર્નરવાળો નવો જ ફ્લેટ પેરેડાઈઝ ટીપી-૮૫-જુહાપુરા
9998499169

જમીન વેચાણ તથા ખરીદ
માટે સંપર્ક 9978688307
LAND FOR SALE OR BUY
CALL : 9978688307

2 BHK ફ્લેટ તથા દુકાન વેચાણ
આપવાના છે. સનરાઈઝ આર્કેડ
અમીન એસ્ટેટ
9376110059

પાલડી-કોચરબ, સરખેજ સિટીમાં
2 BHK ફ્લેટ વેચાણ આપવાના છે
અમીન એસ્ટેટ
9376110059

600 Sq.ft ગોડાઉન વેચાણ
ચાલુ ભાડાની આવક સાથે ભારત એસ્ટેટમાં
અમીન
9376110059

વ્યવસાયીલક્ષી/અન્ય

ઘર બેઠા સર્વિસ
બે વર્ષના ઈન્કમટેક્સ રિટર્ન, પાનકાર્ડ, ગુમાસ્તા, GST, અકાઉન્ટિંગ, ઈમ્પોર્ટ-એક્ષ્પોર્ટ લાઈસન્સ, MSME, RTO સલાહકાર
8156003735
8733071335

કોહીનૂર પેકેજિંગ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
કોરૂગેટેડ પેપર બોક્ષ, મોનો કાર્ટન, ટુ પ્લાય રોલ
9825068942

મારૂં નામ નઈમ અહેમદ મોહમ્મદઆરીફથી બદલી નઈમઅહેમદ મોહમ્મદ આરીફ શેખ રાખેલ છે. સી/૨, શરીફાબાદ સોસાયટી, મન્સુરી મસ્જિદ પાસે, વેજલપુર, અમદાવાદ.

લગ્ન વિષયક

મુસ્લિમ લગ્ન વિષયક
ગવર્નમેન્ટ જોબ ધરાવતા મુસ્લિમ યુવક-યુવતીઓના 400થી વધુ બાયોડેટા અને તે સિવાય બીજા 6000થી વધુ હાઈલી એજ્યુકેટેડ યુવક-યુવતીઓના બાયોડેટા જોવા અને વાલીઓને રૂબરૂ મળવા સંપર્ક કરો.
9825091851
યુનિવર્સલ મુસ્લિમ મેરેજ બ્યુરો
www.ummbonline.com

VIP Muslims Marriage Bureau Since 2009 (Online - Offline) www.vipmuslimsmarriagebureau.com NRI, Business Class Families, Doctor, Highly Educated Can Contact to us Only. (Age 18 to 55) Urgent WhatsApp 9327071001

મન્સુરી યુવક
27/6 ફૂટ રેલવેમાં સર્વિસ, માટે ફક્ત મનસુરી ભણેલી/દીનદાર, યુવતીઓના વાલીઓ સંપર્ક કરે
8128492610

નિકાહ નેટવર્ક્સ મુસ્લિમ મેરેજ બ્યુરો
લોકલ તથા NRI એજ્યુકેટેડ અનએજ્યુકેટેડ રિશ્તા માટે સંપર્ક કરો
9825215334
9904969895

અગત્યની સૂચના
લગ્ન વિષયકની તેમજ અન્ય કોઈપણ યોજનાની જાહેરખબરમાં વિજ્ઞાપન દાતાએ આપેલી માહિતી ઉપર વિશ્વાસ મૂકતાં પહેલા વાચકે પૂરતી ચકાસણી કરી લેવી. જેની ખાસ નોંધ લેવી.
- વ્યવસ્થાપક

લગ્ન વિષયક
સુન્ની મુસ્લિમ ડાયવોર્સ 35 વર્ષીય બિઝનેસમેન યુવક માટે સુંદર, સુશિલ, દીનદાર યુવતીના વાલીઓએ સંપર્ક કરવો
મો. 9327573263

SUNNI MUSLIM BOY, B.TECH, IT MANAGER, BASED IN AHMEDABAD, WORKING IN MNC, AGE 32 YEARS, ATHLETIC, HANDSOME, 6ft TALL IS LOOKING FOR FAMILY ORIENTED, HIGHLY EDUCATED, BEAUTIFUL GIRL. PLEASE SEND PHOTOS WITH BIODATA TO Email :- contact.ahd.2024@gmail.com

ગુજરાત ટુડે
આપની ટચૂકડી જાxખ નીચેના સેન્ટર ઉપર પણ આપી શકો છો

ગુજરાત ટુડે બ્યુરો સીટી ઓફિસનું સરનામું
ઉસ્માની મંઝીલ, ખાનપુર ચકલા, અમદાવાદ

કિસ્મત બુક સ્ટોર :
૧૯૦/એ/૩, બાવરચી એસ્ટેટ, બુખારીસાહબ દરગાહ, જમાલપુર ક્રોસ રોડ, અમદાવાદ.
મો.૯૮૨૫૦૭૫૬૮૯

જુહાપુરા ઓફિસ :
ફિરદોસ સિમેન્ટ બેંક ઓફ બરોડાની સામે, સરખેજ જુહાપુરા રોડ,
મો.9998880330

ત્રિપુરા : યુવકની મોબ લિંચિંગમાં હત્યા પછી દુકાનમાં તોડફોડ અને આગ લગાવવામાં આવી, ઈન્ટરનેટ સેવા બંધ થઈ

પરિસ્થિતિને કાબૂમાં લાવવા માટે જિલ્લા પ્રશાસને તે વિસ્તારમાં ભારે દળો તૈનાત કરી દીધા છે

(એજન્સી) તા.૧૩

ત્રિપુરાના ગાંડતવિસા વિસ્તારમાં એક આદિવાસી વિદ્યાર્થીની મોબ લિંચિંગને પગલે સાંપ્રદાયિક તણાવ ઉભો થયો હતો. આ તણાવના જવાબમાં અનેક ઘરો અને દુકાનો પર હુમલા કરવામાં આવ્યા હતા. પરિણામે, આ વિસ્તારમાં કલમ ૧૪૪ લાગુ કરવામાં આવી છે.

આ પ્રદેશ રાજ્યના ધલાઈ જિલ્લામાં આવેલો છે. અહેવાલો અનુસાર, પાંચ દિવસ પહેલા આદિવાસી વિદ્યાર્થી પરમેશ્વર રિયાંગનું મોબ લિંચિંગમાં ઈજાઓ થવાથી મૃત્યુ થયું હતું. શાંતિ જાળવવા માટે અધિકારીઓએ ૨૪ કલાક માટે ઈન્ટરનેટ સેવાઓ પણ બંધ કરી દીધી હતી. અહેવાલ મુજબ, ત્રિપુરા પોલીસે યુવકના મૃત્યુ બાદ ચાર લોકોની ધરપકડ કરી છે.

૭ જુલાઈના રોજ મેળામાં બે જૂથો વચ્ચે થયેલી બોલાચાલી હિંસક બની હતી, પરિણામે પરમેશ્વર રેઆંગને ઈજાઓ થઈ હતી, જેનું શુક્રવારે અગરતલાની જીબી પંત હોસ્પિટલમાં સારવાર દરમિયાન મૃત્યુ થયું હતું.

તેમના મૃત્યુના સમાચારથી પ્રદેશમાં અશાંતિ ફેલાઈ ગઈ હતી. ગ્રામજનોએ રેઆંગને ઈજાઓ પહોંચાડવા માટે જવાબદાર લોકોની સામે પગલાં લેવાની માંગ કરી હતી.

પરિસ્થિતિને કાબુમાં લાવવા માટે જિલ્લા પ્રશાસને જમીન પર ભારે દળો તૈનાત કરી દીધા છે.

ટીપ્રા મોથાના સ્થાપક પ્રદ્યોત કિશોર દેબબર્માએ સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટમાં પરમેશ્વર રેઆંગ પર હુમલાની નિંદા કરી હતી. તેમણે લખ્યું, "હું ગાંડતવિસામાં પરમેશ્વર રેઆંગની હત્યાની નિંદા કરૂં છું. મેં વ્યક્તિગત રીતે ઉચ્ચ પોલીસ અધિકારી સાથે વાત કરી છે અને ગુનેગારો પર સંબંધિત IPC કલમો હેઠળ આરોપ લગાવવાની માંગ કરી છે. હું શાંતિ અને સંયમની અપીલ પણ કરૂં છું. અમે વ્યક્તિગત રીતે જઈને પરિવારને મળીશું.

ધલાઈ પોલીસે સોશિયલ મીડિયા પર જણાવ્યું, "એક અસામાજિક ઘટના બની, જેના પરિણામે એક વ્યક્તિનું મૃત્યુ થયું છે. આ ઘટનાનો ઉપયોગ કેટલાક અસામાજિક તત્વો નફરત ફેલાવવા અને આગચંપી અને લૂંટ જેવા ગુના કરવા માટે કરી રહ્યા છે. અમે તમામ નાગરિકોને જાણ કરીએ છીએ. ત્રિપુરા કે તમામ વરિષ્ઠ અધિકારીઓ, પર્યાપ્ત સુરક્ષા દળો સાથે, ગાંડાત્વીસામાં કેમ્પિંગ અને પેટ્રોલિંગ કરી રહ્યા છે, જેમાં વધુ લોકોના ભેગા થવા પર પ્રતિબંધ છે. ગાંડાત્વીસા સબ-ડિવિઝનમાં અને તેની આસપાસના લોકો કૃપા કરીને કોઈપણ સાંપ્રદાયિક લાગણીઓને પોસ્ટ કરવાથી દૂર રહો, તે IPC અને IT એક્ટ હેઠળ ગુનો ગણવામાં આવશે.

દિલ્હીમાં કથિત રીતે ધાર્મિક વિધિમાં ભાગ લેવા બળજબરી કરવાના આરોપમાં મુસ્લિમ શિક્ષક પર હુમલો

(એજન્સી) તા.૧૩

દિલ્હીના શકુરપુરમાં જોઈન્ટ મેન્ટર ઑફ ડિસિપ્લિન (JMD) કોચિંગ સેન્ટર ચલાવતા એક મુસ્લિમ શિક્ષક અબરાર સાથે વિદ્યાર્થીના માતા-પિતા સાથે ટ્યુશન ફી અંગેના વિવાદને પગલે વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ અને અન્ય હિન્દુત્વ જૂથોના સમર્થકો દ્વારા તેના પર કથિત રીતે હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. એક વિડિયો નિવેદનમાં, અબરારના ભાઈ ઈરફાને ભીમ આર્મી પાસેથી મદદની અપીલ કરી હતી, અને આરોપ લગાવ્યો કે પોલીસે તેમની ફરિયાદની અવગણના કરી છે.

ઈરફાનના જણાવ્યા મુજબ, ૪થી જુલાઈના રોજ માતા-પિતા સાથેના મતભેદને લીધે આ હિંસા થઈ હતી જ્યારે માતાપિતાએ ટાઈગર ગ્રુપ અને વીએચપીના લોકોને લઈને લાવ્યાં, જેમણે અબરારને કથિત રીતે માર માર્યો હતો. મારા મોટા ભાઈને નિર્દયતાથી માર મારવામાં આવ્યો અને તેને ICUમાં હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવો પડ્યો હતો.

આ ભાઈઓને ધમકીઓ આપવામાં આવી રહી હોવાથી પરિસ્થિતિ વધુ વણસી ગઈ, અને તેમની સલામતીના ડરને કારણે

તેઓને અન્યત્ર આશ્રય લીધો હતો. ઈરફાને કહ્યું કે, અમે ઘરે છીએ કે નહીં તે તપાસવા તેઓ તેમના માણસોને મોકલી રહ્યા છે. અમે ભીમ આર્મીને અમારી મદદ કરવા વિનંતી કરીએ છીએ.

અબરાર, ઈરફાન અને રિઝવાન વિરુદ્ધ વિદ્યાર્થીના માતાપિતા દ્વારા ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમના પુત્રો JMD કોચિંગ સેન્ટરમાં અભ્યાસ કરે છે, જેમાં આરોપ લગાવવામાં આવ્યો હતો કે તેમના પુત્રોને કુર્આન વાંચવા અને ઈસ્લામિક કલમા પઢવા માટે દબાણ કરવામાં આવ્યું હતું. સુભાષ પ્લેસ પોલીસે ૭મી જુલાઈના રોજ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૨૯૯ અને ૩૦૨ હેઠળ આ ફરિયાદના આધારે એફઆઈઆર નોંધી હતી. નેશનલ કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ (NCPCR)એ ૮મી જુલાઈના રોજ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને નોટિસ જારી કરીને આ મામલે ત્રણ દિવસમાં રિપોર્ટ માંગ્યો હતો.

'સંવિધાન હત્યા દિવસ' અંગે શશિ થરૂરે કહ્યું કે; 'બંધારણની હત્યા કરવામાં આવી નથી, ઈમરજન્સી ગેરબંધારણીય ન હતી'

(એજન્સી) તા.૧૩

કેન્દ્રીય ગૃહપ્રધાન અમિત શાહે જાહેરાત કરી હતી કે સરકાર ૨૫ જૂન, (જે દિવસે ૧૯૭૫માં કટોકટી જાહેર કરવામાં આવી હતી) તે દિવસ 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' તરીકે ઉજવશે. કોંગ્રેસ નેતા શશિ થરૂરે લગભગ ૫૦ વર્ષ પહેલાં ઈન્દિરા ગાંધી સરકાર દ્વારા લાદવામાં આવેલી ઈમરજન્સીની યાદમાં ૨૫ જૂનને 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' તરીકે જાહેર કરવા બદલ ભારતીય જનતા પાર્ટીના નેતૃત્વ હેઠળના કેન્દ્ર પર પ્રહારો કર્યા હતા. તેમણે કટોકટીના પગલાંનો બચાવ કરતા કહ્યું કે તે અલોકતાંત્રિક હોવા છતાં ગેરબંધારણીય નથી.

ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના વરિષ્ઠ સભ્ય, શશિ થરૂરે કહ્યું કે, સંવિધાન હત્યા દિવસ તરીકે તારીખ જાહેર કરવી થોડી વિચિત્ર છે. પ્રથમ, સંવિધાન જીવંત છે અને મતદારો દ્વારા તેને મજબૂત સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે. તેની હત્યા થઈ નથી. કોંગ્રેસના વરિષ્ઠ નેતાએ Xની પોસ્ટમાં જણાવ્યું હતુ કે, ૨૫ જૂન, ૧૯૭૫ના રોજ જે બન્યું તે સંપૂર્ણપણે સંવિધાનની જોગવાઈઓ અનુસાર હતું. તે અલોકતાંત્રિક હતું, પરંતુ ગેરબંધારણીય ન હતું. તિરુવનંતપુરમના સાંસદે જૂન મહિનાનો હિન્દુસ્તાન ટાઈમ્સનો એક લેખ શેર કર્યો હતો જેમાં તેમણે તત્કાલીન વડાપ્રધાન ઈન્દિરા ગાંધી દ્વારા લાદવામાં

આવેલી કટોકટીનો બચાવ કર્યો હતો. તેમણે લખ્યું કે, મને લાગે છે કે વિપક્ષી રાજકારણીઓની ધરપકડ કરવી, પ્રેસને સેન્સર કરવું, અને તે સમયગાળા દરમિયાન લેવામાં આવેલા સંખ્યાબંધ પગલાં અલોકતાંત્રિક હતા, પરંતુ, તે ગેરબંધારણીય નથી. તેમણે સંસદની સંયુક્ત બેઠકમાં રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુના સંબોધનના જવાબમાં ટિપ્પણી કરી હતી જ્યાં તેણીએ કટોકટીની નિંદા કરી હતી.

કેન્દ્રીય ગૃહપ્રધાન અમિત શાહે જાહેરાત કરી હતી કે સરકાર ૨૫ જૂન, જે દિવસે ૧૯૭૫માં કટોકટી જાહેર કરવામાં આવી હતી તેને 'સંવિધાન હત્યા દિવસ' તરીકે જાહેર કરવા અને તે સમયગાળાની મુશ્કેલીઓ સહન કરનારાઓનું સન્માન કરવામાં આવશે. કોંગ્રેસે સરકારના આ નિર્ણયની ટીકા કરી, અને તેને વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા "દંભની કવાયત" ગણાવી છે.

કોંગ્રેસના મહાસચિવ જયરામ રમેશે જણાવ્યું હતું કે, ભારતની જનતાએ તેમને નિર્ણાયક સત્તા આપી હતી અને તેઓએ દસ વર્ષ સુધી અઘોષિત કટોકટી લાદી છે અને બિન-જૈવિક પીએમ દ્વારા આ તેમના દંભ સાથે આવું કરવામાં આવ્યું છે. જો કે, હવે ૪ જૂન, ૨૦૨૪ના રોજ તેમની રાજકીય અને નૈતિક હાર થઈ છે અને તે દિવસ મોદી મુક્તિ દિવસ તરીકે ઈતિહાસમાં નોંધવામાં આવશે.

PMLA હેઠળ ધરપકડ માટે કથિત આરોપીને 'વિશ્વાસનું કારણ' આપવું આવશ્યક છે : સુપ્રીમ કોર્ટ

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

સુપ્રીમ કોર્ટે શુક્રવારે જણાવ્યું હતું કે પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ એક્ટ હેઠળ વ્યક્તિની ધરપકડ કરવા માટે "વિશ્વાસનું કારણ" ધરપકડ કરનારને આપવું જોઈએ જેથી તે તેની અટકાયતને પડકારી શકે. જસ્ટિસ સંજીવ ખન્ના અને દિપાંકર દત્તાની ખંડપીઠે દિલ્હીના મુખ્ય પ્રધાન અરવિંદ કેજરીવાલને કથિત આબકારી નીતિ કૌભાંડ સાથે સંકળાયેલા મની લોન્ડરિંગ કેસમાં વચગાળાના જામીન આપ્યા હતા, તેઓએ જણાવ્યું હતું કે પીએમએલએની કલમ ૧૯, જે ધરપકડ કરવાની સત્તા આપે છે, પણ જીવનની સુરક્ષા અને વ્યક્તિઓની સ્વતંત્રતા માટે કડક સલામતી રાખે છે. અમે વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતાના ઉલ્લંઘન અને કાયદા અનુસાર ધરપકડ કરવાની સત્તાના ઉપયોગથી ચિંતિત છીએ. ધરપકડ કરવા માટેની કાર્યવાહીની તપાસ, કાયદા અનુસાર, ન્યાયિક સમીક્ષા જરૂરી છે.

બેન્ચે તેના ૬૪ પાનાના ચુકાદામાં જણાવ્યું હતું કે, ધરપકડની માન્યતાને પડકારવાના તેના અધિકારનો ઉપયોગ કરી શકે તે માટે ધરપકડ કરનારને 'વિશ્વાસના કારણો' રજૂ કરવા જોઈએ. બેન્ચે કહ્યું કે કલમ ૧૯(૧) હેઠળ ધરપકડ કરવાની સત્તા તપાસના હેતુ માટે નથી. PMLAની કલમ ૪૫ અંગે બેન્ચે કહ્યું કે જોગવાઈ જામીન આપવાની વાત આવે ત્યારે એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ઈડી)ના અભિપ્રાયને પ્રાધાન્ય આપે છે. DoE (ડિરેક્ટોરેટ ઑફ એન્ફોર્સમેન્ટ)એ યોગ્ય રીતે કાર્ય કરવું જોઈએ, આચારમાં સુસંગત હોવું જોઈએ, બધા માટે એક નિયમની પુષ્ટિ કરવી જોઈએ.

બીજું, ધરપકડને અસર કરતી વખતે, ધરપકડ કરનારને કારણો આપવાના રહેશે અને છેલ્લે, કબજામાં રહેલી સામગ્રી સાથે ધરપકડના હુકમની નકલ ન્યાયાધીશની સલામત કસ્ટડીમાં મોકલવાની રહેશે. આ મની લોન્ડરિંગના ગુનામાં ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિની સંડોવણી અંગે તેમના અભિપ્રાય વખતે નિયુક્ત અધિકારીની નિષ્પક્ષતા, ઉદ્દેશ્યતા અને જવાબદારી સુનિશ્ચિત કરે છે. જો કે, કોર્ટે સ્વીકાર્યું કે એક જ કેસમાં, જ્યારે તપાસ ચાલુ હોય ત્યારે સાક્ષીઓના નામ અને ઈડી માટે દસ્તાવેજોની વિગતો સહિતની તમામ સામગ્રી જાહેર કરવી શક્ય નથી. મોટા ભાગના કિસ્સાઓમાં આ સ્થિતિ રહેશે નહીં. DoE ચોક્કસ વિગતોને બાકાત કરવાનો દાવો કરી શકે છે.

કોર્ટે કહ્યું હતું કે યોગ્ય કારણ માટે રિડક્શનને ન્યાયી ઠેરવવામાં આવતાં માત્ર અમુક જ કિસ્સાઓ હોઈ શકે છે, મોટા ભાગના કિસ્સાઓમાં "વિશ્વાસના કારણો"ની નકલ માટે આરોપીની ઍક્સેસને નકારવા માટે યોગ્ય કારણ નથી.

ઈડી દ્વારા વ્યક્તિની ધરપકડની તપાસ કરતી વખતે અદાલત દ્વારા કરવામાં આવતી ન્યાયિક સમીક્ષાના મુદ્દાનો ઉલ્લેખ કરતા બેન્ચે કહ્યું કે જો તપાસ એજન્સી દ્વારા પૂરતી અને યોગ્ય કાળજી લેવામાં આવે તો તે વિશ્વાસના કારણો ધરપકડને ન્યાયી ઠેરવે છે. PMLAની કલમ ૧૯(૧)ની શરતો, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ ચિંતાનું કારણ નથી. ધરપકડ મનસ્વી રીતે કરી શકાતી નથી અને તે કાયદા દ્વારા નિર્ધારિત પરિમાણોને પૂર્ણ કરીને, માન્ય "વિશ્વાસના કારણો"ના આધારે કરવામાં આવે છે. ન્યાયિક અને જરૂરી હોય ત્યારે ન્યાયિક તપાસ હાથ ધરવી નહીં તે જીવન અને સ્વતંત્રતાના મૂળભૂત અધિકારનું ઉલ્લંઘન ન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કોર્ટ પર મૂકવામાં આવેલી બંધારણીય અને વૈધાનિક ફરજની નિષ્ફળતા છે.

કેવી રીતે ભારતીય જેલ સત્તાવાળાઓ રાજકીય કેદીઓને તેમના પ્રિયજનો સાથે વાતચીત કરતા અટકાવે છે

સુચિત્રા વિજયન અને ફ્રાન્સેસ્કા રેચિયા દ્વારા 'હાઉ લોંગ કેન ધ મૂન બી કેજડ ? : વોઈસ ઓફ ઈન્ડિયન પોલિટિકલ પ્રિઝનર્સ'માંથી એક અવતરણ

(એજન્સી) તા.૧૩

પ્રિય દાદા, મેં કેટલાક સારા જૂના જમાનાના ભૂતકાળને ફંફોળીને આ પત્ર શરૂ કરવાનું વિચાર્યું. મારો એક નવો મિત્ર જે SOASમાં LLM કરી રહ્યો છે અને ભારતનો છે તે મને યરવડા જેલમાં મૃત્યુદંડના કેદીઓ સાથે કામ કરવાના તેના અનુભવ વિશે કહી રહ્યો હતો. તે પ્રોજેક્ટ 39A નામની આ સંસ્થા સાથે કામ કરતો હતો જે મૃત્યુદંડ સંબંધી કાનૂની કામ કરે છે. તે યરવડામાં મળવા આવનાર ઘણા દોષિતો કે જે તમારા શિક્ષણ જૂથનો ભાગ હતા તે તમારા વર્ગોના પરિણામે તેમના અભિગમ અને તેમની સાથેની ક્રિયાપ્રતિક્રિયામાં જે પરિવર્તન જોઈ શકે છે તેનું વર્ણન કરી રહ્યો હતો. તેઓએ તેમને તેમના કેસની પ્રગતિ વિશે વધુ પ્રશ્નો પૂછવાનું શરૂ કર્યું હતું. તે કેદીઓને તમે જે ટેકો આપતા હતા તેના માટે તમારી ખૂબ જ પ્રશંસા કરતો હતો. જ્યારે મેં આ સાંભળ્યું ત્યારે હું અંગત રીતે ગર્વથી ફૂલી રહ્યો હતો. તે વાત ખૂબ જ હૃદયસ્પર્શી હતી કે તમે જે પહેલ કરી છે તેનાથી તમારી આસપાસના લોકોના જીવનમાં આવા મૂર્ત ફેરફારો થયા છે. આવી ભયંકર પરિસ્થિતિ વચ્ચે પણ તમે બીજાને મદદ અને માર્ગદર્શન આપવાનું તમારૂં કાર્ય કેવી રીતે ચાલુ રાખ્યું તે જોવું ખૂબ જ પ્રેરણાદાયક છે. ચલો, હવે ભૂતકાળમાં ડોકિયું થઈ ગયું છે અને હું પત્ર સાથે આગળ વધીશ...

- આ અંશો સુસાન અબ્રાહમ દ્વારા લેખકો સાથે શેર કરવામાં આવ્યા હતા અને પરવાનગી સાથે તેણે પુનઃપ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યા છે. પત્રો લખવા અને પત્રોની રાહ જોવી એ બેધારી તલવાર છે : કારણ કે તે કેદીઓ અને તેમના પરિવારો માટે આશા અને પ્રેમનો સ્ત્રોત છે, ક્રૂર રાજ્યના હાથે તે તેમની નબળાઈઓનું શોષણ કરવાનો માર્ગ બની જાય છે. પ્રિયજનો સાથે વાતચીત એ કેદીઓ માટે જીવનરેખા છે પરંતુ જેલ સત્તાવાળાઓ આજ્ઞાપાલન, સબમિશન લાદવા અને તેમની નાની સત્તાને લાગુ કરવાના માર્ગ તરીકે પત્રો અને સંદેશાવ્યવહારના અન્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ કરે છે. ફોન અથવા વિડિયો કોલ્સ નકારવામાં આવે છે અથવા અધવચ્ચેથી કાપવામાં આવે છે; પત્રો સેન્સર કરવામાં આવે છે, વિલંબિત થાય છે અથવા તો રોકી દેવામાં આવે છે. ઉમર ખાલિદે તેના એક પત્રમાં આ વિશે પ્રતિબિંબિત કર્યું : હું ઘરેથી સાંભળવા માટે અઠવાડિયામાં બે વાર પાંચ મિનિટના સાપ્તાહિક ફોન કોલ અથવા દસ મિનિટના વીડિયો કોલની આતુરતાથી રાહ જોઉં છું. પણ જેમ આપણે વાત કરવાનું શરૂ કરીએ છીએ, ટાઈમર ટિક થઈ જાય છે અને કોલ કટ કરે છે. ઘર પર આવા કૉલ દરમિયાન હું દરેક સેકન્ડનું મૂલ્ય અગાઉ ક્યારેય સમજી શક્યો ન હતો.

શરજીલ ઉસ્માની માટે, લેખનનો વિકલ્પ પણ ન હતો કારણ કે તેમને પેન કે પેન્સિલ અને કાગળ રાખવાની મંજૂરી નહોતી. તે પકડાયો તે પહેલા થોડા સમય માટે, જો કે, શરજીલ તેના ઓશીકાની અંદર લેખન સામગ્રી છુપાવવામાં સફળ રહ્યો. પ્રકરણ ૬મા પ્રકાશિત થયેલો પત્ર 'ભારતીય રાજકીય કેદીઓના અવાજો'માંનો એક છે જે તેણે એક સહાયક મુસ્લિમ રક્ષકને સોંપવાની વ્યવસ્થા કરી જેણે પત્રને જેલમાંથી બહાર લાવીને તેમના મિત્રોને પહોંચાડ્યો. નોદીપ કૌરને કાગળ રાખવાની મંજૂરી ન હતી, પરંતુ તેની પાસે પેન હતી, તેથી તેણીએ જેલની પુસ્તકાલયમાંથી ઉછીના લીધેલા પુસ્તકોના પહેલા પૃષ્ઠ પર નોંધો અને પત્રો લખ્યા હતા. ખાલિદ સૈફીની પત્ની નરગીસે અમને કહ્યું કે જેલ સત્તાવાળાઓએ તેમને તેમના પતિને તેમની પુત્રી મરિયમે તેમના માટે બનાવેલ ડ્રોઈંગ આપવાની મંજૂરી આપી ન હતી - તેઓએ માત્ર ના પાડી હતી અને કોઈ ખુલાસો કર્યો ન હતો. આખરે, મરિયમે તેની માતાને તેના હાથ પર મહેંદી લગાવીને તેના પિતા માટે સંદેશ દોરવા કહ્યું જેથી તે ફોટો લઈ શકે અને તેના પિતાને બતાવી શકે અને કોઈ તેને તેની પાસેથી લઈ ન શકે.

સાહબા હુસૈન, જે ગૌતમ નવલખાના જીવન સાથી છે, તેમને તેમની સાથે વાતચીત કરવાની મંજૂરી આપવા માટે ઘણી કોર્ટ અરજીઓમાંથી પસાર થવું પડ્યું હતું. આ દંપતીએ લગ્ન કર્યા નથી, તેથી સત્તાવાળાઓએ તેનો ઉપયોગ તેમના જીવનને દરેક પગલા પર એકદમ તુચ્છ બનાવવા માટે એક સાધન તરીકે કર્યો. આ બધું તે દિવસથી શરૂ થયું જ્યારે ગૌતમની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી : કાયદો, જો પત્ર દ્વારા લેવામાં આવે તો, તકનીકી રીતે ફક્ત રક્ત સંબંધીઓ અને પરિણીત જીવનસાથીઓને જ કેદીઓના સંપર્કની મંજૂરી આપે છે, તેમના કાનૂની સલાહકારે સાહબાને ગૌતમનો સંપર્ક કરાવવા માટે મંજૂરી આપવા માટે વિશેષ કોર્ટનો આદેશ મેળવવો પડ્યો હતો. એકવાર આ સાફ થઈ ગયા પછી, અધિકારીઓએ ખાતરી કરી કે તેને આપમેળે ફોન કોલ્સ, પત્રો અને મુલાકતનો અધિકાર ન મળ્યો : આ માટે પણ, તેણે અલગ કોર્ટનો આદેશ મેળવવો પડ્યો.

કંટાળાજનક અમલદારશાહી પ્રક્રિયા જેવું લાગે છે તે હકીકતમાં વિશાળ ભાવનાત્મક પરિણામો ધરાવે છે : આ તમામ કાનૂની પગલાં ઘણો સમય અને નાણાં માંગી લે છે. એક તો, આ જેઓને તેમના અધિકારો માટે લડવાનું પરવડે છે અને જેઓ નથી કરી શકતા તેમની વચ્ચે ઊંડો અંતર બનાવે છે; અને બીજા માટે, તે પરિવારોને તેમના પ્રિયજનોના સમાચાર વિના અઠવાડિયા અને અઠવાડિયા સુધી છોડી દે છે કારણ કે સત્તાવાળાઓ ઈરાદાપૂર્વક નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયાને ધીમી કરે છે અને વિલંબિત કરે છે, તેને પરિવારો અને કેદીઓ માટે સમાન રીતે શિક્ષાત્મક સાધનમાં ફેરવે છે.

સાહબાએ હાઈલાઈટ કર્યું કે કેવી રીતે સિસ્ટમ એવી રીતે કાર્ય કરે છે કે ન્યાયની શોધ અને મૂળભૂત અધિકારોની માન્યતા વિશેષાધિકારોમાં ફેરવાય છે જે ફક્ત સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને આર્થિક માધ્યમો/સાધનો ધરાવતા લોકો જ પરવડી શકે છે. તેઓનું ઘર દિલ્હીમાં હતું, ત્યારે ગૌતમને મુંબઈમાં જેલમાં ધકેલી દેવામાં આવ્યો હતો : આનો અર્થ એ થયો કે તેણીએ ઉડાન ભરી હતી જ્યારે પણ તે મુલાકત માટે જાય ત્યારે તેણે વિમાનમાં પ્રવાસ કરી હોટેલ બુક કરાવવી પડે. તલોજા જેલ સત્તાવાળાઓ દર અઠવાડિયે મીટિંગ માટે પરવાનગી આપે છે, તે સામાન્ય રીતે શુક્રવારે મુસાફરી કરે છે, શનિવારે ગૌતમને મળે છે અને પછી સવારે તેને ફરીથી મળવા ગયા પછી સોમવારે રાત્રે ઉપડશે, આમ તે પછીના અઠવાડિયાના મુલાકતનો ઉપયોગ કરે છે. તેણીએ કહ્યું કે, ૭૧ વર્ષની ઉંમરે, આ આર્થિક અને શારીરિક બંને રીતે એક મોટો ખર્ચ હતો, પરંતુ તેણી મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એકવાર તેને જોવા ન જવાની કલ્પના કરી શકતી નહોતી.

ગૌતમના વકીલોએ તેમને સાપ્તાહિક વીડિયો કોલ કરવાની મંજૂરી આપવા વિનંતી કરી કારણ કે, પરિવાર એક જ શહેરમાં નથી, પરંતુ જેલ સત્તાવાળાઓએ દાવો કર્યો હતો કે તેમની પાસે જરૂરી સુવિધાઓ નથી. તેમ છતાં તેમના કાનૂની સલાહકારે દલીલ કરી હતી કે આ સ્પષ્ટપણે સાચું નથી કારણ કે કોવિડ-૧૯ લોકડાઉન દરમિયાન જેલમાં વીડિયો કોલની સુવિધા ઊભી કરવામાં આવી હતી, જેલ સત્તાવાળાઓ તેમના નિર્ણય પર અડગ રહ્યા.

જેલ સત્તાવાળાઓનું આ તરંગી વર્તન લોકોને એવું માનવા દબાણ

કરે છે કે આ પ્રક્રિયા પોતે જ એક સજા છે. આની વધુ પુષ્ટિ કરવા માટે, સાહબાએ એક એપિસોડ સંભળાવ્યો જે તેની મુંબઈની એક ટ્રીપ દરમિયાન બન્યો હતો. તે વહેલી સવારે જેલમાં પહોંચી ગઈ હતી, મીટિંગના સમયપત્રકમાં તેના વારાની રાહ જોવા માટે ટોકન લીધું હતું અને પછી બહાર ઊભા રહેવા ગઈ હતી - તલોજામાં રાહ જોઈ રહેલા પરિવારો માટે કોઈ સુવિધા નથી અને તેઓએ વરસાદ, ગરમીને ધ્યાનમાં લીધા વિના ખુલ્લામાં રાહ જોવી પડે છે, જેમાં કોઈ આશ્રય કે બેસવાની જગ્યા નથી. જ્યારે તેનો વારો આવ્યો, ત્યારે તેને કહેવામાં આવ્યું કે ગૌતમને મળવું તેના માટે શક્ય નથી કારણ કે તેને તાત્કાલિક તબીબી તપાસ માટે હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો. તેમણે કઈ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા છે તે જણાવવાનો પણ ઈન્કાર કરી દેવામાં આવ્યો હોવાથી જ્યારે તે ચાલતી જઈને ભગ્ન હૃદયે તેની કાર તરફ પ્રયાણ કરતી હતી ત્યારે તેને જેલની એમ્બ્યુલન્સની બારીમાંથી ગૌતમની ઝલક મળી. તે તેની કારમાં કૂદીને એમ્બ્યુલન્સને અનુસરી, ૪૦ કિલોમીટરનો પીછો શરૂ કર્યો, જ્યાં સુધી તેઓ દક્ષિણ મુંબઈની જેજે હોસ્પિટલ પહોંચ્યા.

એક આકર્ષક સ્મિત કે જેનાથી અચાનક તેનો ચહેરો ચમકી ઉઠ્યો, સાહબાએ અમને કહ્યું કે આ વાહિયાત એપિસોડ અણધારી રીતે સકારાત્મક બની ગયો. તેઓ હોસ્પિટલમાં પહોંચ્યા પછી ગૌતમને ગળે લગાવી શક્યા અને સહાનુભૂતિ ધરાવતા પોલીસકર્મીઓએ તેમને હાથમાં હાથ પરોવી સીડી ઉપર આવેલ ક્લિનિકમાં જવાની મંજૂરી આપી અને તે કાચની દીવાલના અવરોધ વગર આખી પ્રક્રિયા દરમિયાન તેની સાથે રહી શકી અને અહીં તેણે ગૌતમની મનપસંદ પંક્તિઓમાંથી એક ટાંકી, જ્યાં લિયોનાર્ડ કોહેન ગાય છે : "દરેક વસ્તુમાં તિરાડ છે. આ રીતે પ્રકાશ અંદર જાય છે."

જેલરો અને જેલ સત્તાવાળાઓની વાહિયાતતાનો સામનો કરવા માટે, જો સંપૂર્ણ ક્રૂરતા ન હોય તો, સાહબા અને ગૌતમની વારંવાર મજાક છે : તેઓ માને છે કે 'અમારા જેવા લોકોએ' જેલર તરીકે કામ કરવું જોઈએ કારણ કે ફક્ત અમારા જેવા લોકો જ કેદીઓની ગરિમાને ઓળખી શકશે અને તેમની સાથે અને તેમના પરિવારોને આદર સાથે વર્તી શકે છે. આ પ્રકારના તર્કથી અમને મૂંઝવણ અને જે પ્રકારના નૈતિક તાંતણા છે તે જ રીતે વિચારવાની જરૂર છે તેના પ્રશંસક બનાવી મૂક્યા. રાજકીય કેદીઓ અને તેમના પરિવારો પર જે અવિરત સતાવણી થઈ રહી છે તેના પર પ્રકાશ પાડવો અઘરો છે, અને તેમ છતાં આ લોકો દયા અને માનવતાથી વર્તે છે. (સૌ.: સ્ક્રોલ.ઈન)

નાંદોદ વિધાનસભાના વિવિધ પ્રશ્નોને લઈ ધારાસભ્ય દેશમુખ દ્વારા મુખ્યમંત્રીને રજૂઆત

નાંદોદ બોટિંગ કરતા અનેક પરિવારોને લાયસન્સ ન મળતા છેલ્લા છ મહિનાથી રોજગારીથી વંચિત

મજૂરી અર્થે નાના ગામોમાંથી આવતા મજૂરો પાસેથી પોલીસ દ્વારા ૨થી ૩ હજારનો દંડ કરાતા રોષની લાગણી

રાજપીપળા, તા.૧૩

નર્મદા જિલ્લાના નાંદોદ વિધાનસભાના વિવિધ પ્રશ્નોને લઈ ધારાસભ્ય ડો.દર્શના દેશમુખે મુખ્યમંત્રીને પત્ર થકી રજૂઆત કરી છે, જેમાં વિવિધ ૧૪ જેટલાં પ્રશ્નો પત્રમાં લખવામાં આવ્યા છે, દર્શના બેન દ્વારા સ્થાનિક મજૂરોના પ્રશ્નોને લઈ પોલીસ વિભાગની ટીકા પણ કરી છે.

સાથે જ નાંદોદમાં બોટિંગ કરતા અનેક પરિવારોને બોટિંગનું લાયસન્સ ન મળવાથી તેઓ છેલ્લા છ મહિનાઓથી રોજગારીથી વંચિત હોવાનું પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે, વધુમાં તેઓએ કેવડિયા કોલોની ખાતે જે સરકારી સ્કૂલ તોડવામાં આવી છે તે જગ્યા એ વહેલી તકે સ્કૂલ અથવા કોલેજનું નિર્માણ કરવામાં આવે તેવી માંગ કરી છે.

મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલને લખેલ પત્રમાં ધારાસભ્ય દર્શના દેશમુખ દ્વારા વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી ખાતે સંલગ્ન એજન્સી દ્વારા સ્થાનિકોને રોજગારી ન મળતા પાર્ટી પ્રત્યે રોષ ફેલાઈ રહ્યો છે, તેમજ નર્મદા નદીના કાંઠા વિસ્તારના બોટિંગનો વ્યવસાય કરતાં ૩૦૦ જેટલા પરિવારોને બોટિંગનું લાઈસન્સ ન મળતા છેલ્લા ૬ માસથી રોજગાર વિનાના થઈ ગયા છે.

તેમજ એસ.ઓ.યુ. વિસ્તારમાં આવતા નાના ગામોમાંથી દિવસના ૫૦૦ રૂ.ની મજૂરી અર્થે આવતા બાઈક સવારો પાસેથી પોલીસ ૨થી ૩ હજાર જેટલા દંડની વસૂલ કરી હેરાન કરે છે. આ બાબતને લઈને જિલ્લા પોલીસ વડાને અનેક વાર રજૂઆત કરી છતાં કોઈ યોગ્ય નિર્ણય લેવાયો નથી. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી કરજણ રિચાર્જ હાઈ કેનાલ પ્રજેક્ટમાં આવતા ૧૧ ગામના ખેડૂતોને વળતર આપવામાં આવ્યું નથી. ગરૂડેશ્વર વિયર ડેમ બનવાથી ૨૦૦ એકર જમીન ડૂબાણમાં જવાથી ખેડૂતોને આજદિનસુધી વળતર મળ્યું નથી.ખેડૂતોને એકરદીઠ ૧ લાખ રૂપિયાની જગ્યાએ ૧૦ લાખ રૂપિયા વળતર આપવાની ખેડૂતો માંગ કરે છે. રોજગાર ધંધામાટે જે ખેડૂતોએ જમીન ગુમાવી છે,તે ખેડૂતો માટે નિયમો હળવા બનાવી પરિવારદીઠ ૧ દુકાન સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી પરિસરમાં આપવામાં આવે. સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટીમાં સ્થાનિક સ્તરે ભરતી અંગે એજન્સી દ્વારા યોગ્ય જાહેરાત ન થતાં સ્થાનિકોને રોજગારી ન મળતા પ્રજામાં સરકાર પ્રત્યે રોષ છે.

વધુમાં સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી ખાતે ગાઈડની ભરતીમાં એજન્સી બારોબાર કોઈપણ પ્રકારની અખબારી જાહેરાત વિના ભરતીની પ્રક્રિયા ચાલુ કરી છે. પ્રીવિલેન્સ કંપની દ્વારા પ્રવાસીઓ માટે પિક્ર રિક્ષા બંધ કરી દેવાતા ૩૦ જેટલી આદિવાસી રિક્ષા ચાલક બહેનો બેરોજગાર બની ગઈ છે.સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી કેમ્પસમાં કાર્યરત એલ એન્ડ ટી કંપની માટે આઉટસોર્સિંગ ધોરણે કામ કરતી એજન્સી યુ ટી એસ દ્વારા સ્થાનિકોની આવગણના કરી બહારના રાજ્યોમાંથી લોકોને નોકરી અપાય છે.યુ. ડી. એસ . દ્વારા શ્રમ કાયદા મુજબ માતૃત્વની રજાઓ આપતી નથી. એસ. યુ. ઓ ઓથીરિટી દ્વારા ચોક્કસ નીતિનું ઘડતર થાય એ જરૂરી છે. તેમજ જંગલ સફારીમાં ડ્રાઈવરોનો કંપની સાથે વિવાદ ચાલે છે.તેમજ પ્રિવિલેન્સ કંપનીના સુનિલ કુમાર કામદારો સાથે અભદ્ર વ્યવહાર કરે છે.જેવા વિવિધ મુદ્દાઓને લઈ ધારાસભ્ય દર્શના દેશમુખએ પત્ર થકી રજૂઆત કરી છે.

અરવલ્લી-સાબરકાંઠા જિલ્લામાં શંકાસ્પદ ચાંદીપુરમ વાયરસમાં ચાર બાળકોનાં મોત

બે બાળકો સારવાર હેઠળ, સેમ્પલો લઈ પુના મોકલાયા : સોમવારે રિપોર્ટ આવશે

હિંમતનગર, તા.૧૩

સાબરકાંઠા જિલ્લામાં હિંમતનગર સિવિલમાં જુન અને જુલાઈ બે મહિનામાં ચાર બાળકોનાં મોત નીપજ્યા છે જયારે બે સારવાર હેઠળ છે. જેને લઈને મૃતક અને સારવાર હેઠળ બાળકોના સેમ્પલ લઈને પુના તપાસ માટે મોકલી આપ્યા છે.

આ અંગેની વિગત એવી છે કે, હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં જુન મહિનામાં એક બાળકનું મોત નીપજયા બાદ જુલાઈ મહિનામાં ત્રણ બાળકોનાં મોત અલગ અલગ દિવસે થયા હતા. હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં ૧૭ દિવસમાં ૪ બાળકોનાં મોત થયા છે. જયારે બે સારવાર હેઠળ છે. ત્યારબાદ શંકાસ્પદ વાઈરસને લઈને મૃતકોના અને સારવાર હેઠળ આવેલા પાચ સેમ્પલ પુના તપાસ માટે મોકલવામાં આવ્યા છે. જેમના રિપોર્ટ સોમવારે આવશે. તો હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં પ્રથમ કેસ ૨૭ જુન ૨૦૨૪ના રોજ રાજસ્થાનના ઉદેપુર જિલ્લાના ખેરવાડા તાલુકાના પલેચા ગામના ૪ વર્ષીય હિમાંશુ ખરાડીનું મોત થયું હતું. ત્યારબાદ ૫ જુલાઈ ૨૦૨૪ના રોજ અરવલ્લી જિલ્લાના ભિલોડા તાલુકાના મોટા કંથારિયાની ૬ વર્ષીય કિંજલબેન નીનામાનું મોત નીપજ્યું હતું. ૯ જુલાઈ ૨૦૨જના રોજ સાબરકાંઠા જિલ્લાના કોડારીયા ગામના ૫ વર્ષીય ગણેશકુમાર પારધી અને અરવલ્લી જિલ્લાના તાનપુરના ૨ વર્ષીય કૃણાલ શૈલેષ અસારીનું મોત નીપજ્યું હતું. આમ ૧૭ દિવસમાં ચારનાં મોત થયા છે. હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલમાં ૮ જુલાઈ ૨૦૨૪ના રોજ રાજસ્થાનના ઉદેપુર જિલ્લાના અકીવાડા ગામની ૪ વર્ષીય ચંપકકુમારી ગેહલોત અને ૯ જુલાઈ ૨૦૨૪ના રોજ સાબરકાંઠા જિલ્લાના હિંમતનગર તાલુકાના પીપળીયા ગામની ૯ વર્ષીય ગાયત્રી નાયકા સારવાર હેઠળ છે. આ અંગે હિંમતનગર સિવિલ હોસ્પિટલના સિવિલ સુપ્રીટેન્ડેટ પરેશ શીલાદરીયાએ ટેલીફોનીક વાતચીતમાં જણાવ્યું હતું કે, અમારી સિવિલમાં રાજસ્થાન, અરવલ્લી અને સાબરકાંઠા જિલ્લામાંથી ૨૭ જુન થી ૯ જજુલાઈ દરમિયાન અલગ અલગ દિવસે સારવાર માટે આવેલા ચાર બાળકોના મોત થયા છે. જયારે બે બાળકો સારવાર હેઠળ છે. મૃતક અને સારવાર હેઠળ તમામ દર્દીઓને લક્ષણો વામીટ, તાવ, ઝાડા થયા હતા. શંકાસ્પદ વાઈરસને લઈને મોત નીપજયા હોવાને લઈને પાચ સેમ્પલ પુના મોકલવામાં આવ્યા છે જેનો સોમવારે રીપોર્ટ આવશે ત્યારે કયો વાઈરસ છે તે ખબર પડશે. આ બનાવને લઈને જિલ્લા આરોગ્ય વિભાગને પણ જાણ કરવામાં આવી છે. આ અંગે સાબરકાંઠા જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારીએ ટેલીફોનીક વાતચીતમાં જણાવ્યું હતું કે, બાળકોના મોતમાં શંકાસ્પદ ચાંદીપુરા વાઈરસ છે. આ વાઈરસ બાળકોમાં અસર કરે છે. જેના લક્ષણો તાવ, ડાયરિયા, શરદી, ઉધરસ અને ખેચ આવે છે.સાબરકાંઠા જિલ્લાના ખેડબ્રહ્મા તાલુકાના દિગ્થલી ગામનો ૫ વર્ષીય ગણેશ શૈલેષ પારધીને ખેચ, તાવ આવતા ખેડબ્રહ્મા સિવિલમાં સારવાર માટે ખસેડાયેલ જ્યાંથી વધુ સારવાર માટે હિંમતનગર સિવિલમાં ખસેડાયો હતો જ્યાં તેનું મોત નીપજ્યું હતું.

મૃતકો: ૧.કિંજલબેન નીનામા (ઉવ-૬,મોટા કંથારિયા, તા.ભિલોડા), ૨.ગણેશકુમાર પારધી (ઉવ.૫, કોડારીયા, સાબરકાંઠા), ૩.કૃણાલ શૈલેષ અસારી (ઉવ.૨, ખાનપુર, જિ.અરવલ્લી), ૪. હિમાંશુ ખરાડી (ઉવ.૪, બલેચા, ખેરવાડા, ઉદેપુર, રાજસ્થાન) **સારવાર હેઠળ :** ૧.ગાયત્રી નાયકા (ઉવ.૯, પીપળીયા, તા.હિંમતનગર, જિ.સાબરકાંઠા-દાખલ), ૨.ચંપકકુમારી ગેહલોત (ઉવ.૪, અકીવાડા, ઉદેપુર, રાજસ્થાન- દાખલ)

ફક્ત ૧૫ વર્ષની ઉંમરે ધો.૧૦નો વિદ્યાર્થી હાફિઝ બન્યો

વિરમગામ ખાતે સુન્ની ખેડુવોરા જમાતના અગ્રણીઓ દ્વારા હાફિઝ અયાનનું સન્માન

આર્ટ્સનો વિષય લઈ સિવિલ સર્વિસિસ પરીક્ષામાં બેસવાની હાફિઝની ઈચ્છા

અમદાવાદ, તા.૧૩

સુન્ની ખેડુવોરા જમાત, વિરમગામના અગ્રણીઓ દ્વારા હાફિઝ અયાન મયુદ્દીનભાઈ ખેડુવોરાનું તેમના નિવાસ સ્થાન પર જઈને સન્માન કરવામાં આવ્યું. હાલ ધોરણ ૧૦માં અભ્યાસ કરી રહેલ અયાન ફક્ત ૧૫ વર્ષની ઉંમરે હાફિઝ બની ગયા છે, તેઓએ સમગ્ર કુર્આનને કંઠસ્થ કરી લીધેલ છે અને તેમને 'હાફિઝ'ની ડિગ્રી એનાયત કરવામાં આવી છે. તેમણે આર્ટસનો વિષય લઈ સિવિલ સર્વિસિસ પરીક્ષામાં બેસવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી છે, જે અંગેનો નિર્ણય તેઓ ધોરણ ૧૦ ની પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી લેશે તેમ જણાવ્યું છે. જમાતના પ્રમુખ અને મુસ્લિમ અગ્રણી મુસ્તફા ખેડૂવોરા, સેક્રેટરી દાવલભાઈ વાંટીયા અને ખજાનચી ઈસ્માઈલભાઈ ખેડુવોરા દ્વારા બારેજીયા પરિવારની ઉપસ્થિતિમાં મીઠાઈ, શાલ અને હાર વડે હાફિઝ અયાનનું સન્માન કર્યું હતું. સંસ્થાના પ્રમુખે જણવ્યું હતું કે, અયાન દ્વારા આટલી નાની ઉંમરમાં જે સિદ્ધિ મેળવેલ છે તે બદલ સમગ્ર ખેડૂવોરા સમાજ ગૌરવની લાગણી અનુભવે છે અને તેમણે તેના ઉચ્ચ અભ્યાસનો ખર્ચ જમાત દ્વારા સ્પોન્સર કરવામાં આવશે તેવી જાહેરાત કરી હતી. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે આ સિદ્ધિ બદલ હાફીઝ અયાન તથા તેની માતાનું પણ જાહેર કાર્યક્રમમાં સન્માન કરવામાં આવશે.

અંકલેશ્વર શહેર જીઆઈડીસી પોલીસ મથકે મોહર્રમ પર્વ નિમિત્તે શાંતિ સમિતિની બેઠક યોજાઈ

(તસવીર : મુનીર શેખ, અંકલેશ્વર)

અંકલેશ્વર, તા.૧૩

અંકલેશ્વર શહેર જીઆઈડીસી પોલીસ મથકે શાંતિ સમિતિની બેઠક યોજાઈ હતી. આગામી મોહર્રમ પર્વને લઈ જીઆઈડીસી પોલીસ મથકની હદમાં આવતા ૫ જેટલા ગામના મુસ્લિમ આગેવાનો જોડે બેઠક યોજાઈ હતી.

આગામી ૧૭ મી જુલાઈના રોજ મોહર્રમ પર્વનો પ્રારંભ થઇ રહ્યો છે. આ ઉત્સવો અનુલક્ષીને અંકલેશ્વર જીઆઈડીસી પોલીસ મથકે પી.આઈ. બી.એન. સગરની અધ્યક્ષતા હેઠળ શાંતિ સમિતિની બેઠક પોલીસ મથકે ખાતે યોજવામાં આવી હતી. જેમાં કોસમડી, કાપોદ્રા, ભડકોદ્રા, સારંગપુર અને દઢાલ સહિત ગામના મુસ્લિમ આગેવાનો અને સમાજના લોકોએ ભાગ લીધો હતો. જ્યારે અંકલેશ્વર શહેર પોલીસ મથક ખાતે ઈન્ચાર્જ ડીવાયએસપી ગાંગુલી, શહેર પીઆઇ એચ.બી. ગોહિલની આગેવાની હેઠળ મિટિંગ યોજાઇ હતી જેમાં કાગઝીવાડ, કસ્બાતીવાડ, કસાઈવાડ, સેલારવાડ, ભાટવાડ, હાલીમશાહ દાતાર ભંડારી દરગાહ, તાડફળિયા, ફાસિફળિયા, દાતારનગર, સર્વોદયનગર, અંસાર માર્કેટ સહિત ૧૮ તાજિયાઓના આયોજકો સાથે વિવિધ મુસ્લિમ વિસ્તારોના આગેવાનો સાથે શાંતિ સમિતિની બેઠક કરી હતી જેમાં મોહર્રમનો તહેવાર શાંતિપૂર્ણ માહોલમાં ઉજવાય તેવી અપીલ કરવામાં આવી હતી. જીઆઈડીસી પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર બી એન સાગર દ્વારા માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. તેમજ તહેવાર દરમિયાન કોઈ અનિચ્છનીય બનાવના બને તે માટે પોલીસ વિભાગ દ્વારા પૂરતા પોલીસ બંદોબસ્ત સાથે મોહર્રમ પર્વનું જુલૂસ નીકળે તે માટે તમામ તૈયારીઓ કરાઈ છે. આ પ્રસંગે શહેર તાજિયા કમિટીના પ્રમુખ બખ્તીયાર પટેલ, સેક્રેટરી વસીમ ફડવાલા, ઉપપ્રમુખ નુરૂ કુરેશી, અમન પઠાણ, શાંતિ સમિતિના સભ્યો જીતુ પટેલ, મોહમદઅલી શેખ, શેર અલી ખાન, શહેર ભાજપ અગ્રણી ભવાનીસિંગ રાજપુરોહિત, હરીશ પુષ્કર્ણા સહિતના આગેવાનો હાજર રહ્યા હતા.

અંકલેશ્વર પાનોલી ઉદ્યોગ મંડળની કમાન ફરી એકવાર બી.એસ. પટેલને સોંપાઈ

અંકલેશ્વર, તા.૧૩

અંકલેશ્વરના પાનોલી ઉદ્યોગ મંડળની મેનેજિંગ કમિટીના હોદ્દેદારોના નામની જાહેરાત કરવામાં આવી છે જેમાં ફરી એકવાર પ્રમુખ તરીકે બી એસ પટેલને કમાન સોંપવામાં આવી છે.

પાનોલી ઉદ્યોગ મંડળની મળેલી સામાન્ય સભામાં આ નામોની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી જેમાં પ્રમુખ તરીકે બી. એસ. પટેલ, માનદ મંત્રી તરીકે કિરણસિંહ પરમાર, ઉપપ્રમુખ તરીકે મહેબૂબ ફિઝીવાલા, ચંપાલાલ રાવલ, સહ માનદમંત્રી તરીકે ભરત પટેલ, રાજુ મોદી અને ખજાનચી તરીકે અતુલ બાવરિયા, ફાયર રેસ્ક્યુ કમિટી એન્ડ પર્યાવરણ સુરક્ષા સેલના કો-ચેરમેન તરીકે કરણ એમ.જોલી સહિતના હોદ્દેદારોના નામની જાહેરાત કરવામાં આવી છે. આ પ્રસંગે સ્થાનિક ઉદ્યોગકારો દ્વારા નવ નિયુક્ત હોદ્દેદારોને અભિનંદન પાઠવવામાં આવ્યા હતા.

પાનોલી ઉદ્યોગ મંડળના હોદ્દેદારોના નામ

૧ બી. એસ. પટેલ પ્રમુખ, ૨ કિરણીસંહ પરમાર-માનદમંત્રી, ૩ મહેબૂબ ફીઝીવાલા-ઉપ પ્રમુખ અને ચેરમેન સ્પોર્ટસ, ફાયર રેસકયુ કમિટી, ૪ ચંપાલાલ રાવલ-ઉપ પ્રમુખ અને ચેરમેન જીઆઈડીસી, નોટીફાઈડ અને વોટર સપ્લાઈ કમિટી, ૫ ભરત ટી. પટેલ-સહ માનદમંત્રી, ૬ રાજુભાઈ મોદી-સહ માનદમંત્રી, ૭ અતુલભાઈ બાવરીયા-ખજાનચી અને કો.ચેરમેન સ્પોર્ટસ કમિટી, ૮ પંકજ ભરવાડા-એડવાઈજર એન્ડ કન્વીનર ટી એસ ડી એફ કમિટી, ૯ હરેશ ડી. પટેલ-ચેરમેન પર્યાવરણ સુરક્ષા સેલ, ૧૦ બિપીન જે. પટેલ-ચેરમેન ડી.જી.વી. સી.એલ. કમિટી, ૧૧ શશીકાંત પટેલ-ચેરમેન બીઝનેસ પ્રમોસલ સેલ, ઓડીટોરીયમ કમિટી, અને કો-કન્વીનર ટી.એસ. ડી. એફ. કમિટી, ૧૨ ભરતભાઈ કોઠારી-ચેરમેન ઈન્દ્રા પ્રોજેકટ અને સી.એસ.આર કમિટી, ૧૩ વિક્રમસિંહ મહીડા-ચેરમેન પબ્લીક રીલેસન સેલ, ૧૪ અનિલભાઈ શર્મા-ચેરમેન સીકયુરીટી કમિટી, ૧૫ વિક્રમ કે. પટેલ-ચેરમેન ફેક્ટરી એકટ અને લેબર લો. કમિટી, ૧૬ અશોક એલ. પટેલ-જીઆઈડીસી, નોટીફાઈડ અને વોટર સપ્લાઈ કમિટી, ૧૭ દિલિપભાઈ જીયાની-ચેરમેન ટેલિફોન અને ગુજરાત ગેસ કમિટી, ૧૮ કિરીટીસંહ રાજ-ચેરમેન ડી.આઈ.સી. કોઓર્ડિનેશન, અને કો-ચેરમેન ડી.જી.વી. સી.એલ.કમિટી, ૧૯ પરેશ આસલોત-ચેરમેન ટ્રાન્સપોટ કમિટી, ૨૦ આશિસકુમાર નાયક-ચેરમેન જી.એસ.ટી કમિટી, ૨૧ કરન એમ.જોલી-કો-ચેરમેન ફાયર રેસ્કયું કમિટી અને પર્યાવરણ સુરક્ષા સેલ,૨૨ નિરવ માલી-કો-ચેરમેન બિઝનેસ પ્રમોસલ સેલ,૨૩ વસ્તુપાલ શાહ-કો-ચેરમેન પબ્લીક રીલેશન સેલ, ૨૪ હેમંત ડી. પટેલ-કો-ઓપ્ટ મેમ્બર, તથા કો-ચેરમેન સ્પોર્ટ કમિટી, ૨૫ વિનોદ જોસી-કો-ઓપ્ટ મેમ્બર.

બોરસદના સારોલ ગામે ૧૩ દિવસમાં ૨૦ જેટલા પશુઓનાં મોત : પશુપાલકોમાં ફફડાટ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

આણંદ,તા.૧૩

બોરસદ તાલુકાના સારોલ ગામમાં પશુઓનાં મોતને લઈ પશુપાલકોમાં ફફડાટ ફેલાયો છે. ભેદી રીતે ૨૦ જેટલા પશુઓનાં મોત થતાં પશુપાલકોના માથે આભ તૂટી પડ્યું છે. આ અંગે ગ્રામજનો દ્વારા તંત્ર સમક્ષ અનેક રજૂઆતો બાદ પણ કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ નથી. જેને લઈ શુક્રવારે ગ્રામજનો અને પશુપાલકોએ બોરસદ પ્રાંત અધિકારી અને મામલતદારને આવેદનપત્ર આપી ન્યાયની માંગ કરી છે. સારોલ ગામમાં મોટાભાગના લોકો ખેતી અને પશુપાલન વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલા છે. ગામમાં છેલ્લા ૧૩ દિવસથી દરરોજ ભેદી રીતે દુધાળા પશુઓના મોત થઈ રહ્યા છે. જેને લઈ પશુપાલકોમાં ફફડાટ ફેલાયો છે. આ અંગે બોરસદ પ્રાંત કચેરી ખાતે આપવામાં આવેલ આવેદનપત્રમાં જણાવ્યા અનુસાર સારોલ ગામમાં તા.૨૯/૦૬/૨૦૨૪થી અત્યાર સુધીમાં ૨૦ જેટલા દુધાળા પશુઓનાં મોત નિપજ્યા છે, જે અમુલ દાણ ખાવાથી મોત થયા હોવાનું જણાઈ આવે છે. સારોલ ગામની જુમા તલાવડી દૂધ મંડળીમાં ૨૨/૦૬/૨૦૨૪ના રોજ દાણનો જથ્થો આવ્યો હતો. જે પશુપાલકોએ ખરીદી કર્યો હતો, જેને પશુઓને ખાવા માટે આપતા પશુ દાણ ખાતા ન હતા જેને લઇ પશુપાલકોએ દૂધ કાઢવા માટે દાણ ભેગા લોટ ખવડાવ્યો હતો. જેને લઇ પશુઓને પાતળા ઝાડા થઈ ગયા હતા, તેમજ પશુઓએ ઘાસચારો ખાવાનું પણ બંધ કરી દીધું હતું અને ધીરે ધીરે દુધાળા પશુઓ મરવા લાગ્યા હતા અને આ સિલસિલો છેલ્લા ૧૩ દિવસથી ચાલુ છે જેમાં અત્યાર સુધી ૨૦ પશુઓનાં મોત થયા છે. આ અંગે પશુપાલકો દ્વારા અમુલની તબીબી વિભાગ અને ગુજરાત રાજ્ય પશુ ચિકિત્સાલય ખાતે જાણ કરતા ટિમો આવી હતી અને તપાસ હાથ ધરી હતી, પરંતુ આજે પણ પશુઓના મરણ ચાલુ છે અને કેટલાક પશુઓ હજુ પણ બીમાર હાલતમાં છે, ત્યારે પશુ ચિકિત્સાલય વિભાગ અને અમૂલ તબીબી વિભાગ દ્વારા ભેદી બીમારી કે અન્ય કોઈપણ કારણ હોય તો તેને શોધીને પશુઓના મરણ અટકાવવામાં આવે તેમજ દુધાળા પશુઓ પર નિર્ભર રહેતા પરિવારોના પશુઓના મોત થતાં પશુપાલક પરિવારો આર્થિક ભીંસમાં મુકાઈ ગયા છે, જેથી તેઓને પણ વળતર મળે તે માટે કાર્યવાહી કરવા આવેદનપત્ર આપી માંગ કરવામાં આવી છે.

લાઠીના કેરાળા ગામના પાટિયા પાસે

બસની રાહ જોઈ રહેલ યુવાનો પર કાર ચઢાવી દેતાં એકનું મોત : મિત્રને ઈજા

યુવાનના ઘરે ૧૫ દિવસ અગાઉ પુત્રનો જન્મ થતા રાજકોટ જવાની ખુશીમાં બસની રાહ જોતા મોત મળ્યું

અમરેલી, તા.૧૩

લાઠીના કેરાળા ગામના પાટીયા બસ સ્ટેન્ડ પાસે બસની રાહ જોઈને બાકડા ઉપર બેસેલ બે યુવક ઉપર લાઠી તરફથી અમરેલી બાજુ આવતી હુન્ડાઈ કાર ચાલકે માથે ચડાવી દેતા એકનું ઘટના સ્થળે મોત નીપજ્યું હતું ત્યારે એકને ઈજા થતા સારવારમાં ખસેડેલ હતો. મરણ જનાર ના ઘરે હજુ પંદર દિવસ પહેલા જ પુત્રનો જન્મ થયેલ હતો ત્યારે રાજકોટ ખાતે પોતાના પુત્રને જોવા જતો હતો ત્યારે બસની રાહ જોવામાં માં તેનું મોત થયું હતું.પ્રાપ્ત વિગતો અનુસાર લાઠીના કેરાળા ગામે રહેતો દિલીપ વિઠ્ઠલભાઈ જીકાદ્રા ઉવ-૩૦ અને મિત્ર ભાર્ગવ આજે સવારે પોતાના ઘરેથી રાજકોટ જવા માટે કેરાળાના પાટીયા પાસે બસ સ્ટેન્ડએ બસની રાહ જોઈ રહ્યો હતો બસ આવી ન હતી તેથી ત્યાં બેસવા માટે બાંકડા રાખેલ હોય ત્યાં બંને મિત્રો બેઠા હતા એટલામાં લાઠી તરફથી એક હુન્ડાઈ કાર નંબર જીજે ૦૫ જેઇ ૬૨૬૧ ના ચાલકે બાકડા સાથે ભટકાવી દેતા બાંકડા ઉપર બેસેલ દિલીપ વિઠ્ઠલભાઈ જીકાદરા તેમજ તેના મિત્ર ભાર્ગવ ને ઈજા પહોંચી હતી જેમાં દિલીપને ગંભીર ઈજા થતા તેનું મોત નીપજ્યું હતું દિલીપની પત્નીને ૧૫ દિવસ પહેલા જ પુત્રનો જન્મ થયેલ હોય જેથી તેને મળવા રાજકોટ જવા માટે બસની રાહ જોઈ રહ્યો હતો અને તેને મોત મળ્યું હતું જયારે તેના મિત્રને ઈજા થતાં તેમજ કારમાં બેસેલ મૂળ ઉભા પંથકના અને હાલ સુરત રહેતા મધુભાઈ દિનેશભાઈ નાદોડા ઉવ-૩૦ દિનેશ ઉકાભાઈ નાદોડા ઉવ -૩૫, અરૂણાબેન અરવિંદભાઈ નાંદોડા ઉવ ૨૧ , અને વાલી બેન ઉકાભાઈ નાદોડા ઉવ -૬૦ ને ઈજા થવા પામી હતી જેઓને અમરેલી હોસ્પિટલ ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. આ પરિવાર સુરત થી ઉના પંથકના તેમના વતન ખાતે સગાઈના પ્રસંગમાં જતા હતા અને બનાવ બન્યો હતો જયારે મૃતક યુવાન દિલીપને ત્રણ વર્ષની પુત્રી અને હમણાં જ પંદર દિવસ પહેલા જન્મેલ પુત્રને મૂકીને ચાલ્યો જતા પરિવારમાં શોક છવાઈ ગયો હતો. આ બનાવ અંગે કાર ચાલક સામે મહેશભાઈ ભીખાભાઈ જિકાદ્રએ ફરિયાદ નોંધાવતા લાઠી પોલીસે ગુનો નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી છે.

પ્રથમવાર જેલમાં બંદીવાન ભાઈઓ માટે સુવિધાયુકત લર્નિંગ ઝોન બનાવવામાં આવ્યો

લાજપોર મધ્યસ્થ જેલમાં નવનિર્મિત મહાત્મા ગાંધી વિદ્યાલયના સ્માર્ટ કલાસરૂમનું ગૃહ રાજ્યમંત્રીના હસ્તે લોકાર્પણ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

સુરત, તા.૧૩

સુરતની લાજપોર મધ્યસ્થ જેલ ખાતે બંદીવાનોને શિક્ષણ મળી રહે એવા હેતુથી રૂ.૧૮ લાખના ખર્ચે નવનિર્મતિ મહાત્મા ગાંધી વિદ્યાલયના સ્માર્ટ કલાસનું ગૃહ, રમતગમત અને યુવક સેવા રાજ્ય મંત્રી હર્ષ સંઘવીના હસ્તે લોકાર્પણ કરાયું હતું. હર્ષ સંઘવીએ જેલમાં સજા ભોગવી રહેલા બંદિવાનોની ઉત્તમ કામગીરી બદલ પ્રશંસાપત્ર અર્પણ કરી બિરદાવ્યા હતા. આ પ્રસંગે ગૃહરાજ્યમંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાતની તમામ જેલોની સુરક્ષા કરતા જેલ પરિવારના સિપાઈ, હવાલદાર અને સુબેદાર જેવા કર્મચારીઓના ભથ્થામાં નોધપાત્ર વધારો કરવામાં આવ્યો છે. ગુજરાતની દરેક જેલમાં બંદિવાનોને પૌષ્ટિક અને સ્વાસ્થ્યપ્રદ આહાર મળી રહે એવી સુવિધા કરવામાં આવી છે. બંદિવાનોના પરિવારને નિયમ મુજબ જેલમાં મુલાકાત કરાવી પરિવારજનો સાથે સ્નેહનો તંતુ જળવાઈ રહે એવો જેલ તંત્રને અનુરોધ કર્યો હતો. વધુમા તેમણે કહયુ કે, જેલમાં બંદિવાનો સાથે યોગ્ય વર્તન થાય, તેમની માનસિકતામાં પરિવર્તન આવે તેમજ જેલમાંથી મુકત થયા બાદ સભ્ય સમાજનો હિસ્સો બને તે માટેના પ્રયાસો કરવામાં આવી રહ્યા છે. સ્માર્ટ કલાસ થકી વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ આપવામાં આવી રહયુ છે,પરંતુ પહેલીવાર લાજપોર જેલમાં બંદિવાન ભાઈઓ માટે સુવિધાયુક્ત લર્નિંગ ઝોન બનાવવામાં આવ્યો છે, જેના થકી જેલમાં સજા ભોગવી રહેલા કેદી ભાઈઓ પોતાનો અધૂરો અભ્યાસ પૂર્ણ કરી જેલમાંથી બહાર આવી શ્રેષ્ઠ જીવન જીવી શકશે. આ સ્માર્ટ કલાસ પ્રોજેક્ટ થકી અનેક બંદિવાન ભાઈઓના જીવનમાં શિક્ષણનો દીપક પ્રજવલિત થશે. આ પ્રસંગે લાજપોર મધ્યસ્થ જેલના અધિક્ષકજે.એન.દેસાઇ, નાયબ અધિક્ષક એસ.જી.રાણા, એલ એન્ડ ટીના સંજયભાઇ દેસાઇ, લાજપોર જેલના અધિકારીઓ સહિત સિપાઈઓ, હવાલદારો, સુબેદારો અને બંદિવાનો ઉપસ્થિત રહયા હતા.

'ગુજરાત ટુડે' ના અહેવાલનો પડઘો

અંકલેશ્વરના મુલ્લાવાડમાં ઊભરાતી ડ્રેનેજ લાઈન સાફ કરી પ્રશ્ન હલ કરાયો

અંકલેશ્વર, તા.૧૩

અંકલેશ્વર શહેરના મુલ્લાવાડ રોડ પર ઊભરાતી ડ્રેનેજને લઈ સ્થાનિક લોકો દ્વારા વારંવાર રજૂઆત કરવામાં આવી હતી અને સ્થાનિક લોકો તેમજ આવન જાવન કરતાં લોકો ઉભરાતી ડ્રેનેજને લઈ ભારે પરેશાન હતા જ્યાં આગળ મસ્જિદ, મદ્રેસા તેમજ દરગાહ જેવા ધાર્મિક સ્થળો છે જ્યાં જવા માટે પણ પરેશાની વેઠવી પડતી હતી અંગેની રજૂઆત નગરપાલિકામાં સ્થાનિક લોકો તેમજ કોંગ્રેસના અગ્રણી નુરૂભાઈ કુરેશી તેમજ કાર્યકરો દ્વારા નગરપાલિકાના મુખ્ય અધિકારી કેશવલાલ કોલડિયાને કરતાં તેઓએ તરત જ ડ્રેનેજ વિભાગના અધિકારીને ડ્રેનેજ અંગે કામગીરી કરવા અને સાફ સફાઈ રાખવા માટે સૂચનાઓ આપવામાં આવી હતી. ડ્રેનેજના કર્મચારીઓ દ્વારા કામગીરી કરી પ્રશ્ન હલ કર્યો હતો. (તસ્વીર : મુનીર શેખ, અંકલેશ્વર)

બરોડા ડેરીના ડિરેક્ટર રાઉલજી સામે જાનથી મારી નાખવાની ધમકી આપ્યાની ફરિયાદ

૬૦ લાખનો હિસાબ ન મળતા પેટ્રોલ પંપના મેનેજર સહિત પાંચ કર્મીઓને પોતાની ઓફિસમાં ગોંધી રાખી જબરજસ્તી કબૂલાત કરાવી

(સંવાદદાતા દ્વારા)

વડોદરા, તા.૧૩

વડોદરા ડેરીના ડીરેકટર કુલદીપસિંહ રાઉલજી સામે ડેસર પોલીસ મથકે જાનથી મારી નાખવાની ધમકીનો ગુનો નોંધાયો છે. ડેસર-સાવલી માર્ગ ઉપર કુલદીપસિંહ રાઉલજીનો CNG પંપ આવેલો છે. જેમાં હિસાબમાં ગોટાળા થયા હતા. રૂપિયા ૬૦ લાખનો હિસાબ ન મળતા પેટ્રોલ પંપના મેનેજર સહિત પાંચ કર્મચારીઓને ગેરકાયદેસર પોતાની ઓફિસમાં ચાર કલાક ગોંધી રાખીને કુલદીપસિંહ રાઉલજી દ્વારા જબરજસ્તી કબુલાત કરાવીને જાનથી મારી નાખવાની ધમકી અપાઈ હોવાની ફરિયાદ નોંધાઈ છે.

જેમાં જબરજસ્તી ધાક ધમકી આપીને પેટ્રોલ પંપ ઉપર ફરજ બજાવતા મેનેજર અને ચાર ફિલરો પાસે સ્ટેમ્પ પેપર ઉપર અમે પૈસાની ઉચાપત કરી છે તેવું લખાણ લખાવી ૬૦ લાખ પરત કરવા માંગણી કરી હતી. પેટ્રોલ પંપના મેનેજર દ્વારા પોતાના મોબાઈલ પર ત્રણ કલાકનું ઓડિયો રેકોર્ડિંગ કર્યું હતું જેમાં કુલદીપ સિંહ સતત ગાળો અને ધમકી આપતા સાંભળવા મળ્યા હતા.આ મામલે ડેસર પોલીસે ગુનો નોંધી કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

ભાજપ સરકાર ભીનું સંકેલવા માંગે છે : રાજકોટના પીડિતોનો આક્રોશ

સરકારને દોઢ મહિને અમારી યાદ આવી, મુખ્યમંત્રીએ બોલાવ્યા પણ તેનાથી અમને કોઈ સંતોષ થયો નથી

પીડિતોની મજાક કરવા બોલાવ્યા, તેમને માંગ અંગે કોઈ ખાતરી અપાઈ નથી : જિગ્નેશ મેવાણી

(સંવાદદાતા દ્વારા)
અમદાવાદ,તા.૧૩

રાજકોટ શહેરના TRP ગેમ ઝોન અગ્નિકાંડના પીડિત પરિવારો સાથે મુખ્યમંત્રીએ કરેલી મુલાકાત બાદ આજે રાજકોટમાં ધારાસભ્ય જિજ્ઞેશ મેવાણીએ પીડિત પરિવારોને સાથે રાખી એક પત્રકાર પરિષદ સંબોધી હતી, જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે પીડિત પરિવારોને રાહુલ ગાંધી મળ્યા અને જરૂર પડ્યે યોગ્ય સમયે સાંસદમાં પણ મુદ્દો ઉઠાવશે એવું કહેતાં ત્યારે હવે ભાજપ સરકારને પીડિત પરિવારોની યાદ આવી અને તેમને બોલાવી માત્ર આશ્વાસન આપી આવેદન સ્વીકાર્યું હતું. ધ્રોલના પીડિત પરિવારના સભ્ય અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાએ જણાવ્યું હતું કે દોઢ મહિના બાદ ભાજપ સરકારને અમારી યાદ આવી છે. મુખ્યમંત્રીને મળવા ગયા પછી અમને કોઈ સંતોષ થયો નથી. રૂપિયા ખાઈને ભીનું સંકેલવા માગે છે આ ભાજપ સરકાર. જોકે ૧૨ મુદ્દાની માંગણી પૈકી એકપણ માગણી સંતોષવા ગેરન્ટી આપી નથી. ત્યારે આગામી ૧ ઓગસ્ટથી ૧૫ ઓગસ્ટ દરમિયાન મોરબીથી

અમદાવાદ સુધી ન્યાય માટે પદયાત્રા કરવામાં આવશે, જેમાં પીડિત પરિવારો સાથે દેશભરમાંથી નેતાઓને જોડવામાં આવશે અને રાહુલ ગાંધી પણ આ યાત્રામાં જોડાઈ એવી શક્યતા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. પીડિત પરિવારના તુષાર ધોરેચાએ જણાવ્યું હતું કે TRP ગેમ ઝોનમાં થયેલા અગ્નિકાંડમાં મેં મારો ભાઈ ગુમાવ્યો છે. ભાજપના કોર્પોરેટરથી લઈ ધારાસભ્ય કે સાંસદ સુધી કોઈને અમારી યાદ આવી નથી. રાહુલ ગાંધી અમને મળ્યા એટલે દોઢ મહિના બાદ ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલ અમને મળ્યા છે. અમે અલગ ૧૨ મુદ્દાની રજૂઆત તેમના સમક્ષ મૂકી છે. અમે ૧૦ પરિવારે સહી કરી આ ૧૨ મુદ્દાની રજૂઆત ગૃહમંત્રી અને મુખ્યમંત્રીને લેખિતમાં કરી છે. હજુ સુધી અમારી કોઈ માગ સંતોષવામાં આવી નથી. માત્ર અમને મળવા ખાતર મળી આશ્વાસન આપી દીધું છે. અમને લાગતું નથી કે સરકાર અમારી માગણી પર કોઈ કામ કરી અમને ન્યાય આપે.અગ્નિકાંડમાં ભડથું થઈ ગયેલાં આશાબેન કાથડના ભાઈ કમલેશ કાથડે જણાવ્યું હતું કે અમને મુખ્યમંત્રી આવાસ બોલાવ્યા, કારણ કે અગાઉ અમને રાહુલ ગાંધી મળ્યા હતા, એટલે જો અમારા પ્રત્યે સંવેદના હોત તો મુખ્યમંત્રી અને ગૃહમંત્રી અગ્નિકાંડ થયાના બીજા દિવસે રાજકોટ આવ્યા ત્યારે અમને પીડિત પરિવારોને મળવા તેઓ શા માટે આવ્યા નહોતા. પીડિત પરિવારોની વેદના જાણવી હોય તો સરકારે તેમના ઘરે જઈને મુલાકાત લેવી જોઈએ. વડગામના ધારાસભ્ય જિજ્ઞેશ મેવાણીએ જણાવ્યું હતું કે રાહુલ ગાંધીએ વીડિયો-કોન્ફોરન્સ માધ્યમથી પીડિત પરિવારો સાથે સંવાદ કર્યો, રૂબરૂ મુલાકાત કરી એટલે પછી પીડિત પરિવારોને મુખ્યમંત્રી આવાસ ખાતે બોલાવવામાં આવ્યા, પણ તેમને સાંભળવામાં આવ્યા નથી અને તેમને બોલવા દેવામાં આવ્યા નથી. માત્ર તેમની મજાક બનાવવા માટે જ પીડિત પરિવારોને ત્યાં બોલાવ્યા હોય તેમ જણાય છે.પીડિત પરિવારોની જે માગ છે એ સંતોષવા માટે કોઈ ખાતરી આપવામાં આવી નથી. ગરીબ પીડિત પરિવારોની માત્ર મજાક બનાવવામાં આવી છે. તેમને બોલવા પણ દેવામાં ન આવ્યા હોવાનું પીડિતો જણાવે છે. ત્યારે રાજય સરકાર મુખ્યમંત્રી કે ગૃહમંત્રી પીડિતોને ન્યાય આપવા માગતા નથી એવું સ્પષ્ટ લાગી રહ્યું છે. જ્યારે રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ સેવા દળના પ્રમુખ લાલજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે રાજકોટના જ પીડિત પરિવારો નહીં, પરંતુ ગુજરાતમાં થયેલા તક્ષશિલાકાંડ, હરણી બોટકાંડ, મોરબી પુલ દુર્ઘટના અને રાજકોટ TRP અગ્નિકાંડ સહિત તમામ પીડિત પરિવારોને સાથે રાખી તેમના ન્યાય માટે આગામી ૧ ઓગસ્ટથી ૧૫ ઓગસ્ટ દરમિયાન મોરબીથી શરૂ કરી અમદાવાદ સુધીની ન્યાય પદયાત્રા યોજવામાં આવશે. આ ન્યાયયાત્રામાં દેશભરમાંથી નેતાઓ જોડાશે. રાહુલ ગાંધી પણ આ ન્યાયયાત્રામાં જોડાઈ એવી પૂરી શક્યતા છે.

જાણે આભ ફાટ્યું હોય તેમ ધોધમાર વરસાદને લઈ રસ્તાઓ થયા બંધ

વલસાડ-ગણદેવીમાં મેઘરાજાનું રૌદ્ર સ્વરૂપ ઠેર-ઠેર જળબંબાકારની સ્થિતિ : લોકો ફસાયા

પલસાણા પુલ પર કાર ફસાઈ, જલાલપોરનું ખરસાડ ગામ બેટમાં ફેરવાયું, જેસીબીની મદદ લેવાઈ

(સંવાદદાતા દ્વારા)
સુરત, તા.૧૩

આજે દક્ષિણ ગુજરાતમાં મેઘરાજાનું તોફાની સ્વરૂપ જોવા મળ્યું હતું. વલસાડ અને ગણદેવીમાં આભ ફાટ્યા જેવી સ્થિતિ સર્જાઈ હતી. વલસાડમાં આજે ધોધમાર સવા પાંચ ઈંચ વરસાદ ખાબક્યો હતો. જેથી અનેક રસ્તાઓ બંધ થયા છે. તેમજ પારડીના પલસાણામાં પુલ પર એક કાર ફસાઈ હતી. જેને જેસીબીની મદદથી સ્થાનિકોએ બહાર કાઢી હતી. ગણદેવીમાં ચાર કલાકમાં પોણા છ ઈંચ વરસાદ ખાબક્યો હતો. તેમજ જલાલપોરનું ખરસાડ ગામ બેટમાં ફેરવાયું હતું. ગામના મુખ્ય રસ્તા ઉપર નદીઓ વહેવા લાગી હતી.

દક્ષિણ ગુજરાતમાં વરસાદની હેલી જામી છે. નવસારી, તાપી, ડાંગ અને વલસાડ જિલ્લામાં મેઘરાજાનું તોફાની સ્વરૂપ જોવા મળી રહ્યું છે. તેમજ નદીઓમાં નવા નીરની શરૂઆત થઈ છે. નવસારી જિલ્લાના ચીખલી ગામમાંથી પસાર થતી કાવેરી નદીના જળ સ્તરમાં સતત વધારો થયો છે. ચીખલી ગામનો કોઝવે પણ ઓવરફ્લો થયો છે. લો લેવલ બ્રિજ પાણીમાં ગરક થયો છે. નવસારી જિલ્લાની પૂર્ણા, અંબિકા, કાવેરી અને ખરેરા નદીઓમાં

જળસ્તરમાં ધીમે ધીમે વધારો થઈ રહ્યો છે જેને લઈને તંત્ર એલર્ટ થઈ ગયું છે.

સુરત-મુંબઈને જોડતા નેશનલ હાઈવે ઉપર કુંડી બ્રિજ પાસે વરસાદી પાણીનો ભરાવો થતા મુંબઈ તરફ જતા વાહનોની ગતિ ધીમી પડી છે. હાઈવે ઉપર વરસાદી પાણીનો ભરાવો થતા સુરત-મુંબઈ માર્ગ ઉપર ૨ કિલોમીટરનો ટ્રાફિક જામ સર્જાયો હતો.

વલસાડ તાલુકામાં ૨ કલાકમાં પડેલા ૩ ઈંચ વરસાદને પગલે ઠેર-ઠેર પાણી ભરાયા છે. શહેરમાં આવેલા મિશન કોલોની વિસ્તાર પાસે વરસાદી પાણીનો ભરાવો થતાં સ્થાનિકોને ભારે હાલાકીનો સામનો કરવાનો વારો આવ્યો છે. આ વિસ્તારમાં ઘરોમાં ગુંઠણસમા પાણી ભરાઈ ગયા છે. વલસાડ જિલ્લામાં પડી રહેલા ભારે વરસાદને લઈને જિલ્લાના પંચાયત હસ્તક આવતા ૧૨ માર્ગો, એક સ્ટેટ હાઈવે તેમજ અન્ય એક મુખ્ય માર્ગ મળી કુલ ૧૪ જેટલા માર્ગો બંધ કરવામાં આવ્યાં છે.

વલસાડ જિલ્લામાં તેમજ ઉપરવાસમાં પડેલા ભારે વરસાદને કારણે મધુબન ડેમમાં પાણીની સતત આવક થઈ રહી છે. જેથી મધુબન ડેમના ચાર દરવાજા ૦.૫૦ મીટર ખોલવામાં આવ્યાં છે. ડેમમાં પાણીની૧૪,૨૧૬ ક્યુસેક પાણીની આવક થઈ રહી છે જેની સામે ડેમમાંથી ૭૨૮૮ ક્યુસેક પાણી દમણગંગા નદીમાં છોડવામાં આવ્યું છે. જેથી દમણ ગંગા નદીના નીચાણવાળા વિસ્તારમાં લોકોને જવા પર પ્રતિબંધ ફરમાવવામાં આવ્યો છે.

વલસાડ જિલ્લાના પારડીના પલસાણા ગામેથી પસાર થતી ગંગાજી ખાડી પર એક કાર ફસાઈ ગઈ હતી. કાર ચાલક ફસાઈ ગયો હતો. જેથી જેસીબીની મદદથી રેસ્ક્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. સ્થાનિકોએ કાર ચાલકનું કાર સાથે રેસ્ક્યૂ કરીને જીવ બચાવ્યો હતો. બેરીકેટ માર્યા હોવા છતાં કારચાલક પુલ પરથી કારને પસાર કરાવી રહ્યો હતો જેને પગલે તે ફસાઈ ગયો હતો. ધોધમાર વરસાદથી જલાલપોરનું ખરસાડ ગામ બેટમાં ફેરવાયું છે. આસપાસના પાંચ ગામોના પાણી આવી જતા ગામમાં પૂરની પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે. મુખ્ય રસ્તા પર જાણે નદીઓ વહેતી હોય તેમ જોવા મળી રહ્યું હતું.

તાપી જિલ્લાના તમામ તાલુકામાં સારો વરસાદ પડતા ખેડૂતોમાં ખુશી જોવા મળી.

નવસારી અને ઉપરવાસના જિલ્લામાં પડી રહેલા ભારે વરસાદથી નદીઓમાં નવા નીરની આવક થઈ છે. ગણદેવીમાં કાવેરી નદીના જળસ્તરમાં ૧ ફૂટનો વધારો નોંધાયો, નદીનું જળસ્તર ૯.૫૦ ફૂટે છે. જિલ્લાના વાંસદામાં સ્થિત જૂજ અને કેલિયા ડેમની સપાટીમાં પણ વધારો નોંધાયો. જૂજ ડેમની સપાટી ૦.૩૦ મીટર વધી, જ્યારે કેલીયા ડેમની સપાટીમાં ૦.૬૦ મીટરનો વધારો થયો છે.

રાજકોટ અગ્નિકાંડ સહિતની ઘટનાઓના પીડિતોને ન્યાય માટે

રાજ્યમાં ૧લીથી ૧૫ ઓગસ્ટ સુધી યોજાશે ન્યાયયાત્રા : રાહુલ ગાંધી પણ જોડાઈ શકે

દેશભરમાંથી નેતાઓ યાત્રામાં જોડાશે, તા.૧૫મી ઓગસ્ટે મહાધ્વજવંદન : કોંગ્રેસ

(સંવાદદાતા દ્વારા)
અમદાવાદ, તા.૧૩

ગુજરાતમાં છેલ્લા કેટલાક સમયથી રાજકીય માહોલ ગરમ છે. રાજકોટ અગ્નિકાંડ સહિત અન્ય ઘટનાના પીડિતોને ન્યાય અપાવવા કોંગ્રેસ દ્વારા તા.૧લી ઓગસ્ટથી કોંગ્રેસ દ્વારા TRP ગેમઝોનમાં પીડિતોને ન્યાય માટે રાખવામાં આવેલા રાજકોટ બંધ સફળ રહ્યું હતું, ત્યારે મોરબી ઝૂલતા પુલ દુર્ઘટના, વડોદરા હરણી તળાવ બોટ દુર્ઘટના અને તક્ષશીલા અગ્નિકાંડ સહિતની અન્ય દુર્ઘટનાના પીડિતોને પણ ન્યાય અપાવવા માટે કોંગ્રેસે ન્યાય યાત્રાનું આયોજન કર્યું છે.

સેવાદળના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ લાલજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે, ૧ ઓગસ્ટથી લઈને ૧૫મી ઓગસ્ટ સુધી સળંગ પંદર દિવસની પદયાત્રા મોરબીથી અમદાવાદ સુધી યોજાશે. જેમાં પીડિત પરિવારો, ન્યાય માટે લડનાર યોદ્ધા એક બાદ એક શહેરથી જોડાશે. ન્યાય યાત્રામાં મોરબી, ટંકારા, રાજકોટ,ચોટીલા, સાયલા, સુરેન્દ્રનગર, વિરમગામ, સાણંદ અને છેલ્લે અમદાવાદ પહોંચશે. ૧૫મી ઓગસ્ટ અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતનો મહા ધ્વજવંદનનો કાર્યક્રમ થશે. ગુજરાતમાં લોકોના ન્યાયની એક જુદા પ્રકારની ન્યાયની જંગની લડાઈમાં આઝાદીની લડાઈમાં ૧૫ ઓગસ્ટે મહાધ્વજવંદન કરીશું. અમદાવાદથી વડોદરા, ભરૂચ અને છેલ્લે સુરત. કારણ કે ગૃહરાજ્યમંત્રી પોતે સુરત રહે છે. હાલ ભાજપના પ્રમુખ પણ સુરતમાં રહે છે અને સરકાર સુરતથી અને દિલ્હીથી ચાલે છે. એટલે સુરત તક્ષશીલાની આખી ઘટના બની ત્યાં ન્યાય ન મળ્યો ૫ વર્ષ પછી પણ એ લોકો ન્યાય ઝંખે છે.

પાલભાઈ, જિજ્ઞેશભાઈ અને અમે લોકો માત્ર TRPના પીડિતોનો સંપર્ક કરીને તેમના દુ:ખદર્દ માટેની લડાઈ મર્યાદિત રાખવાના બદલે બીજા પીડિત પરિવારને પણ મળ્યાં. મોરબીના પીડિતો સાથે બેઠક કરીને તેમની વેદનાને સમજવાની કોશિષ કરી. વડોદરાના હરણી બોટના પીડિત પરિવારોને તથા તક્ષશીલાના પીડિત પરિવારોને મળ્યા. બધાની એક જ વાત આવે છે કે અમને જીવતાં જીવ ન્યાય મળે. અમે જીવીએ છીએ ત્યાં સુધીમાં ન્યાય મળે, ન્યાય આવશે, કદાચ અમે નહીં હોઈએ ને આરોપી નહીં હોય. ના ફરિયાદી હોય ના આરોપી હોય. તો આવો ન્યાય લઈને શું કરવાનું. એટલે ફાસ્ટટ્રેકની માગણી મૂકી છે. જોઈએ ઝડપથી ન્યાય, સાચો ન્યાય, પીડિત પરિવારોના સાથે થતી મજાક જે ચાર લાખની વાત હોય કે પછી SITની. જે ૧૨ મુદ્દાની પીડિત પરિવારોની લડાઈ છે. એને અમે સંપૂર્ણ સમર્થન આપીએ છીએ.

દેસાઈએ જણાવ્યું હતુ કે, જ્યાં જ્યાં અન્યાય હોય છે, ત્યાં રાહુલ ગાંધી આ દેશમાં એવો એક અવાજ છે. મણીપુરથી મુંબઈ સુધીની ન્યાય યાત્રામાં રાહુલ ગાંધી આખા દેશનો અવાજ બન્યાં. મને પોતાને પણ વિશ્વાસ છે કે આમંત્રણ આપવાની જરૂર નહીં પડે, સામેથી એમ કહેશે કે આવી કોઈ ન્યાય યાત્રા હોય તો હું હિસ્સો બનીશ. એટલે રાહુલ ગાંધી આવશે એવી મને ખાતરી છે.

આ ન્યાય યાત્રામાં દેશભરમાંથી નેતાઓ આવશે. એટલે આપણે ગુજરાતમાં એવો પ્રયાસ કરીશું કે નિરૂકુંશ બનેલી સરકાર એને એમ છે કે અમારી પાસે ૫૬ની છાતીમાં ૧૫૬નો પાવર છે એમનો. એ ૧૫૬ના પાવરમાં જનતાના દુ:ખદર્દ ભૂલી ગયા છે. એમને એમ કહેવું છે કે અમે જેટલા છીએ એટલા ૬૨ વર્ષ સુધી, ભૂતકાળમાં અંગ્રેજો સામે લડ્યા ત્યારે સત્તા નહોતી, ગુજરાતમાં એક પણ MLA નહીં હોય તો પણ જનતાની લડાઈ લડીને તમને લોકોને આ બેફામ શાસન અને બેફામ ભ્રષ્ટાચાર, ગુજરાતની જનતા સાથે અન્યાય કરવા જશો તો રૂક જા કહીંને ઊભા રહીશું. તેમ તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું.

ક્રિકેટના મોટાપાયે કરોડોના સટ્ટા પ્રકરણમાં આઈડી બનાવી લોકોને સટ્ટો રમવા માટે આપતો

દુબઈથી ઓનલાઈન માસ્ટર આઈડી બનાવનાર મુખ્ય આરોપી પકડાયો

પાર્થ દોશી એક વર્ષથી ફરાર હતો, પોલીસે લુક આઉટ સર્ક્યુલર ઈશ્યુ કર્યો હતો

(સંવાદદાતા દ્વારા)
અમદાવાદ, તા.૧૩

દુબઈથી ઓનલાઈન માસ્ટર આઈડી બનાવીને સટ્ટાખોરોને પૂરૂ પાડતો મુખ્ય આરોપી પાર્થ દોશી ઝડપાઈ ગયો છે. અમદાવાદમાં કદાચ કરોડોની કિંમતનો ઓનલાઈન ક્રિકેટ સટ્ટો રમાઈ રહ્યો હશે. આ સટ્ટો રમાડવામાં દુબઈમાં બેઠેલા મોટા ગજાના સટોડિયાઓનો હાથ છે. ૨૦૨૩માં પોલીસે પકડેલા ક્રિકેટ બેટિંગ સટ્ટામાં ધવલ પટેલ નામના બુકીની ધરપકડ કરી હતી. પોલીસે ધવલ પટેલની પુછપરછ કરતા અનેક ખુલાસાઓ થયાં છે અને માસ્ટર આઈડી બનાવીને લોકોને સટ્ટો રમવા માટે આપનાર મુખ્ય આરોપી પાર્થ દોશીની ગુનામાં નાસતો ફરતો હતો અને તેની સામે ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪મા લુક આઉટ સર્ક્યુલર ઈશ્યુ કરવામાં આવ્યો હતો. જે હવે પોલીસના હાથે પકડાઈ ગયો છે. મળતી માહિતી મુજબ અમદાવાદના માધુપુરા કરોડોનો ક્રિકેટ સટ્ટો હાલ ચર્ચામાં છે. તે ઉપરાંત શહેરમાં ઓનલાઈન સટ્ટા માટે આઈડી આપીને લોકોને ક્રિકેટ મેચ પર સટ્ટો રમાડનારા પોલીસના હાથે પકડાઈ રહ્યાં છે. ત્યારે ૨૦૨૩માં પોલીસે પાડેલી રેડમાં ક્રિકેટ સટ્ટો રમાડતાં ધવલ સોમાભાઈ પટેલની ધરપકડ કરી હતી. આ ધવલ પટેલની પુછપરછમાં ઓનલાઈન સટ્ટા બેટિંગનું માસ્ટર આઈડી બનાવવામાં પાર્થ દોશીનું નામ સામે આવ્યું હતું. ૩ માસ્ટર આઈડી ધવલ પટેલે ૧૫ ટકાના ભાગે આરોપી જીગ્નેશ પટેલને આપ્યા હતાં. આ માસ્ટર આઈડી આપનાર મુખ્ય આરોપી પાર્થ દોશી વર્ષોથી દુબઈ રહે છે. તે દુબઈથી સટ્ટા માટેનું માસ્ટર આઈડી બનાવીને સટ્ટાખોરોને પુરુ પાડતો હતો. પાર્થ દોશી આ ગુનામાં એક વર્ષથી નાસતો ફરતો હતો. તેની સામે પહેલી ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪માં પોલીસે લુક આઉટ સર્ક્યુલર ઈશ્યુ કર્યો હતો. આ આરોપી પાર્થ દોશી દુબઈથી પંજાબના અમૃતસર ખાતે આવતાં તેની સાથે ઈશ્યુ કરવામાં આવેલા સર્ક્યુલર પ્રમાણે તેને એરપોર્ટ ઓથોરિટીએ ડીટેન કર્યો હતો. ત્યારબાદ ગુજરાત પોલીસને જાણ કરવામાં આવી હતી. ગુજરાત પોલીસે પાર્થ દોશીની પંજાબ ઓથોરિટી પાસેથી કબજો મેળવીને આજે અટકાયત કરી છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, માધુપુરા ક્રિકેટ સટ્ટાકાંડમાં અત્યાર સુધીમાં ૩૫ આરોપીને પકડી પાડવામાં આવ્યાં છે અને આ કેસની તપાસ હજી ચાલી રહી છે.

૭૫૦૦ શિક્ષકોની ભરતીમાં વ્યાયામ તથા કમ્પ્યુટરના શિક્ષકોની પણ ભરતી થશે

રાજ્યના શિક્ષણમંત્રીએ સોશિયલ મીડિયા પર જગ્યા ભરવાને લઈને કરી જાહેરાત

(સંવાદદાતા દ્વારા)
અમદાવાદ, તા.૧૩

રાજ્ય સરકાર દ્વારા તાજેતરમાં જાહેર કરેલા ભરતી કેલેન્ડરમાં અન્ય વિષયના શિક્ષકોની પણ કાયમી ભરતીમાં સમાવેશ કરવા માટે શૈક્ષિક મહાસંઘ દ્વારા મુખ્યમંત્રીને પત્ર લખીને રજૂઆત કરવામાં આવ્યા બાદ તરત જ રાજ્યના શિક્ષણમંત્રીએ આ મુદ્દે સોશિયલ મીડિયા એક્સ પર જાહેરાત કરી હતી. જેમાં સરકાર દ્વારા માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં ૭૫૦૦ શિક્ષણ સહાયકોની ભરતી કરવાની જાહેરાત કરી છે, તેમાં વ્યાયામ, કમ્પ્યૂટર, ચિત્ર તેમજ સંગીત શિક્ષકોની કાયમી ભરતીનો સમાવેશ કરવામાં આવશે તેમ જણાવાયું છે.

પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર, અખિલ ભારતીય રાષ્ટ્રીય શૈક્ષિક મહાસંઘ દ્વારા રાજ્યના મુખ્યમંત્રીને પત્ર લખી શિક્ષકોની કાયમી ભરતીમાં અન્ય વિષયના શિક્ષકોના સમાવેશને લઈને ભલામણ કરવામાં આવી હતી. રાજ્ય સરકાર દ્વારા તાજેતરમાં જ આગામી ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ સુધીનું ભરતી કેલેન્ડર બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. જેમાં વિવિધ વિષયોની ભરતીની સાથે સાથે મંજૂર જગ્યાઓ પર પ્રમાણસર વ્યાયામ, કમ્પ્યુટર, ચિત્ર તથા સંગીતના શિક્ષકોનો પણ સમાવેશ થવો જોઈએ તેવી માગણી શૈક્ષિક સંઘ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. આ મુદ્દે શૈક્ષિક સંઘ દ્વારા રાજ્યના મુખ્યમંત્રીને પત્ર લખીને રજૂઆત કરી વહેલી તકે નિર્ણય લેવામાં આવે તેમ જણાવ્યું હતું.

આ રજૂઆતના થોડાક સમય પછી જ રાજ્યના શિક્ષણમંત્રી કુબેર ડિંડોર દ્વારા સોશિયલ મીડિયા એક્સ પર આ સંદર્ભે જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. જેમાં જણાવાયું હતુ કે, ગુજરાત સરકાર દ્વારા રાજ્યની સરકારી અને બિનસરકારી અનુદાનિત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં ૭૫૦૦ જેટલા શિક્ષણ સહાયકોની ભરતી કરવાની જાહેરાત કરવામાં આવેલી છે. જે અંતર્ગત શાળા મંડળની માંગણી અનુસાર, સાક્ષરી વિષયો સાથે વ્યાયામ, કમ્પ્યુટર, ચિત્ર અને સંગીત જેવા વિષયોની ખાલી જગ્યાનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવશે.

જયસ્વાલ-ગિલની અર્ધસદી, ઝિમ્બાબ્વેને હરાવી ભારતની સિરીઝમાં ૩-૧થી અજેય લીડ

ઝિમ્બાબ્વે ૧૫૨/૭, સિકંદર રઝા ૪૬, મારૂમાની ૩૨, ખલીલ અહેમદની બે વિકેટ; ભારત વિના વિકેટે ૧૫૬, મેન ઓફ ધ મેચ જયસ્વાલ અણનમ ૯૩, શુભમન ગિલ અણનમ ૫૮

હરારે, તા. ૧૩

યશસ્વી જયસ્વાલ (૯૩ અણનમ) અને શુભમન ગિલ (૫૮ અણનમ)ની શાનદાર અર્ધસદીની મદદથી ભારતે પાંચ મેચોની સીરિઝમાં ચોથી ટી-૨૦ મેચમાં ઝિમ્બાબ્વેને ૧૦ વિકેટથી હરાવીને શ્રેણીમાં ૩-૧ની અજેય લીડ મેળવી લીધી છે. ૧૫૩ રનના લક્ષ્યાંકનો પીછો કરતાં ભારતે વિના વિકેટે ૧૫.૨ ઓવરમાં ૧૫૬ રન બનાવી શાનદાર વિજય મેળવી લીધો હતો. જયસ્વાલે પોતાની આકર્ષક ઈનિંગમાં ૫૩ બોલનો સામનો કરીને ૧૩ ચોગ્ગા અને બે સિક્સર ફટકારી હતી. બીજી તરફ કેપ્ટન શુભમન ગિલે ૩૯ બોલનો સામનો કરીને છ ચોગ્ગા અને બે સિક્સર ફટકારી હતી. મેચમાં ૯૩ રનની અણનમ ઈનિંગ રમનારા યશસ્વી જયસ્વાલને મેન ઓફ ધ મેચ જાહેર કરાયો હતો.

આ પહેલા ટોસ હારીને પ્રથમ બેટિંગ કરવા ઉતરેલી ઝિમ્બાબ્વેની ટીમ કપ્તાન સિકંદર રઝાની ૪૬ રનની ઈનિંગની મદદથી ૭ વિકેટે ૧૫૨ રન બનાવ્યા હતા ઝિમ્બાબ્વે માટે મધેવેરે અને તાદિવાનાશે મારૂબનીની મદદથી સારી શરૂઆત કરી હતી જો કે રવિ બિશ્નોઈ અને ખલીલ અહેમદની બોલિંગમાં બંને બેકફુટ પર દેખાયા મેચમાં તુષાર પાંડેએ ભારત માટે ડેબ્યુ કર્યું પણ તેણે પહેલી બે ઓવરમાં ૨૧ રન આપી દીધા ઝિમ્બાબ્વેની પ્રથમ વિકેટ ૬૩ રનો પડી જયારે મારૂબનીને અભિષેક શર્માએ આઉટ કર્યા. મારૂબનિએ ૩૧ બોલમાં ૩૨ રન બનાવ્યા હતા અને બન્ને ઓપનરોએ સારી શરૂઆત કરી પણ મોટો સ્કોર બનાવી શકયા નહીં. મધ્યમક્રમમાં આવેલા સિકંદર રઝાએ ૨૮ બોલમાં બે ચોગ્ગા અને ત્રણ સિક્સરની મદદથી ૪૬ રનની ઈનિંગ રમી હતી.

પૂર્વ ભારતીય ક્રિકેટર અંશુમાન ગાયકવાડ માટે કપિલ દેવે બીસીસીઆઈને નાણાકીય સહાય આપવા વિનંતી કરી

નવી દિલ્હી,તા.૧૩

બ્લડ કેન્સર સામે ઝઝુમી રહેલા અને સારવારનો ખર્ચ પૂરો કરવા માટે સંઘર્ષ કરી રહેલા ભારતના પૂર્વ ઓપનીંગ બેટસમેન અને કોચ અંશુમાન ગાયકવાડની સ્થિતિથી વિશ્વકપ વિજેતા કપ્તાન કપિલ દેવ પરેશાન છે. કપિલે કહ્યું કે જયારે અમે એ જાણવા માટે તેમની પાસે પહોંચ્યા કે ગાયકવાડના સમકાલીન તેમની મદદ માટે શું કરી રહ્યા છે. તો અમને સ્થિતિ દુ:ખદ લાગી કપિલ દેવે કહ્યું કે હું દુ:ખી છું. કારણ કે હું અંશુ સાથે રમ્યો છું. અને તેને આ હાલતમાં જોવો સહન થતું નથી કોઈએ પણ આવું ના કરવું જોઈએ. મને ખબર છે કે બોર્ડ તેનું ધ્યાન રાખશે. કપિલ દેવ, મોહિન્દર અમરનાથ, સુનિલ ગાવસ્કર, સંદીપ પાટીલ, દિલીપ વેંગસરકર, મદનલાલ, રવિ શાસ્ત્રી અને કીર્તિ આઝાદ ગાયકવાડને તેમના કઠીન સમયમાં સમર્થન આપવા માટે સક્રિય રૂપથી મિત્રો અને કોર્પોરેટરનો સંપર્ક કરી રહ્યા છે. ભાવુક કપિલે કહ્યું કે અમે કોઈને મજબૂર કરી રહ્યા નથી. અંશુ માટે કોઈપણ મદદ કરવાનું તમારૂં મન થવું જોઈએ. અમુક ખતરનાક ઝડપી બોલરોની સામે ઉભા રહીને તેણે પોતાના ચહેરા અને છાતી પર બાઉન્સરોના વાર ઝીલ્યા છે. હવે સમય આવી ગયો છે કે આપણે તેના માટે ઉભા રહીએ મને વિશ્વાસ છે કે આપણા ક્રિકેટ પ્રશંસક તેમને નિરાશ કરશે નહીં તેમણે તેના સ્વસ્થ થવા માટે પ્રાર્થના કરવી જોઈએ એક પ્રશ્નના જવાબમાં કપિલે સૂચન આપ્યું કે દુર્ભાગ્યથી આપણી પાસે કોઈ સીસ્ટમ નથી અમારા સમયમાં બોર્ડ પાસે પૈસા ન હતા. પણ આજે સ્થિતિ અલગ છે. બીસીસીઆઈએ ભૂતકાળના વરિષ્ઠ ખેલાડીઓનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ એક ટ્રસ્ટની રચના કરવા પર કપિલને આશા છે કે પ્રશંસકો અને પૂર્વ ખેલાડીઓએ આમાં કંઈક યોગદાન આપવુ જોઈએ. જો ટ્રસ્ટ બને છે તો તે પોતાના પૈસા ત્યાં લગાવશે પણ આપણી પાસે કોઈ સીસ્ટમ નથી. એક ટ્રસ્ટ હોવું જોઈએ મને લાગે છે કે બીસીસીઆઈ આ કરી શકે છે. તે પૂર્વ અને વર્તમાન ખેલાડીઓની દેખરેખ રાખે છે.

અખબારી કાગળના ભાવમાં સતત અસહ્ય વધારો

તારીખ	કિલોગ્રામ દીઠ ભાવ	
૫ એપ્રિલ-૨૦૧૨	રૂા.	૨૬.૦૦
૧૬ ડિસેમ્બર-૨૦૧૨	રૂા.	૨૬.૦૦
૧૫ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂા.	૨૫.૦૦
૨૪ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂા.	૨૫.૦૦
૧૦ જૂન-૨૦૨૧૩	રૂા.	૨૬.૫૦
૧૦ ઓગસ્ટ-૨૦૧૩	રૂા.	૨૮.૦૦
૧૯ ઓક્ટોબર-૨૦૧૩	રૂા.	૨૮.૭૫
૨૫ માર્ચ-૨૦૧૪	રૂા.	૩૧.૦૦
૧૦ માર્ચ ૨૦૨૦	રૂા.	૩૪.૨૫
૧૬ એપ્રિલ૨૦૨૧	રૂા.	૪૯.૫૦
૩૦ માર્ચ ૨૦૨૨	રૂા.	૭૦.૦૦
૫ એપ્રિલ ૨૦૨૨	રૂા.	૭૨.૦૦
૩૦ ડિસેમ્બર-૨૦૨૩	રૂા.	૫૨.૦૦
૨૮ એપ્રિલ-૨૦૨૪	રૂા.	૫૨.૦૦
૧૩ જૂલાઈ-૨૦૨૪	રૂા.	૫૧.૦૦

ગુજરાત ટુડે

૩૩માં વાર્ષિક વિશેષાંકમાં આપની જાહેરખબર આપી સહયોગ માટે અપીલ

"આપના અવાજને મજબૂત બનાવો"

'ગુજરાત ટુડે' હંમેશા કચડાયેલ અવાજને બુલંદ કરવા પ્રયત્નશીલ રહ્યો છે. સત્યને વળગી રહેનાર અને લોકોની વાત પહોંચાડનાર આપનું માનીતું દૈનિક 'ગુજરાત ટુડે' ભારે પડકારજનક અને પુરૂષાર્થભરી **33 વર્ષ**ની મજલને સફળતાપૂર્વક પાર કરીને **34માં વર્ષ**માં પ્રવેશ કરી રહ્યું છે. 'ગુજરાત ટુડે' દૈનિકમાં આગામી **વાર્ષિક વિશેષાંક**માં આપ આપના ધંધા-વ્યાપાર અને શુભેચ્છાની જાહેરખબર સત્વરે મોકલી આપીને સહકાર આપશો જ એવી અપેક્ષા છે. 'ગુજરાત ટુડે'ના ચાહકો અને શુભેચ્છકોને આ માટે ખાસ પ્રયાસો કરવા અમારી હાર્દિક અપીલ છે. આપ આપની જાહેરખબર અમારા સ્થાનિક પ્રતિનિધિ અથવા તો અમદાવાદ સ્થિત મુખ્ય કચેરી ખાતે સીધી મોકલી શકો છો.

વાર્ષિક વિશેષાંક ૦૪-૮-૨૦૨૪ને રવિવારના રોજ પ્રસિદ્ધ થશે

વ્યવસ્થાપક
જાહેરખબર વિભાગ
ગુજરાત ટુડે દૈનિક,૩૩/૧, શાહેઆલમ, અમદાવાદ-૨૮
ફોન : ૦૭૯-૨૫૩૨૦૩૩૦, ૨૫૩૨૦૪૩૧
E-mail : gujarattodaydaily@gmail.com, gtadvt@yahoo.co.in

ઉત્તરપ્રદેશ : મુસ્લિમ સંસ્થાએ મદ્રેસામાંથી સરકારી શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓના ટ્રાન્સફર અંગેના આદેશને ફગાવી દીધો

યુપીમાં અંદાજે ૨૫,૦૦૦ મદ્રેસા છે, તેમાંથી ૧૬,૦૦૦ મદ્રેસા સરકાર માન્ય છે, જેમાં ૫૬૦ સરકારી સહાયિત મદ્રેસાનો સમાવેશ થાય છે

(એજન્સી) લખનૌ, તા.૧૩

જમીયત-ઉલામા-એ-હિંદે યુપી સરકારના તાજેતરના આદેશને પાછો ખેંચવાની માંગ કરી છે જે નિર્દેશ કરે છે કે માન્યતા વિનાના મદ્રેસામાંના તમામ વિદ્યાર્થીઓ અને સરકારી સહાયિત મદ્રેસામાં અભ્યાસ કરતા બિન-મુસ્લિમ વિદ્યાર્થીઓને સરકારી શાળાઓમાં મોકલવા જોઈએ. મુસ્લિમ સંગઠને આ આદેશને ગેરબંધારણીય ગણાવ્યો હતો.

ઉત્તર પ્રદેશના તત્કાલિન મુખ્ય સચિવ દુર્ગા શંકર મિશ્રાએ ૨૬ જૂનના આદેશમાં અને રાજ્યના તમામ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને જારી કરતાં ૭ જૂનના રોજ નેશનલ કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઑફ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ (NCPCR)ના પત્રને ટાંક્યો હતો. આ પત્રમાં સરકાર દ્વારા ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવતા મદ્રેસામાં અભ્યાસ કરતા તમામ બિન-મુસ્લિમ વિદ્યાર્થીઓને ઔપચારિક શિક્ષણ પ્રદાન કરવા માટે મૂળભૂત શિક્ષણ પરિષદની શાળાઓમાં પ્રવેશ આપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૨૬ જૂને જારી કરાયેલા પત્રમાં એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે રાજ્યના આવા તમામ મદ્રેસામાં અભ્યાસ કરતા તમામ બાળકોને પણ કાઉન્સિલની શાળાઓમાં પ્રવેશ આપવામાં આવે અને સમગ્ર પ્રક્રિયાના અમલીકરણ માટે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા જિલ્લા સ્તરે સમિતિઓની રચના કરવી જોઈએ.

સરકારના આદેશને "ગેરબંધારણીય" અને લઘુમતીઓના અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરતી કાર્યવાહી ગણાવીને, જમીયત-ઉલમા-એ-હિંદે આ આદેશને પાછો ખેંચવાની માંગ કરી છે. એક નિવેદનમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે, જમિયત-ઉલામા-એ-હિંદના પ્રમુખ મૌલાના મહમૂદ અસદ મદનીએ ઉત્તર પ્રદેશ સરકારના મુખ્ય સચિવ, બાળ અધિકાર સંરક્ષણ માટેના રાષ્ટ્રીય આયોગ, લઘુમતી કલ્યાણના વધારાના મુખ્ય સચિવ/પ્રિન્સિપલ અને વક્ફ ઉત્તર પ્રદેશ સેક્રેટરી અને ડાયરેક્ટર લઘુમતી કલ્યાણ યુપીને ને પત્ર લખ્યો છે અને આ ગેરબંધારણીય કાર્યવાહીથી દૂર રહેવા અપીલ કરી છે.

આ પત્રમાં લખ્યું છે કે, નેશનલ કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઑફ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ (NCPCR)ના પત્રવ્યવહારના આધારે, યુપી સરકારે ૨૬ જૂન, ૨૦૨૪ના રોજ સૂચનાઓ જારી કરી હતી કે સહાયિત અને માન્યતા પ્રાપ્ત મદ્રેસામાં અભ્યાસ કરતા બિન-મુસ્લિમ વિદ્યાર્થીઓને અલગ કરવામાં આવે અને તેમને સરકારી શાળાઓમાં પ્રવેશ આપવો જોઈએ. તેવી જ રીતે, અજ્ઞાત મદ્રેસાના તમામ વિદ્યાર્થીઓને આધુનિક શિક્ષણ માટે સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં ફરજિયાત પ્રવેશ આપવો જોઈએ. આ આદેશથી રાજ્યના હજારો સ્વતંત્ર મદ્રેસાઓને અસર થશે કારણ કે ઉત્તર પ્રદેશ એવું રાજ્ય છે જ્યાં દારુલ ઉલૂમ દેવબંધ અને નદવાતુલ ઉલમા સહિત અનેક સ્વતંત્ર મદ્રેસા છે.

મદનીએ પોતાના પત્રમાં સ્પષ્ટતા કરી છે કે NCPCR સહાયિત મદ્રેસાના બાળકોને તેમના ધર્મના આધારે અલગ

કરવાની સૂચના આપી શકે નહીં. તેમણે કહ્યું કે આ ધર્મના નામે દેશને વિભાજિત કરવાનું કામ છે. યુપી સરકારે એ સમજવું જોઈએ કે ઈસ્લામિક મદ્રેસાઓને મુક્તિ આપીને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ અધિનિયમ, ૨૦૦૯ની કલમ ૧(૫) દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત મદ્રેસાનો અલગ કાનૂની ઓળખ અને દરજ્જો છે. તેથી, જમિયત-ઉલમા-એ-હિંદ માંગ કરે છે કે ૨૬ જૂનના સરકારી આદેશને પાછો ખેંચવામાં આવે.

યુપીમાં અંદાજે ૨૫,૦૦૦ મદ્રેસા છે. તેમાંથી ૧૬,૦૦૦ મદ્રેસા સરકાર માન્ય છે, જેમાં ૫૬૦ સરકારી સહાયિત મદ્રેસાનો સમાવેશ થાય છે. સુપ્રીમ કોર્ટે ૫ એપ્રિલે અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના આદેશ પર સ્ટે મૂક્યો હતો, જેણે ઉત્તર પ્રદેશ બોર્ડ ઓફ મદ્રેસા એજ્યુકેશન એક્ટ, ૨૦૦૪ને "ગેરબંધારણીય" જાહેર કર્યો હતો. અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના ૨૨ માર્ચના ચુકાદા સામે અપીલોના સમૂહની સુનાવણી કરતા, ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ ડી વાય ચંદ્રચુડ અને ન્યાયાધીશ જેબી પારડીવાલા અને મનોજ મિશ્રાની ત્રણ જજોની બેન્ચે જણાવ્યું હતું કે આ આદેશ લગભગ ૧૭ લાખ વિદ્યાર્થીઓના શિક્ષણના ભાવિ માર્ગ પર અસર કરશે. જેઓ આ મદ્રેસાઓમાં શિક્ષણ મેળવી રહ્યા છે.

ઉત્તર પ્રદેશ મદ્રેસા એજ્યુકેશન કાઉન્સિલના પ્રમુખ ઈફ્તિખાર અહેમદ જાવેદે પણ આ ઘટના પર પ્રતિક્રિયા આપી છે અને કહ્યું છે કે કોઈપણ વિદ્યાર્થીને મદ્રેસામાં અભ્યાસ કરવાની ફરજ પાડવામાં આવતી નથી. મદ્રેસામાં અભ્યાસ કરતા તમામ બિન-મુસ્લિમ વિદ્યાર્થીઓ તેમના માતાપિતાની સંમતિથી અભ્યાસ કરે છે. આવી સ્થિતિમાં, કાઉન્સિલની શાળાઓમાં તેમને અથવા માન્યતા વિનાના મદ્રેસાના વિદ્યાર્થીઓને ફરજિયાત નોંધણી કરાવવાનો આદેશ અયોગ્ય છે. જાવેદના જણાવ્યા અનુસાર, રાજ્યમાં ૮,૫૦૦ બિન-સહાયિત મદ્રેસા છે જેમાં લગભગ સાત લાખ વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરે છે. તેમને સરકારી આદેશ અનુસાર મૂળભૂત શિક્ષણ પરિષદની શાળાઓમાં મોકલવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી છે. (સૌ.: મુસ્લિમમિરર.કોમ)

'બિન-મુસ્લિમ બાળકોને મદ્રેસામાં રાખવા એ બાળકોના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન છે' : NCPCRના અધ્યક્ષ પ્રિયાંક કાનૂન્ગો

પ્રિયાંક કાનૂન્ગોએ એક અખબારમાં ૧૯ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩ના રોજ પ્રકાશિત થયેલા એક લેખની એક તસવીર શેર કરી હતી, જેમાં લખ્યું છે કે, હિંદુ બાળકના અપહરણ અને ધર્માંતરણની ઘટનાનું સહારનપુર કનેક્શન સામે આવ્યું છે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

નેશનલ કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઑફ ચાઈલ્ડ રાઈટ્સ (NCPCR)ના અધ્યક્ષ પ્રિયાંક કાનૂંગોએ બાળકોના અધિકારો વિશે ચિંતા વ્યક્ત કરી છે, અને તે ખાસ કરીને મદ્રેસામાં બિન-મુસ્લિમ બાળકો અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરે છે.

X પરની એક પોસ્ટમાં, પ્રિયાંક કાનૂન્ગોએ જણાવ્યું હતું કે, મદ્રેસાઓ ઈસ્લામિક ધાર્મિક શિક્ષણ આપવાના કેન્દ્રો છે અને શિક્ષણ અધિકાર કાયદાની સીમાની બહાર છે. આવી સ્થિતિમાં હિંદુ અને અન્ય બિન-મુસ્લિમ બાળકોને મદ્રેસામાં રાખવા એ તેમના મૂળભૂત, બંધારણીય અધિકારોનું ઉલ્લંઘન જ નથી પરંતુ સમાજમાં ધાર્મિક વૈમનસ્ય ફેલાવવાનું કારણ પણ બની શકે છે. તેથી, @NCPCR_એ તમામ રાજ્ય સરકારોને વિનંતી કરી છે કે તેઓ મદ્રેસામાં ભણતા હિંદુ બાળકોને અન્ય શાળાઓમાં દાખલ કરે જેથી તેઓ બંધારણ મુજબ મૂળભૂત શિક્ષણનો અધિકાર મેળવી શકે અને મુસ્લિમ બાળકોને શિક્ષણના અધિકારની સાથે ધાર્મિક જ્ઞાન પ્રદાન કરવાની પણ વ્યવસ્થા કરે. આ સંદર્ભમાં, ઉત્તર પ્રદેશની રાજ્ય સરકારના મુખ્ય સચિવે પંચની ભલામણ અનુસાર આદેશ

જારી કર્યો હતો. પ્રિયાંક કાનૂન્ગોએ X પરની તેમની પોસ્ટમાં કહ્યું કે, અખબારો દ્વારા જાણવા મળ્યું છે કે જમિયત-ઉલેમા-એ-હિંદ નામનું એક ઈસ્લામિક સંગઠન મુખ્ય સચિવ દ્વારા જારી કરાયેલા આ આદેશ વિશે અફવાઓ ફેલાવી રહ્યું છે અને લોકોને ગેરમાર્ગે દોરે છે. તેઓ સામાન્ય જનતાની લાગણીઓને સરકાર સામે ભડકાવવાનું પણ કામ કરી રહ્યા છે. આ ઈસ્લામિક મૌલવીઓનું સંગઠન છે, મદ્રેસા દારુલ ઉલૂમ દેવબંદની શાખા છે, જેની સામે કમિશને ગઝવા-એ-હિંદને સમર્થન આપવા બદલ કાર્યવાહી કરી છે.

તેણીએ કહ્યું કે, ગયા વર્ષે ઉત્તર પ્રદેશના દેવબંદને અડીને આવેલા એક ગામમાં ચાલતા મદ્રેસામાં ગુમ થયેલા હિંદુ બાળકની ઓળખ બદલવાની અને સુન્નત કરીને ધર્માંતરણની ઘટનાને કારણે સાંપ્રદાયિક સૌહાર્દને નુકસાન થયું હતું. આવી ઘટનાઓને રોકવા માટે પણ આ કાર્યવાહી જરૂરી છે. તેમણે તેમની પોસ્ટમાં ધાર્મિક સ્વતંત્રતા અધિનિયમનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો, જે ઉત્તર પ્રદેશમાં અમલમાં છે, અને કહ્યું કે કોઈએ બાળકોની ધાર્મિક સ્વતંત્રતાનું ઉલ્લંઘન કરવું જોઈએ નહીં. હું જનતાને હાથ જોડીને વિનંતી કરું છું કે આ બાળકોના અધિકારોનો મામલો છે; કોઈપણ કટ્ટરવાદી કટ્ટરપંથી દ્વારા ગેરમાર્ગે દોરાશો નહીં અને બાળકોના સારા ભવિષ્યના નિર્માણમાં ભાગ લેશો. અફવા ફેલાવનારાઓ સામે કાર્યવાહી કરવા માટે સરકારને વિનંતી કરવામાં આવી રહી છે.

આ પોસ્ટની સાથે, પ્રિયાંક કાનૂન્ગોએ એક અખબારમાં ૧૯ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩ના રોજ પ્રકાશિત થયેલા એક લેખની એક છબી શેર કરી, જેમાં લખ્યું છે કે, હિંદુ બાળકના અપહરણ અને ધર્માંતરણની ઘટનાનું સહારનપુર કનેક્શન સામે આવ્યું છે, અને આ આખો મામલો છે. આ લેખ એવા બાળક વિશે છે જેના ગુમ થવાનો રિપોર્ટ ૨૦૦૮માં ચંદીગઢમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને જે મુઝફ્ફરનગરના એક મદ્રેસામાં મળી આવ્યો હતો.

ઉત્તરપ્રદેશની હિંસક ઘટના : મહારાજગંજમાં ફળ લેવા માટે બગીચામાં પ્રવેશ્યા પછી ત્રણ બાળકોને ઝાડ સાથે બાંધીને માર મારવામાં આવ્યો અને મોંઢામાં કેરીઓ ઠુંસવામાં આવી

આ ચોંકાવનારી ઘટના પિપ્રિયા ગુરૂ ગોવિંદ રાય ગામમાં બની હતી જે ચોક પોલીસ સ્ટેશનની હદમાં આવે છે, આ ઘટનાનો એક વીડિયો વાયરલ થયો હતો, જેના કારણે લોકોમાં આક્રોશ જોવા મળ્યો હતો, આરોપી સામે ગુનો દાખલ કરીને તેને જેલમાં મોકલી દેવામાં આવ્યો હતો

(એજન્સી) લખનૌ,તા.૧૩

ઉત્તર પ્રદેશના મહારાજગંજ જિલ્લામાં એક ચિંતાજનક ઘટનામાં ત્રણ બાળકોને માત્ર બગીચામાંથી કેરી એકત્રિત કરવાનો પ્રયાસ કરવા બદલ ત્રાસ આપવામાં આવ્યો હતો. કેરીના બગીચાની દેખરેખ રાખવાની જવાબદારી જે માણસને સોંપવામાં આવી હતી તેણે ત્રણેય બાળકોને ઝાડ સાથે બાંધી દીધા હતા અને માર માર્યો અને બળજબરીથી કેરીઓ તેમના મોંમાં નાખી દીધી જેથી મદદ માટે તેમની બૂમો પાડી શકે નહીં.

આ ચોંકાવનારી ઘટના પિપ્રિયા ગુરુ ગોવિંદ રાય ગામમાં બની હતી જે ચોક પોલીસ સ્ટેશનની હદમાં આવે છે. આ ઘટનાનો એક વીડિયો વાયરલ થયો હતો, જેને પગલે લોકોમાં આક્રોશ જોવા મળ્યો હતો. આ વીડિયોમાં જોઈ શકાય છે કે આ ત્રણ લાચાર બાળકોને એક આંબાના ઝાડ સાથે બાંધી દીધા છે કારણ કે તેઓએ બગીચામાંથી કેરીઓ એકત્રિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો.

ચોંકાવનારી વાત એ છે કે, વીડિયોમાં

કેટલાક પુખ્ત વયના લોકો જોઈ શકાય છે જ્યારે બાળકોને આંબાના ઝાડ સાથે બાંધવામાં આવે છે. જો કે, જે બાળકોને ધમકાવવામાં આવ્યા હતા, માર મારવામાં આવ્યો હતો અને આ લોકો તેમને મદદ કરવા કંઈ કરતા નથી. અહેવાલ અનુસાર, બાળકોને ઝાડ પરથી બાંધીને ત્રાસ આપવા ઉપરાંત, આરોપીઓએ તેમને ફરીથી બગીચામાં પગ મૂકવાની હિંમત ન કરવાની ચેતવણી પણ આપી હતી.

આ ઘટનાનો વિડીયો વાયરલ થયા બાદ પોલીસ એક્શનમાં આવી ગઈ હતી અને બાળકો સાથે નિર્દય વર્તન કરનાર આરોપીઓ સામે ગુનો દાખલ કર્યો હતો. સ્થાનિક અહેવાલો અનુસાર પોલીસ દ્વારા તેની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને જેલમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો.

સંઘર્ષગ્રસ્ત મણિપુરમાં વિદ્યાર્થીઓ રાહત શિબિરમાંથી બહાર નીકળવાનો માર્ગ શોધી રહ્યા છે : તેઓ આગળના અભ્યાસ અંગે ચિંતિત છે

રાજ્યમાં મેઈતેઈ અને કુકી આદિવાસીઓ વચ્ચે તણાવ ફાટી નીકળ્યો એ પછીની હિંસામાં મહિલાઓ અને બાળકોને સૌથી વધુ સહન કરવું પડ્યું છે

(એજન્સી) તા.૧૩

મણિપુરમાં રાહત શિબિરોમાં એક વર્ષથી વધુ સમય પછી બે છોકરીઓ ઈમ્ફાલની હોસ્ટેલમાં રહેવા ગઈ છે. તેઓએ બેટી બચાવો, બેટી પઢાવો, વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને બીજેપીના સૂત્ર વિશે સાંભળ્યું છે. ગયા વર્ષે મે મહિનાથી વંશીય હિંસાથી પ્રભાવિત ઉત્તરપૂર્વીય રાજ્ય પર પણ ભાજપ શાસન કરે છે, પરંતુ તેમના માટે આ સૂત્રનું કોઈ મહત્વ નથી.

આ બે તેજસ્વી વિદ્યાર્થિનીઓમાંથી એકે કહ્યું કે, મારે ડૉક્ટર બનવું છે. મે ૨૦૨૩માં ધોરણ XIIની પરીક્ષા આપી હતી. પછી ૧૫ મહિના સુધી, હું શિબિરમાં હતી અને મને ખબર ન હતી કે શું કરવું જોઈએ. હવે હું હોસ્ટેલમાં રહેવા ગઈ છું, મારા માટે પરિસ્થિતિ થોડી સુધરી છે. મને આશા છે કે હું મારા અભ્યાસને વધુ સારી રીતે આગળ વધારી શકીશ.

રાજ્યમાં મેઈતેઈ અને કુકી આદિવાસીઓ વચ્ચે તણાવ ફાટી નીકળ્યો હોવાથી, હિંસાના તમામ કેસોની જેમ મહિલાઓ અને બાળકોએ સૌથી વધુ સહન કર્યું છે. બાળકોનાં અભ્યાસ માટે ઘણા પરિવારોએ અલગ થવું પડ્યું છે. આ બીજી છોકરી, જેણે ગયા વર્ષે તેની બારમા ધોરણની પરીક્ષા આપી હતી, તે પણ મેડિસિન ડિગ્રી મેળવવા માટે ઉત્સુક છે. તેની એક બહેનને વધુ અભ્યાસ માટે ચેન્નાઈ મોકલવામાં આવી છે. ગયા વર્ષથી, આ હિંસા ચાલુ છે ત્યારે કેટલાક કાર્યકરો અને શિક્ષણવિદો શિબિરોમાં રહેલા વિદ્યાર્થીઓને ટેકો આપવા માટે ભેગા થયા છે. આ બે છોકરીઓને સ્વયંસેવકોના આ જૂથ દ્વારા મદદ કરવામાં આવી રહી છે.

ઈમ્ફાલ સ્થિત સંગીતકાર અને કાર્યકર્તાએ જણાવ્યું હતું કે, પહેલાં ઈમ્ફાલની આસપાસ બેટી બચાવો, બેટી પઢાવોનાં કેટલાક સાઈનબોર્ડ હતા. મેં તે છેલ્લા કેટલાક સમયથી જોયા નથી. તેઓ કેમ્પમાં રહેતા વિદ્યાર્થીઓને મદદ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે, ખાસ કરીને જેઓ ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે તેઓને મદદ કરે છે.

અખુ અને અન્ય કાર્યકરોએ ગયા વર્ષે સપ્ટેમ્બરમાં વિદ્યાર્થીઓને કાઉન્સેલિંગ અને અભ્યાસ સામગ્રીમાં મદદ કરવા માટે "નુવા એજ્યુકેશન"ની રચના કરી હતી.

મણિપુરીમાં નૌવા એટલે બાળકો. શિક્ષકોની ટીમ વિદ્યાર્થીઓ સાથે વાતચીત કરવા માટે રાહત શિબિરોની મુલાકાત લઈ રહી છે, અને કાઉન્સેલિંગ સત્રો પણ યોજવામાં આવ્યા છે.

તેમણે કહ્યું કે, જે વિદ્યાર્થીઓએ તેમની XII ધોરણની પરીક્ષા પાસ કરી હતી તેઓ શું કરવું તેની ચિંતામાં હતા. તેમાંથી કેટલાક ડોક્ટર બનવા માંગે છે, કેટલાક હોટેલ મેનેજમેન્ટમાં રસ ધરાવે છે. અમે એક કાઉન્સેલિંગ સત્ર યોજ્યું હતું જ્યાં લગભગ ૪૦ વિદ્યાર્થીઓ આવ્યા હતા. અમારૂં ધ્યાન હવે એવા વિદ્યાર્થીઓ પર છે કે જેઓ આવતા વર્ષે ધોરણ X અને XII માટે બોર્ડની પરીક્ષા આપશે.

આ બે તબીબી ઉમેદવારો ઉપરાંત, તે જ શિબિરમાં અન્ય ત્રણ વિદ્યાર્થીઓ છે જે ભંડોળની વ્યવસ્થા થઈ જાય પછી તેમનું શિક્ષણ આગળ વધારવા રાહ જોઈ રહ્યા છે. એક વર્ષથી આ વિદ્યાર્થીઓના પરિવારો અન્ય ઘણા લોકો સાથે રાહત કેમ્પમાં તેમને ફાળવવામાં આવેલા એક રૂમના મકાનમાં રહે છે. કેટલીક શાળાઓ જાન્યુઆરીમાં શરૂ થઈ હતી, CBSE શાળાઓ મેથી શરૂ થઈ હતી. કોલેજો પણ ધીમે ધીમે ખુલી રહી છે.

વડાપ્રધાન મોદીએ આ મહિનાની શરૂઆતમાં રાજ્યસભામાં આશ્વાસન આપ્યું હતું કે મણિપુરમાં સ્થિતિ સુધરી રહી છે. વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીએ હાલમાં જ અનેક રાહત શિબિરોની મુલાકાત લીધી હતી, અને જણાવ્યું હતું કે આ વર્ષે જાન્યુઆરીમાં તેમની છેલ્લી મુલાકાત પછી પરિસ્થિતિમાં સુધારો થયો નથી. જો કે મોદીએ હજુ આ રાજ્યની મુલાકાત લીધી નથી.

જીરીબામમાં, ૨૦૦ બાળકો સહિત લગભગ ૯૪૩ આંતરિક રીતે વિસ્થાપિત લોકો છે, જેઓ સાત રાહત શિબિરોમાં આશ્રય લે છે. એક મહિના કરતા ઓછા સમય પહેલાં, મોરેહ નજીક ટી મોથા ખાતે એક શાળાની ઈમારતને આગ લગાડવામાં આવી હતી, જ્યારે જીરીબામના કાલીનગરમાં ત્યજી દેવાયેલા મકાનો અને દુકાનોને આગ લગાડવામાં આવી હતી.

નૌવા એજ્યુકેશનના પ્રોજેક્ટ ડિરેક્ટર અને કાનન દેવી મેમોરિયલ કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન, ઈમ્ફાલના શિક્ષક યાઈફાબા એનસુબાએ જણાવ્યું હતું કે જે વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોંચી શકાયું નથી તેમની સંખ્યા ઘણી વધારે છે. સુબુંગમાં અમે ફક્ત ચારથી પાંચ કેમ્પમાં જઈ શક્યા. બિષ્ણુપુર, મોઈરાંગમાં ૩૦-૪૦થી વધુ કેમ્પ છે અને તે ફેલાયેલા છે. અમે હજુ સુધી તેની મુલાકાત કરી નથી. એકવાર અમે ભંડોળ એકત્ર કરી શકીએ પછી અમે વધુ વિદ્યાર્થીઓને છાત્રાલયોમાં લઈ જવાનો પ્રયાસ કરીશું જ્યાં તેઓને અભ્યાસ માટે વધુ સારું વાતાવરણ મળી શકે. હોસ્ટેલનો ખર્ચ અંદાજે રૂા.૬,૫૦૦ થાય છે, જોકે વિદ્યાર્થીઓને રૂ. ૧,૫૦૦નું ડિસ્કાઉન્ટ ઓફર કરવામાં આવ્યું છે. છેલ્લા કેટલાક મહિનાઓથી, શિક્ષણવિદો અને કાર્યકરો માંગ કરી રહ્યા હતા કે મણિપુર સરકારે રાહત શિબિરોમાંથી વિદ્યાર્થીઓને મફત શિક્ષણ આપવું જોઈએ. ઘણા વિદ્યાર્થીઓ એવા છે કે જેમની પાસે રાહત શિબિરો દ્વારા આપવામાં આવેલા આઈ-કાર્ડ નથી. આ સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવવો પડશે. (સૌ.: ટેલિગ્રાફઈન્ડિયા.કોમ)

છત્તીસગઢની આઘાતજનક ઘટના : ૨૬ વર્ષીય ઝારખંડના યુવકની કિશોરી અને તેના સાથી દ્વારા હત્યા કરીને મૃતદેહના ૧૭ ટુકડા કરી દેવામાં આવ્યા

રાંચીના નિવાસી મોહમ્મદ વસીમ અંસારીને સઉદીથી બોલાવીને ૧૭ ટુકડા કરીને કરપીણ હત્યા કરાઈ

(એજન્સી) તા.૧૩

કોરબા જિલ્લામાં રાંચીના રહેવાસી મોહમ્મદ વસીમ અંસારીના શરીરના ૧૭ ટુકડા કરવામાં આવ્યા હતા. મૃતકને સૌપ્રથમ સઉદી અરેબિયાથી બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને કિશોરીએ તેના બીજા પ્રેમી સાથે મળીને પહેલા પ્રેમી વસીમ અંસારીની પૈસાના લોભમાં હત્યા કરી નાખી હતી. ૪૮ કલાકની અંદર પોલીસે આરોપી રાજા ખાન અને કિશોરની ઓડિશાથી ધરપકડ કરી હતી. આરોપીઓ પાસેથી સોનાની ચેઈન, મોબાઈલ અને રોકડ મળી આવી છે. પ્રાપ્ત માહિતી મુજબ, મૃતક મોહમ્મદ વસીમ અંસારી (૨૬) ઝારખંડના રાંચીનો રહેવાસી હતો. તે સોશિયલ મીડિયા દ્વારા પાલી વિસ્તારના ચૈતમાની કિશોરીને મળ્યો હતો. બંને એકબીજા સાથે વાતો કરતા હતા. વસીમ અંસારી અને આ કિશોરી પ્રથમ મિત્ર બન્યા, ત્યારબાદ તેઓ પ્રેમમાં પડ્યા. બંને એકબીજાને ૩ વર્ષથી ઓળખતા હતા. જ્યારે વસીમ અંસારી અઢી વર્ષ પહેલા ખાનગી કંપનીમાં નોકરી કરવા માટે સઉદી અરેબિયા ગયો હતો. આરોપી પ્રેમિકાએ યુવકને સઉદી અરેબિયામાં નોકરી કરીને અઢળક પૈસા મળશે તેવા લોભમાં પ્લાન મુજબ વસીમને બિલાસપુર બોલાવ્યો હતો. વસીમ સઉદી અરેબિયાથી પરત ફરી રહ્યો હતો. આ

દરમિયાન તે પહેલા સઉદી અરેબિયાથી ઝારખંડ પહોંચ્યો, પછી રાંચીથી બિલાસપુર આવ્યો હતો. કિશોરી ભાડાની બોલેરો ગાડીમાં વસીમને લેવા બિલાસપુર ગઈ હતી. ત્યાંથી, તેણી તેને ચૈતમા સ્થિત તેના ઘરે લઈ ગઈ. આ પછી કિશોરીએ તેના પ્રેમી રાજા ખાન સાથે મળીને પહેલા તેના પ્રેમી વસીમ અંસારીની હત્યા કરી હતી. ત્યારબાદ લાશના ટુકડા કરી ડેમમાં ફેંકી દીધા હતા. આ પછી બંને આરોપીઓ મૃતકના ફોન પે એકાઉન્ટમાંથી ૩ લાખ રૂપિયા ટ્રાન્સફર કરીને ઓડિશા ભાગી ગયા હતા. ૧૦ જુલાઈના રોજ, પોલીસને પાલી પોલીસ સ્ટેશન હેઠળના ગોપાલપુર ડેમમાંથી એક સ્કૂલ બેગ અને બોરીમાંથી એક યુવકના શરીરના ભાગો મળ્યા હતા. પરંતુ માથું ગાયબ હતું. પોલીસે આ હત્યાની તપાસ ચાલુ રાખતા બાદમાં હત્યાનો ભેદ ઉકેલાયો હતો. સમગ્ર મામલે કોરબા એસપી સિદ્ધાર્થ તિવારીએ મીડિયાને જણાવ્યું કે રાજા ખાન અને કિશોરીએ વસીમ ખાનની હત્યા કરી લાશને ડેમમાં ફેંકી દીધી હતી. ગામલોકોને તેની જાણ ત્યારે થઈ જ્યારે દુર્ગંધ આવવા લાગી હતી. આરોપીઓ ગુનાના સ્થળેથી ભાગી ગયા હતા, પરંતુ તેમની ઓડિશામાંથી ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને તેઓએ પોતાનો ગુનો કબૂલી લીધો હતો. યુવકનો સામાન આરોપીઓ પાસેથી જપ્ત કરી લેવામાં આવ્યો છે.

ભાજપ સરકાર ભીનું સંકેલવા માંગે છે : રાજકોટના પીડિતોનો આક્રોશ

સરકારને દોઢ મહિને અમારી યાદ આવી, મુખ્યમંત્રીએ બોલાવ્યા પણ તેનાથી અમને કોઈ સંતોષ થયો નથી

પીડિતોની મજાક કરવા બોલાવ્યા, તેમને માંગ અંગે કોઈ ખાતરી અપાઈ નથી : જિજ્ઞેશ મેવાણી

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ,તા.૧૩

રાજકોટ શહેરના TRP ગેમ ઝોન અગ્નિકાંડના પીડિત પરિવારો સાથે મુખ્યમંત્રીએ કરેલી મુલાકાત બાદ આજે રાજકોટમાં ધારાસભ્ય જિજ્ઞેશ મેવાણીએ પીડિત પરિવારોને સાથે રાખી એક પત્રકાર પરિષદ સંબોધી હતી, જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે પીડિત પરિવારોને રાહુલ ગાંધી મળ્યા અને જરૂર પડ્યે યોગ્ય સમયે સાંસદમાં પણ મુદ્દો ઉઠાવશે એવું કહેતાં ત્યારે હવે ભાજપ સરકારને પીડિત પરિવારોની યાદ આવી અને તેમને બોલાવી માત્ર આશ્વાસન આપી આવેદન સ્વીકાર્યું હતું. ધ્રોલના પીડિત પરિવારના સભ્ય અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાએ જણાવ્યું હતું કે દોઢ મહિના બાદ ભાજપ સરકારને અમારી યાદ આવી છે. મુખ્યમંત્રીને મળવા ગયા પછી અમને કોઈ સંતોષ થયો નથી. રૂપિયા ખાઈને ભીનું સંકેલવા માગે છે આ ભાજપ સરકાર. જોકે ૧૨ મુદ્દાની માંગણી પૈકી એકપણ માગણી સંતોષવા ગેરન્ટી આપી નથી. ત્યારે આગામી ૧ ઓગસ્ટથી ૧૫ ઓગસ્ટ દરમિયાન મોરબીથી અમદાવાદ સુધી ન્યાય માટે પદયાત્રા કરવામાં આવશે, જેમાં પીડિત પરિવારો સાથે

મુખ્યમંત્રીને લેખિતમાં કરી છે. હજુ સુધી અમારી કોઈ માગ સંતોષવામાં આવી નથી. માત્ર અમને મળવા ખાતર મળી આશ્વાસન આપી દીધું છે. અમને લાગતું નથી કે સરકાર અમારી માગણી પર કોઈ કામ કરી અમને ન્યાય આપે. અગ્નિકાંડમાં ભડથું થઈ ગયેલાં આશાબેન કાથડના ભાઈ કમલેશ કાથડે જણાવ્યું હતું

પીડિત પરિવારોને ન્યાય માટે તા.૧થી ૧૫ ઓગસ્ટ સુધી ન્યાય યાત્રા યોજાશે

દેશભરમાંથી નેતાઓને જોડવામાં આવશે અને રાહુલ ગાંધી પણ આ યાત્રામાં જોડાઈ એવી શક્યતા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. પીડિત પરિવારના તુષાર ધોરેચાએ જણાવ્યું હતું કે ઈ ગેમ ઝોનમાં થયેલા અગ્નિકાંડમાં મેં મારો ભાઈ ગુમાવ્યો છે. ભાજપના કોર્પોરેટરથી લઈ ધારાસભ્ય કે સાંસદ સુધી કોઈને અમારી યાદ આવી નથી. રાહુલ ગાંધી અમને મળ્યા એટલે દોઢ મહિના બાદ ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલ અમને મળ્યા છે. અમે અલગ ૧૨ મુદ્દાની રજૂઆત તેમના સમક્ષ મૂકી છે. અમે ૧૦ પરિવારે સહી કરી આ ૧૨ મુદ્દાની રજૂઆત ગૃહમંત્રી અને કે અમને મુખ્યમંત્રી આવાસ બોલાવ્યા, કારણ કે અગાઉ અમને રાહુલ ગાંધી મળ્યા હતા, એટલે જો અમારા પ્રત્યે સંવેદના હોત તો મુખ્યમંત્રી અને ગૃહમંત્રી અગ્નિકાંડ થયાના બીજા દિવસે રાજકોટ આવ્યા ત્યારે અમને પીડિત પરિવારોને મળવા તેઓ શા માટે આવ્યા નહોતા. પીડિત પરિવારોની વેદના જાણવી હોય તો સરકારે તેમના ઘરે જઈને મુલાકાત લેવી જોઈએ. વડગામના ધારાસભ્ય જિજ્ઞેશ મેવાણીએ જણાવ્યું હતું કે રાહુલ ગાંધીએ વીડિયો-કોન્ફોરન્સ માધ્યમથી પીડિત પરિવારો સાથે સંવાદ કર્યો, રૂબરૂ મુલાકાત કરી એટલે પછી પીડિત પરિવારોને મુખ્યમંત્રી આવાસ ખાતે બોલાવવામાં આવ્યા, પણ તેમને સાંભળવામાં આવ્યા નથી અને તેમને બોલવા દેવામાં આવ્યા નથી. માત્ર તેમની મજાક બનાવવા માટે જ પીડિત પરિવારોને ત્યાં બોલાવ્યા હોય તેમ જણાય છે.પીડિત પરિવારોની જે માગ છે એ સંતોષવા માટે કોઈ ખાતરી આપવામાં આવી નથી. ગરીબ પીડિત પરિવારોની માત્ર મજાક બનાવવામાં આવી છે. તેમને બોલવા પણ દેવામાં ન આવ્યા હોવાનું પીડિતો જણાવે છે. ત્યારે રાજ્ય સરકાર મુખ્યમંત્રી કે ગૃહમંત્રી પીડિતોને ન્યાય આપવા માગતા નથી એવું સ્પષ્ટ લાગી રહ્યું છે. જ્યારે રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ સેવા દળના પ્રમુખ લાલજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે રાજકોટના જ પીડિત પરિવારો નહીં, પરંતુ ગુજરાતમાં થયેલા તક્ષશિલાકાંડ, હરણી બોટકાંડ, મોરબી પુલ દુર્ઘટના અને રાજકોટ ઈ અગ્નિકાંડ સહિત તમામ પીડિત પરિવારોને સાથે રાખી તેમના ન્યાય માટે આગામી ૧ ઓગસ્ટથી ૧૫ ઓગસ્ટ દરમિયાન મોરબીથી શરૂ કરી અમદાવાદ સુધીની ન્યાય પદયાત્રા યોજવામાં આવશે. આ ન્યાયયાત્રામાં દેશભરમાંથી નેતાઓ જોડાશે. રાહુલ ગાંધી પણ આ ન્યાયયાત્રામાં જોડાઈ એવી પૂરી શક્યતા છે.

જાણે આભ ફાટ્યું હોય તેમ ધોધમાર વરસાદને લઈ રસ્તાઓ થયા બંધ

વલસાડ-ગણદેવીમાં મેઘરાજાનું રૌદ્ર સ્વરૂપ ઠેર-ઠેર જળબંબાકારની સ્થિતિ : લોકો ફસાયા

પલસાણા પુલ પર કાર ફસાઈ, જલાલપોરનું ખરસાડ ગામ બેટમાં ફેરવાયું, જેસીબીની મદદ લેવાઈ

(સંવાદદાતા દ્વારા)

સુરત, તા.૧૩

આજે દક્ષિણ ગુજરાતમાં મેઘરાજાનું તોફાની સ્વરૂપ જોવા મળ્યું હતું. વલસાડ અને ગણદેવીમાં આભ ફાટ્યા જેવી સ્થિતિ સર્જાઈ હતી. વલસાડમાં આજે ધોધમાર સવા પાંચ ઈંચ વરસાદ ખાબક્યો હતો. જેથી અનેક રસ્તાઓ બંધ થયા છે. તેમજ પારડીના પલસાણામાં પુલ પર એક કાર ફસાઈ હતી. જેને જેસીબીની મદદથી સ્થાનિકોએ બહાર કાઢી હતી. ગણદેવીમાં ચાર કલાકમાં પોણા છ ઈંચ વરસાદ ખાબક્યો હતો. તેમજ જલાલપોરનું ખરસાડ ગામ બેટમાં ફેરવાયું હતું. ગામના મુખ્ય રસ્તા ઉપર નદીઓ વહેવા લાગી હતી.

દક્ષિણ ગુજરાતમાં વરસાદની હેલી જામી છે. નવસારી, તાપી, ડાંગ અને વલસાડ જિલ્લામાં મેઘરાજાનું તોફાની સ્વરૂપ જોવા મળી રહ્યું છે. તેમજ નદીઓમાં નવા નીરની શરૂઆત થઈ છે. નવસારી જિલ્લાના ચીખલી ગામમાંથી પસાર થતી કાવેરી નદીના જળ સ્તરમાં સતત વધારો થયો છે. ચીખલી ગામનો કોઝવે પણ ઓવરફ્લો થયો છે. લો લેવલ બ્રિજ પાણીમાં ગરક થયો છે. નવસારી જિલ્લાની પૂર્ણા, અંબિકા, કાવેરી અને ખરેરા નદીઓમાં

જળસ્તરમાં ધીમે ધીમે વધારો થઈ રહ્યો છે જેને લઈને તંત્ર એલર્ટ થઈ ગયું છે.

સુરત-મુંબઈને જોડતા નેશનલ હાઈવે ઉપર કુંડી બ્રિજ પાસે વરસાદી પાણીનો ભરાવો થતા મુંબઈ તરફ જતા વાહનોની ગતિ ધીમી પડી છે. હાઈવે ઉપર વરસાદી પાણીનો ભરાવો થતા સુરત-મુંબઈ માર્ગ ઉપર ૨ કિલોમીટરનો ટ્રાફિક જામ સર્જાયો હતો.

વલસાડ તાલુકામાં ૨ કલાકમાં પડેલા ૩ ઈંચ વરસાદને પગલે ઠેર-ઠેર પાણી ભરાયા છે. શહેરમાં આવેલા મિશન કોલોની વિસ્તાર પાસે વરસાદી પાણીનો ભરાવો થતાં સ્થાનિકોને ભારે હાલાકીનો સામનો કરવાનો વારો આવ્યો છે. આ વિસ્તારમાં ઘરોમાં ગુંઠણસમા પાણી ભરાઈ ગયા છે. વલસાડ જિલ્લામાં પડી રહેલા ભારે વરસાદને લઈને જિલ્લાના પંચાયત હસ્તક આવતા ૧૨ માર્ગો, એક સ્ટેટ હાઈવે તેમજ અન્ય એક મુખ્ય માર્ગ મળી કુલ ૧૪ જેટલા માર્ગો બંધ કરવામાં આવ્યાં છે.

વલસાડ જિલ્લામાં તેમજ ઉપરવાસમાં પડેલા ભારે વરસાદને કારણે મધુબન ડેમમાં પાણીની સતત આવક થઈ રહી છે. જેથી મધુબન ડેમના ચાર દરવાજા ૦.૫૦ મીટર ખોલવામાં આવ્યાં છે. ડેમમાં પાણીની૧૪,૨૧૬ ક્યુસેક પાણીની આવક થઈ રહી છે જેની સામે ડેમમાંથી ૭૨૮૮ ક્યુસેક પાણી દમણગંગા નદીમાં છોડવામાં આવ્યું છે. જેથી દમણ ગંગા નદીના નીચાણવાળા વિસ્તારમાં લોકોને જવા પર પ્રતિબંધ ફરમાવવામાં આવ્યો છે.

વલસાડ જિલ્લાના પારડીના પલસાણા ગામેથી પસાર થતી ગંગાજી ખાડી પર એક કાર ફસાઈ ગઈ હતી. કાર ચાલક ફસાઈ ગયો હતો. જેથી જેસીબીની મદદથી રેસ્ક્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. સ્થાનિકોએ કાર ચાલકનું કાર સાથે રેસ્ક્યૂ કરીને જીવ બચાવ્યો હતો. બેરીકેટ માર્યા હોવા છતાં કારચાલક પુલ પરથી કારને પસાર કરાવી રહ્યો હતો જેને પગલે તે ફસાઈ ગયો હતો. ધોધમાર વરસાદથી જલાલપોરનું ખરસાડ ગામ બેટમાં ફેરવાયું છે. આસપાસના પાંચ ગામોના પાણી આવી જતા ગામમાં પૂરની પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે. મુખ્ય રસ્તા પર જાણે નદીઓ વહેતી હોય તેમ જોવા મળી રહ્યું હતું.

તાપી જિલ્લાના તમામ તાલુકામાં સારો વરસાદ પડતા ખેડૂતોમાં ખુશી જોવા મળી.

નવસારી અને ઉપરવાસના જિલ્લામાં પડી રહેલા ભારે વરસાદથી નદીઓમાં નવા નીરની આવક થઈ છે. ગણદેવીમાં કાવેરી નદીના જળસ્તરમાં ૧ ફૂટનો વધારો નોંધાયો, નદીનું જળસ્તર ૯.૫૦ ફૂટે છે. જિલ્લાના વાંસદામાં સ્થિત જૂજ અને કેલિયા ડેમની સપાટીમાં પણ વધારો નોંધાયો. જૂજ ડેમની સપાટી ૦.૩૦ મીટર વધી, જ્યારે કેલીયા ડેમની સપાટીમાં ૦.૬૦ મીટરનો વધારો થયો છે.

આર્થિક સંકડામણમાં પતિ-પત્નીએ બે બાળકો સાથે ઝેર ગટગટાવ્યું હતું

ભાણવડના ચકચારી સામૂહિક આપઘાતના કેસમાં SITની રચના : બે સૂત્રધાર રિમાન્ડ પર

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

ભાણવડ નજીક આવેલા ધારાગઢ વિસ્તારમાંથી બુધવારે જામનગરના આહીર દંપતી તેમજ તેમનાં બે યુવાન પુત્ર-પુત્રીએ ઝેરી દવા પીને આપઘાત કર્યો હતો. આ ચકચાર ભર્યા પ્રકરણમાં મૃતકોએ લખેલી ચિઠ્ઠીને આધારે જામનગરમાં રહેતા બે શખસને ગણતરીની કલાકોમાં ઝડપી લેવામાં આવ્યા હતા. આ બે મુખ્ય સૂત્રધારો ત્રણ દિવસના રિમાન્ડ પર છે. એ દરમિયાન વધુ બે આરોપીની પણ અટકાયત કરી લેવામાં આવી છે, આ સાથે જ વધુ તપાસ માટે SITની રચના કરવામાં આવી છે.

સમગ્ર હાલાર પંથકના અતિચકચારી બની ગયેલા આ કેસમાં જામનગરમાં માધવબાગ - ૧ ખાતે રહેતા અશોકભાઈ જેઠાભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૪૨), લીલુબેન અશોકભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૪૨), જિજ્ઞેશ અશોકભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૨૦) અને કિંજલબેન અશોકભાઈ ધુંવા (ઉં.વ. ૧૮) નામનાં ચાર પરિવારજનોએ બુધવારે ભાણવડ નજીક આવેલા ધારાગઢ વિસ્તારમાં આવેલા રેલવે ફાટક પાસે ઝેરી દવા ગટગટાવીને આપઘાત કરી લીધો હતો. આ પ્રકરણમાં તેમની પાછળ કરવામાં આવતી પઠાણી ઉઘરાણી તેમજ આર્થિક સંકડામણ સંદર્ભેની મૃતકના નાના ભાઈની પોલીસ ફરિયાદ બાદ આરોપી એવા જામનગરના રહીશ વિશાલસિંહ ફતુભા જાડેજા અને

અન્ય બે અરોપીઓની સંડોવણી પણ ખુલતાં પોલીસે બંનેની કરી અટકાયત

વિશાલ પુરુષોત્તમભાઈ પ્રાગડાને તપાસનીસ અધિકારી પી.આઈ. પી.પી. બ્રહ્મભટ્ટ દ્વારા ઝડપી લઈ ગઈકાલે આ બંનેને અદાલતમાં રજૂ કરી, રિમાન્ડની માગણી કરવામાં આવતાં અદાલત દ્વારા તેમના ત્રણ દિવસના રિમાન્ડ મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. આ સાથે એલ.સી.બી. અને એસ.ઓ.જી. પોલીસની ટીમની ઊંડાણપૂર્વકની તપાસમાં મુખ્ય સૂત્રધાર વિશાલસિંહ જાડેજા સાથે મદદગારીમાં હોવાથી જામનગર તાબેના ઢીચણા વિસ્તારમાં રહેતા શૈલેન્દ્રસિંહ દિલુભા ઝાલા અને જયદીપસિંહ કનકસિંહ જાડેજાની સંડોવણી પણ ખૂલતાં પોલીસે બંને આરોપીઓની અટકાયત કરી, આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. અત્યંત ચકચારી અને સમાજ માટે લાલબત્તીરૂપ આ કિસ્સા માટે જિલ્લા પોલીસવડા નિતેશ પાંડેય દ્વારા એસ.આઈ.ટી.ની પણ રચના કરવામાં આવી હતી. DySP હાર્દિક પ્રજાપતિએ જણાવ્યું હતું કે મરણ જનાર તેમજ તેમના મૃતક દીકરાના મોબાઈલમાંથી અમુક CCTVના ફૂટેજ મળી આવ્યા હતા, જેમાં આરોપી વિશાલ અને તેમના મળતિયા દ્વારા મૃતકની ફેક્ટરી પર જઈ ધમકાવવા અને માર મારવાના વીડિયો મળી આવ્યા છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે આ સામૂહિક આત્મહત્યા પ્રકરણમાં પોલીસને મૃતદેહ નજીકથી ઝેરી દવાનું ડબલું, પ્લાસ્ટિકના ગ્લાસ, થમ્સ અપની બોટલ ઉપરાંત પ્લાસ્ટિકના ઝબલામાંથી ત્રણ મોબાઈલ ફોન ઉપરાંત હાથે લખેલી ચિઠ્ઠી, મૃતકનાં પાનકાર્ડ, ચૂંટણીકાર્ડ વગેરે પણ સાંપડ્યાં હતાં. એ સંદર્ભેની કાર્યવાહીમાં મૃતકના નાના ભાઈ જામનગરના કનસુમરા ખાતે રહેતા વિનુભાઈ જેઠાભાઈ ધુવા (ઉં.વ. ૪૧)ની ફરિયાદ પરથી એ વિશાલ જાડેજા દરબાર (વી.એમ. મેટલ વારા) અને અન્ય એક શખસ વિશાલ પ્રાગડા સામે ભાણવડ પોલીસે ગુનો નોંધી સઘન કાર્યવાહી કરી હતી.

આ અત્યંત ચકચારી અને ગંભીર બનાવ સંદર્ભે દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લા પોલીસવડા નિતેશ પાંડેયની સૂચના મુજબ ડી.વાય.એસ.પી. હાર્દિક પ્રજાપતિ, તપાસનીશ અધિકારી પી.આઈ. પ્રશાંત બ્રહ્મભટ્ટ, એલ.સી.બી. પી.આઈ. કે.કે. ગોહિલ, એસ.ઓ.જી. પી.આઈ. પી.સી. સિંગરખિયા, પી.એસ.આઈ. બી.એમ. દેવમુરારિ સહિતના અધિકારીઓની ટીમ દ્વારા તાકીદની કાર્યવાહી કરી, જુદી જુદી ટીમ બનાવીને આ પ્રકરણમાં આરોપી એવા જામનગરના વિશાલસિંહ ફતુભા જાડેજા અને વિશાલ પુરુષોત્તમભાઈ પ્રાગડા નામના બંને શખસને ગત સાંજે જ ઝડપી લેવામાં આવ્યા હતા. ઝડપાયેલા આરોપીઓને રિમાન્ડ પર મેળવી આ પ્રકરણમાં અન્ય કોઈ શખસો સંડોવાયેલા છે કે કેમ એ દિશામાં પણ પોલીસે તપાસ આરંભી છે. આ કેસમાં તાકીદની કાર્યવાહી અર્થે પોલીસ દ્વારા સ્પેશિયલ ઈન્વેસ્ટિગેશન ટીમની પણ રચના કરવામાં આવી હતી.

ક્રિકેટના મોટાપાયે કરોડોના સટ્ટા પ્રકરણમાં આઈડી બનાવી લોકોને સટ્ટો રમવા માટે આપતો

દુબઈથી ઓનલાઈન માસ્ટર આઈડી બનાવનાર મુખ્ય આરોપી પકડાયો

પાર્થ દોશી એક વર્ષથી ફરાર હતો, પોલીસે લુક આઉટ સર્ક્યુલર ઈશ્યુ કર્યો હતો

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

દુબઈથી ઓનલાઈન માસ્ટર આઈડી બનાવીને સટ્ટાખોરોને પૂરૂ પાડતો મુખ્ય આરોપી પાર્થ દોશી ઝડપાઈ ગયો છે. અમદાવાદમાં કદાચ કરોડોની કિંમતનો ઓનલાઈન ક્રિકેટ સટ્ટો રમાઈ રહ્યો હશે. આ સટ્ટો રમાડવામાં દુબઈમાં બેઠેલા મોટા ગજાના સટોડિયાઓનો હાથ છે. ૨૦૨૩માં પોલીસે પકડેલા ક્રિકેટ બેટિંગ સટ્ટામાં ધવલ પટેલ નામના બુકીની ધરપકડ કરી હતી. પોલીસે ધવલ પટેલની પુછપરછ કરતા અનેક ખુલાસાઓ થયાં છે અને માસ્ટર આઈડી બનાવીને લોકોને સટ્ટો રમવા માટે આપનાર મુખ્ય આરોપી પાર્થ દોશીની ગુનામાં નાસતો ફરતો હતો અને તેની સામે ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪મા લુક આઉટ સર્ક્યુલર ઈશ્યુ કરવામાં આવ્યો હતો. જે હવે પોલીસના હાથે પકડાઈ ગયો છે. મળતી માહિતી મુજબ અમદાવાદના માધુપુરા કરોડોનો ક્રિકેટ સટ્ટો હાલ ચર્ચામાં છે. તે ઉપરાંત શહેરમાં ઓનલાઈન સટ્ટા માટે આઈડી આપીને લોકોને ક્રિકેટ મેચ પર સટ્ટો રમાડનારા પોલીસના હાથે પકડાઈ રહ્યાં છે. ત્યારે ૨૦૨૩માં પોલીસે પાડેલી રેડમાં ક્રિકેટ સટ્ટો રમાડતાં ધવલ સોમાભાઈ પટેલની ધરપકડ કરી હતી. આ ધવલ પટેલની પુછપરછમાં ઓનલાઈન સટ્ટા બેટિંગનું માસ્ટર આઈડી બનાવવામાં પાર્થ દોશીનું નામ સામે આવ્યું હતું. ૩ માસ્ટર આઈડી ધવલ પટેલે ૧૫ ટકાના ભાગે આરોપી જીગ્નેશ પટેલને આપ્યા હતાં. આ માસ્ટર આઈડી આપનાર મુખ્ય આરોપી પાર્થ દોશી વર્ષોથી દુબઈ રહે છે. તે દુબઈથી સટ્ટા માટેનું માસ્ટર આઈડી બનાવીને સટ્ટાખોરોને પુરુ પાડતો હતો. પાર્થ દોશી આ ગુનામાં એક વર્ષથી નાસતો ફરતો હતો. તેની સામે પહેલી ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪માં પોલીસે લુક આઉટ સર્ક્યુલર ઈશ્યુ કર્યો હતો. આ આરોપી પાર્થ દોશી દુબઈથી પંજાબના અમૃતસર ખાતે આવતાં તેની સાથે ઈશ્યુ કરવામાં આવેલા સર્ક્યુલર પ્રમાણે તેને એરપોર્ટ ઓથોરિટીએ ડીટેન કર્યો હતો. ત્યારબાદ ગુજરાત પોલીસને જાણ કરવામાં આવી હતી. ગુજરાત પોલીસે પાર્થ દોશીની પંજાબ ઓથોરિટી પાસેથી કબજો મેળવીને આજે અટકાયત કરી છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, માધુપુરા ક્રિકેટ સટ્ટાકાંડમાં અત્યાર સુધીમાં ૩૫ આરોપીને પકડી પાડવામાં આવ્યાં છે અને આ કેસની તપાસ હજી ચાલી રહી છે.

૭૫૦૦ શિક્ષકોની ભરતીમાં વ્યાયામ તથા કમ્પ્યુટરના શિક્ષકોની પણ ભરતી થશે

રાજ્યના શિક્ષણમંત્રીએ સોશિયલ મીડિયા પર જગ્યા ભરવાને લઈને કરી જાહેરાત

(સંવાદદાતા દ્વારા)

અમદાવાદ, તા.૧૩

રાજ્ય સરકાર દ્વારા તાજેતરમાં જાહેર કરેલા ભરતી કેલેન્ડરમાં અન્ય વિષયના શિક્ષકોની પણ કાયમી ભરતીમાં સમાવેશ કરવા માટે શૈક્ષિક મહાસંઘ દ્વારા મુખ્યમંત્રીને પત્ર લખીને રજૂઆત કરવામાં આવ્યા બાદ તરત જ રાજ્યના શિક્ષણમંત્રીએ આ મુદ્દે સોશિયલ મીડિયા એક્સ પર જાહેરાત કરી હતી. જેમાં સરકાર દ્વારા માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં ૭૫૦૦ શિક્ષણ સહાયકોની ભરતી કરવાની જાહેરાત કરી છે, તેમાં વ્યાયામ, કમ્પ્યૂટર, ચિત્ર તેમજ સંગીત શિક્ષકોની કાયમી ભરતીનો સમાવેશ કરવામાં આવશે તેમ જણાવાયું છે.

પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર, અખિલ ભારતીય રાષ્ટ્રીય શૈક્ષિક મહાસંઘ દ્વારા રાજ્યના મુખ્યમંત્રીને પત્ર લખી શિક્ષકોની કાયમી ભરતીમાં અન્ય વિષયના શિક્ષકોના સમાવેશને લઈને ભલામણ કરવામાં આવી હતી. રાજ્ય સરકાર દ્વારા તાજેતરમાં જ આગામી ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ સુધીનું ભરતી કેલેન્ડર બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. જેમાં વિવિધ વિષયોની ભરતીની સાથે સાથે મંજૂર જગ્યાઓ પર પ્રમાણસર વ્યાયામ, કમ્પ્યુટર, ચિત્ર તથા સંગીતના શિક્ષકોનો પણ સમાવેશ થવો જોઈએ તેવી માગણી શૈક્ષિક સંઘ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. આ મુદ્દે શૈક્ષિક સંઘ દ્વારા રાજ્યના મુખ્યમંત્રીને પત્ર લખીને રજૂઆત કરી વહેલી તકે નિર્ણય લેવામાં આવે તેમ જણાવ્યું હતું.

આ રજૂઆતના થોડાક સમય પછી જ રાજ્યના શિક્ષણમંત્રી કુબેર ડિંડોર દ્વારા સોશિયલ મીડિયા એક્સ પર આ સંદર્ભે જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. જેમાં જણાવાયું હતું કે, ગુજરાત સરકાર દ્વારા રાજ્યની સરકારી અને બિનસરકારી અનુદાનિત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓમાં ૭૫૦૦ જેટલા શિક્ષણ સહાયકોની ભરતી કરવાની જાહેરાત કરવામાં આવેલી છે. જે અંતર્ગત શાળા મંડળની માંગણી અનુસાર, સાક્ષરી વિષયો સાથે વ્યાયામ, કમ્પ્યુટર, ચિત્ર અને સંગીત જેવા વિષયોની ખાલી જગ્યાનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવશે.

જયસ્વાલ-ગિલની અર્ધસદી, ઝિમ્બાબ્વેને હરાવી ભારતની સિરીઝમાં ૩-૧થી અજેય લીડ

ઝિમ્બાબ્વે ૧૫૨/૭, સિકંદર રઝા ૪૬, મારૂમાની ૩૨, ખલીલ અહેમદની બે વિકેટ; ભારત વિના વિકેટે ૧૫૬, મેન ઓફ ધ મેચ જયસ્વાલ અણનમ ૯૩, શુભમન ગિલ અણનમ ૫૮

હરારે, તા. ૧૩

યશસ્વી જયસ્વાલ (૯૩ અણનમ) અને શુભમન ગિલ (૫૮ અણનમ)ની શાનદાર અર્ધસદીની મદદથી ભારતે પાંચ મેચોની સીરિઝમાં ચોથી ટી-૨૦ મેચમાં ઝિમ્બાબ્વેને ૧૦ વિકેટથી હરાવીને શ્રેણીમાં ૩-૧ની અજેય લીડ મેળવી લીધી છે. ૧૫૩ રનના લક્ષ્યાંકનો પીછો કરતાં ભારતે વિના વિકેટે ૧૫.૨ ઓવરમાં ૧૫૬ રન બનાવી શાનદાર વિજય મેળવી લીધો હતો. જયસ્વાલે પોતાની આકર્ષક ઈનિંગમાં ૫૩ બોલનો સામનો કરીને ૧૩ ચોગ્ગા અને બે સિક્સર ફટકારી હતી. બીજી તરફ કેપ્ટન શુભમન ગિલે ૩૯ બોલનો સામનો કરીને છ ચોગ્ગા અને બે સિક્સર ફટકારી હતી. મેચમાં ૯૩ રનની અણનમ ઈનિંગ રમનારા યશસ્વી જયસ્વાલને મેન ઓફ ધ મેચ જાહેર કરાયો હતો.

આ પહેલા ટોસ હારીને પ્રથમ બેટિંગ કરવા ઉતરેલી ઝિમ્બાબ્વેની ટીમ કપ્તાન સિકંદર રઝાની ૪૬ રનની ઈનિંગની મદદથી ૭ વિકેટે ૧૫૨ રન બનાવ્યા હતા ઝિમ્બાબ્વે માટે મધેવેરે અને તાદિવાનાશે મારૂબનીની મદદથી સારી શરૂઆત કરી હતી જો કે રવિ બિશ્નોઈ અને ખલીલ અહેમદની બોલિંગમાં બંને બેકફુટ પર દેખાયા મેચમાં તુષાર પાંડેએ ભારત માટે ડેબ્યુ કર્યું પણ તેણે પહેલી બે ઓવરમાં ૨૧ રન આપી દીધા ઝિમ્બાબ્વેની પ્રથમ વિકેટ ૬૩ રને પડી જ્યારે મારૂબનીને અભિષેક શર્માએ આઉટ કર્યા. મારૂબનિએ ૩૧ બોલમાં ૩૨ રન બનાવ્યા હતા અને બન્ને ઓપનરોએ સારી શરૂઆત કરી પણ મોટો સ્કોર બનાવી શકયા નહીં. મધ્યમક્રમમાં આવેલા સિકંદર રઝાએ ૨૮ બોલમાં બે ચોગ્ગા અને ત્રણ સિક્સરની મદદથી ૪૬ રનની ઈનિંગ રમી હતી.

પૂર્વ ભારતીય ક્રિકેટર અંશુમાન ગાયકવાડ માટે કપિલ દેવે બીસીસીઆઈને નાણાકીય સહાય આપવા વિનંતી કરી

નવી દિલ્હી,તા.૧૩

બ્લડ કેન્સર સામે ઝઝુમી રહેલા અને સારવારનો ખર્ચ પૂરો કરવા માટે સંઘર્ષ કરી રહેલા ભારતના પૂર્વ ઓપનીંગ બેટસમેન અને કોચ અંશુમાન ગાયકવાડની સ્થિતિથી વિશ્વકપ વિજેતા કપ્તાન કપિલ દેવ પરેશાન છે. કપિલે કહ્યું કે જયારે અમે એ જાણવા માટે તેમની પાસે પહોંચ્યા કે ગાયકવાડના સમકાલીન તેમની મદદ માટે શું કરી રહ્યા છે. તો અમને સ્થિતિ દુઃખદ લાગી કપિલ દેવે કહ્યું કે હું દુઃખી છું. કારણ કે હું અંશુ સાથે રમ્યો છું. અને તેને આ હાલતમાં જોવો સહન થતું નથી કોઈએ પણ આવું ના કરવું જોઈએ. મને ખબર છે કે બોર્ડ તેનું ધ્યાન રાખશે. કપિલ દેવ, મોહિન્દર અમરનાથ, સુનિલ ગાવસ્કર, સંદીપ પાટીલ, દિલીપ વેંગસરકર, મદનલાલ, રવિ શાસ્ત્રી અને કીર્તિ આઝાદ ગાયકવાડને તેમના કઠીન સમયમાં સમર્થન આપવા માટે સક્રિય રૂપથી મિત્રો અને કોર્પોરેટરનો સંપર્ક કરી રહ્યા છે. ભાવુક કપિલે કહ્યું કે અમે કોઈને મજબૂર કરી રહ્યા નથી. અંશુ માટે કોઈપણ મદદ કરવાનું તમારૂં મન થવું જોઈએ. અમુક ખતરનાક ઝડપી બોલરોની સામે ઉભા રહીને તેણે પોતાના ચહેરા અને છાતી પર બાઉન્સરોના વાર ઝીલ્યા છે. હવે સમય આવી ગયો છે કે આપણે તેના માટે ઉભા રહીએ મને વિશ્વાસ છે કે આપણા ક્રિકેટ પ્રશંસક તેમને નિરાશ કરશે નહીં તેમણે તેના સ્વસ્થ થવા માટે પ્રાર્થના કરવી જોઈએ એક પ્રશ્નના જવાબમાં કપિલે સૂચન આપ્યું કે દુર્ભાગ્યથી આપણી પાસે કોઈ સીસ્ટમ નથી અમારા સમયમાં બોર્ડ પાસે પૈસા ન હતા. પણ આજે સ્થિતિ અલગ છે. બીસીસીઆઈએ ભૂતકાળના વરિષ્ઠ ખેલાડીઓનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ એક ટ્રસ્ટની રચના કરવા પર કપિલને આશા છે કે પ્રશંસકો અને પૂર્વ ખેલાડીઓએ આમાં કઈક યોગદાન આપવું જોઈએ. જો ટ્રસ્ટ બને છે તો તે પોતાના પૈસા ત્યાં લગાવશે પણ આપણી પાસે કોઈ સીસ્ટમ નથી. એક ટ્રસ્ટ હોવું જોઈએ મને લાગે છે કે બીસીસીઆઈ આ કરી શકેછે. તે પૂર્વ અને વર્તમાન ખેલાડીઓની દેખરેખ રાખેછે.

અખબારી કાગળના ભાવમાં સતત અસહ્ય વધારો

તારીખ	કિલોગ્રામ દીઠ ભાવ	
૫ એપ્રિલ-૨૦૧૨	રૂા.	૨૬.૦૦
૧૬ ડિસેમ્બર-૨૦૧૨	રૂા.	૨૬.૦૦
૧૫ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂા.	૨૫.૦૦
૨૪ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂા.	૨૫.૦૦
૧૦ જૂન-૨૦૨૧૩	રૂા.	૨૬.૫૦
૧૦ ઓગસ્ટ-૨૦૧૩	રૂા.	૨૮.૦૦
૧૯ ઓક્ટોમ્બર-૨૦૧૩	રૂા.	૨૮.૭૫
૨૫ માર્ચ-૨૦૧૪	રૂા.	૩૧.૦૦
૧૦ માર્ચ ૨૦૨૦	રૂા.	૩૪.૨૫
૧૬ એપ્રિલ૨૦૨૧	રૂા.	૪૯.૫૦
૩૦ માર્ચ ૨૦૨૨	રૂા.	૭૦.૦૦
૫ એપ્રિલ ૨૦૨૨	રૂા.	૭૨.૦૦
૩૦ ડિસેમ્બર-૨૦૨૩	રૂા.	૫૨.૦૦
૨૮ એપ્રિલ-૨૦૨૪	રૂા.	૫૨.૦૦
૧૩ જૂલાઈ-૨૦૨૪	રૂા.	૫૧.૦૦

ગુજરાત ટુડે

૩૩માં વાર્ષિક વિશેષાંકમાં આપની જાહેરખબર આપી સહયોગ માટે અપીલ

"આપના અવાજને મજબૂત બનાવો"

'ગુજરાત ટુડે' હંમેશા કચડાયેલ અવાજને બુલંદ કરવા પ્રયત્નશીલ રહ્યો છે. સત્યને વળગી રહેનાર અને લોકોની વાત પહોંચાડનાર આપનું માનીતું દૈનિક 'ગુજરાત ટુડે' ભારે પડકારજનક અને પુરૂષાર્થભરી **33 વર્ષ**ની મજલને સફળતાપૂર્વક પાર કરીને **34માં વર્ષ**માં પ્રવેશ કરી રહ્યું છે. 'ગુજરાત ટુડે' દૈનિકમાં આગામી **વાર્ષિક વિશેષાંક**માં આપ આપના ધંધા-વ્યાપાર અને શુભેચ્છાની જાહેરખબર સત્વરે મોકલી આપીને સહકાર આપશો જ એવી અપેક્ષા છે. 'ગુજરાત ટુડે'ના ચાહકો અને શુભેચ્છકોને આ માટે ખાસ પ્રયાસો કરવા અમારી હાર્દિક અપીલ છે. આપ આપની જાહેરખબર અમારા સ્થાનિક પ્રતિનિધિ અથવા તો અમદાવાદ સ્થિત મુખ્ય કચેરી ખાતે સીધી મોકલી શકો છો.

વાર્ષિક વિશેષાંક ૦૪-૮-૨૦૨૪ને રવિવારના રોજ પ્રસિદ્ધ થશે

વ્યવસ્થાપક
જાહેરખબર વિભાગ
ગુજરાત ટુડે દૈનિક,૩૩/૧, શાહેઆલમ, અમદાવાદ-૨૮
ફોન : ૦૭૯-૨૫૩૨૦૩૩૦, ૨૫૩૨૦૪૩૧
E-mail : gujarattodaydaily@gmail.com, gtadvt@yahoo.co.in

કોંગ્રેસના મહામંત્રીએ કેન્દ્ર પર એમના ફોનને દુર્ભાવનાપૂર્ણ સ્પાયવેરથી નિશાન બનાવવાનો આરોપ લગાવ્યો

કોંગ્રેસના વેણુગોપાલ જેઓ એલઓપી રાહુલ ગાંધીના નજીકના સહયોગી છે, તેમણે એપલના એલર્ટના આધારે આ આરોપ લગાવ્યો છે, તેમને અગાઉ ૩૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩ના રોજ આવી ચેતવણી મળી હતી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

કોંગ્રેસના મહાસચિવ (સંગઠન) કેસી વેણુગોપાલે જણાવ્યું હતું કે તેમનો આઈફોન “લક્ષિત ભાડૂતી સ્પાયવેર હુમલા”નો ભોગ બન્યો હતો. તેમનો દાવો જમ્મુ અને કાશ્મીરના પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન મહેબૂબા મુફ્તીની પુત્રી ઈલ્તિજા મુફ્તી અને સામાજિક-રાજકીય થિંકટેંક સમૃદ્ધ ભારત ફાઉન્ડેશનના સ્થાપક પુષ્પરાજ દેશપાંડે એવો આરોપ કર્યાના ત્રણ દિવસ પછી આવ્યો છે કે તેમને પેગાસસ સ્પાયવેર દ્વારા નિશાન બનાવવામાં આવ્યા હતા. વિપક્ષના નેતા (LoP) રાહુલ ગાંધીના નજીકના સહયોગી વેણુગોપાલે Apple તરફથી મળેલી ચેતવણીના આધારે આ આરોપ લગાવ્યો છે. ૨૦૨૧માં વૈશ્વિક સહયોગી તપાસમાં બહાર આવ્યું હતું કે, અન્ય ટોચના વિપક્ષી નેતાઓ ઉપરાંત ગાંધી પેગાસસ સ્પાયવેરના સંભવિત ભોગ બની શકે છે. કેરળના અલપ્પુઝા મતવિસ્તારમાંથી લોકસભાની ચૂંટણી જીતનાર વેણુગોપાલે X (અગાઉ ટ્વિટર) પર પોસ્ટ કર્યું હતું કે તેમના iPhoneને સ્પાયવેર દ્વારા નિશાન બનાવવામાં આવ્યું હતું, જેમાં Apple તરફથી ધમકીની સૂચનાનો સ્ક્રીનશોટ જોડવામાં આવ્યો હતો. તેમણે આરોપ લગાવ્યો કે સર્વેલન્સના પ્રયાસ પાછળ કેન્દ્રમાં ભાજપ (ભારતીય જનતા પાર્ટી) સરકારનો હાથ છે. નોટિફિકેશનમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે નવ મહિનામાં આ બીજી વખત છે જ્યારે Appleને તેના ફોન પર હુમલો થયો હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. તેણે અગાઉ તેમને ૩૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩ના રોજ એક સૂચના મોકલી હતી, જ્યારે તૃણમૂલ કોંગ્રેસ (TMC's) મહુઆ મોઈત્રા અને શિવસેના (UBT)ના પ્રિયંકા

ચતુર્વેદી સહિત અન્ય વિરોધ પક્ષોના સાંસદોને પણ તેમના ઉપકરણો પર સમાન ધમકી સૂચનાઓ મળી હતી.

કથિત પેગાસસ સ્પાયવેર હુમલાઓ પર તપાસ : તેના સપોર્ટ પોર્ટલ પર Apple જણાવે છે કે, “આવા અસાધારણ નુકસાન કરતાં અને જટિલતાથી વ્યક્તિગત રીતે લક્ષ્યાંકિત હુમલાઓ ઐતિહાસિક રીતે સરકારી નેતાઓ સાથે સંકળાયેલા છે, જેમાં ખાનગી કંપનીઓ તેમના વતી ભાડૂતી સ્પાયવેર વિકસાવી રહી છે, જેમ કે NSO જૂથમાંથી પેગાસસ.”

૨૦૨૧માં એક વૈશ્વિક સહયોગી તપાસ પ્રોજેક્ટે ભારતમાં વિપક્ષના નેતાઓ, બે વર્તમાન કેન્દ્રીય મંત્રીઓ, ભૂતપૂર્વ ચૂંટણી કમિશનર, સામાજિક કાર્યકરો, પત્રકારો અને ઉદ્યોગપતિઓ ઇઝરાયેલની સાયબર ઈન્ટેલિજન્સ કંપની NSO ગ્રુપ દ્વારા વિકસિત પેગાસસ સ્પાયવેરના લક્ષ્યાંક હોવાના અહેવાલો પર ભારતમાં એક મોટું રાજકીય તોફાન પેદા થયું હતું.

૨૦૨૧માં સુપ્રીમ કોર્ટે પેગાસસનો ઉપયોગ કરીને દેખરેખના આરોપોની તપાસ કરવા માટે તકનીકી નિષ્ણાતોનો સમાવેશ કરતી સમિતિની રચના કરી હતી. ઓગસ્ટ ૨૦૨૨માં સમિતિએ નોંધ્યું હતું કે ફોન પર સ્પાયવેર લક્ષ્યો વિશે કોઈ નિર્ણાયક પુરાવા મળ્યા નથી, પરંતુ કહ્યું હતું કે સરકારે સહકાર આપ્યો નથી.

ઓડિશા રાજભવનના કર્મચારી દ્વારા તેને રાજ્યપાલના પુત્રએ માર મારી ધમકી આપી હોવાનો આરોપ

ઓડિશાના પુરીમાં રાજભવનમાં કામ કરતા એક કર્મચારીએ આરોપ લગાવ્યો કે, રાજ્યપાલ રઘુબર દાસના પુત્ર લલિત કુમારે ૭ અને ૮ જુલાઈના રોજ રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુની રાજ્યની મુલાકાત દરમિયાન તેને ઘણી વખત માર માર્યો હતો અને ધમકી આપી હતી

(એજન્સી) તા. ૧૩

ઓડિશાના પુરીમાં રાજભવનના એક કર્મચારીએ આરોપ મૂક્યો હતો કે, ૭ જુલાઈની રાત્રે રાજ્યપાલ રઘુબર દાસના પુત્ર અને અન્ય પાંચ લોકોએ તેની સાથે મારપીટ કરી હતી અને ધમકી આપી હતી. જો કે, રાજભવન, રાજ્યપાલ અથવા પોલીસે ઘટનાની કોઈ સત્તાવાર પુષ્ટિ કરી નથી. ૮ જુલાઈના રોજ દાખલ કરવામાં આવેલી ઔપચારિક ફરિયાદમાં, રાજભવનમાં કાર્યરત આસિસ્ટન્ટ સેક્શન ઓફિસર (ASO) બૈકુંઠ પ્રધાને ૭ અને ૮ જુલાઈના રોજ રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુની પુરી રાજભવનની મુલાકાત દરમિયાન રાજ્યપાલના પુત્ર લલિત કુમારે તેમની પર નિર્દયતાથી હુમલો કરવાનો આરોપ મૂક્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે, આ હુમલો ૭ જુલાઈના રોજ રાત્રે ૧૧:૪૫ વાગ્યે કરવામાં આવ્યો હતો. બૈકુંઠ પ્રધાને રાજ્યપાલના મુખ્ય સચિવ આકાશ સિંહને સંબોધિત કરેલી ફરિયાદ મુજબ, દાસના અંગત રસોઈયાએ જણાવ્યું કે લલિત કુમાર તેમને મળવા ઈચ્છે છે. જ્યારે બૈકુંઠ પ્રધાન લલિત કુમારના રૂમમાં પહોંચ્યા, ત્યારે સરકારી કર્મચારી સાથે દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો અને ૮ જુલાઈના રોજ સવારના ૪:૩૦ વાગ્યા સુધી તેમને થપ્પડ, લાત અને મુક્કા સહિત હુમલાઓ દ્વારા તેમને શારીરિક ત્રાસ આપવામાં આવ્યો હતો. બૈકુંઠ પ્રધાનની ફરિયાદમાં વિગતવાર જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, તેમણે ભાગી જવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, પરંતુ લલિત કુમારના અંગત સુરક્ષા અધિકારીઓ તેને બળજબરીથી પાછા લાવ્યા હતા. સરકારી કર્મચારી, બૈકુંઠ પ્રધાનનો આરોપ છે કે લલિત કુમારે તેને ધમકી આપી હતી કે જો તે તેની હત્યા કરી નાખશે તો પણ કોઈ બચાવવા આવશે નહીં. દરમિયાન, બૈકુંઠ પ્રધાનની પત્ની સયોજ પ્રધાને તેના પતિ પર થયેલ હુમલાને લઈને આરોપીઓ સામે કાયદેસરની કાર્યવાહી કરવાની માંગ કરી હતી.

એલોન મસ્કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના ચૂંટણી અભિયાન માટે ‘મોટા પ્રમાણમાં’ દાન આપ્યું : અહેવાલ

(એજન્સી) તા.૧૩

અમેરિકામાં નવેમ્બરમાં રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી યોજાવાની છે. જો બાઈડેન અને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ ફરી એકવાર સામસામે છે. ત્યારે ચૂંટણીને લઈને બંને નેતાઓનો પ્રચાર પૂરજોશમાં જોવા મળી રહ્યો છે. આ દરમિયાન પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ અને રિપબ્લિકન પાર્ટીના ઉમેદવાર ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને સ્ટાર બિઝનેસમેન ઈલોન મસ્કનું સમર્થન મળ્યું છે. બ્લૂમબર્ગના અહેવાલમાં દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે પીઢ અબજોપતિ ઉદ્યોગપતિ મસ્કએ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના અભિયાન સાથે જોડાયેલા રાજકીય જૂથને ભારે દાન આપ્યું છે. જો કે રિપોર્ટમાં આ રકમ કેટલી છે તે જણાવવામાં આવ્યું નથી, પરંતુ એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે આ મોટી રકમ હતી જે અમેરિકા પીએસી નામના જૂથને આપવામાં આવી હતી. બ્લૂમબર્ગે જણાવ્યું છે કે પીએસી એક એવી સંસ્થા છે જે રાજકીય પ્રવૃત્તિઓ માટે અમર્યાદિત યોગદાન મેળવી શકે છે. રિપોર્ટ અનુસાર, પીએસીએ ૧૫ જુલાઈના રોજ તેના દાતાઓની યાદી જાહેર કરવી પડશે. વાસ્તવમાં માર્ચમાં અમેરિકાના પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ એલોન મસ્ક સહિત ઘણા અમીર દાતાઓને મળ્યા હતા. આ મીટિંગને લઈને મીડિયા રિપોર્ટ્સમાં ઘણા પ્રકારના દાવા કરવામાં આવી રહ્યા હતા જેને મસ્ક દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવ્યા હતા. તેમણે મે મહિનામાં X પર પોસ્ટ કર્યું હતું કે સંભવિત ટ્રમ્પ સરકારમાં મારી ભૂમિકા અંગે કોઈ ચર્ચા થઈ નથી. ઉપરાંત, એલોન મસ્કે અમેરિકી પ્રમુખપદની ચૂંટણીમાં કોઈપણ ઉમેદવારને ભંડોળ આપવા અંગે પોતાનું વલણ સ્પષ્ટ કર્યું હતું. મસ્ક પર પોસ્ટ કર્યું હતું.

શાળાના સમય દરમિયાન ક્લાસમાં કેટલા સમય સુધી કેન્ડી ક્રશ ગેમ રમ્યાનો એપ દ્વારા ખુલાસો થઈ જતા ઉત્તરપ્રદેશનો શિક્ષક સસ્પેન્ડ

(એજન્સી) સંભલ, તા.૧૩

હાલમાં જ ઉત્તરપ્રદેશમાં યોગી આદિત્યનાથ સરકારે એક નિયમ લાવ્યો હતો જેમાં દરેક સરકારી શિક્ષકને સમયસર શાળામાં હાજર રહેવા અને ડિજિટલ હાજરી ચિહ્નિત કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. શિક્ષકોને આ બદલાવની જાણ થતાં તેમણે હોબાળો મચાવ્યો હતો, વિપક્ષે પણ તકનો તરત ફાયદો ઊઠાવ્યો હતો અને મામલામાં ઝંપલાવ્યું હતું. જો કે, બાદમાં શિક્ષકોની દલીલો સમજીને સરકારે આ ડિજિટલ હાજરી માટે શિક્ષકોને અડધો કલાકનો વધુ સમય આપ્યો હતો. હવે સરકારના આ નિર્ણયથી શિક્ષણ સ્તર પર કોઈ ફરક પડશે કે કેમ તે એક અલગ ચર્ચાનો વિષય છે પરંતુ સંભલમાંથી એક કિસ્સો પ્રકાશમાં આવ્યો છે જે દર્શાવે છે કે, શિક્ષકો પર વહીવટીતંત્રનું કડક વલણ કેટલું જરૂરી છે. વાસ્તવમાં જ્યારે ડી.એમ. સંભલની એક સરકારી શાળામાં ઓચિંતી તપાસ માટે પહોંચ્યા ત્યારે તેમણે આખી શાળામાં ફર્યા અને શિક્ષકોની ગતિવિધિઓ જોઈ. દરમિયાન, ડીએમએ ત્યાં એક શિક્ષકને જોયો જે કેન્ડી ક્રશ રમી રહ્યો હતો.

જ્યારે ડીએમએ મોબાઈલ ચેક કર્યો તો જાણવા મળ્યું કે તેણે શાળાના સાડા પાંચ કલાકના સમય દરમિયાન એક કલાક અને ૧૭ મિનિટ સુધી કેન્ડી ક્રશ રમ્યો હતો અને તે સિવાય તે સ્કૂલના સમય દરમિયાન સોશિયલ મીડિયાનો પણ ઉપયોગ કરતો હતો. એકંદરે તેણે આ બધામાં લગભગ અઢી કલાક વિતાવ્યા. કોઈપણ વિલંબ કર્યા વિના ડીએમએ તરત જ કેન્ડી ક્રશ રમનાર શિક્ષકને ફરજ પરથી સસ્પેન્ડ કરી દીધો. શિક્ષકનું નામ પ્રેમ ગોયલ છે. મળતી માહિતી મુજબ આ શાળા શરીફપુર ગ્રામ પંચાયતની સરકારી શાળા છે, જ્યાં સંભલના ડીએમએ આશ્ચર્યજનક નિરીક્ષણ કર્યું અને જાણવા મળ્યું કે શાળામાં કુલ ૧૦૧ વિદ્યાર્થીઓ છે, પરંતુ માત્ર ૪૭ જ આવ્યા હતા. નિરીક્ષણ દરમિયાન તેમણે શિક્ષકોનું કામ જોયું અને બાળકોને ભણાવવાની પદ્ધતિઓ વિશે પૂછ્યું. આ પછી, તેમણે ૬ વિદ્યાર્થીઓની નકલોના ૬ પાના તપાસ્યા અને થોડા જ સમયમાં તેમણે તેમની પાસેથી ૯૫ ભૂલો કાઢી નાખી. રિપોર્ટ અનુસાર પહેલા પેજ પર ૯, બીજા પર ૨૩, ત્રીજા પર ૧૧, ચોથા પર ૨૧, પાંચમા પર ૧૮ અને છઠ્ઠા પેજ પર ૧૩ ભૂલો હતી. ડીએમએ વિદ્યાર્થીઓની નકલો તપાસ્યા પછી તેમને ઠપકો આપ્યો અને માત્ર એક શિક્ષક અને ભણાવવાની રીતની પ્રશંસા કરી. તેમણે તપાસણી બાદ શાળામાં જોવા મળેલી ખામીઓને જોતા નબળી શિક્ષણ ગુણવત્તા અંગે પણ નારાજગી વ્યક્ત કરી હતી.

ભારતીય સેનામાં SSC મેડિકલ ઓફિસરની ૪૫૦ બેઠકો માટે ભરતી શરૂ, ૪ ઓગસ્ટ સુધીમાં અરજી કરો

(એજન્સી) તા.૧૩

ભારતીય સશસ્ત્ર દળોમાં જોડાવાની ઈચ્છા ધરાવતા સરકારી નોકરીના ઉમેદવારો માટે સારા સમાચાર છે. ભારતીય સેનાએ તાજેતરમાં આર્મ્ડ ફોર્સિસ મેડિકલ સર્વિસીસ (AFMS) હેઠળ શોર્ટ સર્વિસ કમિશન મેડિકલ ઓફિસર (SSC-MO)ની જગ્યાઓ માટે ૪૫૦ ઉમેદવારોની ભરતી કરવા માટે ભરતી અભિયાનની જાહેરાત કરી છે. જેઓ ઉપરોક્ત જગ્યાઓ માટે અરજી કરવા માંગે છે અને ઈચ્છિત શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવે છે તેઓ વધુ માહિતી માટે સત્તાવાર વેબસાઈટ https://amcsscentry.gov.in/ની મુલાકાત લઈ શકે છે. સત્તાવાર સૂચના મુજબ, અરજી પ્રક્રિયા ૧૬ જુલાઈ, ૨૦૨૪ના રોજ શરૂ થવાની છે, અને ૪ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪ સુધી ચાલુ રહેશે. આમાં અરજી કરવા માંગતા ઉમેદવારોને સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓ છેલ્લી તારીખ પહેલા અરજી પ્રક્રિયા સારી રીતે પૂર્ણ કરી લે. ભરતી ઝુંબેશ વિશે વધુ વિગતવાર જાણકારી:

ખાલી જગ્યાઓ: ● મેડિકલ ઓફિસર (MO) ભરતીની કુલ સંખ્યા: ૪૫૦ ● પુરૂષ ઉમેદવારો માટે ભરતીની સંખ્યા: ૩૩૮ ● મહિલા ઉમેદવારો માટેની બેઠકોની સંખ્યા: ૧૧૨

શૈક્ષણિક લાયકાત:

આર્મ્ડ ફોર્સિસ મેડિકલ સર્વિસીસ (AFMS)માં શોર્ટ સર્વિસ કમિશન હેઠળ મેડિકલ ઓફિસર (MO)ની જગ્યાઓ માટે અરજી કરનારા ઉમેદવારો પાસે કોઈપણ માન્ય યુનિવર્સિટી અથવા સંસ્થામાંથી MBBS ડિગ્રી હોવી આવશ્યક છે.

ઉંમર મર્યાદા: ૧. ઉપરોક્ત જગ્યાઓ માટે અરજી કરવા ઈચ્છતા MBBS ડિગ્રી ધરાવતા ઉમેદવારો માટે મહત્તમ વય મર્યાદા ૩૦ વર્ષ છે. ૨. આ પદો માટે અરજી કરતા પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ ડિગ્રી ધરાવતા ઉમેદવારોની ઉંમર ૩૫ વર્ષની હોવી આવશ્યક છે.

અરજી ફી: ઉપરોક્ત જગ્યાઓ માટે અરજી કરવા ઈચ્છતા ઉમેદવારોએ રૂા. ૨૦૦ની અરજી ફી ચૂકવવી પડશે. અરજી ફી ઓનલાઈન ચૂકવવી પડશે. અધિકૃત સૂચના અનુસાર, ઉમેદવારોની પસંદગી ઓગસ્ટ અથવા સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૪માં દિલ્હીમાં કામચલાઉ રીતે યોજાનાર ઈન્ટરવ્યુના આધારે કરવામાં આવશે. આ રાઉન્ડ પછી ડોક્યુમેન્ટ વેરિફિકેશન અને મેડિકલ ટેસ્ટ કરવામાં આવશે.

મોટા કાવતરાંનો પર્દાફાશ કરાયો

રેડિયોએક્ટિવ સામગ્રી-રેડિયોગ્રાફિક કેમેરા સાથે પાંચ લોકોની ધરપકડ

(એજન્સી) દહેરાદૂન,તા.૧૩

ઉત્તરાખંડમાં એક મોટા દેશ વિરોધી કાવતરાંનો પર્દાફાશ થયો છે. ગઈકાલે શુક્રવારે સાંજે રાજ્યના મુખ્ય શહેર દહેરાદૂનમાં રેડિયોએક્ટિવ સામગ્રી તેમજ રેડિયોગ્રાફિક કેમેરા સાથે પાંચ જણાંની ધરપકડ કરવામાં આવી છે. આ દેશ વિરોધી તત્વોએ એક ઘરમાં આ બધી સામગ્રી સંતાડી હતી અને ત્યાંથી કોઈક કાવતરું કરતા હતા. આ આઘાતજનક ઘટનાની વિગતો અનુસાર સરકારી સુવિધામાંથી કથિત રીતે ચોરાયેલી કિરણોત્સર્ગી સામગ્રી દહેરાદૂનના એક ઘરમાંથી મળી આવી હતી, જેના પગલે પોલીસે પાંચ લોકોની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ આરોપીઓની દહેરાદૂનના રાજપુર રોડ પર સ્થિત ફ્લેક્સ એન્ડ લુક્સ કોલોનીના એક ઘરમાંથી ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. ધરપકડ કરાયેલા શખ્સો મધ્યપ્રદેશ, દિલ્હી અને ઉત્તરપ્રદેશના સહારનપુરના છે. ઉત્તરાખંડના દેહરાદૂનમાં વરિષ્ઠ પોલીસ અધિક્ષક અજય સિંહે જણાવ્યું કે પોલીસે રેડિયોએક્ટિવ સામગ્રી અને રેડિયોગ્રાફિક કેમેરા મળી આવતા પાંચ લોકોની અટકાયત કરી છે. તેમણે જણાવ્યું કે જ્યારે સત્તાવાળાઓએ બોક્સ ખોલવાનો પ્રયાસ કર્યો ત્યારે શંકાસ્પદ લોકોએ ચેતવણી આપી હતી કે અંદર રહેલા કિરણોત્સર્ગી રસાયણોથી તેમને નુકસાન થઈ શકે છે. પોલીસે જણાવ્યું હતું કે, શંકાસ્પદ લોકોએ રેડિયોએક્ટિવ મટિરિયલ બોક્સમાં કરોડો રૂપિયાનો વેપાર કરવાની યોજના બનાવી હતી. એસએસપીએ નિર્દેશ આપ્યો કે ગુપ્તચર એજન્સીઓ અને એસડીઆરએફની ટીમની તપાસ બાદ જાણવા મળ્યું કે આ બોક્સમાં રેડિયોએક્ટિવ સામગ્રી છે. એસએસપી અજય સિંહે કહ્યું કે અગ્રણી એટમિક એજન્સી ભાભા એટોમિક રિસર્ચ સેન્ટરનો પણ આ બાબતમાં વધુ તપાસમાં મદદ લેવા માટે સંપર્ક કરવામાં આવ્યો છે. કિરણોત્સર્ગી પદાર્થો માટેના નિયમો ૧૯૬૨ના અણુ ઊર્જા અધિનિયમ હેઠળ આવે છે. કેન્દ્ર સરકાર લેખિત સંમતિ વિના કિરણોત્સર્ગી પદાર્થોના ઉત્પાદન, સંગ્રહ, ઉપયોગ, ટ્રાન્સફર, નિકાસ, આયાત, પરિવહન અને નિકાલ પર પ્રતિબંધ મૂકી શકે છે. રેડિયોગ્રાફી કેમેરા ઓબ્જેક્ટ અથવા શરીરની અંદરની છબીઓ બનાવવા માટે એક્સ-રે અથવા ગામા કિરણોનો ઉપયોગ કરે છે. આ છબીઓનો ઉપયોગ ઔદ્યોગિક વસ્તુઓનું નિરીક્ષણ કરવા માટે થઈ શકે છે. દેહરાદૂન પોલીસે શંકાસ્પદ કિરણોત્સર્ગી સામગ્રી ધરાવતા કેટલાક બોક્સ જપ્ત કર્યા છે અને તે રાખવા બદલ પાંચ લોકોની ધરપકડ કરી છે. ભાભા એટોમિક રિસર્ચ સેન્ટરના નિષ્ણાતોની ટીમ દ્વારા બોક્સની અંદરની સામગ્રીની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે.

કર્ણાટકમાં વાલ્મિકી કૌભાંડ જેવું અન્ય ગેરકાયદેસર નાણાં ટ્રાન્સફર કૌભાંડ : પ્રવાસનમંત્રીએ કહ્યું, પોલીસ તપાસ ચાલુ છે

કર્ણાટકના કાયદા, ન્યાય, માનવ અધિકાર, સંસદીય બાબતો, વિધાન અને પ્રવાસન મંત્રી એચ.કે. પાટીલે મીડિયાને કહ્યું : “કડક ધોરણો લાગુ કર્યા પછી અને આંતરિક તપાસ કર્યા પછી અમે સંબંધિત અધિકારીને FIR દાખલ કરવા કહ્યું, રૂા.૨.૬૩ કરોડનો અપડેટેડ આંકડો કથિત રીતે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યો છે

(એજન્સી) તા.૧૩

કર્ણાટક મહર્ષિ વાલ્મિકી અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમમાંથી કરોડો રૂપિયાના ફંડ ટ્રાન્સફરની જેમ જ વધુ એક ગેરકાયદેસર ફંડ ટ્રાન્સફર કૌભાંડ પ્રકાશમાં આવ્યું છે, જેનાથી કર્ણાટકની કોંગ્રેસ સરકાર ફરી એક વાર શરમમાં મુકાઈ ગઈ છે.

પ્રવાસન વિભાગના એક અધિકારીએ પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઈઆર) દાખલ કર્યો છે જેમાં આરોપ છે કે IDBI બેંક બાગલકોટ, ડેપ્યુટી કમિશનર અને જિલ્લા પ્રવાસન વિકાસ સમિતિના અધ્યક્ષના અધિકારીઓની સાંઠગાંઠ દ્વારા રૂા.૨.૬૩ કરોડનું ભંડોળ ડાયવર્ટ કરવામાં આવ્યું હતું. ફરિયાદ મુજબ, વ્યવહાર “છેતરપિંડી કરવાના ઈરાદાથી” વિભાગની જાણ વગર કરવામાં આવ્યો હતો.

એફઆઈઆરમાં બેંક અધિકારીઓ અને સરકારી અધિકારીઓ પર જિલ્લાના લાભાર્થીઓ, કામદારો અને વિવિધ પ્રવાસન વિકાસ પ્રોજેક્ટ્સ માટે ફાળવવામાં આવેલા ભંડોળની ડિપોઝિટની સુવિધા માટે IDBIની બાગલકોટ શાખામાં અલગ ખાતા ખોલવાનો આરોપ મૂક્યો છે. આરોપ છે કે બ્રાન્ચમાં ત્રણ ખાતા ખોલવામાં આવ્યા હતા. પ્રથમ ખાતું (નં. ૧૦૭૧૧૦૪૦૦૦૧૬૦૦૬૩) ૨૮/૧૦/૨૦૨૧ અને ૨૨/૦૨/૨૦૨૪ વચ્ચે ખોલવામાં આવ્યું હતું. જેમાં પ્રવાસન વિભાગના ખાતામાંથી કુલ રૂ. ૧,૩૫,૯૬,૫૦૦ જમા થયા હતા. બીજું ખાતું (નં.૧૦૭૧૧૦૪૦૦૦૧૬૫૨૨૮) ૦૪/૦૫/૨૦૨૨ અને ૦૭/૧૧/૨૦૨૨ વચ્ચે ખોલવામાં આવ્યું હતું. જેમાં રૂા.૧,૦૧,૩૩,૭૫૦ ટ્રાન્સફર થયા હતા. ત્રીજું ખાતું (નં. ૧૦૭૧૧૦૪૦૦૦૧૬૫૫૦૧) ૧૧/૧૦/૨૦૨૨ના રોજ ખોલવામાં આવ્યું હતું, જેમાં રૂા.૧૦,૪૩,૭૪૯ ટ્રાન્સફર થયા હતા. FIRમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, “અમારા ધ્યાને આવ્યું છે કે ૨૮/૧૦/૨૦૨૧થી ૨૨/૦૨/૨૦૨૪ સુધી કુલ રૂા.૨,૪૭,૭૩,૯૯૯ની રકમ તેમની સત્તાનો દુરૂપયોગ કરીને છેતરપિંડી કરવાના ઈરાદાથી ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી.” કર્ણાટકના કાયદા, ન્યાય, માનવાધિકાર, સંસદીય બાબતો, કાયદા અને પ્રવાસન મંત્રી એચ કે પાટીલે જણાવ્યું હતું કે, “આ મામલે વિગતવાર તપાસ કરવામાં આવી રહી છે, અને પોલીસ તપાસના આધારે કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.” વાલ્મિકી કોર્પોરેશન કૌભાંડ બાદ જેમાં કોર્પોરેશનના બેંક ખાતામાંથી રૂા. ૧૮૭ કરોડની અનધિકૃત ટ્રાન્સફરનો ખુલાસો થયો હતો, બી નાગેન્દ્રની એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ દ્વારા ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને મંત્રી તરીકે રાજીનામું આપ્યું હતું. પ્રવાસન પ્રધાન પાટીલે એક આંતરવિભાગીય નોંધ જારી કરીને જણાવ્યું હતું કે કોઈપણ નાણાકીય અનિયમિતતાની જાણ મંત્રી અને સંબંધિત અધિકારીઓને કરવી જોઈએ. નોંધમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, રાજ્ય સરકારની માલિકીના કોર્પોરેશનો અને બોર્ડમાં નાણાકીય અનુશાસનના તાજેતરના અહેવાલોને ધ્યાનમાં રાખતા, ટુરિઝમ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર કોર્પોરેશન, તેમજ વિભાગો જેમ કે પ્રવાસન નિયામક, પુરાતત્વ અને સંગ્રહાલય વિભાગ અને અન્ય પેટાકંપનીઓ કર્ણાટક રાજ્ય પ્રવાસન વિકાસ નિગમ, ફોરેસ્ટ લોજ અને રિસોર્ટ્સ કોર્પોરેશન અને કર્ણાટક રાજ્ય જેવા તમામ વિભાગીય નિગમોમાં નાણાકીય શિસ્તનો કડકપણે અમલ કરવામાં આવ્યો છે. તે વધુમાં જણાવે છે કે, મંત્રાલયને કોર્પોરેશનો અને બોર્ડમાં ઘણા બધા બેંક ખાતાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો હોવાની માહિતી મળી હતી. હાલમાં ૨૨થી વધુ ખાતાઓ સક્રિય છે અને તેમાંથી કેટલાક ખાતા ઘણા વર્ષોથી નિષ્ક્રિય છે. કેટલાક કિસ્સાઓમાં મહત્વપૂર્ણ નાણાકીય વ્યવહારો કોઈ જવાબદારી વિના આઉટસોર્સ સ્ટાફ દ્વારા સંચાલિત કરવામાં આવે છે. નાણા વિભાગની માર્ગદર્શિકાના આ ઉલ્લંઘનોને સુધારવા માટે પગલાં લેવા જોઈએ, અને કોઈપણ દુરૂપયોગ થયેલ સરકારી ભંડોળની વસૂલાત કરવી જોઈએ. મંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે, “કડક ધોરણો લાગુ કર્યા પછી અને વિભાગમાં આંતરિક તપાસ હાથ ધર્યા પછી, બાગલકોટમાં કેટલીક ક્ષતિઓ મળી આવી હતી. અમે સંબંધિત અધિકારીને એફઆઈઆર દાખલ કરવા કહ્યું અને તે દાખલ કરવામાં આવી. પોલીસ તપાસ બાદ યોગ્ય કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. ૨.૬૩ કરોડ રૂપિયા કથિત રીતે વિભાગના અધિકારીઓની જાણ વગર IDBI ખાતાઓમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા છે.”

પૂજા ખેડકર વિવાદ : ખેડૂતને બંદૂકથી ધમકાવવા બદલ પૂજા ખેડકરના માતા-પિતા વિરૂદ્ધ FIR દાખલ

પાડોશી ખેડૂતોની જમીન ખેડકર દ્વારા પચાવી પાડવામાં આવી હતી

(એજન્સી) તા.૧૩

સત્તા અને વિશેષાધિકારોના દુરૂપયોગના વિવાદમાં રહેલા પ્રોબેશનરી IAS ઓફિસર પૂજા ખેડકર માટે વધુ એક આંચકામાં, તેના માતા-પિતા દિલીપ ખેડકર અને મનોરમા ખેડકર વિરૂદ્ધ FIR નોંધવામાં આવી છે. મીડિયા અહેવાલો અનુસાર, એક ખેડૂત દ્વારા પૂજા ખેડકરના માતા-પિતા અને અન્ય પાંચ લોકો વિરૂદ્ધ દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ બાદ FIR નોંધવામાં આવી છે, ખેડૂતે દાવો કર્યો હતો કે મનોરમા દ્વારા તેમને બંદૂકથી ધમકી આપવામાં આવી હતી. પૌડ પોલીસ સ્ટેશનના વરિષ્ઠ પોલીસ નિરીક્ષક મનોજ યાદવે સમાચાર એજન્સીને જણાવ્યું કે, ‘તેના માતા-પિતા વિરૂદ્ધ આઈપીસીની કલમ ૩૨૩, ૫૦૪, ૫૦૬ હેઠળ એફઆઈઆર દાખલ કરવામાં આવી છે. આર્મ્સ એક્ટ હેઠળના આરોપોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.’ તાજેતરમાં મનોરમાને બંદૂક બતાવતી અને લોકોના જૂથને ધમકી આપતો એક વીડિયો વાયરલ થયો હતો. આ ઘટનામાં મહારાષ્ટ્ર સરકારના નિવૃત્ત અધિકારી પૂજા ખેડકરના પિતા દ્વારા પૂનાના મુલશી તાલુકામાં ધડવલી ગામમાં ખરીદેલી જમીનના વિસ્તારનો સમાવેશ થાય છે. સ્થાનિકોના જણાવ્યા મુજબ પાડોશી ખેડૂતોની જમીનને ખેડકરો દ્વારા પચાવવામાં આવી હતી. બે મિનિટના વાયરલ વીડિયોમાં મનોરમા ખેડકર, તેના સુરક્ષા રક્ષકો

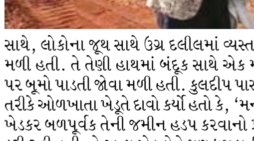

સાથે, લોકોના જૂથ સાથે ઉગ્ર દલીલમાં વ્યસ્ત જોવા મળી હતી. તે તેણી હાથમાં બંદૂક સાથે એક માણસ પર બૂમો પાડતી જોવા મળી હતી. કુલદીપ પાસલકર તરીકે ઓળખાતા ખેડૂતે દાવો કર્યો હતો કે, ‘મનોરમા ખેડકર બળપૂર્વક તેની જમીન હડપ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહી હતી. તે અન્ય ખેડૂતોને પણ ધમકાવી રહી છે. તેણીએ કેટલાક સુરક્ષા રક્ષકો સાથે મારા પ્લોટની મુલાકાત લીધી અને તેના હાથમાં હથિયાર પકડીને અમને ધમકાવવાનું શરૂ કર્યું હતું.’ પુણે ગ્રામીણ પોલીસે કહ્યું હતું કે, તપાસમાં ખબર પડશે કે તેણી પાસે બંદૂકનું લાઈસન્સ હતું કે નહીં. પુણે ગ્રામીણ પોલીસના એક વરિષ્ઠ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે, ‘અમે સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર ફરતા થયેલા વીડિયોની નોંધ લીધી છે. મનોરમા ખેડકર પાસે હથિયારનું લાઈસન્સ છે કે કેમ તેની અમે તપાસ કરીશું.’

કેન્દ્રએ મહારાષ્ટ્રના પ્રોબેશનરી IAS અધિકારી વિરૂદ્ધ આરોપોની તપાસ માટે પેનલની રચના કરી

આ તમામ આરોપો, દાવાઓ અને પ્રતિ-દાવાઓ અંગે પૂણેમાં તેણીની તાજેતરની યુક્તિઓ અને અન્ય પાસાઓની ચકાસણી કર્યા પછી, તેણીની સામે આકરી કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી શકે છે

(એજન્સી) મુંબઈ, તા.૧૩

કેન્દ્રએ મહારાષ્ટ્ર કેડરના પ્રોબેશનરી આઈએએસ અધિકારી ડૉ. પૂજા ડી. ખેડકર વિરૂદ્ધ કરવામાં આવેલા શ્રેણીબદ્ધ આરોપોની તપાસ માટે વરિષ્ઠ IAS અધિકારી અને અધિક સચિવ, કર્મચારી અને તાલીમ વિભાગ, મનોજ દ્વિવેદીની એક સભ્યની સમિતિની રચના કરી છે. ખેડકર જે આરોપોનો સામનો કરી રહી છે તેમાં તેના જાતિના પ્રમાણપત્ર સાથે ચેડાં કરવા પ્રોબેશનરી ઓફિસર તરીકેની તેના અધિકારની બહારની માંગણીઓ, વરિષ્ઠ સરકારી અધિકારીની ઓફિસ પર અતિક્રમણ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. અધિકારી દ્વિવેદી પખવાડિયાની અંદર પોતાનો તપાસ અહેવાલ સુપરત કરશે. વાશિમમાં તેણીએ ગુરુવારે સહાયક કલેક્ટર તરીકેનો ચાર્જ સંભાળ્યો ત્યારે મીડિયા દ્વારા પ્રશ્ન કરવામાં આવ્યો ત્યારે ખેડકરે માત્ર એટલું જ કહ્યું કે તે સરકાર દ્વારા નિયુક્ત પેનલ સમક્ષ તેણીની બધી રજૂઆતો કરશે અને વધુ બોલવાનો ઈનકાર કર્યો હતો. મીડિયામાં આ વિવાદ સામે આવી ગયા પછી, કેન્દ્રએ ૨૦૨૩ બેચના IAS અધિકારીના દાવા અને દલીલોને ચકાસવા માટે એક-સદસ્યની પેનલની સ્થાપના કરી છે. તેણીની માર્ચ ૨૦૨૩માં પુણે કલેક્ટર ખાતે પોસ્ટ કરવામાં આવી હતી અને ગુરુવારે વાશિમમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. RTI કાર્યકર્તા વિજય કુંભારએ તેણીનો OBC નોન-ક્રિમી લેયર સ્ટેટસ હોવા છતાં ખેડકરના પરિવારની કથિત સંપત્તિ અંગે અનેક ચોંકાવનારા ખુલાસા કર્યા છે. ખેડકરની પોતાની અંગત સમૃદ્ધિ અને અન્ય વિગતો પણ બહાર આવી ગઈ અને તેણે છ સમન્સ છતાં ફરજિયાત તબીબી તપાસ માટે હાજર થયા વિના માનસિક બિમારી અને દૃષ્ટિની ક્ષતિ માટે બેન્ચમાર્ક ડિસેબિલિટીઝ ક્વોટા ધરાવતા વ્યક્તિઓ દ્વારા કથિત રીતે પોતાનું સ્થાન મેળવ્યું હતું. આ તમામ આરોપો, દાવાઓ અને પ્રતિ-દાવાઓ અંગે, પૂણેમાં તેણીની તાજેતરની યુક્તિઓ અને અન્ય પાસાઓની ચકાસણી કર્યા પછી, તેણીની સામે આકરી કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી શકે છે.

‘મોદી સરકારે એક દાયકાથી દરરોજ સંવિધાન હત્યા દિવસ મનાવ્યો’ : ૨૫ જૂનના પગલાં સામે વિપક્ષનો પલટવાર

કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે એક ગેઝેટ નોટિફિકેશન શેર કર્યું હતું જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે ‘ઇમરજન્સીના સમયગાળા દરમિયાન સત્તાના ઘોર દુરુપયોગ’ સામે પીડિત અને લડનારા તમામ લોકોને શ્રદ્ધાંજલિ આપવા માટે ૨૫ જૂનને ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ તરીકે મનાવવામાં આવશે

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા.૧૩

કટોકટીના ૫૦ વર્ષ પૂરા થયાં તેની સ્મૃતિમાં વધુ એક પગલું ભરતાં, ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP)ની આગેવાની હેઠળની કેન્દ્ર સરકારે શુક્રવાર, ૧૨ જુલાઈએ એક ગેઝેટ નોટિફિકેશન દ્વારા જાહેરાત કરી છે કે ૨૫ જૂનને ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ તરીકે ઉજવવામાં આવશે. ભાજપ સરકારના આ પગલાંની ટીકા કરતાં વિપક્ષે આરોપ મૂક્યો હતો કે આ પગલું તેણે ભર્યું છે જેમાં છેલ્લા એક દાયકાથી દરરોજ બંધારણની હત્યા કરવામાં આવી રહી છે. કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહ દ્વારા શેર કરાયેલ ગેઝેટ સૂચના જણાવે છે કે: ‘૨૫ મી જૂન, ૧૯૭૫ના રોજ કટોકટીની ઘોષણા કરવામાં આવી હતી, જેના પગલે તત્કાલીન સરકાર દ્વારા સત્તાનો ભારે દુરુપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો અને જ્યારે, ભારતના લોકો ભારતના બંધારણમાં અને ભારતની સ્થિતિસ્થાપક લોકશાહીની શક્તિમાં અડીખમ વિશ્વાસ ધરાવે છે ત્યારે ભારતના લોકો પર અતિરેક અને અત્યાચાર કરવામાં આવ્યા હતા. ‘તેથી, જેઓ કટોકટીના સમયગાળા દરમિયાન સત્તાના ઘોર દુરુપયોગોનો ભોગ બન્યા હતા અને તેની સામે લડ્યા હતા તે તમામને શ્રદ્ધાંજલિ આપવા અને ભારતના લોકોને ફરીથી ભવિષ્યમાં સત્તાના ઘોર દુરુપયોગને ન થઈ શકે તે માટે વચન આપવા માટે ભારત સરકાર ૨૫ મી જૂનને ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ તરીકે જાહેર કરે છે. X પર ગેઝેટ નોટિફિકેશન શેર કરતા શાહે કહ્યું કે ભારતના તત્કાલીન વડાપ્રધાન ઈન્દિરા ગાંધીએ ‘સરમુખત્યારશાહી માનસિકતાના નિર્લજ્જ પ્રદર્શનમાં, રાષ્ટ્ર પર કટોકટી લાદીને આપણી લોકશાહીની આત્માનું ગળું દબાવી દીધું.’ “લાખો લોકોને તેમના પોતાના કોઈ દોષ વગર જેલના સળિયા પાછળ ધકેલી દેવામાં આવ્યા, અને મીડિયાનું ગળું ટૂંપી નાખવામાં આવ્યું હતું. “ભારત સરકારે દર વર્ષે ૨૫મી જૂનને ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ તરીકે મનાવવાનું નક્કી કર્યું છે. આ દિવસ ૧૯૭૫ની કટોકટીની અમાનવીય પીડા સહન કરનારા તમામ લોકોના વિશાળ યોગદાનને યાદ કરશે.”

શાહે જ્યારે કોંગ્રેસનું નામ લીધું ન હતું, ત્યારે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ X પરની એક પોસ્ટમાં, ગેઝેટ નોટિફિકેશન શેર કરીને કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસે કેવી રીતે ‘ભારતીય ઈતિહાસના અંધકારમય તબક્કાને આલેખ્યો હતો’ તે માટે આ દિવસ અંજલિ રહેશે.

તેમણે લખ્યું કે, “સંવિધાન હત્યા દિવસ એ યાદ અપાવશે કે જ્યારે ભારતના બંધારણને કચડી નાખવામાં આવ્યું ત્યારે શું થાય છે. તે દરેક વ્યક્તિને શ્રદ્ધાંજલિ આપવાનો પણ દિવસ છે કે જેમણે ઈમરજન્સીના અતિરેકને કારણે પીડિત છે, કોંગ્રેસે ભારતીય ઈતિહાસનો અંધકારમય તબક્કો આલેખ્યો હતો.” ૨૫ જૂનથી, ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP) વિવિધ કાર્યક્રમો સાથે ઈમરજન્સી લાગુ થયાના ૫૦ વર્ષ પૂરા કરી રહી છે. રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મુએ ૧૮મી લોકસભાના પ્રથમ સત્રમાં સંસદના બંને ગૃહોને તેમના સંયુક્ત સંબોધનમાં કટોકટી લાદવાને બંધારણ પર સીધા હુમલાનો ‘સૌથી મોટો અને કાળો અધ્યાય’ ગણાવ્યો હતો. મુર્મુના સંબોધન પહેલા, બીજેપી સાંસદ ઓમ બિરલાએ જેઓ સતત બીજી મુદત માટે લોકસભાના સ્પીકર તરીકે પાછા ફર્યા હતા, તેમણે કટોકટી અને તત્કાલીન કોંગ્રેસ સરકારની નિંદા કરતા કડક રાજકીય નિવેદન આપ્યું હતું. કોંગ્રેસનું નામ લેતાં બિરલાએ કહ્યું કે તત્કાલીન કોંગ્રેસ સરકારે લોકતાંત્રિક સિદ્ધાંતોને કચડી નાખ્યા હતા. “ઇમરજન્સી આપણી લોકશાહીનો કાળો સમય હતો. તત્કાલીન કોંગ્રેસ સરકારે નાગરિકોના અધિકારો અને લોકતાંત્રિક સિદ્ધાંતોને કચડી નાખવા કાયદા અને સુધારા લાવ્યા હતા. વિપક્ષો એ પણ ખાસ કરીને કોંગ્રેસ પર પ્રહાર કરતા બિરલાના નિવેદનથી વિપક્ષી બેન્ચોમાં હોબાળો મચ્યો હતો જ્યારે મોદીની પ્રશંસા મળી હતી. ‘માનવ અધિકાર કાર્યકરોને જેલમાં ધકેલી દેવામાં આવ્યા’ સંવિધાન હત્યા દિવસની જાહેરાત કરવા બદલ વિપક્ષ કોંગ્રેસે ભાજપ પર આકરા પ્રહારો કર્યા છે. એક નિવેદનમાં, કોંગ્રેસના સાંસદ જયરામ રમેશે તેને ‘હજી સુધી બીજી હેડલાઈનમાં ચમકવાની કવાયત’ ગણાવી હતી. તેમણે કહ્યું, “જૈવિક પીએમ દ્વારા હેડલાઈનમાં ચમકવાની દંભી કવાયત” કે જેમણે ૪ જૂન, ૨૦૨૪ના રોજ ભારતના લોકોએ તેમને નિર્ણાયક વ્યક્તિગત, રાજકીય અને નૈતિક હાર સોંપી તે પહેલાં દસ વર્ષ સુધી અઘોષિત કટોકટી લાદી હતી જે ઈતિહાસમાં મોદીમુક્તિ દિવસ તરીકે યાદ રખાશે.” “આ એક બિન-જૈવિક વડાપ્રધાન છે જેમણે ભારતના બંધારણ અને તેના સિદ્ધાંતો, મૂલ્યો અને સંસ્થાઓ પર વ્યવસ્થિત હુમલો કર્યો છે. આ એક બિનજૈવિક પીએમ છે જેમના વૈચારિક પરિવારે નવેમ્બર ૧૯૪૯માં ભારતના બંધારણને એ આધાર પર નકારી કાઢ્યું હતું કે તે મનુસ્મૃતિથી પ્રેરણા મેળવતું નથી. ‘આ એક બિન-જૈવિક વડાપ્રધાન છે જેમના માટે લોકશાહીનો અર્થ માત્ર ડેમો-કુર્સી છે.’ X પર એક નિવેદનમાં, કોંગ્રેસ અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગેએ કહ્યું કે મોદી સરકારે છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ મનાવ્યો છે. તેમણે લખ્યું ‘શ્રીમાન મોદી, ભાજપ અને આરએસએસના બંધારણને ખતમ કરીને મનુસ્મૃતિ લાગુ કરવા માંગે છે. જેથી દલિતો, આદિવાસીઓ અને પછાત વર્ગોના અધિકારો પર પ્રહાર થઈ શકે! તેથી જ તે પવિત્ર શબ્દ ‘બંધારણ’માં ‘હત્યા’ શબ્દ ઉમેરીને બાબાસાહેબ ડૉ. આંબેડકરનું અપમાન કરી રહ્યો છે.’ આરજેડી સાંસદ મનોજ ઝાએ કહ્યું કે ભાજપે પણ ૩૦ જાન્યુઆરી કે જે દિવસે મહાત્મા ગાંધીની હત્યા કરવામાં આવી હતી તેની ઉજવણી ‘ગાંધી હત્યા દિવસ” તરીકે કરવી જોઈએ અને સ્વીકારવું જોઈએ કે નથુરામ ગોડસે આરએસએસના કાર્યકર્તા હતા. તેમણે કહ્યું, “જુઓ કોણ બોલે છેપ ગૃહમંત્રી. તમે એવું કેવી રીતે કહી શકો? તમે લોકોએ જાતે જ બંધારણનો નાશ કર્યો છે. તમે તેને સંપૂર્ણપણે બરબાદ કરી દીધું છે. તમે ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને કેદ કર્યા છે. માનવાધિકાર કાર્યકર્તાઓને જેલમાં ધકેલી દેવામાં આવ્યા છે. ફાધર સ્ટેન સ્વામીનું જેલમાં અવસાન થયું. તમારે ૩૦ જાન્યુઆરીને ‘મહાત્મા ગાંધી હત્યા દિવસ’ તરીકે ઓળખવી જોઈએ. અને તેના મૃત્યુ માટે જવાબદાર વ્યક્તિનો સ્વીકાર કરો. શું તમે તે કરી શકશો?’ AAP સાંસદ સંજય સિંહે કહ્યું કે ભાજપે પણ ઉજવણી કરવી જોઈએ કે કેવી રીતે ઉત્તરાખંડ, કર્ણાટક, મહારાષ્ટ્રમાં રાજ્ય સરકારો ઉથલાવી દેવામાં આવી અને શું તે બંધારણની હત્યા નથી કરી રહી? તેમણે કહ્યું કે, “માત્ર ૨૫ જૂનને જ ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ તરીકે કેમ મનાવવામાં આવશે? જે દિવસે નવી સંસદનું ઉદ્ઘાટન થયું અને આપણી મહિલા કુસ્તીબાજોને દિલ્હીની સડકો પર મારવામાં આવી તે દિવસે શા માટે ‘સંવિધાન હત્યા દિવસ’ તરીકે નથી ઓળખવામાં આવતો?

જો આપણે કોંગ્રેસ જેવી સમાન ભૂલો કરીશું તો તેમનો સત્તાથી દૂર થવાનો અને આપની સત્તા સંભાળવાનો કોઈ અર્થ નથી : ભાજપની બેઠકમાં ગડકરી

(એજન્સી) તા.૧૩

ભૂતકાળમાં કોંગ્રેસ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભૂલોનું પુનરાવર્તન ન કરવા ચેતવણી આપતા, કેન્દ્રીય માર્ગ પરિવહન અને રાજમાર્ગ મંત્રી નીતિન ગડકરીએ કહ્યું હતું કે ભાજપ એક ‘ડિફરન્સ પાર્ટી’ છે અને આ આપણાં પીઢ નેતા લાલકૃષ્ણ અડવાણી કહેતા હતા. ગડકરીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે, ભાજપનો વિચાર ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત દેશ બનાવવાનો છે અને તેના માટે આપણી પાસે એક યોજના હોવી જોઈએ. કોંગ્રેસની ભૂલોને કારણે લોકોએ ભાજપને ચૂંટ્યો છે. જો આપણે એ જ ભૂલો કરીશું, તો પછી તેમના સત્તામાંથી બહાર નીકળવાનો અને અમારા સત્તામાં આવવાનો કોઈ અર્થ રહેશે નહીં. ગડકરી પણજી નજીક તલેગાવમાં ગોવા ભાજપની કાર્યકારી બેઠકને સંબોધિત કરી રહ્યા હતા. તેમાં પ્રમોદ સાવંત, પ્રદેશ ભાજપ અધ્યક્ષ સદાનંદ શેતતાનવડે, પક્ષના ધારાસભ્યો, કાર્યકર્તાઓ અને સ્વયંસેવકોએ હાજરી આપી હતી. તેમણે કહ્યું કે, અડવાણીજી કહેતા હતા કે અમે એક અલગ તફાવતવાળી પાર્ટી છીએ. આપણે સમજવું પડશે કે આપણે અન્ય પક્ષોથી કેટલા અલગ છીએ. તેથી, આવનારા દિવસોમાં પાર્ટી કેડરને જાણવું જોઈએ કે રાજકારણ સામાજિક અને આર્થિક

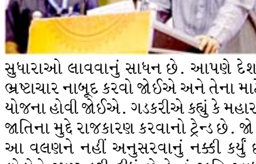

સુધારાઓ લાવવાનું સાધન છે. આપણે દેશમાંથી ભ્રષ્ટાચાર નાબૂદ કરવો જોઈએ અને તેના માટે એક યોજના હોવી જોઈએ. ગડકરીએ કહ્યું કે મહારાષ્ટ્રમાં જાતિના મુદ્દે રાજકારણ કરવાનો ટ્રેન્ડ છે. જો કે, મેં આ વલણને નહીં અનુસરવાનું નક્કી કર્યું છે. મેં લોકોને સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે હું જાતિ આધારિત રાજનીતિમાં સામેલ થઈશ નહીં. જો કરેગા જાત કી બાત, ઉસકો કસ્કે મારૂંગા લાત (જે કોઈ જાતિ વિશે વાત કરશે તેને જોરદાર લાત મળશે). તેમણે કાર્યકર્તાઓને અપીલ કરી કે તેઓ ગોવાના દરેક મતવિસ્તારની મુલાકાત લે અને ૨૦૨૭ની વિધાનસભા ચૂંટણીમાં ભાજપ સત્તા જાળવી રાખે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે પાર્ટી સંગઠનને મજબૂત કરે.

કાયદો ભણાવતી વખતે પ્રાદેશિક ભાષાઓને પણ ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ : CJI

ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ (CJI)એ ગઈકાલે લખનૌમાં ડૉ. રામ મનોહર લોહિયા નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટીના દીક્ષાંત સમારોહમાં હાજરી આપી રહ્યા હતા

(એજન્સી) તા. ૧૩

ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ (CJI) જસ્ટિસ ડી.વાય. ચંદ્રચુડે પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં કાયદો શીખવવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો છે. CJIએ કહ્યું, “હું વારંવાર દેશભરના શિક્ષણવિદો સાથે ચર્ચા કરૂં છું કે કાયદો કેવી રીતે સરળ ભાષામાં ભણાવી શકાય. જો આપણે કાયદાના સિદ્ધાંતો સામાન્ય લોકોને સરળ શબ્દોમાં સમજાવી શકતા નથી, તો કાયદાકીય વ્યવસાય અને કાયદાકીય શિક્ષણમાં ઉણપ છે. CJI શનિવારે ડૉ રામ મનોહર લોહિયા નેશનલ લો યુનિવર્સિટીના દીક્ષાંત સમારોહમાં હાજરી આપી રહ્યા હતા. જસ્ટિસ ડી.વાય. ચંદ્રચુડે એ જણાવ્યું કે, “કાયદા શીખવવામાં, આપણે પ્રાદેશિક ભાષાઓને પણ ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ અને હું માનું છું કે ડૉ. રામ મનોહર લોહિયા નેશનલ લો યુનિવર્સિટીએ હિન્દીમાં LLB કોર્સ શરૂ કરવો જોઈએ. પ્રાદેશિક મુદ્દાઓ સાથે સંબંધિત કાયદાઓ પણ આપણી યુનિવર્સિટીઓમાં શીખવવામાં આવવા જોઈએ. ઉદાહરણ તરીકે, જો કોઈ નજીકના ગામમાંથી યુનિવર્સિટીના કાનૂની સહાય કેન્દ્રમાં જમીન સંબંધિત સમસ્યા સાથે આવે છે, અને વિદ્યાર્થી ઠાસરા અને ખતૌની જેવા શબ્દો સમજી શકતા નથી, તો તેઓ કેવી રીતે મદદ કરી શકશે? તેથી, વિદ્યાર્થીઓને જમીન સંબંધિત પ્રાદેશિક કાયદાઓ વિશે શિક્ષિત કરવું જોઈએ.’ તેમણે તેમના સંબોધનમાં એ પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે તેમણે ન્યાય પ્રક્રિયાને સામાન્ય લોકો માટે વધુ સુલભ બનાવવા માટે ઘણી સૂચનાઓ જારી કરી છે. ઉદાહરણ તરીકે, અંગ્રેજીમાં આપવામાં આવેલા સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયોનો ભારતના બંધારણમાં માન્યતા પ્રાપ્ત વિવિધ ભાષાઓમાં અનુવાદ કરવામાં આવી રહ્યો છે, જે લોકોને આ નિર્ણયોની સામગ્રી સમજવાની મંજૂરી આપે છે. તેમણે જણાવ્યું કે, હાલમાં, ૧૯૫૦થી

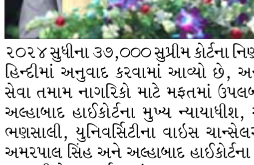

૨૦૨૪ સુધીના ૩૭,૦૦૦ સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયોનો હિન્દીમાં અનુવાદ કરવામાં આવ્યો છે, અને આ સેવા તમામ નાગરિકો માટે મફતમાં ઉપલબ્ધ છે. અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ, અરુણ ભણસાલી, યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલર પ્રો. અમરપાલ સિંહ અને અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના અનેક ન્યાયાધીશો આ કાર્યક્રમમાં હાજર રહ્યા હતા.

સીજેઆઈ ડીવાય ચંદ્રચુડે અયોધ્યા રામ મંદિરની મુલાકાત લીધી

(એજન્સી) તા.૧૩

ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ ડીવાય ચંદ્રચુડે શુક્રવારે અહીં રામ મંદિરમાં પૂર્જા અર્ચના કરી જિલ્લા પ્રશાસન મુજબ ચંદ્રચુડ બપોરે ત્રણ વાગે અયોધ્યા એરપોર્ટ પર ઉતર્યા અને જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ નીતિશકુમારે તેનું સ્વાગત કર્યું. ત્યાર બાદ મુખ્ય ન્યાયાધીશે હનુમાનગઢી મંદિર અને રામ મંદિરની મુલાકાત લીધી. કુમારે જણાવ્યું કે ચંદ્રચુડ દોઢ કલાક અયોધ્યામાં રહ્યા. અધિકારીએ જણાવ્યું કે તે સાંજે ૫:૩૦ વાગે રામકથા પાર્ક હેલીપડથી હેલિકોપ્ટરથી લખનૌ માટે રવાના થયા.

THE *eight* BUNGLOWS

CREATE YOUR
FAMILY-MOMENTS HERE

JUST **EIGHT FIRST-HOME VILLAS**
@ JUHAPURA, **UPPER SARKHEJ**

5 BEDROOMS • EXCLUSIVE NAMAZ ROOM • SEPARATE FAMILY LIVING • MODERN CLUB HOUSE
FULLY AUTOMATED VILLA • DEDICATED AREA IN BASEMENT FOR HOME THEATRE • SERVANT QUARTER

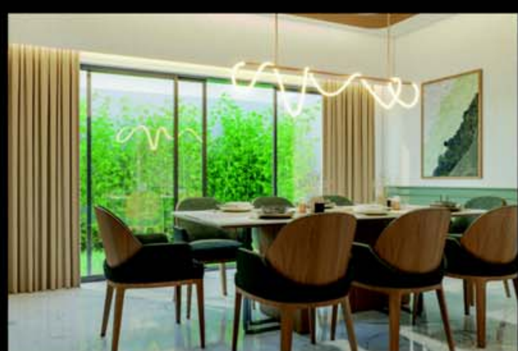

SEEBAAT
DEVELOPERS

NR.AKSHA AMBIENCE CROSS ROAD, OPP. SUPERFINE BAKERY ROAD, TP-85
UPPER SARKHEJ, AHMEDABAD.

+91 98240 48159 • +91 70164 45902

SCAN FOR LOCATION

RERA NO.: PR/GJ/AHMEDABAD/AHMEDABAD CITY/AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION/RAA13457/060524/311226, WWW.GUJRERA.GUJARAT.GOV.IN

જો તમે વકીલાતનો અભ્યાસ કર્યો હોય તો ન્યાયાધીશ બનવાની ઉત્તમ કરિયર વિશે વિચાર કરી શકાય

ન્યાયાધીશ તરીકે નિવૃત્ત થયા પછી વકીલાત પણ કરી શકાય અને તમે કાનૂની સલાહકાર પણ બની શકો. પરંતુ હવે મેં આગળ કહ્યું તે રીતે એટલી બધી સંસ્થાઓ બની છે કે ત્યાં પણ નિવૃત્ત ન્યાયાધીશોની જરૂરિયાત હોય છે. અમુક કાયદાકીય સંસ્થાઓ બનાવતી વખતે એવો નિયમ બનાવવામાં આવે છે કે નિવૃત્ત જજને પ્રિસાઇડીંગ ઓફિસર તરીકે લેવામાં આવે છે. આથી એક વખત મુખ્ય અદાલતોના ન્યાયાધીશ બન્યા બાદ તમારી નોકરી પૂર્ણ થઇ જાય પછી નિવૃત્તિ બાદ પણ આવા એસાઇનમેન્ટ કે હોદ્દાઓ મળતા હોય છે. આથી કહેવાય ને કે તમે ધારો ત્યાં સુધી અને સ્વસ્થ હોય ત્યાં સુધી કામ કરી શકો છો

- ન્યાયાધીશ તરીકેની કરિયર
- ન્યાયાધીશની કામગીરી શું હોય ?
- ન્યાયાધીશ બનતા પહેલા કાયદાનો અભ્યાસ જરૂરી

કેમ છો મિત્રો? સૌ મજામાં જ હશો. આજકાલ ન્યાયપાલિકાના સમાચારો અખબારો અને બીજા મીડિયામાં ચમકતા રહે છે. લોકોને કોર્ટ ઉપર ખૂબ ભરોસો હોય છે અને હવે લોકોમાં જાગૃતિ પણ ખૂબ જ આવી હોવાથી તેઓ કોર્ટમાં જતા ખચકાતા નથી. ત્યારે કોર્ટમાં જ્યારે વ્યક્તિને ન્યાય મળે ત્યારે ખુશીની એક અનોખી લાગણી થતી હોય છે. જો તમને એમ કહેવામાં આવે કે ન્યાય તોળનાર ન્યાયાધીશ બનો તો કેવું સારુ. આજે આપણે આ અત્યંત પ્રતિષ્ઠત કારકિર્દીની વાત કરવી છે તો ન્યાયાધીશ કોણ હોય છે? તે કેવી રીતે બની શકાય? તેમને પગાર અને સુવિધાઓ કેવી હોય છે? તે તમામ સવાલોના જવાબ આપને અહિંયા મળી રહેશે. તો ચાલો આજે આપણે આ કરિયર વિશે વાત કરીએ.

ન્યાયાધીશ તરીકેની કરિયર

જ્યાં સુધી માનવ જાતનું અસ્તિત્વ છે ત્યાં સુધી એક-બીજા વચ્ચે મનદુ:ખ, ખટરાગ, તારુ-મારુંની ભાવના, વાદ-વિવાદ અને વિચારધારાઓનો ટકરાવ વગેરે કારણેસર વિવાદો થતા જ રહેવાના અને 'જર-જમીન અને જોરૂ તે કજીયાના છોરું' એટલે કે મિલકત, જમીન અને લગ્ન જીવન બાબતે કંઈકને કંઈક વિવાદો રહેતા જ હોય છે. એટલે જ્યાં વિવાદ હોય ત્યાં કાયદો આવે અને કાયદો આવે ત્યારે કાયદાના નિષ્ણાતોની જરૂર પડે અને કાયદાના નિષ્ણાત એટલે કે વકીલ સાહેબ એટલે કે સોલિસિટર, બેરિસ્ટર, કાઉન્સેલ, એડવોકેટ વગેરે તરીકે પણ નવાજવામાં આવે છે અને મોટા મોટા વકીલો પોતાનો કેસ રજૂ કરે છે ન્યાયાધીશ સમક્ષ. તો તમે વિચાર કરો કે ન્યાયાધીશની જગ્યા કેટલી પવિત્ર અને જવાબદારીથી ભરપૂર હોય છે.

વકીલાતનો વ્યવસાય એક ઉત્તમ વ્યવસાય કહેવાય છે કે જે વ્યક્તિનું પોતાનું ઘડતર કરે છે અને બીજાને પણ જીવન ઘડતર તેમજ વાદ-વિવાદમાં ઉકેલ લાવવામાં મદદ કરે છે. દેશના મહાપુરુષો જેવા કે મહાત્મા ગાંધી, સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ અવ્વલ દરજ્જાના વકીલ હતા. આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે પણ એવા અનેક મહાનુભાવો છે કે જેઓ મૂળ વ્યવસાયે વકીલ હતા કે હોય. વકીલાતની કરિયર તમને પદ, પ્રતિષ્ઠા અને પૈસો ત્રણેય અપાવે છે પરંતુ ન્યાયાધીશની ભૂમિકા પણ એટલી જ મહત્ત્વની છે. જે લોકોને અન્યાય થયો હોય તેઓ એક મોટી આશા લઈને ન્યાય લેવા માટે કોર્ટમાં આવતા હોય છે. તેથી આ હોદ્દો જવાબદારી ભર્યો છે અને કેસની એકે-એક બાબતોનું અવલોકન અને મૂલ્યાંકન કરીને ન્યાય તોળવાનો હોય છે. આથી ન્યાયાધીશ બનવું તે એક જવાબદારી ભર્યું કામ છે.

ન્યાયાધીશની કામગીરી શું હોય?

તમે કોર્ટો સિનેમામાં જોઈ હશે પરંતુ અસ્સલ કોર્ટ જોવા માટે એક વાર કોર્ટની રૂબરૂ મુલાકાતે જાવ તો તમને ખ્યાલ આવશે કે ન્યાયાધીશ કેવી રીતે કામ કરતા હોય છે. ભારતીય ન્યાયતંત્રમાં મુખ્યત્વે ચાર પ્રકારની કોર્ટો હોય છે. એક મેજિસ્ટ્રેટ, બીજી સેશન્સ કોર્ટ અથવા ડિસ્ટ્રીકટ કોર્ટ, હાઈકોર્ટ અને સુપ્રીમ કોર્ટ. આ ઉપરાંત બીજી અનેક કાયદાકીય સંસ્થાઓ છે કે જે ન્યાય તોળવાનું કામ કરે છે. તેમાં આવે છે લેબર કોર્ટ કે જ્યાં નોકરીને લગતા કાયદા કાનૂનના કેસો નક્કી થાય છે, ગ્રાહક કોર્ટ કે જ્યાં ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદા હેઠળના કેસો ચાલતો હોય છે, દેવા વસૂલી પ્રાધિકરણ એટવે કે ડેટ રીકવરી ટ્રીબ્યુનલ (ડીઆરટી) જ્યાં બેંકો પાસેથી લોનના નાણાની વસૂલાતને લગતા વિવાદો ચાલતા હોય છે, નેશનલ કંપની લો ટ્રીબ્યુનલ કે જ્યાં કંપનીના વિવાદોને લગતા કેસો ચાલતા હોય છે, સેન્ટ્રલ એડમિનિસ્ટ્રેટીવ ટ્રીબ્યુનલ કે જ્યાં કેન્દ્રીય સંસ્થાઓના કર્મચારીઓના કેસો ચાલતા હોય છે. આ ઉપરાંત અનેક ટ્રીબ્યુનલો પણ કામ કરતી હોય છે જે ટ્રીબ્યુનલમાં વિષય પ્રમાણે કેસ ચાલતા હોય છે. ત્યાં પણ ન્યાયાધીશો હોય છે.

નીચલી કોર્ટમાં ન્યાય તોળતા ન્યાયિક અધિકારીને ન્યાયાધીશ કહેવાય છે જ્યારે ઉચ્ચ અદાલતોમાં ન્યાયમૂર્તિ કહેવાય છે. બાકી ટ્રીબ્યુનલ કે અન્ય કોર્ટોમાં પ્રીસાઈડીંગ ઓફિસર પણ કહી શકાય છે. દરેક અદાલતની સત્તાઓ અલગ-અલગ હોય છે જેટલો ગુનો ગંભીર હોય તે પ્રમાણે ન્યાયાધીશોની જવાબદારી હોય છે. ધારો કે મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ હોય તો ત્રણથી લઈને સાત વર્ષ કે દસ વર્ષ

હેલ્લો સ્ટુડન્ટ્સ
- સાહેબ સોની

સુધીની સજાની જોગવાઈ હોય તેવા અપરાધોના કેસો ચાલે જ્યારે સાત વર્ષ કે તેથી વધુની સજાની જોગવાઈ હોય તેવા કેસોની સેશન્સ કોર્ટ કે ડિસ્ટ્રીક્ટ કોર્ટમાં ચાલતા હોય છે.

ભારતીય કાનૂની આલમમાં બે પ્રકારના કેસો આવે એક ફોજદારી અને બીજા દિવાની. આ ઉપરાંત હવે તે કાયદાની જોગૃતિ આવી હોવાથી જુદા જુદા વિષયની અદાલતો કે ટ્રીબ્યુનલો બની છે. ધારો કે રીયલ એસ્ટેટ માટે રીયલ એસ્ટેટ ઓથોરિટીના અધિકારીઓ અને નિવૃત્ત ન્યાયાધીશો ન્યાય તોળવાનું કામ કરે છે. બીજી બાજુ પર્યાવરણના કામો માટે નેશનલ ગ્રીન ટ્રીબ્યુનલ, શિક્ષણ વિભાગના કર્મચારીઓ માટે એજ્યુકેશન ટ્રીબ્યુનલ, આર્બીટ્રિશનના કામો, રેલવે ટ્રીબ્યુનલ વગેરે જેવી અનેક સંસ્થાઓ બની છે કે જ્યાં ન્યાયાધીશોની જરૂરિયાત રહે છે.

જ્યાં મુખ્ય અદાલતો છે ત્યાં એક વખત ન્યાયાધીશ બન્યા પછી જે-તે કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ અથવા તો પ્રિન્સિપાલ જજ દ્વારા જે કેસોની કામગીરી આપવામાં આવે તે કામગીરી કરવાની હોય છે. એટલે ઘણી વખત ન્યાયાધીશોને ફોજદારી કેસો ચલાવવાનું આવે જ્યારે ઘણી વખત દિવાની કેસો સુનાવણી માટે આવે. આથી એક વાર ન્યાયાધીશ બનેલા વ્યક્તિને તમામ કાયદાઓનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન હોવું અત્યંત જરૂરી છે. ન્યાયાધીશ તરીકે નિવૃત્ત થયા પછી વકીલાત પણ કરી શકાય અને તમે કાનૂની સલાહકાર પણ બની શકો. પરંતુ હવે મેં આગળ કહ્યું તે રીતે એટલી બધી સંસ્થાઓ બની છે કે ત્યાં પણ નિવૃત્ત ન્યાયાધીશોની જરૂરિયાત હોય છે. અમુક કાયદાકીય સંસ્થાઓ બનાવતી વખતે એવો નિયમ બનાવવામાં આવે છે કે નિવૃત્ત જજને પ્રિસાઈડીંગ ઓફિસર તરીકે લેવામાં આવે છે. આથી એક વખત મુખ્ય અદાલતોના ન્યાયાધીશ બન્યા બાદ તમારી નોકરી પૂર્ણ થઈ જાય પછી નિવૃત્તિ બાદ પણ આવા એસાઈનમેન્ટ કે હોદ્દાઓ મળતા હોય છે. આથી કહેવાય ને કે તમે ધારો ત્યાં સુધી અને સ્વસ્થ હોય ત્યાં સુધી કામ કરી શકો છો.

ન્યાયાધીશ બનતા પહેલા કાયદાનો અભ્યાસ જરૂરી

ન્યાયાધીશ બનતા પહેલા કાયદાનો અભ્યાસ અને ડિગ્રી હોવી જરૂરી છે અને અમુક સિનિયર પોસ્ટ ઉપર તો વકીલાતનો અનુભવ પણ જરૂરી છે. તો કાયદાના અભ્યાસ બે રીતે થાય છે એક છે પાંચ વર્ષનો ઈન્ટીગ્રેટેડ લોનો કોર્ષ અને બીજો ત્રણ વર્ષનો ઈન્ટીગ્રેટેડ લોનો કોર્ષ. જો તમે વહેલાસર નિર્ણય લઈ લીધો હોય કે મારે કાયદા ક્ષેત્રમાં જ આગળ વધવું છે તો તમારે ધોરણ-૧૨ પછી પાંચ વર્ષનો ઈન્ટીગ્રેટેડ લોનો કોર્ષ કરવો જોઈએ જ્યારે તમે પાછળના તબક્કે નક્કી કરો કે મારે સ્નાતક થયા પછી કાયદા અધિકારીનો કોર્ષ કરવો છે તો તમે ત્રણ વર્ષનો એલએલબીનો કોર્ષ કરી શકો છો.

બન્નેનું ડિગ્રી સરખી જ છે અને પાસ થયા બાદ તમે વકીલ કે ન્યાયાધીશ બની શકો છો. આ ઉપરાંત કાયદા અધિકારી કે લીગલ મેનેજર બની શકો છો. પરંતુ પાંચ વર્ષના કોર્ષમાં કાયદાનો તલસ્પર્શી અભ્યાસ કરાવાય છે કે ઘણા યુવાનો તો સિનિયર વકીલ જોડે અનુભવ લેવાના બદલે સીધી જ પ્રેક્ટીસ ચાલુ કરી શકે છે. બીજું કે જો તમે પાંચ વર્ષનો અભ્યાસ કર્યો હશે તો ન્યાયાધીશ બનવા માટે જ પરીક્ષા આપવાની હોય છે તેમાં પણ સરળતા રહે છે. તો વિદ્યાર્થીઓને કોર્ષ નક્કી કરવા માટે સરળતા રહે તે માટે પાંચ વર્ષ અને ત્રણ વર્ષના કોર્ષના કોર્ષની ખાસિયત અને તફાવત અત્રે જણાવ્યો છે. તો મિત્રો જો તમે સારા વકીલ હોવ તો ઉત્તમ ન્યાયાધીશ બનીને લોકોની સેવા સાથે શ્રેષ્ઠ કરિયર પણ બનાવી શકો છો. ખૂબ ઉત્તમ પગાર અને સુવિધાઓ મળતી હોય છે.

ઉપરોક્ત કોલમ વિદ્યાર્થીઓને ધ્યાનમાં રાખી શરૂ કરવામાં આવી છે. જેમાં એજ્યુકેશનને લઈ મૂંઝવતા પ્રશ્નો પર, કારકિર્દીને લગતા પ્રશ્નોના સચોટ જવાબો આપવામાં આવશે. એજ્યુકેશન લગતા પ્રશ્નો વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતટુડેના ઈ-મેઈલ પર મોકલી શકે છે.

E-mail:sahebtoday@gmail.com

તો માવઠું લલચાવશે ના જિંદગીને એ પછી બસ એક ચોમાસું તમે જો આંખમાં વાવી શકો

વરસી રહેલો વરસાદ એ તો પ્રતીક્ષાનો પ્રસાદ છે. બસ, રાહ જોતાં અને પચાવતાં આવડે તો એ રાહને કોઈ રસ્તે રઝળવું કે ભટકવું ન પડે !

કેટલાક માણસો અધીર અને બધીર હોય છે. અધીરા માણસોના નસીબમાં કોઈની રાહ જોવાનું સુખ લખાયું નથી હોતું. 'રાહ જોવી એટલે શું ? એનો અર્થ પણ એ લોકોને સમજાતો નથી અને આવો અધીર મોટા ભાગે બધીર પણ હોય છે. બધીર એટલે માત્ર કાનબહેરા નહીં, પણ સ્પર્શબહેરા, શબ્દબહેરા, સુગંધ બહેરા અને સંવેદનબહેરા હોય છે. બહાર વરસાદ તન-મનથી વરસી રહ્યો હોય પણ આવા માણસો અંદરથી તો ઉનાળાનો પર્યાય જ બની રહેતા હોય ! એમને જોઈને વરસાદ ભોંઠો પડી જાય, એ હદે એ લોકો વરસાદથી અછૂત રહેતા હોય છે. માત્ર શબ્દ જ નહીં, સ્પર્શ પણ સાંભળી શકાય છે. જો આપણે સ્પર્શબહેરા ન હોઈએ તો ! શિયાળાની વહેલી સવારના કોકરવરણા તડકાનો હુંફાળો સ્પર્શ અને વરસી રહેલા વરસાદના પ્રેમવરણા ફોરાંનો રૂપાળો સ્પર્શ જેને સંભળાય એને દુનિયાના કોઈ જ ગીત કે સંગીતના ઓશિયાળા થઈને જીવવું પડે નહીં. સવાલ છે ધીરજપૂર્વક એ સ્પર્શ સાંભળવાનો...

આપણે તો આપણા આકાશમાં ક્ષણેક્ષણ વાદળ સર્જીએ છીએ અન એ પાકટવયે વરસે એની રાહ જોયા વિના જ કોઈ અધકચરી ક્ષણે એને વિખેરી નાખીએ છીએ. પ્રતીક્ષાના મહેલને રોજરોજ ચણીએ છીએ અને રોજ રોજ એને જમીનદોસ્ત કરી નાખીએ છીએ. નથી લાગતું કે આ રીતે આપણે આપણી જિંદગીની પ્રત્યેક ક્ષણે આપણી જ પ્રતીક્ષાનો કાટમાળ થઈને જીવાતા હોઈએ ?

વરસાદ એટલે પ્રતીક્ષાનું કાવ્ય. આ કાવ્યનો આરંભ હોય, અંત ન હોય. એ તો અનંતપણે લખાતું, ગવાતું અને જીવાતું રહેતું હોય છે. જે માણસ એવો દાવો કરે કે હું લાગણીશીલ છું, સંવેદનશીલ છું, તો એણે પોતાના જીવનમાં એકાદ વરસાદને ઉછેરવો જોઈએ. આકરા ઉનાળામાં પણ ઉછરેલા વરસાદને આંચ નહીં આવવી જોઈએ એટલી કાળજી પણ એણે રાખવી જોઈએ. જેને પોતાના જીવનમાં આવો એકાદ વરસાદ ઉછેરતાં આવડે એને કયારેય એકલતાની આગમાં શેકાવું ન પડે. વરસાદ તો આપણને જાત સાથેની મુલાકાત કરાવે છે. વરસાદ તો આપણી

દસ્તક
હર્ષદ પંડ્યા

જાત સાથે આપણા સંવાદ સાંધી આપે છે. વરસાદ તો આપણને 'આપણા'થી જોડાયેલા રાખે છે. પણ નથી તો આપણે વરસાદના અવાજને કે એની ભાષાને સમજી શકતા, કે નથી તો તેના સ્પર્શને સાંભળી શકતા. સ્પર્શને સાંભળી શકીએ એટલે માટે તો ભગવાને આપણને સાડા ત્રણ કરોડ રૂવાડાં આપ્યાં છે. અરે, આપણે આપણા જ સ્પર્શને ક્યાં પૂરેપૂરી સાંભળી શકીએ છીએ ? સ્પર્શને સાંભળવો એટલે પ્રકૃતિને પોતાનામાં ઊતારવી. સ્પર્શને સાંભળવો એટલે અહેસાસના અબીલ-ગુલાલમાં, ક્ષણેક્ષણ 'લાઈવ' બનીને જીવવું. 'લાઈવ' આપણા માટે નહીં, જેને આપણે પ્રેમ કરીએ છીએ એના માટે બનવાનું છે. બીજા માટે 'લાઈવ' બનીશું તો આપોઆપ સાબિત થઈ જશે કે આપણે ખુદને માટે પણ એટલા જ 'લાઈવ' છીએ. જીવતા તો બધા હોય છે, પણ એમાં 'જીવંત' કેટલા ? બહું જ લા-જવાબ સવાલ છે આ ! જે ક્ષણેક્ષણે 'લાઈવ' છે એ જ આ પ્રતીક્ષાના કાવ્યને એટલે કે વરસાદને સમજી પણ શકે અને જીવી પણ શકે. વરસાદને આપણે જીરવવાનો પણ છે, જીવવાનો પણ છે.

તરસ લઈને ફરનારાને કયારેક તો કિનારો મળવાનો જ છે, પણ શરત એટલી કે કિનારો મળી જાય એ પહેલાં અધીરા બનીને તરસને વિખેરી નાખવાની નથી... અને કિનારો મળી ગયા પછી એ તરસને ટેકન ફોર ગ્રાન્ટેડ સમજીને ઓશિયાળી પણ બનાવી દેવાની નથી. એટલું તો યાદ રાખવું જ કે તરસ હતી, તો કિનારો મળ્યોને ? પ્રતીક્ષા કરી અને ધીરજપૂર્વક ઉછેરી, તો જ વરસાદ મળ્યો ને ? તરસ અને પ્રતિક્ષા વગર પ્રાપ્તિ નથી. પ્રાપ્તિની પ્રસન્નતા મેળવવી હોય તો તરસની પ્રતિક્ષા અને પ્રતીક્ષાની તરસ જન્માવવી જ પડે. આકરી તરસ અને આકરી પ્રતીક્ષા પછી જ આ ધરતીને વરસાદની પ્રાપ્તિ થાય છે. કશુંક પ્રાપ્ત કરતાં પહેલાં આપણે તરસપૂર્વકની પ્રતીક્ષા અને પ્રતીક્ષાપૂર્વકની તરસને ઉછેરતાં શીખી લેવું પડે. પ્રાપ્તિ એમ ને એમ નથી મળતી.

એકબીજાના જીવનમાં આપણે ઉનાળો બનીને સહેજવારમાં પ્રવેશી જઈએ છીએ, પણ એકબીજાના હૃદયમાં કે જીવનમાં વરસાદ બનીને પ્રવેશવાનું આપણે શીખ્યા નથી. રણ જેવા માણસને આપણે જ આપણા વરસાદથી હરિયાળા નંદનવન જેવો બનાવવાનો છે. રણનો જ શ્વાસ જે ભરે છે એને વરસાદી શ્વાસ ભરતો કરીએ તો આપણે કહી શકીએ કે આપણે 'લાઈવ' છીએ. રણના આકાશમાં મેઘધનુષ ઉગાડવાનું કામ જીવતો માણસ નહીં કરે, 'જીવંત' માણસ જ કરી શકશે. વરસાદ આપણને હર ઘડી જીવંત રાખે છે.

આપણા માટે જે ભીનાશનો દરિયો થઈને જીવે છે જે કુમાશનું કાવ્ય બનીને ગૂંજે છે અને આપણા માટે જે વરસાદ બનીને બારે મહિના ઝરમર ઝરમર વરસ્યા કરે છે એની સામે અણગમાની છત્રી તો કેમ ધરાય ? જે આપણને મળવા દોડી આવે એને ભેટવા માટે રેઈન કોટનું બખ્તર પહેરીને થોડું જવાય ? 'શબ્દપ્રીત' કહે છે :

તો માવઠું લલચાવશે ના જિંદગીને એ પછી
બસ એક ચોમાસું તમે જો આંખમાં વાવી શકો

:::: ટહુકો ::::

વફા, એખલાસ, કુરબાની, મહોબ્બત
અબ ઈન લફ્ઝોંકો ઢૂંઢતે ક્યૂં રહે હમ
('જાન એલિયા' : અરબી શાયર)

ઘર ઘર દીવા એ જ દિવાળી...

સ્ત્રી સશક્તિકરણ

- રવીન્દ્ર પારેખ

જગતમાં ઘણું સારૂં છે ને ઘણું સારૂં થતું પણ હશે, પણ અત્યારે આખું જગત અનિષ્ટો પર ઊભું હોય એમ અનેક પ્રકારના અપરાધોથી હર્યું ભર્યું લાગે છે. એમાં બાળકોથી માંડીને વૃદ્ધો સુધીનાં સૌ પોતપોતાની ભૂમિકાઓ ભજવી રહ્યાં છે. હવે એવું નથી કે પુરૂષો પૂરતું જ આપરાધિક માનસ સક્રિય છે, સ્ત્રીઓ પણ ગુનાઓ કરવામાં પાછળ નથી. સગી મા સંતાનનું કાસળ કાઢતાં અચકાતી નથી કે પતિ-પત્ની વચ્ચે 'વો'નો પ્રવેશ પણ ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓમાં વેગ આણવાનું નિમિત્ત બને છે. આ 'વો'ને કારણે વાત હત્યા સુધી આવે છે ને એમાં જેને માટે હત્યા થઈ તેની સાથે જિંદગી જીવવાનું તો અધૂરૂં જ રહે છે, કારણ પછી તો અપરાધી જેલમાં જ જિંદગી પૂરી કરે છે ને બચેલું પાત્ર કોઈક સમાધાન સ્વીકારીને નવેસરથી જીવવાનું સ્વીકારી લે છે.

એ પણ છે કે બેકારી અને મોંઘવારીને કારણે ટકી રહેવા અનેક મોરચે સંઘર્ષ કર્યા પછી પણ, બે છેડા મળતા નથી, તો પૈસા માટે ખોટા માર્ગો અપનાવાય છે ને એ માર્ગો ગુનાહિત પ્રવૃત્તિ તરફ ખૂલે છે. કેટલાક શોખ ખાતર પણ અપરાધની દુનિયા સાથે સંકળાય છે ને એનો છેડો કોર્ટકચેરી તરફ નીકળે છે. કેટલાકને એ સહજ લાગે છે તો કેટલાકને એમાં પ્રાયશ્ચિતની તક પણ મળે છે. હમણાં એક મહિલા પોલીસ અધિકારીની બૂટલેગરો સાથેની સાંઠગાંઠ ચર્ચામાં છે. જેનું કામ ગુનાહિત પ્રવૃત્તિને રોકવાનું છે એ પોલીસ અધિકારી જ ગુનાહિત પ્રવૃત્તિ સાથે સંકળાય ત્યારે આઘાત લાગે અને એ અધિકારી જો મહિલા હોય તો આઘાત વધારે લાગે. એ વધારે આઘાત આપનારૂં છે કે મહિલાઓને હવે કોઈ ગુનાની છોછ રહી નથી. એ મામલે તો તેને પુરૂષ સમોવડી ગણવી જ પડે એ સ્થિતિ છે. એટલું છે કે ન્યાય અને કુદરતી ન્યાય હજી કોઈ રીતે તેનો પ્રભાવ બતાવે છે ને એટલા પૂરતું સંવેદનશીલ વ્યક્તિઓને જીવવાનું કારણ બચે છે, બાકી, જે રીતે ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓમાં વૈશ્વિક ઉછાળ આવ્યો છે તે અનેક રીતે હતાશ, નિરાશ કરનારો છે. આમ નકારાત્મક રહેવાનું ઠીક નથી, પણ નકારાત્મકતા નથી એવું પણ ક્યાં છે ? છતાં, આવામાં આવું પણ સામે આવે છે તો આનંદ થાય છે. આનંદ એ વાતનો કે એ ભગીરથ કાર્ય મહિલાઓ દ્વારા થયું છે ને થઈ રહ્યું છે.

સાધારણ રીતે સ્ત્રીઓ માટે રસોડું અને કુટુંબ ઉછેરથી વધુ અપેક્ષાઓ સમાજ એક કાળે રાખતો ન હતો. હજી ઘણા સમાજમાં એવું જ છે, પણ આ દેશનાં ૧૦૫ ગામોમાંથી ૧૩૨ મહિલાઓ એવી નીકળી જે ઘર કુટુંબ છોડીને તાલીમ લેવા રાજસ્થાનનાં કિસનગઢ પહોંચી, એને લગતો એક રિપોર્ટ જાણીતા દૈનિકમાં આવ્યો છે. એ શેની તાલીમ હતી એની કલ્પના કરો તો પણ નહીં આવે કલ્પનામાં. તાલીમ હતી, સોલાર પેનલ ઈન્સ્ટોલેશનની. આમ તો મકાનોનાં ધાબા પર સોલાર પેનલ લગાવવાનું આજકાલ મોટા પ્રમાણમાં ચાલે છે ને એનું ઈન્સ્ટોલેશન પુરૂષો જ કરતા હોય છે. હવે એની તાલીમ મહિલાઓએ પણ લેવા માંડી છે. ૧૦૫ ગામોની આ ૧૩૨ મહિલાઓએ જરૂરી તાલીમ લીધી ને એ પછી પણ એ બેસી ના રહી, સોલાર પેનલ બનાવવાથી માંડીને વેચવા ને રિપેર કરવા સુધીની કળા પણ હસ્તગત કરી લીધી. તાલીમ લઈને આ મહિલાઓ પોતપોતાને ગામ પાછી ફરી અને ગામનાં ઘરો પર સોલાર પેનલ ઈન્સ્ટોલ કરવાનું બીડું ઝડપ્યું ને એમ ઘરોમાં અજવાળું કર્યું. આ મહિલાઓએ જુદાં જુદાં ગામોનાં ૬૬૦૦ ઘરોમાં વીજળીક દીવા પ્રગટાવી અંધકાર દૂર કર્યો છે. આટલું કામ એક વર્ષથી પણ ઓછા સમયમાં થયું છે, એટલે કે એક દિવસમાં ૧૯થી ૨૦ ઘરોમાં અજવાળું કરવાનું કામ આ મહિલાઓએ પાર પાડ્યું છે. આ પોરસ ચડાવે એવી વાત છે. જે ઘરોમાં સરકાર વીજળી પહોંચાડી શકી ન હતી, એ ઘરોમાં આ મહિલાઓએ અંધકાર દૂર કરવાની કોશિશ કરી છે.

તાલીમનું આ કામ બિંદી ઈન્ટરનેશનલ નામની એક ખાનગી સંસ્થા કરે છે. આ સંસ્થા જે ગામોમાં વીજળી નથી પહોંચી એ ગામની મહિલાઓને તાલીમ માટે પસંદ કરે છે ને તેને નિર્ધારિત વૉટની વીજળીવાળી સોલાર પેનલ બનાવીને લગાવવાનું શીખવાય છે. એ પેનલ લગાવવાથી ચાર બલ્બ ને એક પંખો ચાલે છે. આ ૧૩૨ મહિલાઓ એટલી સક્ષમ છે કે તે સાવ સ્વતંત્ર રીતે સોલાર પેનલનું કામ કરી શકે છે. એની અસર એ પડી કે ૧૩૨ મહિલાઓએ, મણિપુર, ઝારખંડ, જમ્મુ-કાશ્મીર, ઉત્તરપ્રદેશનાં ૬૬૦૦ ગામોમાં સોલાર લાઇટથી ઘરો ઝગમગાવ્યાં છે. આ મહિલાઓ એટલી કુશળતાથી કામ કરે છે કે ઘણાંને તેઓ એન્જિનિયર હોવાનો ખ્યાલ બંધાય છે.

મણિપુરમાં તોફાનો ચાલતાં હતાં, ત્યારે કુકી સમાજની ચિંગે નામની ૨૭ વર્ષની એક મહિલાએ રાજસ્થાનમાં સોલાર પેનલ લગાવવાની તાલીમ લીધી ને તે હવે કુકી કે મૈતેઈનો ભેદ રાખ્યા વગર અંધારિયા ઘરોમાં અજવાળું કરી રહી છે. તેણે નવ દિવસમાં ગામનાં ઘરો પર પેનલ લગાવી દીધી છે. એવી જ રીતે ઝારખંડમાં જોધપુર ગામની ચાળીસેક વર્ષની મંઝલીએ અડધાં ગામમાં ચોવીસ કલાક વીજળી પહોંચાડીને ગામને આભારવશ કર્યું છે. જમ્મુ-કાશ્મીરના બારામુલાની વાત એવી છે કે લાઇટ તો હતી, પણ તે એક કલાકથી વધુ આવતી ન હતી ને એ ઘરોમાં બિલ પણ વધારે આવતું હતું, એટલે ગામ ત્રાસેલું હતું, ત્યાં ગામની ૨૧ વર્ષીય રાબિયાએ સોલાર પેનલ ઈન્સ્ટોલ કરવાની તાલીમ લીધી છે એવી ખબર પડી તો સૌએ અજવાળું બુક કરાવી દીધું. આવનારા દિવસોમાં બારામુલામાં ૨૪ કલાક વીજળી ઝગમગે તો નવાઈ નહીં ! ઉત્તરપ્રદેશનાં નંદના ગામમાં તો ચારેક કલાક જ વીજળી આવે છે, ત્યાં ત્રીસેક વર્ષની ઊર્મિલાએ એવું અજવાળું કર્યું કે ૫૬માંથી ૫૦ ઘરોમાં ચોવીસ કલાક વીજળીનો લાભ મળવો શરૂ થયો. ગામથી ૫ કિલોમીટર દૂર પણ વીજળી નથી જ ! ત્યાં પણ આગામી દિવસોમાં અજવાળું થવાની વકી છે.

આમ તો સ્ત્રી પોતે જ પ્રકાશ છે ને તે અહીંનાં ઉદાહરણોમાં તો પ્રકાશ ફેલાવવાનું પણ નિમિત્ત બની છે. જ્યાં સરકાર નથી પહોંચતી, ત્યાં સ્ત્રીઓ પહોંચી છે ને અહીં તો થોડાં ઉદાહરણો જ આપ્યાં છે. પૂરા ૬૬૦૦ ઘરોમાં વીજળીની કથા તો કલ્પવાની જ રહે છે. સ્ત્રીઓની આ પણ એક બાજુ છે, જેમાં તે સંકલ્પ કરે છે ને તેને પાર પાડે છે. અહીં તો વાત ૧૦૫ ગામોની ૧૩૨ મહિલાઓની જ છે, દેશની અન્ય મહિલાઓ પણ આવાં રચનાત્મક કામો કરવાનું બીડું ઝડપે તો કશું અશક્ય રહે નહીં ! એક વાત બહુ સ્પષ્ટ છે કે સ્ત્રી કોમળ છે, પણ તે કમજોર નથી. તે નક્કી કરે તો કોઈ કામ તેને માટે અઘરૂં નથી. તે આંસુ છે, તો અભિમાન પણ છે. તે જન્મે છે, તો જન્મ આપે પણ છે. તે નમ્ર છે, તો નવદુર્ગા પણ છે. તે ઉછેરે છે, તો સંહારે પણ છે. મૂળભૂત રીતે તો તે સંવર્ધનમાં માને છે, કારણ તે જગત જનની છે. તેને માટે જ કહેવાયું છે કે- જે કર ઝુલાવે પારણું, તે જગત પર શાસન કરે. અનેક રીતે પ્રદૂષિત આ પૃથ્વી પર નફરત થાય એવું ઘણું છે, તો ભલે થોડું, પણ બીજાનો વિચાર કરીને, બીજાની મદદ કરીને ભલું ઈચ્છનારની પણ ખોટ નથી, એવું ૧૦૫ ગામની ૧૩૨ મહિલાઓની ગામે ગામ ફરી વળતી ને અજવાળું ફેલાવતી ટીમને જોઈએ તો જગત જીવવા જેવું પણ છે, એવું આશ્વાસન મળે છે.

જગત ગમે એટલું ખરાબ થાય, તો પણ પથ્થર મારનારથી વૃક્ષ, ફળ સંતાડતું નથી. નદી સુકાઈ જશે, પણ વિરૂદ્ધ દિશામાં વહેતી નથી, દુનિયા ભરની ખારાશ કરતાં પણ સમુદ્રો વધારે ખારાં છે, પણ બાષ્પીભવનમાં રજ પણ મીઠું સમુદ્રો ઊડવા દેતા નથી, ભલે ત્યાં ગુરૂત્વાકર્ષણ નથી, છતાં તારો ખરે તો છે નીચેની તરફ જ ! કહેવાનું એ છે કે કેટલીક સારાઈ પ્રકૃતિએ અનેક આફતો વચ્ચે પણ છોડી ન હોય, તો આપણે મનુષ્યો કેમ વાતે વાતે રંગ બદલતા હોઈશું એ નથી સમજાતું. જોકે, બધાં જ એવાં છે, એવું નથી ને એ જ તો આશ્વાસન છે...

મોબાઈલ નંબર : ૯૩૭૭૯૩૯૧૨૩
ઈ-મેઈલ : ravindra 21111946@gmail.com

ઇન્કાર એ ખરાબ શિક્ષણશાસ્ત્ર છે : NCERT ડિરેક્ટરને શિક્ષકનો પ્રતિભાવ

ઘડિયાળના કાંટાની જેમ, દર વર્ષે, એક પુનરાવર્તિત ન્યૂઝ સ્ટોરી બહાર આવે છે. અભ્યાસક્રમમાં 'ફેરફાર' કરવામાં આવ્યા છે. NCERT (નેશનલ કાઉન્સિલ ઓફ એજ્યુકેશનલ રિસર્ચ એન્ડ ટ્રેનિંગ) અન્ય બાબતોની સાથે પાઠ્યપુસ્તકના ધોરણો જાળવવાની જવાબદારી સંભાળે છે. આ એ પાઠ્યપુસ્તકો છે જે ભારતમાં ૨૪,૦૦૦થી વધુ CBSE-સંલગ્ન (સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન) શાળાઓમાં સત્તાવાર અભ્યાસક્રમ છે.

વધુ મહત્ત્વની વાત એ છે કે, ૨૦૦+ યુનિવર્સિટીઓ/સંસ્થાઓમાં અંડરગ્રેજ્યુએટ પ્રવેશ માટેની કોમન યુનિવર્સિટી એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ (CUET) આ અભ્યાસક્રમ સાથે ગાઢ રીતે જોડાયેલી છે, જેનો મૂળભૂત અર્થ એવો થાય છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય-અભ્યાસક્રમની શાળાઓમાં અભ્યાસ કરતા અને અત્યંત પ્રીમિયમ ખાનગી ઉદારવાદીઓને લક્ષ્યાંકિત કરતા કેટલાક સુપર-શ્રીમંત વિદ્યાર્થીઓ સિવાય. આર્ટ યુનિવર્સિટીઓ NCERT પાઠ્યપુસ્તકો ભારતીય યુવાનોની વિશાળ બહુમતી માટે ઉચ્ચ શિક્ષણમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે જરૂરી છે.

આમાં કોઈપણ ફેરફાર લાખો વિદ્યાર્થીઓની બૌદ્ધિક તાલીમને સીધી અસર કરે છે.

ભારતીય જનતા પાર્ટી (BJP) પર ભૂતકાળમાં નિયમિતપણે યુવાનોમાં તેનો રાજકીય અને વૈચારિક એજન્ડા દાખલ કરવા માટે અભ્યાસક્રમનું 'ભગવાકરણ' કરવાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે. પક્ષ અને તેના સમર્થકો ભારપૂર્વક કહે છે કે તેઓ જે કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે તે પૂર્વ-અસ્તિત્વમાં રહેલા અભ્યાસક્રમમાં દેખાતા 'ડાબેરી' ઝુકાવના પરિપ્રેક્ષ્યોને સંતુલિત કરવાનો છે.

આ ચર્ચાઓ, સોશિયલ મીડિયાના પ્રવચનમાં જગ્યા લેવા છતાં, અનિવાર્યપણે રાજકીય છે. એક શિક્ષક તરીકે, હું તેના બદલે આવા હસ્તક્ષેપોના શિક્ષણશાસ્ત્રના પરિણામોને જોઉં છું.

સમગ્ર વિશ્વમાં સત્તાવાર અભ્યાસક્રમમાં સંશોધનવાદી હસ્તક્ષેપોનો ખૂબ જ વૈવિધ્યસભર ઈતિહાસ છે. અર્થ-નિર્માણના ઉત્તર-આધુનિકતાવાદી (અને હવે પછીની હકીકતના) પ્રયાસો એ વિચારનો પ્રતિકાર કરશે કે જ્યારે સારા અથવા સાચા અભ્યાસક્રમની રચના થાય છે ત્યારે એક સંપૂર્ણ સત્ય અથવા ધોરણ છે. તેના બદલે, કોઈપણ પ્રકારના હસ્તક્ષેપ પાછળનો તર્ક શું છે તેના સંદર્ભમાં તેને ખુલ્લું કરવા માટે વધુ છે.

વર્તમાન વિવાદ વરિષ્ઠ સ્તરે રાજનીતિ વિજ્ઞાન પાઠ્યપુસ્તકોમાં ફેરફારોને લગતો છે. બાબરી મસ્જિદના ધ્વંસ અને ૨૦૦૨ના ગોધરા રમખાણોને લગતા ઉદાહરણો છે, બંનેને પાણીમાં ડૂબાડી દેવામાં આવ્યા છે. NCERTના ડાયરેક્ટર, દિનેશ પ્રસાદ સકલાનીએ, પાઠ્યપુસ્તકોનો હેતુ 'સકારાત્મક નાગરિકો' બનાવવાનો છે અને 'હિંસક નાગરિકો... હતાશ નાગરિકો બનાવવાનો નથી' આ સૂચવીને આ પગલાનો બચાવ કર્યો છે. આ વાજબીપણું છે જે મને ખાસ ચિંતાજનક લાગે છે.

સામાજિક વિજ્ઞાનની પૂછપરછનો મુદ્દો નિર્ણાયક-મગજ ધરાવતા વ્યક્તિઓ બનાવવાનો છે જેઓ સ્વતંત્ર મનથી પરિસ્થિતિઓનું મૂલ્યાંકન કરી શકે અને સામાજિક-સાંસ્કૃતિક

વર્તમાન વિવાદ વરિષ્ઠ સ્તરે રાજનીતિ વિજ્ઞાન પાઠ્યપુસ્તકોમાં ફેરફારોને લગતો છે

પરિવર્તનો સાથે અનુકૂલન કરી શકે. તે એક એવી તાલીમ છે જે કોર્પોરેટ વાતાવરણમાં પણ વધુને વધુ મૂલ્યવાન બની રહી છે, જ્યાં દાયકાઓથી કૌશલ્ય-તાલીમ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાથી એક વિચિત્ર પરિસ્થિતિ સર્જાઈ છે. ટેક જાયન્ટ્સથી લઈને મીડિયા સુધી એફએમસીજી અને કન્ઝ્યુમર સેક્ટરની કંપનીઓ બધા પાતળી રેખા પર ચાલી રહ્યા છે કારણ કે તેમના ગ્રાહકનો સામનો કરી રહેલ ઈન્ટરફેસ આ યુગના અદભૂત સાંસ્કૃતિક પાણીમાં તરવાની બહુ ઓછી સમજ ધરાવે છે.

વિવેચનાત્મક વિચારસરણી એ ઘણા ઘટકોનું કાર્ય છે, જે ઐતિહાસિક સંદર્ભની જાણ કરવામાં આવશ્યક છે. યુવા વિદ્યાર્થીઓને સમાજમાં મુશ્કેલ ઘટનાઓથી પરિચિત થવું જોઈએ અને બહુવિધ પરિપ્રેક્ષ્યો વિશે જાણ કરવી જોઈએ, માત્ર પ્રભાવશાળી વર્ણનો જ નહીં. પછી તેઓને તેના સંદર્ભમાં તેમની વ્યક્તિગત સ્થિતિની ખાતરી કરવાની તેમની પોતાની પદ્ધતિ બનાવવા માટે પણ તાલીમ આપવી જોઈએ.

ઈતિહાસના આઘાતજનક પ્રકરણોને આવરી લેવા એ એક પ્રકારનો ઈન્કાર-પ્રથમ અભિગમ છે જે આલોચનાત્મક વિચારસરણી માટે તદ્દન વિરોધી છે. NCERT ડાયરેક્ટર 'સકારાત્મક' અને 'નકારાત્મક' નાગરિકો દ્વારા તેનો અર્થ શું છે તે બતાવતા નથી, પરંતુ એવું લાગે છે કે તે અનુપાલન અને નમ્ર સેવાભાવને હકારાત્મકતા તરીકે ભૂલે છે. તેનો અર્થ એ છે કે આવા પ્રચંડ અભ્યાસક્રમનો હવાલો સંભાળનાર વ્યક્તિ આલોચનાત્મક વિચારસરણીની વિરૂદ્ધ સક્રિય છે.

NCERT પાઠ્યપુસ્તકોના આ તાજેતરના સંપાદનો સાથે અન્ય એક ફેરફાર જે ધ્યાન ખેંચે છે તે ભારતીય બિનસાંપ્રદાયિકતા અને ચૂંટણી પ્રક્રિયાઓના સંદર્ભમાં 'વોટ બેંકની રાજનીતિ'નું પુનઃ અર્થઘટન છે. નવી પાઠ્યપુસ્તક સૂચવે છે કે મત બેંકની રાજનીતિ 'લઘુમતી જૂથને વધુ વિમુખતા અને હાંસિયામાં ધકેલી દેવા' તરફ દોરી જાય છે.

ભાજપના લેન્સમાંથી પણ, આ વાક્ય ત્યારે જ અર્થપૂર્ણ બને છે જો NCERT લઘુમતીઓને 'મુસ્લિમો' તરીકે કાર્યરત કરે. ભારતીય લોકશાહીમાં KHAM (ક્ષત્રિય, હરિજન, આદિવાસી અને મુસ્લિમ), AJGAR (આહિર, જાટ, ગુર્જર અને રાજપૂત) વગેરે જેવા જ્ઞાતિ-સાંપ્રદાયિક વોટ બેંક ગઠબંધનનો લાંબો ઈતિહાસ છે, જેમાંથી ઘણાએ નવીન સામાજિક ઈજનેરી દ્વારા ભારતીય લોકશાહીને પુનર્જીવિત કરી છે. ખાસ કરીને ૧૯૭૦ના દાયકાથી.

અનુસૂચિત જાતિ (SC) અને હાંસિયામાં ધકેલાઈ ગયેલા જાતિ જૂથોના મોટા વર્ગો પણ બહુજન સમાજ પાર્ટી પાછળ એકીકૃત થયા, જેના કારણે માયાવતી ભારતના સૌથી મોટા રાજ્ય - ઉત્તરપ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન બન્યા - એક વિકાસ જેને પૂર્વ વડાપ્રધાન પીવી નરસિમ્હા રાવે 'લોકશાહીનો ચમત્કાર' ગણાવ્યો.

ભારતના મોટા ભાગોમાં સવર્ણો પણ 'ઉચ્ચ જાતિ' તરીકે કામ કરે છે જે ભાજપની એકીકૃત વોટ બેંક છે. ભારતમાં આ સતત રાજકીય પ્રયોગોનો વારસો છે કે બહુપક્ષીય પ્રણાલી આપણા દક્ષિણ એશિયાના પાડોશીઓ જેમ કે પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ અને શ્રીલંકાથી વિપરીત રાજકીય રીતે વધુ ગતિશીલ, પ્રતિનિધિત્વ અને સમાવેશી બનવા માટે વિકસિત થઈ છે. રાજકીય વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકોમાંથી આવા સ્વયં-સ્પષ્ટ સત્યને લખવા માટે, વૈચારિક રીતે પ્રેરિત નિર્દેશો કરતાં પણ વધુ ખરાબ શિક્ષણશાસ્ત્રની અનુભૂતિ થાય છે.

હકીકતમાં ભારતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણનું તંત્ર હાલમાં દાયકાઓના ખરાબ નીતિગત નિર્ણયોના કારણે દબાયેલું છે. ચુનંદા ખાનગી યુનિવર્સિટીઓના પ્રમોશન, જ્યારે તે જ સમયે જાહેર યુનિવર્સિટીઓને ઓછા ભંડોળ સાથે મંદ કરી રહ્યા છે, ત્યારે શિક્ષણ રંગભેદને વધુ તીવ્ર બનાવ્યો છે.

શિક્ષક પ્રશિક્ષણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાનો નિરાશાજનક અભાવ શ્રેષ્ઠ અભ્યાસક્રમનું આયોજન પણ કરે છે, જ્યારે કોચિંગ ક્લાસ માફિયાઓને નિયંત્રિત કરવાની અનિચ્છાએ સમગ્ર પેઢીને સજા જેવી પ્રવેશ-પરીક્ષાની તૈયારીની ગુલામીમાં ફસાવી દીધી છે, જે રાષ્ટ્ર માટે જરૂરી નિર્માણ અથવા સામાજિક કાયાકલ્પ માટે કોઈપણ અર્થપૂર્ણ તાલીમથી દૂર છે.

SC, ST (અનુસૂચિત જનજાતિ) અને OBC (અન્ય પછાત વર્ગો) વિદ્યાર્થીઓની આત્મહત્યા અને ડ્રોપઆઉટ, પ્રીમિયર જાહેર સંસ્થાઓમાં પણ, અપ્રમાણસર રીતે NCERT પાઠ્યપુસ્તકો પર આ અપ્રમાણસર ધ્યાન પ્રશ્ન ઊભો કરે છે - શું કોઈ આ ચિત્રને સર્વગ્રાહી રીતે જોઈ રહ્યું છે ? જવાબ કદાચ NCERT ડાયરેક્ટર સકલાની દ્વારા અમલમાં મૂકાયેલી 'સકારાત્મકતા' અને ઔદ્યોગિક-ગ્રેડના અસ્વીકારના પુનરાવર્તનમાં સૌથી વધુ સારી રીતે સમજી શકાય છે જે ખૂબ જ વાસ્તવિક વિરોધાભાસો છે જે આપણી સામે જોઈ રહ્યા છે.

રવિકાંત કિસાણા સાંસ્કૃતિક અધ્યયનના પ્રોફેસર છે અને તેમનું સંશોધન વિશેષાધિકાર અને લોકપ્રિય સંસ્કૃતિના બંધારણો સાથે જ્ઞાતિના આંતરછેદને જુએ છેઆ લેખમાં વ્યક્ત થયેલા વિચારો લેખકના પોતાના છે અને તેની સંસ્થાને પ્રતિબિંબિત કરતા નથી અથવા તેનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા નથી.

- રવિકાંત કિસાણા

(સૌ.: ધ ક્વિન્ટ. કોમ)

રાહુલ ગાંધીએ એક સિદ્ધાંતવાદી હિંદુ તરીકે ભાજપ-આરએસએસ પર પ્રહાર કર્યા હતા

રાજકારણ

- શશિ થરૂર

લોકસભામાં વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધી અને વડાપ્રધાન મોદી વચ્ચે હિંદુ અને હિંદુત્વ પરની તાજેતરની ચર્ચાએ બીજેપી/આરએસએસના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને મોટાભાગના લોકોની હિન્દુ આસ્થા અંગેની માન્યતાઓ વચ્ચેના મુખ્ય તફાવતો પર ફરીથી ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે. હિંદુ ધર્મના નામે કૃત્ય કરવાનો દાવો કરતી વખતે કેટલાક લોકો નફરત અને હિંસા ફેલાવવા માટે શું કરી રહ્યા છે તે અંગે રાહુલ ગાંધીએ વાત કરી હતી અને તેના લીધે હિંદુત્વના તરફદારો તરફથી તીવ્ર પ્રતિક્રિયા આપવામાં આવી હતી. ગૌરક્ષાના નામે મુસ્લિમોની લિંચિંગ અથવા મુસ્લિમોને ''જય શ્રી રામ'' બોલવાની ફરજ પાડીને ટોળાં દ્વારા માર મારવામાં આવે છે તેવા કૃત્યો અનેક હિંદુઓને આંચકો આપે છે. આવી ઘટનાઓ પછી પણ અલગ-અલગ સમયે, ભારતભરના લાખો હિંદુઓએ 'નૉટ ઈન માય નેમ' એવા પ્લેકાર્ડ સાથે વિરોધ પ્રદર્શન કર્યા છે અને તેમનો જ આવો પડઘો કોંગ્રેસ અને રાહુલ ગાંધીએ પાડ્યો છે તેનો તેઓને ગર્વ છે. એક હિંદુ, એક ઉદારવાદી અને એક કોંગ્રેસમેન તરીકે, મને આશ્ચર્યજનક રીતે વિશાળ આસ્થાની શ્રેણીના હિન્દુ ધર્મ સાથે જોડાયેલા હોવા પર મને હંમેશા ગર્વ રહ્યો છે, આ એક એવો ધર્મ છે જે પૂજાની તમામ રીતોને સમાન રીતે માન્ય ગણે છે અને તે ખરેખર, વિશ્વનો એકમાત્ર મોટો ધર્મ છે જે એકમાત્ર સાચો ધર્મ હોવાનો દાવો કરતું નથી. મેં અનેકવાર પૂછ્યું છે કેઃ ગુંડાઓ અને કટ્ટરપંથીઓના ટોળાની હિંમત કેવી રીતે થાય છે કે તેઓ વેદ અને ઉપનિષદની મહિમાને તેમની ઓળખની રાજનીતિ અને કટ્ટરતામાં જુએ છે? શા માટે કોઈપણ હિંદુએ તેમને હિંદુ ધર્મને આ ગુંડાઓના સ્વ-ગૌરવ માટે અંધકારવાદી યુગ તરફ જવા માટે મંજૂરી આપવી જોઈએ? હિંદુ ધર્મ, તેની નિખાલસતા, વિવિધતા માટે તેના આદર, અન્ય તમામ ધર્મોની સ્વીકૃતિ સાથે, એક એવો ધર્મ છે જે હંમેશા અન્યને ધમકી આપ્યા વિના પોતાની જાતને નિશ્ચિત કરવામાં સક્ષમ છે. પરંતુ આ એ હિન્દુત્વ નથી જેણે બાબરી મસ્જિદને શહીદ કરી, કે ન તો સાંપ્રદાયિક રાજકારણીઓ દ્વારા નફરતથી ભરપૂર ધિક્કાર ફેલાવ્યો છે. તેના બદલે, તે સ્વામી વિવેકાનંદનો હિંદુ ધર્મ છે, જેને હું માન આપું છું. સ્વામી વિવેકાનંદના સૌથી નોંધપાત્ર નિવેદનોમાં, જે વડાપ્રધાન મોદીએ પણ રાહુલ ગાંધીને જવાબ આપતી વખતે લોકસભાની ચર્ચામાં આંશિક રીતે ટાંક્યા હતા - તે એ છે કે હિન્દુ ધર્મ 'સહિષ્ણુતા અને સાર્વત્રિક સ્વીકૃતિ બંને માટેનો અર્થ ધરાવે છે. અમે માત્ર સાર્વત્રિક સહિષ્ણુતામાં જ માનતા નથી, પરંતુ અમે તમામ ધર્મોને સાચા ધર્મો તરીકે સ્વીકારીએ છીએ. વિવેકાનંદ વારંવાર એક સ્તોત્ર, શિવ મહિમ્નાસ્તોત્રમનું પઠન કરતા હતા, તેઓ કહેતા કે જેમ વિવિધ સ્થળોએ વિવિધ પ્રવાહો એક જ સમુદ્રમાં જુદી જુદી રીતે વહે છે, તેમ બધા માર્ગો એક જ દેવત્વ તરફ દોરી જાય છે. તેમણે વારંવાર અદ્વૈત માન્યતા અંગે જણાવ્યું હતું કે સત્ય એક જ છે, ભલે ઋષિઓ તેને જુદા જુદા નામોથી બોલાવે છે.

વિવેકાનંદનું વિઝન - 'સર્વ ધર્મ સંભવ' (બધા ધર્મો સમાન છે)માં સંક્ષિપ્ત રજૂ થઈ જાય છે. વાસ્તવમાં, હિંદુ ધર્મનો એક પ્રકાર છે જે મોટા ભાગના હિંદુઓ દ્વારા પાળવામાં આવે છે, જેની અન્ય આસ્થાઓ અને પૂજાના સ્વરૂપોની સહજ સ્વીકૃતિ લાંબા સમયથી છે અને તે આપણી સંસ્કૃતિની મહત્વપૂર્ણ ઓળખ છે.

સાર્વત્રિક સ્વીકૃતિના આ સિદ્ધાંત અંગે જ હિંદુત્વના કહેવાતા ઠેકેદારો દ્વારા વધુને વધુ પ્રશ્ન કરવામાં આવે છે. વિવેકાનંદે તેમના સાથી હિન્દુઓને ચારિત્ર્ય પ્રમાણપત્ર આપ્યું હતું જેમાંથી ઘણા હવે તેને લાયક નથી. વિવેકાનંદે કહ્યું હતું કે, 'હિન્દુઓની તેમની ભૂલો છે, પરંતુ '...તેઓ હંમેશા પોતાના શરીરને સજા કરવા માટે કર્મકાંડો કરતાં હોય છે, અને ક્યારેય તેઓ તેમના પડોશીઓનું ગળું કાપવા માટે વિચારતા નથી. હિંદુ કટ્ટરપંથી પોતાને ચિતા પર અગ્નિદાહ આપે છે, પણ તે ક્યારેય નફરતની અગ્નિ પ્રગટાવતો નથી.

આ શબ્દોનો દુઃખદ પડઘો ૧૩૦ વર્ષ પછી એવા ભારતમાં પડી રહ્યો છે જેમાં હિંદુ કટ્ટરતા વધી રહી છે, અને આજે વિવેકાનંદ હયાત હોત તો તેઓને પણ હિંદુ તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી ન હોત. અર્થશાસ્ત્રી અમર્ત્ય સેને હિંદુ સંસ્કૃતિના વધુ શંકાસ્પદ લક્ષણોની તરફેણમાં હિંદુત્વના સમર્થકો દ્વારા હિંદુ સંસ્કૃતિની મહાન સિદ્ધિઓની ઉપેક્ષા કરવા બદલ ખેદ વ્યક્ત કરવા સંબંધિત મુદ્દો રજૂ કર્યો હતો. અને સેને હિંદુ આતંકવાદીઓ વિશે લખ્યું છે કેઃ

'તેમના માટે ઉપનિષદ કે ગીતા, કે બ્રહ્મગુપ્ત કે શંકર, કે કાલિદાસ કે સુદ્રકનું અભિજાત્યપણુ નથી; તેઓ રામની મૂર્તિ અને હનુમાનની મૂર્તિની પૂજા કરવાનું પસંદ કરે છે. તેમનો રાષ્ટ્રવાદ ભારતની તર્કવાદી પરંપરાઓની પણ અવગણના કરે છે, એક એવો દેશ જેમાં બીજગણિત, ભૂમિતિ અને ખગોળશાસ્ત્રના કેટલાક પ્રારંભિક પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં દશાંશ પદ્ધતિનો ઉદભવ થયો હતો, જ્યાં પ્રારંભિક ફિલસૂફી-ધર્મનિરપેક્ષ તેમજ ધાર્મિક રીતે અસાધારણ અભિજાત્યપણું પ્રાપ્ત કર્યું હતું, જ્યાં લોકોએ ચેસ જેવી રમતોની શોધ કરી હતી, જાતીય શિક્ષણની શરૂઆત કરી હતી અને રાજકીય અર્થતંત્રનો પ્રથમ વ્યવસ્થિત અભ્યાસ શરૂ કર્યો હતો. હિંદુ આતંકવાદી ભારતને નિર્વિવાદ મૂર્તિપૂજકો, ભ્રમિત કટ્ટરપંથીઓ, યુદ્ધખોર ભક્તો અને ધાર્મિક હત્યારાઓના દેશ તરીકે સ્પષ્ટ રીતે અથવા ગર્ભિત રીતે રજૂ કરવાનું પસંદ કરે છે. બીજા સાથે ભેદભાવ કરવો, બીજા પર હુમલો કરવો, બીજાની હત્યા કરવી, બીજાના ધર્મસ્થાનનો નાશ કરવો એ વિવેકાનંદ દ્વારા આપવામાં આવેલ ભવ્ય ઉપદેશ એ તેમના હિંદુ ધર્મનો ભાગ નથી, કે અહિંસાની હિમાયત કરનારા મહાત્મા ગાંધી દ્વારા વીસમી સદીના ભારતમાં હિંદુ ધર્મનો પ્રચાર કરવામાં આવ્યો નથી અને સત્યાગ્રહે હિંદુ મૂલ્યોને રાષ્ટ્રીય ચળવળમાં લાવ્યા, અને તેઓએ અન્ય તમામ ધર્મોને સમાવી લીધા હતા. કોંગ્રેસ એ ધારણાને નકારી કાઢે છે કે નફરત ફેલાવનારા બધા અથવા તો મોટાભાગના હિંદુઓ છે. હિંદુત્વની વિચારધારા વાસ્તવમાં હિંદુ ધર્મની ઘૃણાસ્પદ વિકૃતિ છે. કોંગ્રેસ પાર્ટીના ઘણા નેતાઓ હિંદુત્વની રાજકીય રચનાને નકારીને તેમની હિંદુ માન્યતાઓમાં વિશ્વાસ રાખે છે. રાહલ ગાંધી અને મારા જેવા કોંગ્રેસીઓ માને છે કે તમે તમારા હિંદુ ધર્મને તમારા સુધી સીમિત રાખી શકો છો અને હજુ પણ રાજકીય ઉદારવાદી બની શકો છો. પરંતુ તે પસંદગી ભાજપ/આરએસએસ દ્વારા હિંદુત્વની રાજકીય હિંદુત્વ સાથેની ઓળખ દ્વારા દૂર કરવામાં આવે છે. અમે એ વિચારને નકારીએ છીએ. હું મારી જાતને માત્ર હિંદુ અને ઉદાર બંને માનું છું, પરંતુ મને લાગે છે કે ઉદારવાદ એ રાજકીય વિચારધારા છે જે મોટાભાગે હિંદુ ધર્મની મારી સમજણના વ્યાપક અને ખુલ્લા મનના સ્વભાવને અનુરૂપ છે.

જ્યારે રાહુલ ગાંધી આરએસએસની ટીકા કરે છે, ત્યારે તેઓ બંધારણના મંચ પરથી અને એક હિંદુ તરીકે બંને રીતે આવું કરે છે અને તેઓ અહિંસા, સ્વીકૃતિ અને સમાવેશના સિદ્ધાંતોને વળગી રહે છે જે તેમણે તેમની આસ્થામાંથી શીખ્યા છે. જેઓ મુસ્લિમો અને અન્ય લઘુમતીઓ પ્રત્યે નફરતની હિમાયત કરે છે અને તેમની સામે હિંસા આચરે છે તેઓ હિન્દુ ધર્મ અને બંધારણ બંને સાથે દગો કરે છે. હિંદુ ધર્મ એ સર્વગ્રાહી માન્યતા પ્રણાલી નથી; તે વિશ્વની જટિલતાનો સામનો કરવાની રીત પ્રદાન કરે છે. ઋષિઓ માટેના તેના આદરમાં, તે સ્વીકારે છે કે જ્ઞાન બે અથવા વધુ મંતવ્યો વચ્ચેના વિનિમયથી આવી શકે છે, જેમાંથી કોઈ પણ સત્ય પર એકાધિકાર ધરાવતું નથી.

હિંદુ માટે સૌથી મોટું સત્ય એ છે જે અન્ય સત્યોના અસ્તિત્વને સ્વીકારે છે. તે, મારા જેવા કોંગ્રેસીઓ માટે, બહુ-ધાર્મિક લોકશાહીમાં સામાજિક સમરસતા માટે શ્રેષ્ઠ સૂત્ર છે અને તેના માટે લડવામાં અમને ગર્વ છે.

(શશિ થરૂર કોંગ્રેસના સાંસદ, યુએનના પૂર્વ અંડર-સેક્રેટરી-જનરલ છે. આ તેમનો અભિપ્રાય છે અને ઉપર વ્યક્ત કરેલા મંતવ્યો લેખકના પોતાના છે. ક્વિન્ટ ન તો તેને સમર્થન આપે છે અને ન તો તેના માટે જવાબદાર છે.)

(સૌ. : ધ ક્વિન્ટ.કોમ)

સાચા દેશભક્તો માટે કપરો સમય : મેધા પાટકરની સજા અને ૨૦ વર્ષ પહેલાના અમુક રહસ્યમય પ્રશ્નો

નવી દિલ્હીની એક કોર્ટે મેધા પાટકરને પાંચ મહિનાની જેલની સજા ફટકારી છે. આ ૨૦૦૦માં દિલ્હીના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર VK સક્સેના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા માનહાનિના કેસમાં સજા આપવામાં આવી છે. મેં આ સમાચાર વાંચ્યા અને મારું મન ૧૦ નવેમ્બર ૨૦૦૦ના દિવસ પર ગયું હતું. તે દિવસે, ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસે પાંચ પાના પર એક મોટી જાહેરાત મૂકી, જે આ બદનક્ષીના કેસ સાથે ઘનિષ્ઠ જોડાણ ધરાવે છે.

મેં મારા પુસ્તક ધ નર્મદા ડેમ્ડ (પેંગ્વિન, ૨૦૦૨)માં તે જાહેરાત વિશે લખ્યું હતું. આ પુસ્તકમાંથી સંબંધિત અંશોઃ

અમદાવાદની "નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ"ના પ્રમુખ મિસ્ટર X આ જાહેરાત આપવા માટે જવાબદાર હતા. મેધા પાટકર અને તેણીના NBA અથવા નર્મદા બચાવો આંદોલનનો સાચો ચહેરો, એવા શીર્ષક સાથે તેણે વિશ્વાસુ વાચકોને આ સાચા ચહેરાના બે પાસાઓ રજૂ કર્યા હતા.

પ્રથમઃ NBA વિદેશી લોકો માટે રાષ્ટ્રીય મહત્વના પ્રોજેક્ટ્સ સંબંધિત ગોપનીય દસ્તાવેજો પસાર કરી રહ્યું છે. એ શબ્દો વાંચીને, તમે નર્મદા બચાવો આંદોલનમાં પ્રામાણિક ક્રોધાવેશમાં આવી જશો એ નક્કી છે અને જે રાષ્ટ્રીય રહસ્યો વિદેશીઓને પહોંચાડશે તેની કોઈ સાબિતી છે? બે સ્વિસ સજ્જનોને NBA તરફથી એક ઈ-મેલ સંદેશ કરવામાં આવ્યો હતો જે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે.

પ્રેષકનું નામ, તે જ "ઈ-મેલ સંદેશ" પર લખાયેલું છે, "ચિત્તરૂપ" છે, "ચિત્રરૂપ" નહિ, પરંતુ ચાલો તેની થોડી વિગતો પર ધ્યાન આપીએ. મધ્યપ્રદેશના નર્મદા બચાવો આંદોલન કાર્યકર શ્રીમતી પાલિતે સ્વિસ સજ્જનોને શું લખ્યું? હું ગોપનીય જોખમ વિશ્લેષણ દસ્તાવેજ જે અમે તૈયાર કર્યો છે તેને જોડું છું. એટલે કે, શ્રીમતી પાલિત એક દસ્તાવેજનો ઉલ્લેખ કરી રહી છે જે નર્મદા બચાવો આંદોલને પોતે જ બનાવ્યું હતું. તે રાષ્ટ્રીય રહસ્ય તરીકે કેવી રીતે ગણી શકાય છે, અને મિસ્ટર એક્સ અને નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ આ વાત સમજાવતા નથી. અને તેઓએ શા માટે સમજાવવું જોઈએ? તેમનો હેતુ પૂરો થયો છે. તેઓએ નર્મદા બચાવો આંદોલનને તમારી નજરમાં દેશદ્રોહી ગણાવ્યું છે. તમે અને જેમણે આ જાહેરાત જોઈ, તે ખરેખર શ્રીમતી પાલિતનો "ઈ-મેલ સંદેશ" વાંચવાના ન હતા.

બીજું: નર્મદા બચાવો આંદોલન "હવાલા વ્યવહારો દ્વારા" મદદ મેળવે છે અને સમર્થન મેળવે છે. હવાલા, શબ્દ વિષે આપણે સારી રીતે જાણીએ છીએ કે, તે વિદેશી ધરતી પર વિદેશી વિનિમયમાં અઘોષિત વ્યવહારોનો ઉલ્લેખ કરે છે. અને આ અંગે પણ તેમની પાસે શું સાબિતી છે? નાસિકની એક સંસ્થા દ્વારા લોકસમિતિ નામની એક કંપનીને એક પત્ર, આ કંપનીએ તેના હજારો રૂપિયાના દાન માટે આભાર માન્યો હતો. (લોકસમિતિ એ નર્મદા બચાવો આંદોલન માટે માત્ર એક મોરચો છે, જે આંદોલનને ભંડોળ એકત્રિત કરવાની મંજૂરી આપે છે.)

પરંતુ ત્રીજી વાત - તે પત્રમાં નર્મદા બચાવો આંદોલનનો ઉલ્લેખ છે, તે સ્પષ્ટપણે કહે છે કે આ ભંડોળ નર્મદા બચાવો આંદોલન માટે છે. તો પછી, નર્મદા બચાવો આંદોલન કયા અર્થમાં આ ભંડોળ ચૂપચાપ લઈ રહ્યું છે? આ ઉપરાંત, લોકસમિતિ એ એક ભારતીય સંસ્થા છે, જે ભારતીય શહેરમાં ભારતીય રૂપિયા લે છે, ભારતીય રસીદ જારી કરે છે અને રૂપિયા અન્ય ભારતીય સંસ્થાને આપે છે. તો અઘોષિત વિદેશી ચલણ, એટલે કે "હવાલા વ્યવહાર" સાથે સંકળાયેલા અન્ય દેશમાં આ વ્યવહાર કયા અર્થમાં કહી શકાય?

નર્મદા બચાવો આંદોલનના કાર્યકર્તાને એક એવા માણસને બદનામ કરવા બદલ જેલની સજાનો સામનો કરવો પડે છે જેણે એક સમયે ભારતીય રાજ્ય પર પ્રશ્ન ઉઠાવવા માટે તેમના જન આંદોલનને બદનામ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો

તેમ છતાં મિસ્ટર X અને નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝ શા માટે તે પ્રશ્નોના જવાબો આપતા નથી? તેઓએ તમારા મગજમાં હવાલા જેવા શબ્દો સાથે નર્મદા બચાવો આંદોલનનો વિચાર રજૂ કરવા માટે આવું કર્યું હશે?

આ જાહેરાતના તળિયે એક લીટી લખવામાં આવી છે. "એક દેશભક્ત દ્વારા દાન કરાયેલ જગ્યા."

મને આશ્ચર્ય થાય છે. શું દેશભક્તોએ આ રીતે જનતાની તરફેણ મેળવવાની કોશિશ કરવી જોઈએ, તો આપણે ખરેખર આઝાદ અને ગાંધી, નહેરુ અને પટેલના સમયથી ઘણું આગળ નીકળી ગયા છીએ. આપણને આવા દેશભક્તોથી બચાવવા જોઈએ.

પરંતુ સામાન્ય રીતે, આ જાહેરાત ખાસ ધ્યાન આપવા યોગ્ય ન હોઈ શકે. વર્ષોથી ઘણા લોકોએ નર્મદા બચાવો આંદોલન અને તેના કાર્યકરો પર આક્ષેપો કર્યા છે. આ ઉપરાંત, જો કોઈ ખાનગી સંસ્થા આવી ટિપ્પણી કરે તો તેને સરકાર સાથે શું લેવાદેવા છે? તે પૂછવાનું એક કારણ છે. કારણ કે માત્ર અમુક મહિનાઓ પછી, આ જાહેરાતનું ફોલો-અપ આવ્યું હતું. આ જ નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર સિવિલ લિબર્ટીઝે ગૃહપ્રધાન લાલકૃષ્ણ અડવાણીને એક મેમોરેન્ડમ સુપરત કર્યું હતું. તેણે તેમને ૧૯૫૭ના ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ (નિવારણ) અધિનિયમ હેઠળ નર્મદા બચાવો આંદોલન પર પ્રતિબંધ મૂકવા જણાવ્યું હતું. રાષ્ટ્રીય નાગરિક સ્વતંત્રતા પરિષદની માંગને સમર્થન આપવા રાજકારણીઓના એક આખા જૂથે આ મેમોરેન્ડમ પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતાઃ ગુજરાતના હેવીવેઈટ અમરસિંહ ચૌધરી, શંકરસિંહ વાઘેલા, દિલીપ પરીખ અને છબિલદાસ મહેતા, સુરેશ મહેતા, મધ્યપ્રદેશના તત્કાલીન નાયબ મુખ્યમંત્રી જમુના દેવી અને મધ્ય પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના તત્કાલીન અધ્યક્ષ રાધાકિશન માલવિયા હતા.

આશિષ કોઠારીએ ફ્રન્ટલાઈનમાં લખ્યું કેઃ

આ મેમોરેન્ડમ...કથિત રીતે એનબીએની કથિત વિધ્વંસક પ્રવૃત્તિઓની વિગતો સાથે સબમિટ કરવામાં આવ્યું હતુંઃ વિદેશી ભંડોળ, દેશના મહત્વપૂર્ણ પ્રોજેક્ટ્સ સંબંધિત ગોપનીય અહેવાલો વિદેશી એજન્સીઓને મોકલવા, નર્મદા ખીણમાં માનવ અધિકારોનું ઉલ્લંઘન, આવકવેરાની ચોરી, અને ખીણમાં સર્વેક્ષણ અને પુનર્વસન કાર્યમાં રોકાયેલા પ્રોજેક્ટ-અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓ અને સરકારી અધિકારીઓ સામે હિંસા. અને જો કેન્દ્ર સરકાર NBA પર પ્રતિબંધ લાદવામાં વિલંબ કરશે તો NCCLના પ્રમુખ (મિસ્ટર X) દ્વારા હાઈકોર્ટમાં જવાની ધમકી પણ આપવામાં આવી હતી.

તમે જોઈ શકો છો કે, મિસ્ટર એક્સને વિશ્વાસ હતો કે કોઈએ ખરેખર તેની જાહેરાત વાંચી નથી અને તેથી તેણે શોધી કાઢ્યું કે વિદેશી ભંડોળ અને રહસ્યો આપવા અંગેના તેના આક્ષેપો કેટલા પોકળ હતા. હું અહીં આ મેમોરેન્ડમ સામે નર્મદા બચાવો આંદોલનનો વિગતવાર બચાવ કરવાનો ઈરાદો ધરાવતો નથી. તેમ છતાં, આ જાહેરાતના તળિયે "દેશભક્ત દ્વારા દાન કરેલ જગ્યા" લાઈન સાથે યોગ્ય રીતે જોડાયેલું છે. પ્રતિબંધની માંગનો અર્થ એ છે કે રાજ્ય સાથે અસંમત થવું એ ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિ છે જેને અટકાવવી જોઈએ, અને તે દેશદ્રોહી પણ છે. જેમ કે કોઠારી લખે છે કે, આ એક અલિખિત ધારણા છે કે રાજ્ય કોઈ ખોટું કરી શકતું નથી, અને તે જે કંઈપણ કરે છે તે 'રાષ્ટ્રીય' હિતમાં હોવું જોઈએ. ભારતીય રાજ્યમાં આવી શ્રદ્ધા ખરેખર હૃદયસ્પર્શી છે.

તો આ મિસ્ટર એક્સ કોણ હતા? તેનું નામ છેઃ વી કે સક્સેના. લગભગ ૨૫ વર્ષ પહેલાની આ ઘટનાઓથી લઈને દિલ્હીના લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર સુધીની તેમની સફર આપણે જાણીએ છીએ. આશિષ કોઠારીએ પણ આ જ લેખમાં લખ્યું છે કેઃ NBA એ NCCLના વી.કે. સક્સેના સામે ફોજદારી દાવો દાખલ કર્યો છે. અદાલતોએ નૈતિકતાના આ સ્વ-શૈલીના સમર્થકો સામે કેસ ચલાવવા માટે પ્રમાણિકતા અને હિંમત દાખવશે અને તેમને ખુલ્લા પાડશે. **- દિલીપ ડિસોઝા**

(સૌ. : સ્ક્રોલ.ઈન)

અસંગઠિત ઉદ્યોગોનો બેરોજગાર વિકાસ ચિંતાજનક છે

નીતિ આંચકાએ અસંગઠિત ક્ષેત્ર અને એમએસએમઈને મોટા પાયે અને ટાળી શકાય તેવું નુકસાન પહોંચાડ્યું છે

તાજેતરમાં, આંકડા અને કાર્યક્રમ અમલીકરણ મંત્રાલય (MoSPI)એ અસંગઠિત ક્ષેત્રના સાહસો (ASUSE) ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૨-૨૩ના વાર્ષિક સર્વેના મુખ્ય પરિણામો જાહેર કર્યા.

આ વાર્ષિક સર્વેક્ષણ પ્રક્રિયા ૨૦૧૯-૨૦માં શરૂ થઈ હતી. અગાઉ આ સર્વે દર પાંચ વર્ષે એક વખત હાથ ધરવામાં આવતો હતો-છેલ્લા બે ઉપલબ્ધ ૨૦૧૦-૧૧માં NSS ૬૭મો રાઉન્ડ અને ૨૦૧૫-૧૬માં NSS ૭૩મો રાઉન્ડ છે.

જો કે, રાષ્ટ્રીય આંકડાકીય કચેરીએ ૨૦૧૯-૨૦માં ASUSE શરૂ કર્યું હોવા છતાં, તેણે કહ્યું કે પ્રથમ રાઉન્ડ પાઈલટ તરીકે હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો અને ASUSE ૨૦૨૦-૨૧ COVID-૧૯ને કારણે પૂર્ણ થઈ શક્યું નથી. MoSPI દ્વારા પ્રકાશિત થયેલ ASUSE ૨૦૨૧-૨૨ અને ASUSE ૨૦૨૨-૨૩ માટે સર્વેક્ષણની હકીકત પત્રક આ ક્ષેત્રમાં થોડી વૃદ્ધિ દર્શાવે છે, જેમાં સ્થાપનાઓની સંખ્યા ૨૦૨૧-૨૨માં ૫.૯૭ કરોડથી વધીને ૨૦૨૨-૨૩માં ૬.૫૦ કરોડ થઈ છે.

૨૦૨૧-૨૨માં કર્મચારીઓની સંખ્યા ૯.૭૯ કરોડથી વધીને ૨૦૨૨-૨૩માં ૧૦.૯૬ કરોડ થવા સાથે આ સાહસોમાં રોજગારમાં પણ વધારો થયો છે. જો કે, અગાઉના ASUSEની ૨૦૧૦-૧૧ અને ૨૦૧૫-૧૬ના રાઉન્ડ સાથે સરખામણી કરવાથી ૨૦૧૦-૧૧ અને ૨૦૧૫-૧૬ની સરખામણીમાં આ ક્ષેત્ર અને તેની પુનઃપ્રાપ્તિનું સાચું ચિત્ર મળી શકે છે.

ભારતીય અસંગઠિત ક્ષેત્ર ટ્રિપલ આંચકાથી બરબાદ થઈ ગયું હતું- નવેમ્બર ૨૦૧૬માં નોટબંધી, જુલાઈ ૨૦૧૭માં નબળી ડિઝાઈન અને બિનઆયોજિત GST અમલીકરણ અને માર્ચ, ૨૦૨૦માં માંડ ચાર કલાકની નોટિસ પર જાહેર કરાયેલ વિશ્વના સૌથી કડક COVID-૧૯ લોકડાઉનમાંનો એક હતો. આ આંચકા સ્પષ્ટપણે અસર કરે છે. ભારતનો વાર્ષિક જીડીપી વૃદ્ધિ દર – ૨૦૧૬માં ૮.૩%, ૨૦૧૭માં ૬.૮%, ૨૦૧૮માં ૬.૫%અને ૨૦૧૯માં ૩.૯% (MoSPI) હતો. આ દર્શાવે છે કે ભારતની જીડીપી કોવિડ-૧૯ની શરૂઆત પહેલા જ ધીમી પડી ગઈ હતી, એટલે કે ૨૦૨૦ની પ્રથમ લહેર પહેલા. આ મંદી કોવિડ-૧૯ પહેલા ધીમી જીડીપી વૃદ્ધિમાં પ્રતિબિંબિત થઈ હતી, હકીકતમાં ૨૦૧૬થી, ભારતે તેના ઈતિહાસમાં સૌથી વધુ બેરોજગારીનો દર અનુભવ્યો હતો - ૨૦૧૭-૧૮માં ૬.૧%- કોવિડના ઘણા સમય પહેલા. અસંગઠિત ક્ષેત્રના MSMEએ ૨૦૧૬થી વૃદ્ધિ તેમજ બિન-ખેતી રોજગાર બંનેમાં આ તીવ્ર મંદીનો ઘણો ભાગ હતો.

નોંધનીય એ હકીકત છે કે કોર્પોરેટ ક્ષેત્રની બહાર મોટાભાગનો બિન-ખેતી રોજગાર MSMEમાં છે, જેમાંથી મોટા ભાગના અસંગઠિત ક્ષેત્રના બિન-રજિસ્ટર્ડ સાહસો ધરાવે છે. જો તેઓ સતત ત્રણ નીતિ-પ્રેરિત આંચકાથી પ્રતિકૂળ રીતે અસરગ્રસ્ત છે, તો તે માત્ર તાર્કિક છે કે રોજગાર ઘટયો હોવો જોઈએ. એવું જ થયું.

બીજો પ્રશ્ન જે પૂછવો જોઈએ તે એ છે કે સરકાર હવે ASUSE ડેટા કેમ જાહેર કરી રહી છે. સરકાર દ્વારા સ્પષ્ટ પ્રેક્ટિસ છે કે ચૂંટણીના વર્ષમાં અથવા ચૂંટણી પહેલા કોઈપણ સર્વેક્ષણ ડેટા પ્રકાશિત કરવામાં આવશે નહીં. દાખલા તરીકે, PLFS ૨૦૧૭-૧૮ ડેટા ૨૦૧૯ની સામાન્ય ચૂંટણી પછી જ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો હતો. ASUSE ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૨-૨૩ સાથે પણ આવું જ કરવામાં આવ્યું છે. અગાઉના બે ASUSE રાઉન્ડ માટેનો ડેટા પણ બહાર પાડવામાં આવ્યો નથી-સમજૂતી વિના. આ ડેટા પ્રોટોકોલ અને ડેટા રિલીઝ નિયમનનો ભંગ છે.

ટેબલ ૧: વિગતો	NSS 67th round (૨૦૧૦-૧૧)	NSS 73rd Round (૨૦૧૫-૧૬)	ASUSE (૨૦૨૧-૨૨)	ASUSE (૨૦૨૨-૨૩)
સ્થાપનાઓની સંખ્યા (કરોડ)	૫.૭૭	૬.૩૪	૫.૯૭	૬.૫૪
કામદારોની સંખ્યા (કરોડ)	૧૦.૮	૧૧.૧૩	૯.૭૯	૧૦.૯૬
ભાડે રાખેલ કામદારોની સંસ્થાઓની ટકાવારી (%)	૧૫.૪	૧૫.૮	૧૪	૧૫

સ્ત્રોત : NSS ૬૭મો, ૭૩મો રાઉન્ડ, ASUSE ૨૦૨૧-૨૨ અને ASUSE ૨૦૨૨-૨૩

MSME અને અસંગઠિત ક્ષેત્રે ૨૦૧૬ પછી મોટા પાયે સહન કર્યું

ઉપરોક્ત દરખાસ્ત સ્થાપિત કરવા માટે, અમે ૨૦૧૦થી અત્યાર સુધી, બંને સાહસોની વૃદ્ધિ તેમજ અસંગઠિત ક્ષેત્રમાં રોજગારના વલણોની તપાસ કરીએ છીએ. સ્થાપનાઓની અંદાજિત સંખ્યા ૨૦૧૦-૧૧માં ૫.૭૭ કરોડથી વધીને ૨૦૨૨-૨૩માં ૬.૫૪ કરોડ થઈ છે (કોષ્ટક ૧). આપણે યાદ રાખવું જોઈએ કે ૨૦૧૦થી ૨૦૧૫ સુધીનો સમય આર્થિક વિકાસની દૃષ્ટિએ સામાન્ય વર્ષ હતો અને તે સમયગાળા દરમિયાન અસંગઠિત ક્ષેત્રના કામદારો તેમજ સાહસોની સંખ્યામાં સતત વૃદ્ધિ થઈ હતી. ડેટા ૨૦૧૦થી ૨૦૧૫ સુધી નોંધપાત્ર વધારો દર્શાવે છે, ૨૦૧૫-૧૬ રાઉન્ડમાં ૬૩.૪ મિલિયન સંસ્થાઓ (૨૦૧૦માં ૫.૭૭ કરોડ હતી) દર્શાવે છે, જે પછી ૨૦૨૧-૨૨માં સહેજ ઘટીને ૫૯.૭ મિલિયન થઈ ગઈ છે. સરકારે દાવો કર્યો હતો,કે આ તીવ્ર ઘટાડો માત્ર ૨૦૨૧ ના બીજા COVID-૧૯ તરંગને કારણે હોઈ શકે નહીં, જેમ કે ૨૦૨૨-૨૩માં વધીને ૬.૫૪ કરોડ થયો તે પહેલા.

ASUSE ડેટા ૨૦૧૯-૨૦ અને ૨૦૨૦-૨૧ હજુ સુધી બહાર પાડવામાં આવ્યો ન હોવાથી, અમે ગણતરી કરવાનો પ્રયાસ કર્યો કે ૨૦૧૦-૧૧ અને ૨૦૧૫-૧૬ના સમયગાળા દરમિયાન વાર્ષિક કેટલી નવી સ્થાપનાઓ શરૂ થઈ, એટલે કે આ સમયગાળા દરમિયાન વાર્ષિક સરેરાશ ૧૧.૪ લાખ.

જો આપણે ૨૦૧૦-૧૧ અને ૨૦૧૫-૧૬ના સમાન વૃદ્ધિ દરને જાળવી રાખીએ તો પણ, અમે ૨૦૧૫-૧૬ અને ૨૦૨૨-૨૩ (કોવિડ પછીના પુનઃપ્રાપ્તિ વર્ષ તરીકે દાવો કર્યો) વચ્ચેની ગણતરી કરી અને જાણવા મળ્યું કે આ સમયગાળા દરમિયાન માત્ર ૨ મિલિયન નવી સંસ્થાઓ ઉમેરવામાં આવી છે. જો કે, જો ૨૦૧૦-૨૦૧૫ વૃદ્ધિ જાળવી રાખવામાં આવી હોત, તો ૭૯.૮ લાખ સંસ્થાઓ સ્થાપી શકાઈ હોત. તેથી, આ સમયગાળા દરમિયાન વાર્ષિક ૮ લાખ સંસ્થાઓએ તેમનો વ્યવસાય શરૂ કર્યો ન હતો. તેથી, અગાઉના ડેટાને જોયા વિના આ ક્ષેત્ર માત્ર એક વર્ષમાં (૨૦૨૧-૨૨થી ૨૦૨૨-૨૩ સુધી) પુનઃપ્રાપ્ત થયું અને વૃદ્ધિ પામ્યું તેવું કહેવું અયોગ્ય છે, જે બનાવેલ એકમોની સંખ્યામાં સંભવિત અછતને દર્શાવે છે.

તેવી જ રીતે, સંસ્થાઓમાં કામદારોની સંખ્યા ૨૦૧૫-૧૬માં ૧૧.૧૩ કરોડની ટોચે પહોંચી હતી, જે ૨૦૨૧-૨૨માં ઘટીને ૯.૭૯ કરોડ થઈ હતી. તે મોટા પાયે ઘટાડો નોટબંધીથી શરૂ થયો હોવાની સંભાવના છે, તેને GSTને કારણે વેગ મળ્યો હતો અને ૨૦૨૦ના રાષ્ટ્રીય લોકડાઉન પછી વધુ ઘટાડો થયો હતો જે ૨૦૨૧ની લહેર પહેલા થયું હતું.

૨૦૧૫માં અસંગઠિત ક્ષેત્રના કામદારોની સંખ્યા ૧૧.૧૩ કરોડ હતી; પરંતુ ૨૦૨૨-૨૩માં, સંસ્થાઓમાં કામદારોની સંખ્યા ૧૦.૯૬ કરોડ છે. તેથી સાત વર્ષ પછી પણ કર્મચારીઓની સંખ્યા ૨૦૧૫-૧૬ની સમાન સ્તરે પાછી આવી નથી. સેક્ટર હજુ સંપૂર્ણ રીતે રિકવર થઈ શક્યું નથી. અમે ૨૦૧૫-૧૬ થી ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન આ સેક્ટરમાં રોકાયેલા લોકોની સંખ્યાની પણ ગણતરી કરી છે જો તે ૨૦૧૦-૧૧ અને ૨૦૧૫-૧૬ ની વચ્ચે તે જ ગતિએ વિકાસ પામ્યો હોત. અમને જાણવા મળ્યું કે આ ક્ષેત્રે વાર્ષિક ૯ લાખ નોકરીઓ ગુમાવી છે.

૨૦૨૨-૨૩માં સંસ્થાઓની સંખ્યામાં વધારો થયો છે પરંતુ કામદારોની સંખ્યામાં તે મુજબ સુધારો થયો નથી, જે સૂચવે છે કે આ ક્ષેત્રમાં ઓન એકાઉન્ટ એન્ટરપ્રાઈઝિસ (OAE)ની વધતી સંખ્યાને કારણે થયું છે.

૨૦૨૩માં, અમે બતાવ્યું કે ભારતમાં મોટાભાગના OAE જીવન ટકાવી રાખવાની વ્યૂહરચના તરીકે આવશ્યકતામાંથી બહાર આવ્યા છે. OAEનું આ વર્ચસ્વ એ વ્યાપક ગરીબી અને નોકરીના બજારની વ્યથિત સ્થિતિનું અંતર્ગત લક્ષણ છે અને તેનું કારણ છે. વધુમાં, નો-ફાર્મ સેક્ટરમાં 'માલિકી અને ભાગીદારી'ને સામયિક લેબર ફોર્સ સર્વે (PLFS)ની વ્યાખ્યા દ્વારા અનૌપચારિક ક્ષેત્રના સાહસો તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે. ૨૦૧૭-૧૮થી ૨૦૨૨-૨૩ સુધીના PLFS અહેવાલો દર્શાવે છે કે બિન-ખેતી ક્ષેત્રમાં માલિકી અને ભાગીદારીની સંખ્યા સતત વધી રહી છે.

ટેબલ ૧ પરથી, ૨૦૧૦-૧૧, ૨૦૧૫-૧૬, ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૨-૨૩ માટે ASUSE દર્શાવે છે કે આ વર્ષોમાં ભાડે રાખેલા કામદારોની સંસ્થાઓની ટકાવારીમાં ઘટાડો થયો છે. ૨૦૨૧-૨૨માં, તે ઘટીને ૧૪% અને ૨૦૨૨-૨૩ માં, તે ૧૫% છે, પરંતુ આ ૨૦૧૫-૧૬ના અગાઉના આંકડા કરતા થોડો ઓછો છે, એટલે કે, ૧૫.૮%. એવી સંસ્થાઓ કે જેમાં હંમેશા કેટલાક કામદારો હોય છે તેમની ઉત્પાદકતા OAEs કરતાં વધુ હોય છે જે નાણાંની પહોંચને મર્યાદિત કરે છે અને આર્થિક આંચકાઓ માટે વધુ નબળાઈ ધરાવે છે. આ અવરોધો તેમની વૃદ્ધિની સંભાવના અને આર્થિક વિકાસમાં એકંદર યોગદાનને અવરોધે છે, OAEને વધુ વૃદ્ધિ કરનાર અને ટકાઉ સાહસોમાં પરિવર્તિત કરવા માટે સહાયક નીતિઓની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકે છે.

- સંતોષ મેહરોત્રા

(એક સ્વતંત્ર અર્થશાસ્ત્રી છે, અને તુહિનસુભ્રા ગિરી અર્થશાસ્ત્રના સહાયક પ્રોફેસર છે.) (સૌ : ધ વાયર.ઈન)

મુહદ્દીસ ઇમામ મુસ્લિમ (રહ.) (ઈસ.૮૧૭-૮૭૫)

પ્રભાવી વ્યક્તિત્વ

- મુહમ્મદ સઈદ શેખ

અબુલ હુસેન મુસ્લિમ બિન અલ હજ્જાજ અલ કુશેયરી અલ નીશાપુરી કે જેઓ સામાન્ય રીતે ઈમામ મુસ્લિમ તરીકે ઓળખાય છે-પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન અને મુહદ્દીસ હતા. 'સહીહ મુસ્લિમ' તરીકે ઓળખાતું હદીસ સંગ્રહ, સુન્ની ઈસ્લામી જગતમાં પ્રમાણભૂત હદીસ સંગ્રહોમાંથી એક છે.

ઈમામ મુસ્લિમનો જન્મ હિસ.૨૦૨/ઈસ.૮૧૭માં હાલના ઈરાનના ખોરાસાન પ્રાંતમાં આવેલ નીશાપુરમાં થયો હતો, ત્યારે અબ્બાસી ખલીફાઓની ખિલાફત હતી. કેટલાક ઈતિહાસકારોનાં મત મુજબ એમનો જન્મ ઈસ. ૮૧૯-૨૦ કે ઈસ ૮૨૧-૨૨માં થયો હતો.

તેઓ બનુ કુશેર નામક અરબ કબીલાથી સંબંધ ધરાવતા હતા. એમના પૂર્વજો રાશીદુન ખિલાફતકાળમાં અરબસ્તાનથી નવા નવા જીતાયેલ ઈરાનનાં પ્રદેશમાં આવીને વસી ગયા હતા. એમણે લગભગ સોળ વર્ષની ઉમરમાં યાહ્યા ઈબ્ને યાહ્યા અત તમીમ પાસેથી હદીસનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું હતું અને હિસ.૨૨૦માં લગભગ ૧૮ વર્ષની ઉમરે હજ પઢી હતી.

ઈમામ સુયુતી લખે છે કે 'ઈમામ મુસ્લિમે ૧૪ વર્ષની ઉમરમાં બસરાનો પ્રવાસ કર્યો, પછી તેઓ હજ કરવા હિજાજ (મક્કા-મદીના) ગયા અને ત્યાના ઈમામો પાસેથી હદીસનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું. ત્યાંથી ઈજિપ્ત, ઈરાક અને પાછળ ફરતી વખતે અર-રઈ અને ખોરાસાન ગયા. એમણે લગભગ ૧૫ વર્ષ સખત યાત્રાઓ કરી ઘણા વિદ્વાનો અને શેખોથી મળી લગભગ ત્રણ લાખ હદીસોનો સંગ્રહ કર્યો હતો. એમણે જે ઈમામોથી હદીસનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું હતું એમના નામ આ મુજબ છે.

ઈમામ મુસ્લિમના શિક્ષકો : ઈમામ બુખારી, ઈમામ એહમદ બિન હન્બલ, અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસલમ અલ કનાબી, યાહ્યા ઈબ્ને યાહ્‌હા અલ નીશાપુરી, કુતીબહ ઈબ્ને સઈદ, સઈદ ઈબ્ને મન્સુર, ઈશહાક ઈબ્ને રહુવેયાહ, અબુ ખૈતામા ઝુબેર ઈબ્ને હરભ જેવા વિદ્વાનોનો સમાવેશ થાય છે.

ઈમામ મુસ્લિમના શિષ્યો : એમના શિષ્યોમાં અલી ઈબ્ને અલ હસન ઈબ્ને ઈસા અલ હિલાલી, મુહમ્મદ ઈબ્ને અબ્દુલ વહ્‌હાબ અલ ફરરા, અલ હુસેન ઈબ્ને મુહમ્મદ અલ કબ્બાની, અબુ ઈસા અત-તીરમીઝી, અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને યાહ્યા અસ સરખસી અલ કાઝી જેવા લોકોનો સમાવેશ થાય છે.

ઈમામ મુસ્લિમની કૃતિઓ : તેઓ એક મુહદ્દીસ હતા અને હદીસોનો સંગ્રહ કરવા માટે ખૂબ મહેનત કરતા હતા. હદીસની પસંદગીમાં એ વાતનું ધ્યાન રાખતા હતા કે એ સાચા અને ભરોસાપાત્ર રાવીથી રિવાયત થયેલ હોય અને એની શ્રૃંખલા ક્યાંય તૂટતી ન હોય અને વચ્ચે કોઈ બિન ભરોસાપાત્ર કથનકાર આવતો ન હોય. આ રીતે એમણે લાખો હદીસો સંગ્રહ કરી હતી પરંતુ એમણે પોતાના હદીસ સંગ્રહ 'જામેઅ સહીહ મુસ્લિમ'માં અંદાજે પુનરાવર્તન થતી હોય એવી ૭૫૦૦ અને પુનરાવર્તન વિનાની માત્ર ૪૦૦૦ સહીહ (પ્રમાણભૂત) હદીસો જ રજૂ કરી છે. સહીહ બુખારી પછી આ હદીસ સંગ્રહને સૌથી વધુ પ્રમાણિત માનવામાં આવે છે. આ બંને હદીસ સંગ્રહોને 'સહીએન' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

ઈમામ મુસ્લિમે હદીસ સાહિત્યમાં પણ મહત્ત્વનું યોગદાન આપ્યું, એમના સંગ્રહો આજે પણ પ્રકાશિત થાય છે અને વંચાય છે. સહીહ મુસ્લિમ ઉપરાંત એમણે જે ગ્રંથોની રચના કરી એમાં 'કિતાબ અલ મુસ્નદ અલ કબીર અલા અર રીજાલ, જામી કબીર, કિતાબ અલ અસ્મા વલ કુના, કિતાબ અલ ઈલલ, કિતાબ અલ વહ્‌દાન, કિતાબ અલ તબ્કાત અત તાબેઈન, કિતાબ અલ અફરાદ, કિતાબ અલ અકરાન, કિતાબ અવલાદ અસ સહાબા, કિતાબ અફરાદ અશ-શામીય્યીન, કિતાબ મશાઈખ માલિક, કિતાબ મશાઈખ અસ શૂરી, કિતાબ અત-તમીયીઝ વગેરે ગ્રંથો ઉપરાંત બીજા પણ કેટલાંક ગ્રંથોની પણ એમણે રચના કરી હતી.

ઈમામ મુસ્લિમનું અવસાન ૨૪ રજબ હીસ.૨૬૧/ઈસ.૮૭૫માં નીશાપુરમાં થયું હતું.

Email. :-msaeed181@gmail.com

(મો. ૯૬૨૪૦૪૬૬૭૭)

(નોંધ : દૈનિકમાં પ્રકાશિત થતા લેખોમાંના વિચારો જે-તે લેખકોના પોતાના છે. 'ગુજરાત ટુડે' તેની સાથે સહમત હોય એ જરૂરી નથી.)

જાતિ અત્યાચાર સામેની લડાઈ ભારતીય કામદારોને એક કરી શકે છે

રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સત્તાની આ વિવિધ સંસ્થાઓ પર નિયંત્રણ દ્વારા, સમૃદ્ધ જાટ ચૂંટણીની રાજનીતિ અને તમામ મુખ્ય પ્રવાહના પક્ષો પર તેમની સત્તાનો ઉપયોગ કરે છે. તેમના ભાગ માટે, ડાબેરી પક્ષો કે જેઓ માઓવાદી વિચારધારાને વળગી રહે છે તેઓ ઉદાર લોકશાહીને એક કપટ તરીકે જુએ છે અને ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનું ટાળે છે

ભારતનું પંજાબ રાજ્ય આપણને બતાવે છે કે જાતિના દમન વારસામાં મળેલી ધાર્મિક વિચારધારાઓ કરતાં ભૌતિક હિતો માટે વધુ ઋણી છે. દલિત ગ્રામીણ કામદારોનું આંદોલન આજે તે જુલમને કેવી રીતે પડકારી શકાય છે તેનું શક્તિશાળી ઉદાહરણ આપે છે.

દેશના ઉત્તર-પશ્ચિમમાં પાકિસ્તાન સાથેની સરહદ પર સ્થિત ભારતીય રાજ્ય પંજાબમાં ૨.૭ કરોડની વસ્તી છે, જેમાંથી મોટા ભાગના શીખ છે. તાજેતરના સમયમાં, પંજાબે એક મહત્વપૂર્ણ ચળવળને જન્મ આપ્યો છે જે દલિતોને સંગઠિત કરવા માંગે છે જેઓ રાજ્યના ગ્રામીણ સમાજના સૌથી ગરીબ અને સૌથી વધુ દલિત વર્ગનો સમાવેશ કરે છે. ભારતની બે તૃતીયાંશથી વધુ વસ્તી હજુ પણ ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં રહે છે અને ૪૫ ટકા કર્મચારીઓ કૃષિ ક્ષેત્રે કાર્યરત છે. પંજાબની ચળવળને નજીકથી જોવું આમ ભારતીય રાજકારણ અને સમાજ માટેના કેટલાક સૌથી મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્નો પર પ્રકાશ પાડી શકે છે, જેમ કે વર્ગ અને જાતિ વચ્ચેનો સંબંધ, છેલ્લા ત્રણ દાયકામાં ભારતના નવઉદારવાદી વળાંકે તેના સામાજિક પરિવર્તનને અને દલિત અને શોષિત જૂથોના એકત્રીકરણની સંભાવના કેટલી હદ સુધી પહોંચાડ્યું છે.

વર્જિન સોઈલ અપટર્ન્ડ : ૨૦૦૮માં, બલ્લ, અમરજીત અને અન્ય કેટલાક દલિત પુરુષોએ ક્રાંતિકારી પેન્ડુ મઝદૂર યુનિયન (ક્રાંતિકારી ગ્રામીણ મજૂર સંઘ)ની રચના કરી. અમરજીત નજીકના ધૂરી શહેરમાં છ. A.P. Solvex માટે કામ કરતો હતો. બાળપણમાં, તે દસ વર્ષ સુધી પ્રભાવશાળી જાટ કૃષિ જાતિના પરિવાર સાથે સિરી (બંધુ મજૂરનું એક સ્વરૂપ) હતો. ભારતની બે તૃતીયાંશથી વધુ વસ્તી હજુ પણ ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં રહે છે અને ૪૫ ટકા કામદારો કૃષિ ક્ષેત્રે કાર્યરત છે. તે તેના જીવનને ગુલામી સમાન સિરી તરીકે રજૂ કરે છેઃ "મને ખાવા માટે વાસી ચપાતી અને દૂધ આપવામાં આવતું હતું, મારી પાસે અલગ વાસણો હતા. હું વહેલી સવારથી મોડી રાત સુધી કામ કરતો હતો. મારી સાથે નકામા નર વાછરડા જેવો વ્યવહાર કરવામાં આવતો હતો.

ભારતની આધુનિક, યાંત્રિક ખેતીમાં, ખેડૂતો નર વાછરડાને નકામા માને છે અને તેમને ભૂખ્યા રાખે છે, તેમને ભાગ્યે જ દૂધ પીવડાવવામાં આવે છે. જ્યારે અનામત જમીન માટે વાર્ષિક બિડ શરૂ થઈ રહી હતી, ત્યારે કેટલાક સ્થાનિક દલિતોએ બલ્લ, અમરજીત અને તેમના સાથીઓનો સંપર્ક કર્યો. તેઓ એક પ્રોક્સી બિડને વિક્ષેપિત કરવામાં સફળ થયા જે એક દલિત જાટ ખેડૂત વતી કરી રહ્યો હતો. ઉચ્ચ જાતિના સભ્યોનું વર્ચસ્વ ધરાવતું સ્થાનિક વહીવટીતંત્ર દલિતોને જમીન જાય તેવું ઈચ્છતું ન હતું, તેથી ઘણી વધુ બોલીઓ અવરોધાઈ હતી. પરંતુ મજૂર સંસ્થાએ સતત પ્રયત્ન કર્યો અને આખરે નવ એકર જમીનનો કબજો મેળવી લીધો. બલ્લ તેની કોલેજમાં ડાબેરી વિદ્યાર્થી સંગઠન સાથે સંકળાયેલા હતા. તે ચાઈનીઝ અને સોવિયેત સામૂહિકીકરણથી પરિચિત હતા અને મિખાઈલ શોલોખોવની વર્જિન સોઈલ અપટર્ન્ડ અને ધ હરિકેન ચૌ લી-પો દ્વારા અનુવાદિત કૃતિઓ વાંચીને તે અનુભવોનું સુંદર ચિત્ર મેળવ્યું હતું. જ્યારે તેણે અને તેના સાથીઓએ મેળવેલ જમીનના પ્લોટ પર સામુદાયિક રીતે ખેતી કરવાનું શરૂ કર્યું, ત્યારે શોલોખોવની નવલકથાના પંજાબી અનુવાદમાં સામૂહિક ખેતર માટે વપરાયેલ વાક્ય પછી તેઓએ તેને સાંઝા ખેત તરીકે ઓળખાવ્યું. તેઓએ એકર અને ખર્ચના આંકડા જાહેરમાં ગામની દીવાલો પર મૂક્યા અને નિયમિત સામાન્ય સભાઓ યોજી.

દલિત એકત્રીકરણ : જ્યારે લગભગ ૨૫૦ દલિત પરિવારો જમીન માટે બિડમાં જોડાયા હતા, તેમાંથી ૮૪ પરિવારોએ જરૂરી ભંડોળ પૂરું પાડ્યું હતું. તે પરિવારો ઢોરની માલિકી ધરાવતા હતા અને તેઓ ચારા તરીકે ખેતી કરાયેલ જુવાર અને અન્ય લીલોતરીઓનો હિસ્સો માંગતા હતા. દલિત પરિવારો માટે પશુ હંમેશા મહત્વના રહ્યા છે, જેઓ પોષણ માટે દૂધ પર આધાર રાખે છે. તેઓ ભૂમિહીન દલિતોને મુશ્કેલીના સમયમાં વેચવા માટે સંપત્તિ પણ પ્રદાન કરે છે. ચળવળ જાટ વર્ચસ્વ સામે નીચલી જાતિના નિવેદનનું એક સ્વરૂપ છે. તેને જાટો અને રાજ્ય વહીવટીતંત્ર તરફથી ઘાતકી અને હિંસક પ્રતિક્રિયાનો સામનો કરવો પડ્યો છે. સામાન્ય જમીનની ગેરહાજરીમાં, દલિત મહિલાઓ દરરોજ બે વખત લીલોતરી એકત્રિત કરવા જાટ ખેતરોની સીમાઓ પર જતી હતી, જ્યાં તેઓ નિયમિતપણે જાટોના હાથે દુર્વ્યવહાર અને જાતીય સતામણીનો સામનો કરતી હતી. આ અનુભવને કારણે મહિલાઓએ ચળવળમાં પુરૂષોને પાછળ રાખી દીધા. આ ઉદાહરણથી પ્રેરિત થઈને, એક માઓવાદી જૂથે ૨૦૧૪માં દલિતો માટે અનામત જમીનની માંગણી માટે જમીન પ્રાપ્તિ સંઘર્ષ સમિતિ (ZPSC)ની રચના કરી. ZPSC એક નોંધપાત્ર અને અણધારી જાતિ આધારિત ચળવળનું નેતૃત્વ કરી રહ્યું છે. દરેક ગામમાં

કેટલીક સામાન્ય જમીન હોય છે, જોકે પ્રમાણ ગામડે ગામડે બદલાય છે. આ જમીનનો એક તૃતીયાંશ હિસ્સો દર વર્ષે દલિતો માટે બીડ કરવા માટે અનામત છે. ભૂતકાળમાં, જાટો આ જમીન પર પ્રોક્સી દલિત બિડરના નામથી કબજો જમાવતા હતા. ZPSCએ સમુદાય તરીકે અનામત જમીન માટે બિડ કરવા અને સહકારી ખેતીમાં રોકાયેલા દલિતોનું આયોજન કર્યું. કોઈપણ સ્પર્ધકો વિના, તેઓ બિડ માટેની રકમ શક્ય તેટલી ઓછી રાખી શકે છે. જમીનનો જથ્થો માત્ર થોડા એકરથી માંડીને સો કરતાં વધુ હોય છે. છેલ્લા દસ વર્ષમાં આ ચળવળ ૧૨૦થી વધુ ગામડાઓમાં ફેલાઈ ગઈ છે. પ્રથમ નજરમાં, સ્વ-સન્માન અને આર્થિક લાભની શોધમાં દલિત મહિલાઓની ચળવળની જેમ તેઓ જમીનમાંથી લણણી કરે છે, તે દેખાય છે પરંતુ તે તેના કરતા પણ ઘણું વધારે છે. ચળવળ જાટ વર્ચસ્વ સામે નીચલી જાતિના નિવેદનનું એક સ્વરૂપ છે. તેને જાટો અને રાજ્ય વહીવટીતંત્ર તરફથી ઘાતકી અને હિંસક પ્રતિક્રિયાનો સામનો કરવો પડ્યો છે.

જાતિ અને વર્ગ : જ્ઞાતિની પ્રાચ્યવાદી સમજણ તેને હિંદુ ધર્મમાં ઉદભવેલી તરીકે રજૂ કરે છે, બ્રાહ્મણવાદની વિચારધારા જાતિ વંશવેલો જાળવી રાખે છે. જાતિની આ આધ્યાત્મિક સમજણ ભારતની યુનિવર્સિટીઓમાં ઓળખની રાજનીતિના પ્રવચન પર પ્રભુત્વ ધરાવે છે. જો કે, પંજાબના શીખ પ્રભુત્વવાળા રાજ્યમાં જાતિ સંબંધોની પેટર્ન આ સમજૂતીના માળખાને અવગણે છે. રાજ્યની લગભગ ૫૮ ટકા વસ્તી શીખ છે, જેનું પ્રમાણ ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં ઘણું ઊંચું છે, જે જાતિ-આધારિત જુલમનું કારણ બને છે. પંજાબમાં કોઈપણ ભારતીય રાજ્ય કરતાં દલિતોનું સૌથી વધુ પ્રમાણ છેઃ તેઓ લગભગ એક તૃતીયાંશ વસ્તી ધરાવે છે પરંતુ ૨ ટકાથી ઓછી ખેતીની જમીન ધરાવે છે. ફરીથી, ગામડાઓમાં દલિત પ્રમાણ વધારે છે, જ્યાં જાટ જાતિના સભ્યો વર્ચસ્વ ધરાવે છે. શીખ ધર્મ એ તુલનાત્મક રીતે નવો ધર્મ છે, જે સૈદ્ધાંતિક રીતે જાતિઓની સમાનતા પર આધારિત છે. જો કે, જમીન પરના નિયંત્રણની ભૌતિક વાસ્તવિકતાએ આ ધાર્મિક ફિલસૂફીને મુક્તિની ચળવળ તરીકે બિનઅસરકારક બનાવી દીધી, પરિણામે જાતિના જુલમ અને શોષણનો વ્યાપ વધ્યો. ભૂતકાળમાં જ્ઞાતિના સંબંધો જજમની પ્રણાલી પર આધારિત હતા. આ "પારસ્પરિકતા"ની ધારણા પર આધારિત વંશવેલો જાતિ વ્યવસાયોની સિસ્ટમ હતી. ગ્રામ્ય અર્થતંત્રમાં, જમીન ઉત્પાદન માટે કેન્દ્રિય હતી. જાટ જમીનની માલિકી ધરાવતા હતા અને અન્ય જાતિના સભ્યો જેમ કે જુલાહે (વણકર), લોહાર (લુહાર) અથવા ઘુમર (કુંભારો)ને રોજગારી આપતા હતા, તેમને બદલામાં અનાજનો નજીવો હિસ્સો ઓફર કરતા હતા. આ સિસ્ટમમાં દલિતો મૃત પ્રાણીઓને દૂર કરવા, ચામડું બનાવવા અને સફાઈ કરવાના કહેવાતા ગંદા કામમાં રોકાયેલા હતા. જો કે, તેમનો મુખ્ય વ્યવસાય ખેતમજૂરીનો હતો. જમીનમાલિકો અને મજૂરો વચ્ચેના સંબંધો અત્યંત દમનકારી અને શોષણકારી હતા. જજમાની પ્રણાલીએ જે જાતિનું નિર્માણ કર્યું અને પુનઃઉત્પાદન કર્યું તે જટ્ટ જાતિની આર્થિક અને સામાજિક શક્તિ પર આધારિત હતું. પરંતુ ૧૯૭૦ના દાયકામાં આવેલી હરિયાળી ક્રાંતિ અને ૧૯૯૦ના દાયકાથી ભારતે નવઉદાર નીતિઓ તરફ વળ્યા બાદ ગ્રામીણ અર્થતંત્ર અને જજમાની વ્યવસ્થા વિખેરાઈ ગઈ છે.

હરિયાળી ક્રાંતિ પછી : ૧૯૭૦ના દાયકા દરમિયાન, ભારતીય રાજ્યએ રાષ્ટ્રીય ખાદ્યપદાર્થોની અછતની સમસ્યાને હલ કરવાના પ્રયાસરૂપે, નવી મશીનરીના ઉપયોગ સાથે સંકર પાકની જાતો અને ખાતરો રજૂ કર્યા. પંજાબ આ ફેરફારોના કેન્દ્રમાં હતું. ટ્રેક્ટર અને કમ્બાઈન હાર્વેસ્ટર્સ તેમજ હર્બિસાઇડ્સની રોજગારીએ દલિત મજૂરોને બહાર ધકેલીને ખેતીમાં જરૂરી કામકાજના દિવસોની સંખ્યામાં ભારે ઘટાડો કર્યો છે. તાજેતરના ડેટા અનુસાર, કુલ ગ્રામીણ કર્મચારીઓમાંથી, લગભગ ૩૦ ટકા લોકો વર્ષના ટૂંકા ગાળા માટે જ ખેતીમાં જોડાય છે, બાકીનો સમય બેરોજગારીનો સામનો કરે છે અથવા નાના વેપાર અને અન્ય પ્રકારની વેતન મજૂરી પર આધાર રાખે છે. સ્થાયી રીતે જોડાયેલા મજૂર (સિરી)ની ઘટના, જે વર્ષના અંતે નજીવી આવક ચૂકવે છે, તે ૧૯૮૭-૮૮ના સમગ્ર કાર્યબળના લગભગ ૩૬ ટકાથી ઘટીને ૨૦૧૮-૧૯ સુધીમાં માત્ર ૧ ટકા થઈ ગઈ છે. સિરિઓનું ખૂબ જ શોષણ કરવામાં આવ્યું હતું, કારણ કે તેઓને સામાન્ય સંખ્યાના કલાકો અથવા કોઈપણ પ્રકારના કામ કર્યા વિના. તેમના મહેનતાણાનું સ્તર ખૂબ જ ઓછું હતું, કારણ કે તેઓને સામાન્ય રીતે જાટો પાસેથી ભારે વ્યાજદરો પર લીધેલા દેવાની ચૂકવણી કરવી પડતી હતી. વારંવાર તેમને દેવાના ચક્રમાં ફસાવવામાં આવતા, જેનાથી તેમને જીવનભર સિરી તરીકે કામ કરવાની ફરજ પડતી હતી. મોટાભાગના દલિતો હવે બાંધકામ, ઉત્પાદન અથવા સેવા ક્ષેત્રમાં વેતન મજૂર તરીકે કામ કરે છે. તેઓ ગામડાની અર્થવ્યવસ્થાથી પોતાને અલગ કરવા અને નજીકના નગરો અને શહેરોમાં કામ કરવા માટે વલણ ધરાવે છે. બીજી તરફ, ગરીબ ભારતીય રાજ્યોમાંથી મધ્યમ અને નીચલી જાતિના સભ્યો હવે દલિતો કરતા હતા તે કૃષિ કાર્ય કરવા પંજાબમાં સ્થળાંતર કરે છે. જોકે હરિયાળી ક્રાંતિએ જાટ ખેડૂતોની આવકમાં પ્રથમ વધારો કર્યો હતો, નવઉદાર યુગના આગમન સાથે, રાજ્યએ અગાઉ ખેડૂતોને પૂરા પાડવામાં આવતા સમર્થનને પાછું ખેંચવાનું શરૂ કર્યું હતું અને તેઓ પોતાને બહુરાષ્ટ્રીય કોર્પોરેશનો દ્વારા શોષણને આધિન જણાયા હતા. ૧૯૯૧ અને ૨૦૦૦ની વચ્ચે, કુલ ૧૦ લાખ ખેડૂત પરિવારોમાંથી, બે લાખ નાના અને સીમાંત ખેડૂતોએ ખેતી છોડી દીધી, જેમાં ઘણા દલિતો વેતન મજૂરીની હરોળમાં જોડાયા. બીજી બાજુ, મોટા ખેડૂતોની સંખ્યામાં અને તેમની માલિકીની જમીનમાં પણ ઘટાડો થયો છે. સમગ્ર ભારતમાં, ફક્ત તે જ ગ્રામીણ પરિવારો કે જેઓ ઓછામાં ઓછી દસ એકર જમીન ધરાવે છે તેઓ ખર્ચ કરતાં વધુ કમાય છે, અને વિશાળ બહુમતી- ૮૯ ટકા - ગ્રામીણ પરિવારો આ રેખાથી નીચે આવે છે. જાટો માટે આવક અને ખર્ચ વચ્ચેનું અંતર દેવા અને તકલીફમાં પરિણમ્યું છે, જે આખરે આત્મહત્યાના મોજામાં પરિણમ્યું છે. હવે મોટી સંખ્યામાં જાટ અને દલિતોનું જૂથ રચાય છે જેને સમાજશાસ્ત્રી હેનરી બર્નસ્ટીન "શ્રમ વર્ગ" કહે છે - શ્રમજીવી લોકો કે જેઓ મામૂલી ચીજવસ્તુના ઉત્પાદન, નાના પાયે વેપાર અને વેતન મજૂરીના સંયોજન દ્વારા તેમનું જીવન નિર્વાહ કરે છે. જ્યારે આ સૂચવે છે કે જાતિ અને સામાજિક શક્તિ વચ્ચે સંબંધ ઓછો થઈ રહ્યો છે, તે છાપ ખોટી ગણાશે.

એક નવો શાસક વર્ગ : આ પ્રક્રિયામાં એક નવો પ્રાદેશિક શાસક વર્ગ ઉભરી આવ્યો છે કારણ કે સમૃદ્ધ જાટ ખેડૂતોએ હરિયાળી ક્રાંતિનો લાભ મેળવ્યો છે. તેમની પાસે મની લેન્ડિંગ, ફાર્મ ઇનપુટ્સના વેચાણ અને ખેતીની બહારના અન્ય વ્યવસાયોના માર્ગો પણ હતા. આ વર્ગની ધાર્મિક મંદિરો, પંચાયતો (ગ્રામ્ય પરિષદો), કલ્યાણ સંસ્થાઓ, ખેડૂત સંગઠનો, રાજકીય પક્ષો અને રાજ્ય વહીવટીતંત્ર સહિત વિવિધ પ્રકારનાં ગામડાંના સંસાધનો પર મજબૂત પકડ છે. શિરોમણી ગુરુદ્વારા પ્રબંધક સમિતિ (SGPC), ઉદાહરણ તરીકે, એક શીખ ધાર્મિક સંસ્થા છે કે જેના પર આંતરિક વિવેચકોએ જાટોનું વર્ચસ્વ હોવાનો આરોપ મૂક્યો છે. તે પંજાબ, હરિયાણા અને ચંદીગઢના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં શીખ મંદિરોને નિયંત્રિત કરે છે. સામાજિક બહિષ્કારની પ્રથા ગામડા-સ્તરના શીખ મંદિરો દ્વારા લાગુ કરવામાં આવે છે, જેમાં સમૃદ્ધ ખેડૂતોના આ વર્ગનું વર્ચસ્વ છે. સામાન્ય રીતે, જ્યારે દલિતો ચોખાની ખેતીના શ્રમ-સઘન સમયગાળા દરમિયાન વધુ સારા વેતનની માંગ કરે છે, જે હજી પણ હાથની ખેતી પર આધાર રાખે છે, ત્યારે જાટ સમુદાય દલિતોને કોઈપણ પ્રકારના આર્થિક વ્યવહારમાંથી બાકાત રાખે છે, પછી તેનો અર્થ ખોરાક કે દૂધ વેચવો, વેતન ચૂકવવું અથવા મેળવવું. કલ્યાણ લાભો, જે ગામ પરિષદો દ્વારા વહેંચવામાં આવે છે. જાટ આ સામાજિક બહિષ્કારનું કામ કરવા માટે ગામમાં સત્તાની તમામ સંસ્થાઓને એકત્ર કરે છે. ગ્રામીણ પરિષદોમાં જાટનું વર્ચસ્વ છે. વડાનું પદ દલિતો માટે અનામત હોય ત્યારે પણ ખરેખર ચૂંટાયેલી વ્યક્તિ સમૃદ્ધ ખેડૂત વર્ગ પ્રત્યે વફાદાર હોય છે. મોટાભાગના ગામડાઓમાં, કાઉન્સિલના દલિત સભ્યોને ઉચ્ચ જાતિના સભ્યોની સામે ખુરશી પર બેસવાની મંજૂરી નથી. ગ્રામીણ સહકારી સંસ્થાઓની કલ્યાણ સંસ્થાઓ તેમના નિયંત્રણ હેઠળ છે, જેમાં ગરીબ દલિતોને નાણાં ઉછીના આપવા માટેના સરકારી સાધનોનો સમાવેશ થાય છે. તાજેતરમાં, ZPSCએ ગ્રામીણ સહકારી મંડળો પર તેમના નિયંત્રણને પડકારવાનો પ્રયાસ કર્યો, પરંતુ કોઈ સફળતા મળી નહીં. ખેડૂતોના અનેક મોટા સંગઠનો પર જાટ નિયંત્રણ કરે છે. જો કે, ડાબેરી ખેડૂતોના સંગઠનો વધુ મજબૂત અને અસંખ્ય છે, જ્યારે તેઓ અત્યાચારનો ભોગ બને છે ત્યારે દલિતોને સમર્થન આપે છે. કમનસીબે, કેટલાક ગામોમાં, ડાબેરી ખેડૂત સંગઠનોની સ્થાનિક શાખાઓએ ખરેખર સામાજિક બહિષ્કાર કર્યો છે, પરંતુ રાજ્ય-સ્તરીય સંગઠનોએ તેની નોંધ લીધી અને જવાબદાર સભ્યોને હાંકી કાઢ્યા. રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક સત્તાની આ વિવિધ સંસ્થાઓ પર નિયંત્રણ દ્વારા, સમૃદ્ધ જાટ ચૂંટણીની રાજનીતિ અને તમામ મુખ્ય પ્રવાહના પક્ષો પર તેમની સત્તાનો ઉપયોગ કરે છે. તેમના ભાગ માટે, ડાબેરી પક્ષો કે જેઓ માઓવાદી વિચારધારાને વળગી રહે છે તેઓ ઉદાર લોકશાહીને એક કપટ તરીકે જુએ છે અને ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનું ટાળે છે, એવું માનીને કે આનાથી તેઓ ક્રાંતિકારીઓમાંથી સુધારાવાદીઓમાં ફેરવાઈ જશે. નાના ખેડૂતો પણ ભેદભાવના ગુનેગાર રહ્યા છે, જોકે ઘણા નાના ખેડૂતો જ્યારે નાના ઉદ્યોગો અને સેવા ક્ષેત્રમાં તેમની સાથે કામ કરે છે અથવા રાજ્યની રોજગાર યોજનાઓમાં મજૂર તરીકે કામ કરે છે ત્યારે તેઓ દલિતો સાથે વર્ગનું સ્થાન ધરાવે છે. કોઈ પણ આ સામાજિક બહિષ્કાર અને અત્યાચારોને જ્ઞાતિની સત્તા જાળવવા માંગતા દલિતોના નિવેદન પર સમૃદ્ધ ખેડૂતો અને નવા ગરીબ થયેલા નાના લોકોની પ્રતિક્રિયા તરીકે સમજી શકે છે. ઝાલૂર ગામમાં, આશરે ૨૫૦ જેટલા જાટ ટોળાએ દલિત વિસ્તાર પર હુમલો કરીને અનામત જમીનની દલિત માંગનો જવાબ આપ્યો. તેઓએ કુહાડીઓ વડે એક મહિલા પર હુમલો કર્યો, તેણીનો પગ કાપી નાખ્યો; બાદમાં તેણીનું હોસ્પિટલમાં મૃત્યુ થયું હતું. જાટ યુવાનોએ દલિત મહિલાઓને જાતીય સતામણી કરી અને માર માર્યો, જેમના ઘરોમાં તોડફોડ કરવામાં આવી. અત્યાચારની આ એક અલગ ઘટના નહોતી. બાલાદ કલાન ગામમાં, સ્થાનિક વહીવટીતંત્રે તેમના હિસ્સાની જમીનની માંગણી કરીને હત્યાના પ્રયાસના આરોપમાં ૪૧ દલિતોની ધરપકડ કરી હતી. તેઓને જેલમાં ધકેલી દેવામાં આવ્યા અને ૫૯ દિવસ સુધી ચાલેલા સંઘર્ષ પછી જ છૂટા કરવામાં આવ્યા.

પાયાથી ઉપર અને વિશિષ્ટ બાંધકામ : અંડરગ્રાઉન્ડ કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી ઓફ ઈન્ડિયા (માઓવાદી)નો કાર્યક્રમ જાતિના જુલમને ભારતની "અર્ધ સામંતવાદી" વ્યવસ્થાના વારસા તરીકે દર્શાવે છે અને આગાહી કરે છે કે "ખેડનારને જમીનનું વિતરણ" જાતિની નાબૂદી તરફ દોરી જતી પ્રક્રિયા શરૂ કરશે. તેના ભાગ માટે, કાનૂની, સંસદીય કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી ઓફ ઈન્ડિયા (માર્ક્સિસ્ટ), જે આ વર્ષની ચૂંટણીમાં વિપક્ષી જોડાણનો ભાગ બનાવે છે, તે જાતિને "પૂર્વમૂડીવાદી સમાજના અવશેષ" તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે. શ્રમજીવી લોકોની એકતાના નિર્માણ માટે જાતિ સામેની લડાઈ મહત્વપૂર્ણ છે. આપણે ભારતના સામ્યવાદીઓમાં જાતિની સમજણને વહેંચી શકીએ છીએ ત્રણ વ્યાપક શ્રેણીઓમાં. પ્રથમ એવા લોકોની બનેલી છે જેઓ જાતિને સામાજિક-આર્થિક "આધાર"ના ભાગ તરીકે જુએ છે અને માને છે કે તેને વર્ગ સંઘર્ષ અને ક્રાંતિ દ્વારા જ નાબૂદ કરી શકાય છે. બીજું તે લોકોથી બનેલું છે જેઓ તેને "સુપરસ્ટ્રક્ચર"ની ઘટના તરીકે જુએ છે અને દલીલ કરે છે કે ક્રાંતિ પછી સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન તેને દૂર કરી શકે છે. ત્રીજી કેટેગરીમાં અમારી પાસે ZPSC જેવા લોકો છે, જેઓ જાતિને પાયા અને સુપરસ્ટ્રક્ચરના મુદ્દા તરીકે જુએ છે. બેઝ અને સુપરસ્ટ્રક્ચરના વારસાગત દ્વિસંગી વિભાગનો ઉપયોગ કરવામાં સમસ્યા, જે કાર્લ માર્ક્સના ચોક્કસ લખાણમાંથી ઉતરી આવે છે, તે એ છે કે આપણે હંમેશા સુપરસ્ટ્રક્ચરમાં જે મૂકીએ છીએ તેને તુચ્છ ગણવાનું વલણ ધરાવે છે - આ કિસ્સામાં, સામાજિક અને રાજકીય સંસ્થાઓ. સામ્યવાદી જૂથો ભારતીય સમાજને "અર્ધ સામંતવાદી" તરીકે દર્શાવતા હોવાથી, તેઓ દલીલ કરે છે કે સામંતશાહીની શક્તિઓને દૂર કરવા અને તેઓ જેને નવી લોકશાહી ક્રાંતિ કહે છે તેને પૂર્ણ કરવા માટે જમીન સુધારણા જરૂરી છે. અર્થશાસ્ત્રી વિકાસ રાવલે અનુમાન લગાવ્યું છે કે જો ૧૭.૫ એકર જમીન પર ઉપલી ટોચમર્યાદા લાદવામાં આવે છે, તો તે વર્તમાનમાં દરેક ભૂમિહીન પરિવાર માટે માત્ર ૦.૩૩ એકર જમીન પૂરી પાડશે. આનો અર્થ એ નથી કે જમીન સુધારણા નિરર્થક છે - જો તે હાથ ધરવામાં આવે, તો તે જાતિના માળખા પર નોંધપાત્ર અસર કરશે અને તેના માટે લડવું જોઈએ. પરંતુ આપણે સંસ્થાઓને પડકારવાનું મહત્વ પણ ઓળખવું જોઈએ કે જેના દ્વારા જાટ વર્ચસ્વ પ્રગટ થાય છે. ZPSCની તર્જ પર સ્થાનિક ગ્રામ-સ્તરની સંસ્થાઓ આવા પડકારનું આયોજન કરી શકે છે. આ કદાચ સમાજવાદી પરિવર્તન માટેની ચળવળ ન હોઈ શકે કારણ કે માઓવાદી જૂથો તેને સમજશે, પરંતુ શ્રમજીવી લોકોની એકતા બનાવવા માટે જાતિ સામેની લડાઈ મહત્વપૂર્ણ છે. છેવટે, જાટ વર્ચસ્વના આધારે આવી કોઈ એકતા શક્ય નથી. આ ચળવળ શ્રમજીવી લોકોને વૈશ્વિક મૂડીવાદ સામે ભાવિ સંયુક્ત સંઘર્ષમાં જોડાવા માટેનો આધાર પૂરો પાડી શકે છે.

(સૌ. : જસ્ટિસ ન્યૂઝ.કોમ)

બે એકરના ખેતરમાં દલિત ખેડૂત પ્રાકૃતિક ખેતી કરીને સર્જનાત્મક આજીવિકા સાથે પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેનો માર્ગ ચિંધે છે

આજે એવા સમયે જ્યારે ઘણા મોટા ખેડૂતો દેવાદારીની ફરિયાદ કરી રહ્યા છે અને તેઓ પર્યાવરણીય વિનાશનું કારણ બની રહ્યા છે, ત્યારે એક દલિત ખેડૂતે પર્યાવરણનું સંરક્ષણ કરવા સાથે અત્યંત સર્જનાત્મક, સંતોષકારક આજીવિકા માટેનો માર્ગ બતાવ્યો છે. તે તેની પત્ની અને અન્ય પરિવારના સભ્યો સાથે તેના ખેતરમાં કામ કરીને અને વિવિધ સર્જનાત્મક શક્યતાઓની શોધ કરે છે. આ ઉપરાંત તે અન્ય જરૂરી ખર્ચાઓ માટે રોકડ કમાણી સાથે તે આખા વર્ષ દરમિયાન તેના પરિવારને તંદુરસ્ત ખોરાક પૂરું પાડે છે. તે તેના બે પુત્રોને શહેરની કોલેજોમાં ભણાવવા મોકલ્યા છે. તેમણે અપનાવેલી સમાન કુદરતી ખેતી પદ્ધતિઓ અપનાવવા માટે તે અન્ય ઘણા ખેડૂતોને મદદ પણ કરતાં રહે છે. અને સાથે સાથે તેઓ કોઈપણ નકામા ખર્ચ કરવાનું ટાળે છે અને તેવું ન કરવા માટે સાવચેત છે અને તે દારૂ અને નશાથી દૂર રહે છે, અને તે ગામડાઓમાં ઘણી સમસ્યાઓ માટે તેઓ દારૂને જવાબદાર ગણે છે.

હું બાલચંદ અહિરવારને થોડા મહિનાઓ પહેલાં ટીકમગઢ જિલ્લા અને રાજ્ય મધ્ય પ્રદેશના જટારા બ્લોકમાં તેમના ગામ લિધોરાતલની મુલાકાત સમયે મળ્યો હતો. જો કે હું તેમના કામ, અભિગમ અને વિચારસરણી વિશે વધુ જાણવા માટે એટલો ઉત્સુક હતો કે હું વધુ વિગતવાર અને આરામદાયક મીટિંગ માટે તેમના ફાર્મ પર પાછો ફરવા અત્યંત આતુર હતો. તેઓને મળવાની તક મને તાજેતરમાં જ જૂનની શરૂઆતમાં મળી હતી. ભલે આ મુલાકાત અત્યંત ગરમીના સમય વચ્ચે થઈ હતી, પણ આ ખેડૂત પાસેથી શીખવા જેવું ઘણું બધું હતું અને તેમની ફરી મુલાકાત લેવાની તકનો લાભ મેળવીને મને ખૂબ જ આનંદ થયો હતો.

બાલચંદ અને તેમની પત્ની ગુડ્ડી દ્વારા કરવામાં આવતી સફળ ખેતીની મુખ્ય વાત એ છે કે તેઓએ તેમના ખેતી ખર્ચમાં શક્ય તેટલો ઘટાડો કર્યો છે. તાજેતરના વર્ષોમાં મોટાભાગના ખેડૂતોના કિસ્સામાં રાસાયણિક ખાતરો, જંતુનાશકો અને નીંદણનાશકોને લગતા ખર્ચમાં ખૂબ જ તીવ્ર વધારો થયો છે. જો કે બાલચંદ સ્થાનિક સંસાધનોનો ઉપયોગ કરીને પોતાના ખેતરમાં કુદરતી ખાતરો અને જંતુ નિવારક દવાઓ બનાવીને આ ખર્ચ ઓછો કરે છે. કુદરતી ખાતરના કિસ્સામાં તે ગાયનું ખાતર અને પોતાના ઢોરમાંથી મૂત્રનો ઉપયોગ કરે છે, જેમાં તે થોડું બેસન (ફળીનો પાવડર) અને ગોળ ઉમેરે છે. કુદરતી જંતુ નિવારણના કિસ્સામાં તે સ્થાનિક વૃક્ષોમાંથી ખૂબ જ કડવો સ્વાદ ધરાવતા પાંદડાઓનો ઉપયોગ કરે છે, આને ગાયના ખાતર અને ગૌમૂત્ર સાથે મિશ્રિત કરે છે. આથી જ્યારે બજારમાં કેમિકલ ઈનપુટ્સ ખરીદનારાઓએ એક એકર જમીન પર, રૂા.૬૦૦૦નો ખર્ચ આપવો પડે છે ત્યારે બાલચંદને માત્ર રૂા. ૫૦૦નો ખર્ચ થાય છે. અને તેઓને વધારાના રૂા. ૨૦૦૦ પ્રતિ એકર સિંચાઈના પાણીની બચત થાય છે કારણ કે કુદરતી ખાતરોનો ઉપયોગ કરતી જમીનને રાસાયણિક ખાતરોનો ઉપયોગ કરતી જમીનની સરખામણીમાં ઓછા પાણીની જરૂર પડે છે.

અન્ય ખેડૂતો ટ્રેક્ટરનો ઉપયોગ કરે છે અને તેઓ તેનો ઉપયોગ કરવાના વ્યાપકપણે પ્રચલિત વલણને અનુસરે છે પરંતુ ટ્રેક્ટર ખરીદવા અથવા ભાડે લેવું ખૂબ ખર્ચાળ બને છે. તેના બદલે બાલચંદ પાવર ટીલરનો ઉપયોગ કરે છે જે અનેક ગણું સસ્તું છે પરંતુ તેના નાના કુટુંબના ખેતર માટે પૂરતું છે. વધુમાં, તે કહે છે કે, તે ટ્રેક્ટરના કારણે જમીનની ફળદ્રુપતાને થતા નુકસાનને ટાળવામાં પણ મદદ કરે છે.

પોતાના ખર્ચમાં આવો ઘટાડો કરતી વખતે બાલચંદ તેના ૨ એકરના ખેતરના દરેક ઈંચનો અત્યંત સર્જનાત્મક રીતે ઉપયોગ કરવા માટે સાવચેત રહે છે. રવિ અને ખરીફની બે સિઝનમાં ઘઉં અને મગફળી એ બે મુખ્ય પાક છે. ઘઉં આખા વર્ષ દરમિયાન તેના પરિવારની મુખ્ય અનાજની જરૂરિયાત પૂરી કરે છે જ્યારે તેમાંથી અમુક ઘઉં રોકડ મેળવવા માટે પણ વેચવામાં આવે છે. મગફળી એ મુખ્યત્વે રોકડિયો પાક છે. જો કે આ ઉપરાંત ખેતીની મર્યાદિત જગ્યાનો ઉપયોગ કરીને તેઓ ખૂબ જ સમજદારીપૂર્વક શાકભાજી, કઠોળ, ફળો, બાજરી, મસાલા અને વિવિધ પ્રકારના ફૂલો પણ ઉગાડવામાં સક્ષમ છે. અમે તેમના દ્વારા એક વર્ષના ચક્રમાં ઉગાડવામાં આવેલા ૪૪ જેટલા પાકોની ગણતરી કરી છે, અને હજુ પણ એવા કેટલાક પાક હોઈ શકે છે જેના વિશે અમે માહિતી લેવાનું ચૂકી ગયા છીએ. સૌથી મોટી વિવિધતા શાકભાજીમાં છે અને તેમના દ્વારા વાંસને સ્થાપિત કરીને એક ખૂબ જ સર્જનાત્મક બહુ-સ્તરનો બગીચો બનાવવામાં આવ્યો છે, જેથી લતાઓને વધુ ટેકો મળે છે અને વધુ સંવેદનશીલ છોડ મોટા અને મજબૂત છોડની છાયામાં ઉગી શકે છે. આવા વૃક્ષો ટૂંક સમયમાં ફળ આપે છે અને તે સાથે સાથે જમીન અને જમીનમાં રહેતા સૂક્ષ્મ જીવોને છાંયો અને ભેજ પૂરો પાડે છે. આ બધા છોડ અને વૃક્ષો હરિયાળી તેમજ પાણી અને જમીન સંરક્ષણમાં વધારો કરે છે.

બાલચંદ તેમની ખેતી માટે ખૂબ જ પ્રતિબદ્ધ છે અને આરામ કરતી વખતે પણ તે વિચારે છે કે તેણે નાના ખેતરના વિવિધ ભાગોમાં શું શું વધુ કરવું જોઈએ. તેમનું કહેવું છે કે કુદરતી ખેતીની સફળતા માટે આ પ્રતિબદ્ધતા અને ઘણી કાળજી રાખવાની તૈયારી કરવી અત્યંત જરૂરી છે અને જે ખેડૂતો આ પ્રકારની પ્રતિબદ્ધતા ધરાવતા નથી તેઓને આ કુદરતી ખેતીમાં બહુ સફળ થવાની શક્યતા રહેતી નથી. તે ભારપૂર્વક જણાવે છે કે તેનું કામ કઠિન નથી, અને તે પોતાના આ કામનો આનંદ માણે છે. વાસ્તવમાં તે પોતાના કામ અને ખેતર માટે એટલા પ્રતિબદ્ધ છે કે તેમણે પોતાનું રહેઠાણ ગામની મુખ્ય વસાહતમાંથી ખેતરમાં શિફ્ટ કર્યું છે.

આ ફાર્મની સફળતાનો અભિન્ન ભાગ અહીના ફાર્મમાં રહેતા પ્રાણીઓ પણ છે - ૪ ગાય, ૪ વાછરડા, ૪ બકરી અને ૧ ભેંસ. ગાય માત્ર ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા દૂધ માટે જ નહીં પણ ગૌ-ખાતર અને ગૌમૂત્ર માટે પણ ખૂબ જ જરૂરી છે. તેનું દૂધ વેચવામાં આવતું નથી પરંતુ પોષણની જરૂરિયાતો પૂરી કરવા માટે પરિવાર માટે રાખવામાં આવે છે.

બાલચંદને તેમના પ્રયાસોમાં શ્રીજન નામની અત્યંત રચનાત્મક સ્વૈચ્છિક સંસ્થાએ મદદ કરી છે. શ્રીજન મલ્ટી-લેયર શાકભાજીના બગીચાઓ અને ફળોના બગીચાઓ પર વિશેષ ભાર મૂકીને આવા સમાન કુદરતી ખેતીનો સંદેશ ફેલાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. બાલચંદ જેવા ખેડૂતો, જેઓ ખાસ ક્ષમતા અને ઉત્સાહ બતાવે છે તેઓને બાલચંદ અને ગુડ્ડીએ બનાવેલા પલક સેન્ટરની જેમ તેમના ખેતરોમાં કુદરતી ખેતી કેન્દ્રો સ્થાપવા માટે પસંદ કરવામાં આવે છે. આવા કેન્દ્રોનો ઉપયોગ કુદરતી ખાતરો અને જંતુ નિવારક દવાઓ બનાવવા માટે પણ થાય છે જે આવા કુદરતી ખેતર માટે જરૂરી છે. તે અન્ય ખેડૂતો દ્વારા જેમને આવા ખાતર જાતે તૈયાર કરવામાં કેટલીક મુશ્કેલીઓ પડતી હોય છે તેમના દ્વારા સાધારણ કિંમતે ખરીદી શકાય છે, આ ખેડૂતો, જેઓ આવા કેન્દ્રોમાંથી કુદરતી ખાતર ખરીદે છે તેઓને રાસાયણિક ઈનપુટ્સની તુલનામાં ઘણો ઓછો ખર્ચ થાય છે, અને તે અડધા કરતાં પણ ઓછો હોય છે.

આવા કુદરતી ખાતરો અને જંતુ નિવારક અન્ય ખેડૂતોને પૂરા પાડીને, બાલચંદ તેમને કુદરતી ખેતી કરવામાં મદદ કરે છે. તેમના બે ભાઈઓ છે, બંને તેમના જેવા જ ૨ એકરના ખેતર ધરાવે છે, અને તેમણે સફળતાપૂર્વક તેમના બંને ભાઈઓને કુદરતી ખેતી કરવા માટે પ્રેરિત કર્યા છે. બાલચંદ અને ગુડ્ડી મોટાભાગની જવાબદારીઓ ઉપાડે છે, ત્યારે તેમના વડીલો પણ તેઓને મદદ કરે છે. તેમના બે પુત્રો છે જેઓ છત્તરપુર અને ભોપાલ શહેરમાં નર્સિંગ અને ફાર્મસીના કોર્સમાં અભ્યાસ કરે છે.

બાલચંદનું જિલ્લા વહીવટીતંત્ર દ્વારા પણ સન્માન કરવામાં આવ્યું છે અને અન્ય ખેડૂતોને તાલીમ આપવા માટે તેમની સેવાઓ વારંવાર લેવામાં આવે છે. પ્રાકૃતિક ખેતી કેન્દ્રમાં આ તાલીમ ખંડ ઉપલબ્ધ છે. શ્રીજને અહીં ખેતીના ઘણા ઓજારો મૂક્યા છે જે અન્ય નાના ખેડૂત પરિવારો દ્વારા ખેતી અને ફૂડ પ્રોસેસિંગ માટે મેળવી શકાય છે. બાલચંદ પાસે તેની સિંચાઈની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે માત્ર એક જ નાનો કૂવો છે અને અમુક સમયે, જેમ કે આ વર્ષની ગરમીના મોજામાં, તેઓને પાણીની અછતની સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે. આ એક મહત્વપૂર્ણ સમસ્યા અને અવરોધ છે.

પુષ્કળ હરિયાળી અને વૃક્ષો સાથેની અને કોઈપણ કૃષિ રસાયણો વિનાની આ પ્રકારની ખેતી પક્ષીઓ, મધમાખીઓ, અળસિયા અને ખેડૂતોના અન્ય મિત્રોની વધતી જતી હાજરી માટે ખૂબ જ આરોગ્યપ્રદ પરિસ્થિતિઓ પ્રદાન કરે છે. આ ખેતી જૈવ વિવિધતાને પ્રોત્સાહન આપે છે અને આબોહવા પરિવર્તન ઘટાડવા તેમજ તેના અનુકૂલન માટે ખૂબ જ ઉપયોગી છે. આ વૃક્ષો અને છિદ્રાળુ માટી વધતી જતી જૈવિક સામગ્રી સાથે કાર્બન શોષણમાં પણ ફાળો આપે છે, અને રાસાયણિક ખાતરો અને જંતુનાશકોનો ઉપયોગ ન કરવાથી અશ્મિભૂત ઈંધણમાં મોટો ઘટાડો થાય છે. આ મિશ્ર ખેતીથી વધુ ભેજનું શોષણ થાય છે અને ખર્ચમાં ઘટાડો થાય છે અને આ બધું આબોહવા પરિવર્તન અનુકૂલનમાં વધારો કરે છે. આથી આવા ખેડૂતોને તેમના પ્રયત્નો માટે આર્થિક ટેકો મળવો જ જોઈએ અને જો આવું થાય તો બીજા ઘણા ખેડૂતોને કંઈક અંશે સમાન કુદરતી ખેતીના માર્ગ પર લાવવામાં પણ મદદ કરશે.

હું એક લેખક તરીકે આવા ઘણા ખેડૂતોને મળવાનો અને વિવિધ પ્રાંતોના દૂરના ગામડાઓમાં તેમના કામ અને અનુભવને દસ્તાવેજીકૃત કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છું. તેમના પ્રયત્નો અને કાર્યમાંથી ઘણું શીખવા જેવું ઘણું છે અને આ કદાચ સૌથી સારું સર્જનાત્મક કાર્ય છે. આબોહવા પરિવર્તનના સમયમાં તેમના કાર્યનું મૂલ્ય વધુ વધ્યું છે, અને તેમને ખૂબ જ વધારે સમર્થન મળવું જોઈએ.

- ભારત ડોગરા (લેખક પૃથ્વીને બચાવવાની ઝુંબેશના માનદ કન્વીનર છે. તેમના તાજેતરના પુસ્તકોમાં બાળકો માટે પૃથ્વીનું રક્ષણ, મેન ઓવર મશીન, નવજીવન અને ઈન્ડિયાઝ ક્વેસ્ટ ફોર સસ્ટેનેબલ ફાર્મિંગ એન્ડ હેલ્ધી ફૂડનો સમાવેશ થાય છે)

(સૌ. : જસ્ટિસ ન્યૂઝ)